

- O‘ZBEK ADABIYOTI BO‘STONI -

Alisher Navoiy

QARO KO‘ZUM

Toshkent
G‘afur G‘ulom nomidagi
Adabiyot va san‘at nashriyoti
1988

O‘ZBEKISTON FANLAR AKADEMIYASI
TIL VA ADABIYOT INSTITUTI
HAMID SULAYMONOV NOMIDAGI QO‘LYOZMALAR
INSTITUTI

Tahrir hay‘ati:

Aziz Qayumov, Abdulla Oripov, Abduqodir Hayitmetov, Begali Qosimov, Jamol Kamol, Natan Mallaev, Odil Yoqubov, Omon Matjon, Suyima G‘anieva

Tuzuvchi: *Maryam Rahmatullaeva*

Mas‘ul muharrir: *Vahob Rahmonov*

«O‘zbek adabiyoti bo‘stoni»ning ushbu jildiga buyuk Alisher Navoiyning «Xazoyinul-maoniy» kitobiga kirgan g‘azallardan saralab olindi.

- G‘AZALLAR -

* * *

Ey yuzung gulbargiga oshuftau hayron sabo,
Telbalardek gulshani ko‘yungda sargardon sabo.

Qo‘pmog‘i mumkin emastur, balki tebranmakligi,
Topmasa jonbaxsh la‘ling nuktasidan jon sabo.

Sunbuli zulfin agar oshufta qilmaydur, nedur,
Kim, shabistong‘a esar har dam abirafshon sabo.

Pora-pora jism aro ohim netib qolg‘ay nihon.
Bo‘lmoq imkon yo‘q xasu xoshok aro pinhon sabo.

Yordin keldi sabo kech kelmakin aylarga fosh,
Ko‘nglum ichra tez qildi shu‘lai hijron sabo.

Notavonlar ohi ul gul ko‘yida har subhidam,
O‘yladurkim, gulsiton ichra esar har yon sabo.

Subh chun esti sabo, ichkil qadahkim, bo‘lmog‘ung
Senu ko‘p esturgusi bu bog‘ aro davron sabo.

Lolaruxlar ahdining mahkamligi mumkin emas,
Sobit o‘lmoq lahzai bir yerda ne imkon sabo.

Tong emas, solsa Navoiy ohi ko‘yungda girev,
Chun guliston sayrida zohir qilur afg‘on sabo,

* * *

La‘ling ul o‘tki, ko‘ngul mijmar ango,
Yo ko‘ngul durju labing gavhar ango.

G‘amidin oyru emonkim, tutmish
Uns bu xotiri g‘amparvar ango.

Zordur telba ko‘ngulkim, ko‘runur
Har dam ul huri pari paykar ango.

Qon ko‘nguldin ne ajab turmasakim,
Kirpiking har dam urar nishtar ango,

Hajr o‘tidin tanim ul nav‘ kuyar,
Kim erur ostida kul bistar ango.

Hajridin holim erur andoqkim,
Bo‘lmog‘oy ko‘rmagucha bovar ango.

Dahr xush gulshan erur, paylaykim,
Yo‘q vafo gullaridin zevar ango.

Jon olurda gami hajar, ey soqiy,
Choradur boda bila sog‘ar ango.

Yuzy vasfiga Navoiy tushmish,
Bargi guldin yasangiz daftar ango.

* * *

Ul parivashkim, bo‘lubmen zoru sargardon ango,
Ishqidin olam menga hayronu men hayron ango.

O‘qlaringdin dam-badam taskin topar ko‘nglum o‘ti,
Bordurur bir qatra suv go‘yoki har paykon ango.

Bir dilovardur ko‘ngulkim g‘am sipohi qalbida,
Ohi novak toza dog‘idur qizil qalqon ango.

Novakining parru paykonida rangin tuz erur,
Yoki ko‘nglumdin chu parron o‘tti yuqmish qon ango.

Nomai shavqum ne nav’ ul oyga stgay chunki, men
El otin o‘qur hasaddin yozmadim unvon ango.

Xizr xattingning ajab yo‘q sabzu xurram bo‘lmog‘i,
Lab-balab chunkim berur suv chashmai hayvon ango.

Ey xusho, mug‘ ko‘yikim rif‘at bila ziynatda bor,
Mehr anga bir shamsau ko‘k toqidur anvon ango.

Istamish buloul vafo guldin magarkim joladin,
Bag‘ri qotmish gunchaning baskim erur xandon ango».

Qilmamish jonin fido jononga yetmas der emish,
Ey Navoiy, ushbu so‘z birla fido yuz jon ango.

* * *

Menmudurmenkim sening vasling muyassardur mango.
Baxti gumrahdin qachon bu qissa bovardur mango.

Haq tonuqturkim, tiriklikdin manga sensan murod,
Yo‘qsa olamning yo‘qi-bori barobardur mango.

Ey ko‘ngul, g‘avvosi bahri vasl o‘lubmei, ne ajab,
Gar nasib emdi o‘shul pokiza gavhardur mango.

Ne uchun bazmi visol ichinda ichmay bodakim,
Ko‘ziyu og‘zi bukun bodomu shakkardur mango.

Oyu xurshidingni yig‘, ey charxi gardun kim bu dam,
Hamdam ul oy chehralik xurshid paykardur mango.

Sarvni o‘rtab, sumanni yelga ber, ey bog‘bon,
Kim bukun hamsuhbat ul sarvi sumanbardur mango.

Qo‘rqaram hirmon sahobin yopmag‘ay fahm etsa charx
Kim shabiston mehr sham‘idin munavvardur mango.

Ey Navoiy, hech bilmonkim, topibmen vaslini,
Yo magarkim jumlai olam musaxxardur mango.

* * *

Bordi rahm aylamay ul kofiri xudroy mango,
Gar tarahhum qilibon qaytmasa, voy mango.

Nechuk o‘lmayki, borur vaqtda ul umri aziz,
Borcha bila ko‘rushib qilmadi parvoy mango.

Tiyradurmenki, parishon bo‘lubon vasl kunin,
Shomi hajr ayladi ul zulfi sumansoy mango,

Mastu ovora ko‘ngul ittiyu rahm etmadi ul,
Bodapaymoy demay, bodiya paymoy mango,

Yo‘q so‘zim charx ila, vah, qildi chu shabgir baland,
Ro‘zg‘or etti qaro hajridin ul oy mango,

Soqiyo, sofi tarab ahli visol ichsunlar,
Hajr zindonida tutsang‘ bas erur loy mango,

Hur zohidqa, Navoiy, ikki dunyodau ul
Buti xudroyi demay, sho‘xi xudoroy mango.

* * *

Lablaringdin garchi qon yutmoq damo-damdur mango,
Gar dame jomi visoling yiqsa, ne gamdur mango.

Pand eshitmay, ko‘rub oii, yuz baloga uchradim,

Ko‘zlarim chiqsunki, yuz muncha sazo kamdur mango.

Qofi shavqum sharhini tahrir qildim, vah, ne sud,
Kim anga irsol uchui semurg‘ mahramdur mango.

Yorkim mundoq nihondur ko‘adpiu men telbamen,
Kim degaykim, pashsha bo‘lg‘op nasli odamdur mango.

Qora chirmab, yosh to‘kub, afg‘on qilurmen xomadek,
Etkali nolon ko‘ngul bu nav‘i motamdur mango.

O‘zga yuzga boqma deb, bir-bir ko‘zumg‘a bosti muhr,
Iynak-iynak har qaro bir naqpga xotamdur mango.

Dahr aro tushkon havodis o‘tidin mone’ emas,
Ko‘z yoshimdin garchi ko‘z tushkuncha bir namdur mango.

Soqiyo, jomi jahonbin tutki, andin kashf etay,
Kim ko‘p psh bu korgah vaz‘ida mubhamdur mango.

Dilbari ollida Majnun naqdi jon sarf etmadi,
Ei Navoiy, ishq atvori musallamdur mango.

* * *

Har gadokim bo‘ryoyi faqr erur kisvat anga,
Saltanat zarbaftidin hojat emas xil‘at anga.

Kim fano tufrog‘ig‘a yotib qo‘yar tosh uzra bosh,
Taxt uza ermas muzahhab muttako hojat anga.

Shah yurub olam ochar, darvesh olamdin qochar,
Ham o‘zung insof bergilkim, bu ne nisbat anga.

Har ne shah maqsudidur — darveshning mardudidur,
Ko‘r, nedur himmat munga, ne nav‘ erur holat anga.

Faqr ko‘yi tufrog‘in shah mulkiga bermas faqir,
Mulk, ko‘rkim, teng emas tufrog‘ ila qiymat anga,

Shah sipah cheksa, faqir ahvolig‘a yetmas futur,
Bu vale chekkach nafas, barbod o‘lur hashmat anga,

Shoh emastur bir nafas osuda do‘zax vahmidin,
Ey xusho darveshkim, mardud erur jannat anga.

Shahg‘a sidq ahli damidin mash‘ali davlat yorur,
Mehrdekkim subh anfosi ochar tal‘at anga.

Shohg‘a shahlig‘ musallamdur, agar bo‘lg‘ay mudom,
Shohlig‘ tarkin qilib, darvesh o‘lur niyat anga.

Mumkin ermas shahlar ichra bo‘yla niyatlig‘, magar
Shohi G‘oziykim, muyassar bo‘ldi bu davlat anga.

Shohlar darveshsho darveshlar shohikp, bor
Shohlig‘ surat anga, darveshlik siyrat anga,

To shahu darvesh bo‘lg‘ay aylagil, yo rab, ayop,
Shohdin xizmat anga, darveshdin himmat anga.

Gar Navoiy so‘z uzatti faqrdin ermas demang,
Bo‘lmag‘uncha hukm shahdin qayda bu jur‘at anga?

* * *

To seningdek qotili xunxora bordur manga,
Billah, ar o‘lmakdin o‘zga chora bordur manga!

No‘shi jon har bodakim ahbob ila no‘sh aylading,
Garchi hargiz demading ovora bordur manga.

Vasling iqboliyu men, hayhot, basdur bu sharaf,
Kim yiroqdin davlati nazzora bordur manga.

Deb emish har kimda bor zaxme, otay marham bir o‘q,
Shukr erurkim, har sari mo‘yora bordur manga.

Bordi ul xurshidu ashkim oqti, vah, tole‘ ko‘rung,
Kim ne yanglig‘ axtari sayyora bordur manga.

Sabr soldim ko‘nglima vasling tilab, vah, bot kelib
Turfa ko‘rkim, shisha ichra xora bordur manga.

Dema ko‘p, ey nafskim, dunyo arusin aqd qil,
Uyda ba‘zidek sog‘in makkora bordur manga.

Dev urub ishqi majoziy ichra majnun aylagan,
Yova der, bukim pariruxsora bordur manga.

En Navoiy, kuymagimni qilmag‘aysan man’, agar
Jon aro bilsang ne otashpora bordur manga.

* * *

Necha ko‘nglum pora bo‘lsa, rahm qilmas yor anga,

Necha bag'rim to'lsa qon, boqmas dame dildor anga,

Bir yuguruk tifi erur kirpiklarim ichinda yosh,
Kim yiqilib, sanchilibtur har tarafdin xor anga,

Nomam eltur qush agar mazmunin aytib qilsa sharh,
Sochqay o't qaqnus kibi ming chok o'lub minqor anga.

La'ling ollida chekar el jonini olg'ach ko'zung,
Bah, ne sharbatdur labingkim, jon berur bomor anga.

Aql evi sori inonin boshlamoq, nosih ne sud,
Telbakim, dasht uzra markabdur buzuq devor anga.

Tortasen isyon yugin, xam qil qadnng toatg'akim,
Yuk og'ir bo'lsa, ruku' ul dam bo'lur nochor anga.

Umr g'aflat uyqusi birla tilarsen kechsa, oh, -
Ko'z yumub-ochquncha kimning e'timodi bor anga?

Men xud o'ldum, ey sabo, ko'nglumni ko'rmang ko'yida,
Chiqma andin, deb nasihat qilg'asen zinhor anga.

Zor jismim tushgali hajr o'tidin g'am changgiga,
Ey Navoiy, o'xshashur ham ud anga, ham tor anga.

* * *

Gulo' gulzor sening bog'i jamolingg'a fido,
Saryo' shamshod dog'i toza niholingg'a fido.

Butubon mehriyiyah donasi ham sochilsa,
Orazint go'lgani ichra xatu xolingg'a fido.

Yo'q mening, balki Xizr birla Masiho joni,
Chashmai no'sh aro jonbaxsh zulolingg'a fido.

Yangi oy, balki to'lun oy demayin, balki quyosh,
To'lin oyu quyoshing uzra hilolingg'a fido.

Ey ko'ngul, vasli xayolini qilursen doim,
Ki mening jonu jahonim bu xayolingg'a fido.

Tutqung, ey rindi xarobot, manga sog'arkim,
Ruh bodingg'au eski safolingga fido.

Ey Navoiy, labidin nukta so'rarsen, yuz jon
Bo'yla shirin so'zu jonbaxsh maqolingga fido.

* * *

Ne navo soz aylagay bulbul gulistondin judo,
Aylamas to'ti takallum shakkaristondin judo.

Ul quyosh hajrinda, qo'rqarmen, falakni o'rtagay
Har sharorekim bo'lur bu o'tlug' afg'ondin judo.

Dema, hijronimda chekmaysen fig'onu nola ko'p,
Jism aylarmu fig'on, bo'lgon nafas jondin judo?

Bo'lsa yuz ming jonim ol, ey hajr, lekin qilmag'il
Yorni mendin judo yoxud meni ondin judo.

Hajr o'limdin talx emish, mundin so'ng, ey gardun, meni
Aylagil jondin judo, qilg'uncha jonondin judo.

Vasl aro parvona o'rtandi, hamono bildikim,
Qilg'udekdur subh ani sham'i shabistondin judo.

Bir iyosiz it bo'lub erdi Navoiy yorsiz,
Bo'lmasun, yo rabki, hargiz banda sultondin judo.

* * *

Behi rangidek o'lmish dardi hajringdin manga siymo,
Dimog'im ichra har bir tuxmi yanglig' donai savdo.

Mazallat tufrog'i sorig' yuzumda bordur andoqkim,
Behida gard o'lturgon masalli tuk bo'lur paydo.

Oqartib ishq boshimni, nihon bo'ldi sarir chehram,
Momug' ichra behini chirmog'on yanglig' kishi ando,

Yuzumda tiyg'i hajring zaxmi har sori erur bevajh,
Behini tiyg' ilan chun qat' qilmoq rasm emas qato.

Yuzum tufroqdadur har dam qurug'on jism ranjidin,
Behiga sarnigunlik shoxi za'fidin bo'lur go'yo.

Bu gulshan ichra behbud istagan doim behi yanglig',
Kiyib pashmina, toatqa qadin xam asramoq avlo.

Navoiy gar quyosh noranjidin behrak ko'rar, tong yo'q,
Bohikim lutf qilmish mahdi ulyo ismatud dunyo.

* * *

Zor jismimg‘a xadanging zaxmidin ortar navo,
Sozdekkim, teshsalar oni fuzun aylar sado.

Qaddi hajrinda g‘amim sham‘ini har devorga
Kim tayabmen sarv andomi bila bo‘lmish qaro.

G‘unchang anfosi nasimi zavraqi jon qasdig‘a
Yetkurur hardam adam daryosidin mavji fano.

Orzuyi vaslidin ranjur erur munglug‘ ko‘ngul,
Qut uchun tazvir ila bemor bo‘lgondek gado.

Nega yig‘lab anbarin zulfin kesar hijron tuni,
O‘lmagimni anglabon gar sham‘ tutmaydur azo.

Hajr dardin ko‘nglima kam qildi xoling oqibat,
Dog‘ emish dardi shaloyin xastag‘a oxir davo.

Ruhparvardur Navoiy ohi ul yuz shavqidin,
Ul sifatkim lolau gul yuzidin kelgay sabo.

* * *

Ey, sanga qomati diljo‘ ra‘no,
Tavru tarzing dog‘i asru ra‘no.

Paykaru qaddinga volihmenkim,
Ul biri nozuk erur, bu ra‘no.

Ul pari uchqusi ra‘noliqdin,
Odami muncha bo‘lurmu ra‘no.

Qomating nozuku to‘bi nozuk,
Sarv ra‘nou torong‘u ra‘no.

Ey musulmonlar, o‘larmenkim, erur
Asru ul sarvi sumanbo‘ ra‘no.

Bevafodur bu chaman, ko‘p bo‘lmang,
Ey sapidor ila noju, ra‘no.

Bil, Navoiyki, g‘izolingcha emas
Chin gulistonida ohu ra‘no.

* * *

Telba ko‘nglum yorasi hadsiz tani uryon aro,

O‘yladurkim yer tutar devonae vayron aro.

Buki la’ling nuktasi har dam o‘lukni tirguzur,
Kirdi Ruhulloh, magar, ul chashmai hayvon aro.

La’l yozilg‘on kibidur la’l aro qilsang nazar,
Ko‘zki hayratdin tikibmen ul labi xandon aro.

Qatra suv ichra, degaykim, bargi gulning aksidur,
Qatra qonim rangini kim ko‘rsa ul paykon aro.

Qomating yodida ko‘nglum ichra har keskon alif,
Rost bo‘lmish ul alifdekki, yozilg‘ay jon aro.

Jon fidong o‘lsun habibimkim, hamono bor edi
Qasdi maxluqot aro insonu sen inson aro.

Ey Navoiy, istasangkim o‘lmagay el darddin,
Dardi holingni dema nazm aylabon afg‘on aro.

* * *

Xil’atin aylabmudur ul sho‘xi siyminbar qaro
Tun savodi birla kiygandek mahn anvar qaro.

Ul pari hindusi men, med telbakim, uryon tanim,
Tifllar toshidin, iynak, bo‘ldi sartosar qaro.

Ashkdek oqti qaro suv ko‘zdarimdin hajrida,
Tong yo‘q idborim chu bo‘lmishdur manga axtar qaro.

Qosh o‘yub yoqsang qaro bo‘lg‘on ko‘zumning mardumin
Xoli maygunungni qilg‘uncha qo‘yub anbar qaro.

Ishq raf’ o‘lg‘och ko‘ngulga yo‘qturur juz tiyralik,
Ul sifatkim shu’lasi o‘chkach bo‘lur axgar qaro.

G‘ayrdin qilg‘il zamiring safhasin pok, ey faqih,
Tobakay qilmoq firibu makr ila daftar qaro.

Dudi ohidin qaro ermas Navoiy kulbasi,
Kim qilibtur xonumoim bir pari paykar qaro.

* * *

Qilur ishq yuz ming balo oshkoro,
Vale borin aylar sango oshkoro»

Balo, ko'rki, ag'yorga ko'rguzur yor
Nihon mehru, bizga jafo oshkoro.

Dedim ishqni oshkor etmay, ammo
Yoshurdum men, etti qazo oshkoro.

Netib men nihon asrayin, ayting oxir,
Tilar bo'lsa dardim xudo oshkoro.

Jununum bu bo'lsa, g'amim bo'lg'usidur
Nechakim yoshursam, yono oshkoro.

Qilur yuz jafo oshkorou bir ham
Vafo qilmas ul bevafo oshkoro.

Yedim tiyrboroni hajringda ming zaxm
Ki, bo'ldi ne o'qu ne yo oshkoro.

Necha boda maxfiy, chu fosh o'ldi ishqim,
Tut emdi qadah, soqiyo, oshkoro.

Ki to mast o'lub ishq ramzida, tortay,
Navoiy kibi bir navo oshkoro.

* * *

Sorig' og'riq bo'ldum, ey soqiy, xazoni hajr aro,
Qoni asfar mayki, bor har qatrasi bir kahrabo.

Yuzu jismimdur sorig' barge qurug'on shox uza,
Shoxu bargkim qurub sarg'arsa, kim ko'rmish davo?

Ne marazdur buki, bir gulrux sharori ishqidin
Bo'ldi sorig' lola ko'zum oqiyu dog'i qaro.

Sud emish ko'z tushsa asfar jinsi sori, vah, qani
Sarvinozimkim, sorig' gulbargidin kiymish qabo.

Sorg'orib qoldim havodis kojig'a hijron kuni,
Bir sorig' qushdekki, kunduz qolg'ay ol qushlar aro.

Shom ila subh ar sorig' og'rig' emaslar, bas nedur,
Tun sochin yoyib, quyosh yirtib yuzin, tutmoq azo?

Dard tufroqqa nihon qildi Navoiy jismini,
Tolibon bir shusha oltun, dafn qilg'ondek gado.

* * *

Vahki, rasvomen yana dovonavu oqil aro,
Bulajab holim erur afsona har mahfil aro.

Muztar erdim hajridin, yor etgay ermish tarki mehr
Mushkuledur ishqdin har dam manga mushkil aro.

Aqlu sabru hush itib, ko‘nglumda qoldi dog‘lar,
Korvon ko‘chsa qolur o‘tlar yeri maizil aro.

O‘qlaring mujgon kibi giryon ko‘zum atrofida,
Rost bordur ul qamishliqkim bo‘lur sohil aro.

Kirpiging tushkap ko‘ngul ichra xayoling, ey pari,
Go‘iyo Yusuf nuzul etmish chahi Bobil aro.

Kullug‘ung dogidin o‘lsam, istamon ozodlik,
Kim bu tamg‘odur nishone mudbiru muqbil aro.

Ko‘yung-o‘q istar Navoiy, nasya jannat — ahli zuhd,
Muncha-o‘q bo‘lg‘ay tafovut olimu johil aro.

* * *

Bas ajabdur gar manga ul dilrabo qilg‘oy vafo,
Kimga umr etti vafokim, ul manga qilg‘oy vafo.

Chun vafosizdur qaro ko‘zlar sanga ham, ey ko‘ngul,
Mumkin ermasturki ul ko‘zi qaro qilg‘oy vafo.

Men jafo tortarg‘a xo‘y ettimki, yo‘q imkonikim,
Ul jafojo‘ to qila olg‘ay jafo, qilg‘oy vafo.

Chun mening dardim parivashlar jafosidin durur,
Ushbu dardimg‘a magarkim ham davo qilg‘oy vafo.

Qil vafo ushshoqingga, ey sho‘xkim, nogoh agar
Bir pari ishqig‘a zor o‘lsang, sango qilg‘oy vafo.

Davrning iflosidin may ichki, joh ahliga ham
Aylamon bovarki, bu dayri davo qilg‘oy vafo.

Aytsa bo‘lg‘ay zamon nodoni, jono, onikim,
Jon berib ahli zamondin muddao qilg‘oy vafo.

O‘zga oylardin vafo naql etsalar man’ aylamon,
Lek inonmoq onikim, ul bevafo qilg‘oy vafo.

Ey Navoiy, ko'p vafodin dema so'z kim, aybi bor,
Faxr ishq ichra agar bir benavo qilg'oy vafo.

* * *

Ne xush bo'lg'ay ikovlon mast bo'lsoq vasl bog'inda,
Qo'lum bo'lsa aning bo'ynidau og'zim qulog'inda.

Dami vasl ichra volihlig' bila ruxsorim egnida,
Yana bir dam niyozu ajz ila boshim ayog'inda.

Tutub gohi zanaxdonin mukarrar aylasam bot-bot,
Ko'rub gullar ochilg'on bodadin ruxsori bog'inda.

Shimib yutsam gahi hayvon suyidek zavqdin ko'rgach,
Tarashshux bodadin gul yafrog'i yanglig' dudog'inda.

Gahi ko'z surtarimda, yo'qsa haryon shodlig' ashkim,
Gul uzra qatra shabnamlar kibi siymin saqog'inda.

G'ahi bexudlug'umdin seskanib tutsam adab rasmi,
Belida chirmashurda shavqning ifroti chog'inda.

Ne kelsa tongla kelsun, bir tun usruk yotsa ham xushtur,
Kishi gul chog'i bir gul xirmanin tortib quchog'inda.

Qachon davron manga bir bo'yla ishratni ravo ko'rgay,
Ki o'rganmish meni o'rtarga hijron dardu dog'inda.

Navoiy, sen kimu, ishrat mayi, bilmas musen kim, it
Agar qon ichsa ham boshi keraktur o'z yalog'inda.

* * *

Gul kerakmastur menga, majlisda sahbo bo'lmasa,
Naylayin sahboni bir gul majlisoro bo'lmasa.

Bazm aro xushtur qadah kavkab, vale ermas tamom,
Mutribi xush lahjai xurshid siymo bo'lmasa.

Mehru, mohu, Mushtariyu, Zuhra chun qildi tulu',
Hech naqs axtar tulu'i anda qat'o bo'lmasa.

Muncha bo'lsa ham muyassar jam' emas xotir hanuz,
Toki mug' ko'yida bir mahfuz ma'vo bo'lmasa.

Chun bu yerda ichkaridin rust bog'landi eshik,
Odam ermas ul kishikim, bodapaymo bo'lmasa.

Xushturur bu nav’ amniyat, vale aqshomg‘acha
Gar falakdin bir xiyonat oshkoro bo‘lmasa.

Har kishiga umrida bu nav’ bir kun bersa dast,
To abad g‘am yo‘q agar bo‘lsa yana yo bo‘lmasa.

Umr bazmida nishot asbobi dilkashdur base,
Gar havodis shahnasidin anda yag‘mo bo‘lmasa.

Ey Navoiy, gar nasibingdur abad umri, kerak
Xotiringda yordin o‘zga tamanno bo‘lmasa.

* * *

Kosidekim yordin bir so‘z rivoyat aylasa,
Istaram so‘rgon soyi boshtin hikoyat aylasa.

Telbalar yanglig‘ gah o‘z holimdadurmen, goh yo‘q,
Ul naridin har kishi bir so‘z rivoyat aylasa.

Ey ko‘ngul, ohingni dersenkim suv aylar toishi»
Chin erur, gar ko‘ngliga oning siroyat aylasa.

Jong‘a basdur har nafas bir dog‘, nevchun bo‘lmasun,
Qoni’ ulkim, bir diram har dam kifoyat aylasa.

Topti Majnun shuhratu qoldi mening qissam nihon,
Kim o‘lar har kim, fasonamni bidoyat aylasa.

G‘am sipah qasdimg‘a tortibtur, ne bo‘ldi piri dayr,
Bir qadah birla bu mahzunni himoyat aylasa.

Ey Navoiy, faqrdin bebahradur, yuz g‘am yetib,
Solikekim shukr borinda shikoyat aylasa.

* * *

Ko‘nglum o‘rtansun agar g‘ayringg‘a parvo aylasa,
Har ko‘ngul hamkim, sening shavqungni paydo aylasa.

Har kishi vaslin tamanno aylasam navmid o‘lay,
Har kishi hamkim, seiing vasling tamanno aylasa.

O‘zgalar husnin tamosho aylasam chiqsun ko‘zum,
O‘zga bir ko‘z hamki, husnungni tamosho aylasa.

G‘ayr zikrin oshkoro qilsa, lol o‘lsun tilim,

Qaysi bir til hamki, zikring oshkoro aylasa.

Rashkdin jonimg'a har nargis ko'zi bir shu'lador,
Bog' aro nogah xirom ul sarvi ra'no aylasa.

Yo'q, og'izdin nukta aytur mahzashimdek bo'lmag'ay,
Gar Quyosh har zarrasidin bir Masiho aylasa.

Ofiyat joning'a yetti, ey xusho, mug'kim msni
Gar qadah birla xarobot ichra rasvo aylasa.

Kelturung daf'i jununumga parixon, yo'q tabib,
Kim ul ansabdur pari har kimni shaydo aylasa.

Subhdek bir damda gardui qo'ymag'ay osorini,
Nogah ahli sidq ko'ngli mehrin ifsho aylasa.

Dahr sho'xpg'a, Navoiy, sayd bo'lma, nechakim
Kun uzori uzra tun zulfin mutarro aylasa.

* * *

Munisi jon deganim ofati jon bo'ldilo,
Jonima bedodidin sheva fig'on bo'ldilo.

Dedi ko'zung qoniii vaslim ila turguzay,
Voyki, bag'rim dog'i hajrida qon bo'ldilo.

Gar yuzi may tobidin gul-gul erur qon yoshim,
Yuz uza tim-tim tomib, lolasiton bo'ldilo.

Ko'zu ko'ngul qonini yoshuray eldin dedim,
Har biridin yuz sari yuzda nishon bo'ldilo.

Zuhd aro har mushkilimkim bor edi, ey faqih,
Jomg'a may quyg'och-o'q, barcha ayon bo'ldilo.

Kimki zamon ahlidin aylamadi ijtinob,
Bir kun ani ham degung ahli zamon bo'ldilo.

Yaxshilar ichra vatan tutsa Navoiy, ne tong,
Kimki yomonlar bila bo'ldi, yomon bo'ldilo.

* * *

Yor dardim so'rmayip ko'nglumni mahzun qildilo,
Jonim oshubini kam qilmoqdin afzun qildilo.

Bermayin zaxmin jigar qoniga taskin gunae,
La’li kulmak birla ashkimni jigargun qildilo.

Daf’i savdo istadim la’li mayidin, bir yo‘li
Ul pari savdozada ko‘nglumni majnun qildilo.

Ey ko‘ngulkim, sabr tog‘in maskan etting oqibat,
Tund sayli ishq ul tog‘ingni homun qildilo.

Besutung‘akim sutun Farhod bo‘ldi, qofi ishq
Ul sutunni Besutun ostidag‘i «nun» qildilo.

Nedur uchmoq joh ila, oxir falak Namrudning
Osmoni taxtu johin ganji Qorun qildilo.

Qatra xayliq orazing vasfin Navoiy qilgali,
Lutfi tab’ abyoti nazmin durri maknun qildilo.

* * *

O‘rtasa ishq meni, so‘rma sabab:
Kuysa xoshok yolindin, ne ajab.

Choklik jon qolur o‘tu suv aro,
Chun mayoluda bo‘lur ul iki lab.

Ayog‘ing tufrog‘in o‘nsam basdur,
Bor ayog‘ingni desam — tarki adab.

Uyla, dardu g‘aminga o‘rgandim,
Kim unut bo‘ldi manga ayshu tarab.

Zulfida zor ko‘ngul ranji ne tong,
Xastaga ko‘proq o‘lur necha taab.

Biz kimu vasl murodi, hayhot!
Dardi noyoft erur bizga talab.

Jon topib zor Navoiy qo‘pqay.
Tufrog‘i ustiga sursang markab.

* * *

Borur ul mast yana noz aylab,
Xalq ila arbada og‘oz aylab.

Qatl uchun g‘amzani jallod qilib,
Zulm uchun ko‘zni fusunsoz aylab.

Har qachonkim turubon boda ichib,
Shur’asin xonabarandoz aylab.

Javr uchun ahli vafokim ayirib,
Barchasidin meni mumtoz aylab.

Turfaroq bukim, aning keynicha-o‘q,
Jonu ko‘nglum qushi parvoz aylab.

Ne gunah ko‘pga nazardinki, qazo
To ochib oni nazarboz aylab.

Garchi holimni Navoiy yoshurub,
Ishq anga ashkni g‘ammoz aylab,

* * *

Bog‘ingga yetmasun oshub xazondin, yo rab,
Gul bila sarvunga oseb zamondin, yo rab.

Oldi jon la’lingu elga labi jon berguchilar
Barcha kul bo‘lsun oning ollida jondin, yo rab.

Dardini baski nihon tuttum — o‘larmen pinhon,
Voqif etgil oni bu dardi nihondin, yo rab.

Yomon ahvolima ko‘z solmadi ul oy yaxshi,
Yaxshi ogoh qil oni bu yamondin, yo rab.

Yuz jahon zulm jahon ahli manga qildi, meni
Forig‘ et ahdi jahon birla jahondin, yo rab.

Beribon ko‘ngluma jam’iyati xotir qutqar,
Har nekim andin erur tafriqa, ondin, yo rab.

Ko‘yida hajr fig‘oninki Navoiy tortar,
Ham meni, ham oni qutqar bu fig‘ondin, yo rab.

* * *

Jamolin ayla ulus ko‘zidin nihon, yo rab,
Nihon o‘tumni aning ko‘nglig‘a ayon, yo rab.

Ayog‘i chunki yetar ostoni tufrog‘ig‘a,
Boshimni aylagil ul xoki oston, yo rab.

Agarchi emin emon bir zamon jafosidin,

Chekardin oni manga bermagil amon, yo rab.

Demonki lutfini, javrini dog‘i mendin o‘gun
Birov xayolig‘a o‘tkarma nogahon yo rab.

Zamon-zamon chekibon ishq o‘ti shu‘lasini,
Yorug‘ ko‘ngulni ul o‘t birla har zamon, yo rab.

Agarchi aylamasang yaxshi, yaxshi ko‘rguzgil
Meni anga nechakim bor esam yomon, yo rab.

Navoiy ohini yetkur anga, vale qo‘yma
Aning jamolida bu duddin nishon, yo rab.

* * *

Kezarmen ko‘yida yillar nazar holimga solg‘ay deb,
Agar o‘ltursa qonim rangi tufrog‘ida qolg‘ay deb,

Ko‘ngulga yuz tuman nesh ursa hijron aylamon nola,
Visoling po‘shidin ul zaxmlar bir kun o‘ngolg‘ay deb.

Ko‘ngulga novaking to kirdi behad hifzin aylarmen,
Ki bu shisha ichinda ul dag‘i nogah usholg‘ay deb.

Ko‘ngulni ko‘yida yuz ranj ila mehnatqa topshurdum,
Ki gar ko‘rsa bu surat birla shoyad ko‘nglum olg‘ay deb.

Sirishkim qoni qildi ko‘yining tufrog‘in og‘ushta,
Itiga shoyad ul balchig‘ bila bir uy yasolg‘ay deb.

Haram vaslin tilarsen po‘ya ur mardona, ey solik,
Qadam ohista chekma bag‘ring ul yelmakda tolg‘ay deb.

Navoiy benavolig‘ birla doim may ichar, bir kun
Navo naqshini davron mutribi bazmida cholg‘ay deb.

* * *

Sen labing so‘rg‘on soyi men qon yutarmen, ey habib,
Sen may ichgilkim, manga xuni jigar bo‘lmish nasib.

Dedilar, ahbob, dardig‘a habib aylar davo,
Vahki, men kuydum, muhabbatdin emas vokif habib.

Ko‘yunga kirgach ko‘ngul qoshingg‘a mayl aylar, bale,
Go‘shai mehrob etar payvasta manzilgah g‘arib.

Chehra sorg‘org‘on soyi otar ko‘ngulning nolasi,
Bor ajab voqi‘ xazon faslida nolon andalib.

Hoshalillah sharbatimni zahri qotil birla ez,
Chun ish ondin o‘ttikim, kelgay Masihim, ey tabib.

Necha ul oy mehridin shaydo ko‘ngulni ovutay,
Telbaga yolg‘on hikoyat birla bergandek firib.

Mayga rahn o‘lmay fano dayrida tasbihi rido,
Niri dayr etmas havola elga zunnoru salib.

Nafsing etsa sho‘xlug‘ charx emgagidin qil adab,
Tiflni andoqki zajr aylar falaq birla adib.

Ey Navoiy, zulmidin dermanki, ishqin tark etay,
To nazardin g‘oyib o‘ldi, yo‘q yana sabru shikib.

* * *

Dam-badam jomi tarab g‘ayr ila ul moh chekib,
Men yiroqtin boqibon, qon yutubu oh chekib.

Ne g‘amim it kibi o‘lmakdin agar eltur esa,
Bo‘ynuma in solibon ko‘yiga ul moh chekib.

G‘arazim buki unutturmog‘amen o‘zni anga,
Ko‘yiga kirmagim afg‘on gahu begoh chekib.

Ko‘ngluma hajr agar dard o‘qi yog‘dursa ne tong,
Gar chiqorur esa paykonini dilxoh chekib.

Men adam yo‘liga bormon, meni lekin elitur,
Og‘zi shavqida ko‘ngul o‘ziga hamroh chekib.

Mapi asfarki to‘kulmish quyubon yuz ichsam,
Kahraboni ko‘runguz jilva qilur koh chekib.

Jur‘asin bersa Navoiyga erur o‘lgucha bas,
Bazmi aysh ichra tarab sog‘arni ul shoh chekib.

* * *

Buzdi ko‘nglum kishvarin hijron g‘ami tug‘yon qilib,
Ohu ashkimdin birin sarsar, birin to‘fon qilib.

Dard uyin qildi bino ishqing buzub ko‘nglum uyin,
Kimsa yanglig‘kim, bir uy tuzgay, birin vayron qilib.

Tanda ohing shu’lasin, derlar, nihon tut, ohkim,
Bir ovuch xoshok aro bo‘lmas chaqin pinhon qilib...

Hajr ko‘yida yalang jismimni ko‘rgan sog‘inur,
Kim meni o‘lturgali eltur junun, uryon qilib.

Xorlar ko‘nglumdadur sendinki, gardun tuzmagay,
Har birin otsam, bir ohim o‘qig‘a paykon qilib.

So‘rma nevchun bedil o‘ldung deb, o‘zung chun hajr aro
Ko‘zdin oqizding ko‘ngulni, qatra-qatra qon qilnb.

Shukrini ne deb ado aylayki, aylar jilva yor,
Elni holimg‘a, meni o‘z husnig‘a hayron qilib.

Dahr elidin juz jafo mumkin emas topmoq kishi,
Lek har birga vafolar onchakim imkon qilib.

Yor ko‘p qilsa jafo, kam qil, Navoiy, nolakim,
Gulga bulbul o‘rgata olmas vafo, afg‘on qilib.

* * *

Chobukum raxsh uza hijron yo‘lida po‘ya qilib,
Men aning keynicha gohi yugurub, gah yiqilib.

Yiqilib yona qo‘pub, chunki urub yo‘lg‘a qadam.
Vahki, yuz nishtari hijron ayog‘img‘a tikilib.

Tobonim dardu balo xoralaridin o‘yulub,
Yuragim ranju ano xorlaridin teshilib.

Turfa ko‘rgilki, inon tortmay ul sho‘x dame
So‘ngicha bo‘yla qotiqliq bila holimni bilib.

Ishq dardig‘a juz o‘lmak yo‘q emish hech iloj,
Bosh qo‘yub ollib‘a oningki bu ma’niyni bilib.

Istaram o‘zni xarobot ichida loya’qil,
Hush chun boisi ranj o‘ldi netarmen osilib.

Gar Navoiyg‘a yog‘in ashk ediyu ra’d — fig‘on.
Hajr chun koj urubon ko‘zlariga o‘t choqilib.

* * *

Yuz to‘sho‘kluk ko‘nglum o‘rtarsen jafodin qon qilib

Xalq kuydurgan kibi zanbur evin vayron qilib.

Javhari ishqing yoshurg‘ach o‘rtadim ko‘nglulg‘a dog‘,
O‘ylakim qo‘yg‘ay nishon el naqdini pinhon qilib.

Ko‘hi ohandek g‘aming ko‘nglumdin olg‘on ne osig‘,
Kim yana jonimg‘a otding barchasin paykon qilib.

Yuz o‘luk tirguzdi la‘lingga yetishkan jomi may,
Go‘iyo berding oiing har qatrasin bir jon qilib.

Aqlu din naqdin o‘g‘urlar go‘yi ul ayyorvash,
Buki behuga aylar elpi husnig‘a hayron qilib.

Bo‘lubon har sham‘ga parvona kuyma, ey ko‘ngul,
Ishq o‘tlug‘ zulmatida o‘zni sargardon qilib.

Ey Navoiy, dema la‘lin tishlar el qatlig‘a yor,
Balki elga jon bag‘ishlar, bizga qasdi jon qilib.

* * *

Vah, ne qotildur kelur oyini zulmu kin solib,
Oshiq o‘lturmak uchun har qoshig‘a yuz chin solib.

Chun o‘tub ishq ahlidin oshubu sabru fahm o‘lub,
Chun yetib zuhd ahlig‘a toroji aqlu din solib.

Har tarafkim, gom urub — yuz porso yo‘lin urub,
Har qayonkim, ko‘z solib — yag‘movu qatl oyin solib.

El sorikim yuzlanib — qindin chiqarib tiyg‘i kin,
Chun manga markab surub — boshimg‘a tiyg‘i kin solib,

Bu sorig‘ ruxeora birla qon yoshimdin yod qil,
Ichsang oltun jom ichinda bodayi rangin solib.

Sensizin, ey umr, chun mumkin emas oromu sabr,
Borma har dam bizni mundoq bedilu g‘amgin solib.

Bog‘i husnungkim gul ochti rang-rang, ey mug‘bacha,
Go‘yo ichting mayg‘a bargi lolavu nasrin solib.

Shar’siz xoshok aro xashxoshdekdur, ey hakim,
Ko‘kka chiqsang jaybing ichra subhayi Parvin solib.

Dardu g‘am qolib, Navoiy joni chiqti oqibat,
Hajr elindin xonumonin bordi ul miskin solib.

* * *

Ishq o‘ti ichra har dam kul bo‘lurmen o‘rtanib.
Gah-gahi ham telba itlardek chiqarmen churkanib.

Toblig‘ gesusiga chirmar meni sargashtani.
Ko‘rma duk ikki quyun bir tor birla chirmanib.

Mast bo‘lsam ostoning bas manga bosh qo‘ygali,
Ne hadimkim, takya qilgaymen tizingni yostanib.

Ishqdin ko‘p ma‘rifat xarj ayladi Majnun manga,
Bo‘lmasa majnun, qilurmu xarj, mendin o‘rganib.

Men kimu gustox o‘nmak ilging, ey sultoni husn,
Itlaringning chun kafi noyin o‘parmen aylanib.

Yordin bo‘lmas judo, jonga balo bo‘lg‘ay ko‘ngul,
Qush balosidekki, ayrilmas kichikdin o‘rganib.

Hajr aro sargashtamen andoqki, to tutqum qaror
Ish siqilmoqdur, bori olam boshimga aylanib.

Bevafodur chun jahon gulzori, ey ko‘nglum qushi,
Bo‘lma bir gul volehi, bulbulg‘a pogoh o‘tkanib.

Yoriga borsa yuz ish bo‘lsa, Navoiy tark etib,
Lek qaytur vaqti har soat bir ishga kuymanib.

* * *

So‘zi hajring ichra har dam za‘flig‘ jismim yonib,
O‘tqa tushgan qil masallik o‘rtanurmon to‘lg‘onib.

Ochqil o‘tlug‘ orazing, ey sham‘kim, parvonadek
O‘rtanay boshing uza bir necha qatla aylonib.

Solg‘asen olamg‘a o‘t, gar gul sovug‘i tobidin
G‘upchadek gulshanga chiqsang hullalarga chirmovib.

Biym erurkim ofarinishdin chiqargaysen damor,
Bazmdin usruk chiqib maydonga chopsang otlonib.

Yor ila xo‘y aylagan ko‘nglum erur ul nay qush,
Kim kishidin ayrpla olmas kichikdin o‘rgonib.

Qabrim uzra qo‘yg‘asiz tosheki, za‘f ayyomida

Ul pari ko‘yida yotmishmen boshimg‘a yastonib.

Moldin umrungga osoyish agar yetmas, ne sud,
Nuh umri hosil etsang, ganji Qorun qozg‘onib.

Ey, Navoiy, tushta gar ko‘rmak ani mumkin esa,
Barcha gar xud so‘nggi uyqudur, netarsen uyg‘onib?

* * *

Ichsangiz may suyidin ishrat uyin obod etib,
Jur‘ae ham quyg‘asiz tufroqqa bizni yod etib.

Soz eting avval g‘amimdin nag‘makim, barasl erur,
Uy imorat aylamak xoro bila bunyod etib.

To havoyimen ul oy hajrida andoqkim bulut,
Toqqa har dam yuzlanurmen yosh to‘kub, faryod etib.

Va‘dayi vasl etsa ul Shirin sanam, g‘am tog‘ini
Qozg‘amen tirnog‘larimni teshayi Farhod etib.

Ul quyundurmen fano dashtidakim, bo‘ldum adam,
Har ne borimni boshimdin chuyurib, ozod etib.

Har zamon ko‘nglum qotiq ermas dema, ey siymbar,
Yoshurun qolmas bulur ichra nihon fo‘lod etib.

Voqif o‘lkim, dahr dehqoni sening qasdingdadur,
Ismin oning gul qilib, otin munung shamshod etib.

Mayga targ‘ib etmaging kofiydurur, ey piri dayr,
Mundin o‘zga ishni naylarsen manga irshod etib.

Istama la‘lin, Navoiykim, marazda emganur
Tab‘ini sihatlig‘ el sharbat bila mu‘tod etib.

* * *

Xorlar bir gul g‘amidinkim ko‘ngulga butrashib,
Har biri mujgonining bir zaxmi ichra o‘rnashib.

Yo rab, andin sa‘broq holat bo‘la olg‘aymukim,
Ikki hamdam bir-biridin ayrilurda yig‘lashib.

Bu uqubatqa talofiy hajr daf‘ o‘lg‘och budur
Kim, quchushqoylar alar, bir-birga nogah uchrashib.

Istag‘aymu huri jannat yonida kavsar suyin
Kimki yori birla bir kun boda ichi yondashib.

Sarv qaddim ishqidin ko‘p to‘lg‘anib men ko‘rgali,
Bog‘ arokim chiqti sarvu ishqnechon chirmashib.

O‘lsa o‘ldummu degay, ulkim sevar yori bila
Qolsalar xilvat aro, ag‘yor har yon tarqashib.

Soqiyo, may birla sol jonimg‘a andoq shu‘lakim,
Ranju mehnat dudi chiqqaylar boshimdan to‘lg‘ashib.

G‘am xazonida to‘karmen ashklar, tortib girev,
Navbahor andoqki yog‘qoylar bulutlar kukrashib.

Ey Navoiy, bevafo davr ahlig‘a indurma bosh
Kim, alar qoshida bosh indurgan el bo‘ynun qashib.

* * *

Xushturtur bir tiyra shomi hajr iki yor uchrashib.
Topishib, bir-birlarin mahkam quchushub, yig‘lashib.

Hajr dardiyu firoq, anduhig‘a taskin bo‘la,
O‘lturub ulfat bila, bir-birlariga yondashib.

Furqat ayyomida har birning boshiga kelganin,
Yuz tuman hamdardlig‘lar birla har dam so‘zlashib.

Goh vasl iqbolining ishratlaridin shukr deb,
Gah firoq idborining shiddatlaridin mungrashib.

Goh ikki rishta yanglig‘kim topar bir-birga tob,
Ikkilik fahm o‘lmog‘udek bir-biriga chirmashib.

Gah bu chirmonmog‘ ochilg‘onda ham ikki rishtadek,
Tob ochilsa qaytara ham bir-biriga to‘lg‘ashib.

Ikki yondin qo‘l hamoyil berk-berk andoq chekib,
Kim yana bir-birdin ayrilmas masalliq o‘rmashib.

Ayni vasl ichra ishi o‘tsa shikoyat mo‘jibi,
Ikki yondin raf’ etib, bir-birlarini aldashib.

Ey Navoiy, bu mahol andishag‘a chirmashma ko‘n,
Jur‘at aylab betahoshi so‘zlaring haddin oshib.

* * *

Bir oy firoqida har tun boshimg'a o't tutoshib,
Quyoshg'a shu'la yetib, dudi yetti ko'kdin oshib.

Chu eltib ikki tarafdin boshin qulog'ig'a zulf,
Magarki qatlima har bir sening bila kengoshib.

O'zini hechcha fahm aylabon uyotqa qolib,
Ajal firoqing ila o'lturur uchun o'choshib.

Quyosh damin ola olmay, kirib qaro yerga,
Yiqildi, husnda go'yo yuzung bila taloshib.

Chamanda sarvg'a noz aylamay yarashmay ko'p,
Valek har ne qilib sarvnozima yaroshib.

Firoq aro ne tiriklikdurur, xusho o'lgan,
Visoli torig'a ummed rishtasi uloshib.

Navoiy ulcha qazodin erur, bo'yin sung'il,
Kim ulki bosh chekibon, so'ngra kechgassen qoshib.

* * *

Ikki o'tlug' nargisingkim qildilar bag'rim kabob,
Biridur ayni xumor ichinda, biri masti xob.

Tiyg' tortib, dam olay-olmay yetishting boshima
Go'yo xurshid yanglig' yo'lda ko'rguzding shitob.

Ofarinish baski ahvolimg'a yig'lar har kecha,
Ashk daryosi erur gardunu kavkablari — hubob.

Tolpinurmen ashk aro har damki tishlar la'lini
Kim tengizga tushsa, jon vahmidin aylar iztirob.

Ranju za'fim bo'lmish andoqqim, so'ra kelgan ulus
Holim aylarlar, savol, ammo eshitmaslar javob.

Necha tasbihing hisobi, zohido, ich bodakim,
Senu mendeklarga xud bu korgahda ne hisob?

Gar karam daryosining mavji budurkim, chog'ladim,
Qoni o'z bo'ynig'a, kim ishratdin etsa ijtinob.

Ich, Navoiy, mayki fahm ettuk tabibi ishqdin,
G'ussavu g'am zahriga taryok emish yoquti nob.

Xossa bazmikim quyosh jomin shafaq rohi bila
Elga tutgay xusravi anjumsipohi Jamjanob.

* * *

Labingdin xasta jonkim bo‘ldi betob,
Emas betob, anga erur shakarxob.

Yoshimdin obro‘yum bordi, bildim,
Ki ravnaqsiz qilur oltunni siymob.

Doshing hajrida har na’leki kessam,
Kelur payvasta, jono, shakli mehrob.

Qilich bog‘i beling quchqon hasaddin,
Ko‘zumga ajdaredur shakli qullob.

Ko‘zum ollindadur la’ling xayoli,
Emas kirpiklarim ustida xunob.

Firoq ilgi, fig‘on, jon rishtasidin,
Chiqorur tordin andoqki mizrob.

Falak boshingga qoplab it terisin,
Sen oni jahldin deb kishu sinjob.

Ajab yo‘q, odamiyliqni unutsang,
O‘zungni bo‘yla it charmida asrob.

Navoiy, ranj ko‘rma og‘zin istab,
Kim ul bir javharedur — asru noyob.

* * *

Havo xush erdiyu ilkimda bir qadah mayi nob,
Ichar edim vale g‘amdin qadah-qadah xunob.

Ki hozir erdi o‘shul sarvi nargisi maxmur,
Valek rag‘mima qilmas edi qadahg‘a shitob.

Manga ne zahrai ulkim, desamki, bir qadah ich,
Ne onsiz ichgali may, ne qaroru toqatu tob.

Bu g‘ussa birla ichim qon bo‘lub nechukki qadah,
Ko‘zumga har nafas ashk evrulur misoli hubob.

Chu angladiki borur ixtiyor ilgimdin,
Kulub qadah kibi lutf ayladiyu qo‘ydi itob.

Qadahni ichtiyu yuz loba birla tutti manga,
Ki oning ichgani-o'q qildi meni mastu xarob.

Chu soqiy etti qadah ko'zgusida jilvai husn,
Ne ayb, oshiqi mayxora ko'ngli bo'lsa yabob?

Navoiy vasl bihishtida shukr qil bu nafas,
Ki yona chekmagasen hajr do'zaxida azob.

* * *

Doshu yuzungni munajjim chunki ko'rdi beniqob,
Dedi: ko'rkim, qavs burjiddin tug'ubtur oftob.

Bir labing jon oldi andoqkim, birisi bilmadi,
Emdikim bildi, arolarida bordur shakkarob.

Gar falak qoshing bila bahse hilolidin qilur,
Bir desa payvasta, jono, eshitur ikki javob.

Gul kibi yuzungda ter fard etti hushumdin meni,
Garchi behush elga hush uchun muqavviydur gulob.

Kim sirishkim ko'rdi, ma'lum etti ishqim hosilin,
Dona birla o'ylakim el naqdini aylar hisob.

Garchi ishq o'tida ko'nglumni o'qungga shishlading,
Garm bo'lmakim, hanuz ne six kuymish, ne kabob.

Ne chamandur buki hasrat suyiyu dard o'tidin
Parvarish topmish qayu bir guldakim bor obu tob.

Gar Navoiyning kuyuk bag'rida qondur, ne ajab,
Xomso'z o'lur yolin uzra tushub kuygan kabob.

* * *

Bahor elga ayshu manga iztirob,
Kulub holima barqu yig'lab sahob.

Solib tufrog' ustida bir gul g'ami,
Orig'liq sudek jismima pechu tob.

Ketib g'unchadek dog'i nargis kibi,
Og'iz birla ko'zdin manga xo'rdu xob.

Esib xalq sori nasimi visol,

Menga hajr o‘tidin yetib iltihob.

Guli vasl agar dahr bog‘ida yo‘q,
Yetar qatlima hajr xori azob.

Ko‘han dayr bedodu zulmi bila,
Darig‘oki, o‘tdi zamoni shabob.

Chu yo‘q vasl, bexudlug‘ avlodurur,
Qadah davrig‘a ayla soqiy shitob.

Ki o‘zni qilay necha sog‘ar chekib,
Bu dayri xarob ichra masti xarob.

Navoiy, desangkim zamone tinay,
Zamon ahlidin aylagil ijtinob.

* * *

Qoni sening kibi olamda dilrabo mahbub,
Ko‘z ila qotilu lab birla jonfizo mahbub,

Ne zulm aylasang ahbobqa, xudo yoring,
Chu xalq anlamamish sen kibi xudo mahbub.

Xumori dardi bila hajr mehnatida mango,
Iloj bodadur, oy hamdamu davo — mahbub.

Niyoz ishq sori nozi husn jonibidur,
Agarchi shoh muhib bo‘lsau gado — mahbub.

Meni gadoga ne hol o‘lg‘ay, ey musulmonlar,
Ki soldo ishq boshim uzra podsho mahbub.

Rafiqalar o‘tungiz dayr ko‘yidinki, meni
Xarob ayladi man dog‘i muhtalo mahbub.

Gar o‘lsa ahli muhabbat Navoiy, ey hamdam,
Vafo kerak anga, qilg‘on soyi jafo mahbub.

* * *

Qon yoshim yo‘lungda tommaydur ko‘zum giryon bo‘lub,
Kim ayog‘ingga tushubtur ko‘z qarosi qon bo‘lub.

G‘unchadek ko‘nglum chekar un g‘arq o‘lub xunob aro,
So‘z deganda og‘zing ikki la‘l aro pinhon bo‘lub.

So‘rsa Majnun ishq dashtida meni, ayt, ey rafiq,
Kim quyundek itti bu vodiya sargardon bo‘lub.

Hajri ko‘nglumni buzub, g‘am seli hamvor etti, poy,
Kim asar ham yo‘qtur ul ma‘muradin vayron bo‘lub.

Tig‘i xud o‘tti, suubat ko‘rki, muhlik yorasi,
Bu zamon boshimga qolibtur baloyi jon bo‘lub.

Har zamon og‘zing xayoli sanchilur ko‘nglum aro,
Go‘iyo bu g‘uncha oni zaxm etar paykon bo‘lub.

Charx ushshoq ohi o‘qidin magar vahm ettikim,
Qubba qildi mehrini o‘z hay‘ati qolqon bo‘lub.

Hashr xurshidiga moni’ fikr qilmassen, ne sud,
Atlasi gardunsaro pardangg‘a shodurvon bo‘lub.

Ey Navoiy, foniy o‘l yor istasangkim, xo‘b emas—
Jonni sevmaklik bahona o‘rtada jonon bo‘lub.

* * *

Qotil ko‘zungki o‘lturur elni boqib turub,
Boqmas manga, ko‘zum nechakim tursa telmurub.

Har qatla it kibi tusharam o‘zga raxnadin,
Har lahzakim meni chiqarur ko‘yidin surub.

Sing‘on qadah kibiki, oqar har taraf mayi,
Qonlar oqib, chu g‘am toshi boshimni sindurub.

Har bir bo‘lub bir axtari pahsi chu shomi hajr,
Chun dudi ohim uchqunini ko‘kka yetkurub.

Ishqing bosh ursa zor tanimdin, emas ajab,
Hoshok ichinda shu‘lani bo‘lg‘aymu yoshurub.

Andoq latifdur tanikim, ichsa jomi may,
Borur tanida qursog‘iga tegru bilgurub.

Bulbul parini gulki sovurdi bu bog‘ aro,
Day sarsari aning dog‘i bargini sovurub.

Davron eliga kimki vafo no‘shi arz etib,
Ul ham muqobilida jafo neshi yetkurub.

Bukim qovar jafo bila, ey kosh, ko‘yida

Itlarga to‘‘ma qilsa, Navoiyni o‘lturub.

* * *

Sahldur to‘bi demak, ra‘no niholingni ko‘rub,
Yoki jannat bog‘i gulzori jamolingni ko‘rub.

Ravzada kavsar qirog‘inda xayol ettim Bilol,
Yuz aro lab, lab uza shabrang xolingni ko‘rub.

Sog‘inur oshiqlig‘ingga ro‘baro‘ kelmish quyosh,
Ko‘zguda mashshota har soat misolingnn ko‘rub.

Sarvdin bulbul, ne tong, ram qilsa to‘bidin malak,
Jilvai qad holatida e‘tidolingni ko‘rub.

Nargising afsunu gulbarging takallum ayladi,
Aqli kul topti firib, ul makru olingni ko‘rub.

Elga ishratdur yangi oy ko‘rsalar, lekin manga
Yuzlanur oshuftalig‘, mushkin hilolingni ko‘rub.

O‘lturur hijron tuni, o‘lsam ham armon qolmagay,
Tushta ham bo‘lsa bir ayyomi visolingni ko‘rub.

Netting, ey soqiyki, o‘zdin bordim andoqkim, zulol
Olib ichmasdin burun, jomi zulolingni ko‘rub.

Sudra ul yon, ey Navoiy, o‘zni muhlik za‘f ila,
Shoyad etgay rahm ul qotil bu holingni ko‘rub.

* * *

Xasta jonim za‘fin angla, ko‘nglum afg‘onin ko‘rub,
So‘rma ko‘nglum yorasin, fahm et ko‘zum qonin ko‘rub,

Vaslida la‘li uza xolin ko‘rub kuygan kibi,
O‘rtanurmen jonda emdi dog‘i hijronin ko‘rub.

Vodiyi sabrim dog‘i xoru xasak qildim gumon,
Ko‘nglum atrofida har yon no‘ki paykonin ko‘rub.

Angladim qilmish ko‘zi olg‘on ko‘ngul saydig‘a qasd,
Har tarafdin charga tuzgan xayli mujgonin ko‘rub,

Yeru ko‘kta istabon naydo emas Xizru Masih,
Qochtilar go‘yo dudog‘ing obi hayvonin ko‘rub;

Jism bog‘ida ravon shakle tasavvur qildi aql,
Bo‘stoni husn aro sarvi xiromonin ko‘rub.

Shabnam ermas nargis ashkidur, nedin qon yig‘lamas,
Ko‘z yumub ochquncha gulshan umri poyonin ko‘rub.

Charxdin sidq ahli motam ichradur, fahm aylagil,
Har sahargah subhning choki giribonin ko‘rub.

Nomasin, vah kim, ochib solmoq nazar mumkin emas,
Chun Navoiy hushi zoyil bo‘ldi unvonin ko‘rub.

* * *

Un chekarmen ishq aro, bir nargisi jodu ko‘rub,
Bog‘lag‘on itdekki, faryod aylagay, ohu ko‘rub.

Vah, netib mashshotani ollinda ko‘rgaymenki, yor
Aksidin g‘ayrat qilurmen, ollida ko‘zgu ko‘rub.

Orazu xoling xayol etkach, yetishti novaking,
Qildi ul qush mayl, go‘yo dona birla suv ko‘rub.

Chekti bosh xatting labu xoling qoshida, vah, ne tong,
Gar muloyim bo‘lsa to‘ti shakkaru hindu ko‘rub.

Lablari xandon bo‘lur, ko‘rgach ko‘zumda yig‘lamoq,
Ko‘zlarim yig‘lar, labi jonbaxshida kulgu ko‘rub.

Nosiho, ne nav‘ mayi jomini og‘zimdin olay
Kim, icharmen, mayda soqiy orazin o‘tru ko‘rub.

Gar Navoiy mufrit afg‘on etsa, jono, qilma ayb,
Sen halok etgan ko‘ngul so‘gida yig‘lar o‘kurub.

* * *

Xoki poyi bo‘ldi joni xoksorim qon yutub,
Kim chiqib la‘lini o‘pgay rishtai zulfin tutub.

Zulfin ochqonda zanax chohiga tushgay ming ko‘ngul,
Qo‘ymasa ul choh uza ruxsori sham‘in yorutub.

Ishq muhriq dashtini qat‘ aylamak dushvor erur,
Kirmasam ohim yeli birla havosin sovutub.

Kuygali rozimenu hajriga yo‘q, vahkim, meni
Ayladi rozi isitmoqqa o‘lumdin qo‘rqutub.

Der emish, bir kun kelib ko‘ngli yarosin butkaray,
Kelsa butgil, ey ko‘ngul, bu so‘zga xud bo‘lmas butub.

Dahr bo‘stonida qilmoq sayr aylab hoyu ho‘y
Harza kezmakdur hayoting qushlarini hurkutub.

Jomi vaslindinki, elni tirguzursen, bil yaqin,
Kim Navoiy o‘lg‘usi xunobai hijron yutub.

* * *

Bovujudikim adam bo‘ldum g‘amidin qayg‘urub,
Hech og‘zining so‘rog‘in la‘lidin topmon so‘rub.

Joiki, qat-qat qon bo‘lubtur dog‘i ishqing ketmagay,
Lola bargidek ani bir-bir sovursang kuydurub.

Novaking ko‘nglumda qilmish xona, bovar qilmasang,
Ko‘ksuna ilgingni kelturkim, turubtur bilgurub.

Ishqidur jon pardasida ravshan ettim, do‘stlar,
Necha kuygaymen harir ichinda o‘tni yoshurub.

Barqdek po‘yamni ayb etmang, salomat ahlikim,
Mundoq o‘tekim tutoshibdur manga, bo‘lmas turub.

Istama tahsinki, shokirmen ne kelsa ollima,
Shukr qilmay naylay olursen qazoni yozg‘urub?

Chun Navoiy jonig‘a marham erur paykonlaring,
Kosh, yoqsa marhami o‘qung yonimga o‘lturub.

* * *

Kuydi ko‘nglum shu‘la o‘tlug‘ dostonidin tushub,
Rost ul qushdekki, kuygay o‘t fig‘onidin tushub.

Boruram uryon tushub tan zaxmidin, nolon ko‘ngul
Ul qalandardekki qolg‘ay, zang yonidin tushub.

Ko‘yidin tushgay yiroq ko‘nglum erur ovorae,
Kim erur devona, ayru xonumonidin tushub.

Tiyg‘i bedoding bila borg‘on shahidi ishqning
Rustaxezi dahr aro har qatra qonidin tushub.

G‘unchasi rangin bo‘lub la‘li mayidin, o‘ydakim,

O't tutashqay oshiqi ko'ngliga, jonidin tushub.

Ruhi isyon tufrog'idin avj topmas, o'ylakim,
Bir malak jurm aylabon oliy makonidin tushub.

Xoli hajridin Navoiy ko'ngli og'rir, negakim,
Og'rig'ay elning qaro dog'i nihonidin tushub.

* * *

Ul pari ishqida yo'qkim meni devona kuyub,
Yasag'onlar ham o'zin oqilu farzona kuyub.

Ishq o'tidin kishi bir qatla kuyub bo'lsa xalos,
Chun yana qaytibon ul shu'la sari, yona kuyub.

Ishq ko'ksunga chu o't soldi, ko'ngul ham kuydi,
Chug'z ham o'rtanib, ul o'tqaki vayrona kuyub.

Yuzidin o'rtanibon talpinur ollida ko'ngul,
Sham' ayog'ida urung'on kibi, parvona kuyub.

Oyki so'rdungki, qachon kuydi buzug' ko'nglum uyi,
Orazing barqi chaqilg'onda, bu koshona kuyub.

O'rtanib aqlu ko'ngul, ishq chu aylab tug'yon,
Andakim barq tushub, oqilu farzona kuyub.

Chun Navoiy chekib ul oy g'amidin shu'lai oh,
Oshno kul bo'lub ul o'tdinu begona kuyub.

* * *

El pariyu hurni degay gumon qilg'oncha xo'b,
Lek erur huri parizodim mening yuz oncha xo'b.

Davr ichinda fitna ham ko'p, xo'b ham behad, valek
Bo'lmagay mingdin bir ul sarfitnai davroncha xo'b.

Kun bila tun yuz bila xattingcha xo'b ermas yaqin,
Bo'lsa bu gulshanda bo'lg'aylar gulu rayhoncha xo'b,

Husniga ushshoq agar mencha halok ermas ne ayb,
Kim, kishi ul yuzni ko'rmabdur meni hayroncha xo'b.

Husnidin to'nmog' emas mumkinki, behad xo'b erur,
Ko'yg'oy erdim, bo'lsa erdi Yusufi Kan'oncha xo'b.

Ey ko‘ngul, Farhod Majnun bo‘lg‘ay erdi bizcha zor
Bo‘lsa erdi Layliyu Shirin bizing jononcha xo‘b.

Buki tarki ishq etarlar va‘da yolg‘on qilsa yor,
Qilsa bo‘lmas, bo‘lsa yor ul va‘dasi yolg‘oncha xo‘b.

Ey ko‘ngul, huru pari vasfin eshittim, go‘iyo
Hech qaysi odamilig‘da emas insoncha xo‘b.

Ey Navoiy, ko‘yining xori ko‘zumga gulcha bor,
Kim, erur ollimda ko‘yi ravzai rizvoncha xo‘b.

* * *

Ulki boshtin to qadam bor onchakim imkoni xo‘b,
Sad‘yaki bo‘lg‘ay birikim, xalq derlar oni xo‘b.

To‘ksa qon ul kofir, o‘zga xo‘bni sevgil demong,
Ey musulmonlar, jahonda bir aningdek qoni xo‘b.

Huri jannat shaklidan ham dilrabo husnuning latif,
Xuldi rizvondii dog‘i ko‘yung sarobo‘stoni xo‘b.

Jonni jonon istasa, qilmoq taallud xo‘b emas,
Naylasun jon, ulki, bo‘lg‘ay sen kibi jononi xo‘b.

Husn ofatdin emas xoli, bu damkim xo‘b sen,
Sa‘y qil, jonoki, o‘tsun xo‘bluq davroni xo‘b.

Ko‘z gunohi ko‘rmaking erdiki, to‘ktung qon yoshin,
Xo‘b emas, jono, to‘kulmak begunahlar qoni xo‘b.

Ey Navoiy, g‘ayr rashkidin visoli bazmida
O‘yladurmenkim, ko‘runubtur manga hijroni xo‘b.

* * *

Ey, sanga yuz xo‘bu lab xo‘bu labingdin kulgu xo‘b,
Har nekim voqi‘ bo‘lur sendin ko‘zumga asru xo‘b.

Deding ul oy vasfin, ey roviy, yana so‘z demagil,
Xo‘blardinkim so‘zung erdu bu yerga tegru xo‘b.

Xo‘blar qul bo‘ldilar, lekin parilar qochtilar,
Olam ichra odamiy bir sencha bor erkinmu xo‘b.

Xo‘blarni arz qildim qilmadi ko‘nglum pisand,
Oni ko‘rgach ixtiyori qolmayin dedi bu xo‘b.

Vaslida jonimg‘a hajridin ne kelganni demon,
Kim farah bazmida zikr etmak emastur qayg‘u xo‘b.

Javru lutfu kibru noz andin ko‘ngulga xo‘b erur,
Haq azalda zotini aning yarotibdur chu xo‘b.

Sof qil xotirki, solg‘ay aksi ul yuz yaxshikim,
Ko‘rguzur yuzni qachonkim ravshan o‘ldi ko‘zgu xo‘b.

Ey ko‘ngul, borsang ul oy nazzorasig‘a zinhor
Ashk birla ko‘zlaringdin g‘ayrining naqshin yuv xo‘b.

Xo‘blarni ko‘rmasa sensiz Navoiy qilma ayb
Kim, ko‘runmaydur ko‘ziga kimsa sendin ayru xo‘b.

* * *

Ohkim ul oning begona bo‘ldi oqibat,
Hajridin bexudlug‘um afsona bo‘ldi oqibat.

Aqlu donish lofini urg‘on ko‘ngul yig‘lay yuruy,
Ul parivash hajrida devona bo‘ldi oqibat.

Qatra-qatra shodlig‘ ashkinki sochtim vaslida,
Barcha hijron qushlarig‘a dona bo‘ldi oqibat.

Borgoli ul husn ganji g‘am buzug‘ ko‘nglumdadur,
Ajdaho uyi bizing vayrona bo‘ldi oqibat.

Soqiyo, may tutki, hajr anduhidin men telbani
Forig‘ etgan sog‘aru paymona bo‘ldi oqibat.

Chekma un ohim ko‘r, ey Majnunki, Layli ko‘p fig‘on
Chekti, o‘rtangan vale parvona bo‘ldi oqibat.

Butqa gar bosh qo‘ymadim ko‘rgilki dinim tuhfası,
Dayr piri ollida jurmona bo‘ldi oqibat.

Deding avvalkim Navoiy, seni gah-gah tirguzay,
Hech bilmonkim sanga, jono, na bo‘ldi oqibat.

* * *

Bahor el gulga moyil, bag‘rima yuz xor har soat,
Yetib har xoridin ko‘nglumba ming ozor har soat.

Bu aqshom notavon ko‘nglumdin, ey ahhob, o‘lung voqif

Ki, holidin borur za‘f aylab ul bemor har soat.

Bo‘lurmen o‘ylakim, ko‘rgan zamon vayron bo‘lub ko‘ngli,
Boshimda yig‘lag‘ay ham yoru ham ag‘yor har soat.

Emas vayronada har dam o‘lardek holatim, vahkim,
Turubtur boshima yemrulgali devor har soat.

Damo-dam za‘fim andindurki, mujgoning xayolidin
Jarohatlig‘ ko‘ngulga sonchilur bir xor har soat.

Jununum har dam afzun bo‘lsa, ey hush ahli, tong yo‘qkim,
Ko‘zumga jilva aylar ul pari ruxsor har soat.

Mayi la‘lingg‘a ne kayfiyat erdiki, nasimidin
Bo‘lurlar mastu bexud yuz tuman hushyor har soat.

Bu bazm ichra ne amnu ayshkim, har davr ayog‘inda
Yiqar bir notavonni gumbazi davvor har soat.

Fano dayrida gar may vajhi yo‘q, bas xirqau daftar,
Meni manxonadin sudratma, ey xammor, har soat.

Agar boshimg‘a yog‘sa tosh gardundin, tong ermaskim
Borurmen ul nari ko‘yiga majnunvor har soat.

Navoiy, to jahon ahlig‘a sen vobasta, ko‘ngronma,
Alar javridin o‘lsa xotiring afgor har soat.

* * *

Tanimg‘a berdi jol ul naxl qomat,
Dema qomat ani, degil qiyomat.

Vafog‘a mayl qilmas naxli qadding,
Ki, topmish javr aro ko‘p istiqomat.

Yuz ochma, garchi tutqon ko‘rsa ma‘zur,
Meni ishqingda arbobi malomat.

Ne g‘am gar yuz meningdek o‘lsa, yo rab
Ki, bo‘lsun ul masihodam salomat.

Abad umricha bor ollida o‘lmak,
Buyurma, ey pasihatgo‘, nadomat.

Nedur, ey shayx, ushatmoq sog‘arimni,
Butun qil, bor esang ahli karomat.

Navoiyni, deding ko‘yumdin o‘tma,
Salomat bo‘l, desang aylay iqomat.

* * *

Tiyr kulbamga kirib, jono, o‘lumdin ber najot,
Zulmat ichra Xizrg‘a ul nav‘kim obi hayot.

Soda ko‘nglum ichra la‘lingning xayoli tushgali,
Shishaedurkim aning ichiga solmishlar nabot.

Orazing mehrida og‘zingdur gadolig‘ qilg‘onim,
Haq seni xurshid qilmish, zarrae bergil zakot.

To ko‘nguldin bosh chiqarmish har taraf paykonlaring,
Qush bolasidek bo‘lubturkim, bo‘lur temurqanot.

Vasl umidiga tilarmen umr, lekin, voykim,
Sensizin ko‘rsam tirikmen, o‘lturur meni uyot.

Istasangkim, ul quyosh chiqqach sanga qilg‘ay tulu’,
Ey ko‘ngul, g‘am seli yetgach tog‘dek tutqil sabot.

Ishqing o‘tin gar, Navoiy, desakim aylay raqam,
So‘zidin kuyar qalam, qurur qaro, erir davot.

* * *

Jahdim andoqdur yetishgaymenmu deb vaslingga bot,
Kim qabul etmon og‘ir deb chiqsa egnimdin qanot.

Sabr tog‘i birla qilmoq po‘ya bo‘lmas, ey ko‘ngul,
Tashla ul yukni yetishmak istasang vasliga bot.

Shahsuvorimning buroqi po‘yasidin qoldi barq,
Kim aning fe‘li shitob ermish, munung rasmi sabot.

Ko‘p Masihodin dam urma, qil hayotingni tufayl —
Angakim topmish Masih oning tufaylidin hayot.

Mehr yuz ko‘rmay o‘chashti pardadin chiqqach yuzung,
Olg‘ali qo‘ymas sorig‘ yuzin qaro yordin uyot.

Chun yudi ko‘zlar savodin ashk, yorut yuz ochib,
Kim diramsiz elga boy el farzdur bermak zakot.

Ey Navoiy, xoki poyi vafida shirin so‘zung

Bor biaynih to‘tiyo ichinda solg‘ondek nabot.

* * *

Ey ko‘ngul, yor o‘zgalar domiga bo‘ldi poybast,
Senga mushkul holatu bizga qatiq ish berdi dast.

Vasl torin chekti ul, men dog‘i chektim, ohkim,
Rishtani uzdiyu bo‘ldum ajz tufrog‘iga past.

Necha bosh qo‘ydum yo‘lig‘a, vahki, qildi poymol,
Za‘fliq jismimg‘a zulfi toridek solib shikast.

Zahra yo‘q, mujib so‘rarg‘a bo‘lmasun, yo rab, kishi
Muflisu oshiq, sevar dildori — mustag‘niyu mast.

Soqiyo, bu ishga bexudlug‘din o‘zga yo‘q iloj,
Mujda mug‘ ko‘yig‘a yetkurgilki, bo‘ldum mayparast.

G‘arq o‘lay may bahri ichra rost ul g‘oyatqacha,
Kim solib bo‘zg‘um aro chekkay ajal qullobi shast.

Ey Navoiy, jurm uzri dashtida qil po‘yakim,
Yaxshi ermas zuhd zanjirig‘a bo‘lmog‘ poybast.

* * *

Yor bo‘lmoq tong emas men zori rasvo birla do‘st,
Kim pari gohi bo‘lur majnuni shaydo birla do‘st.

La‘lini sevdum, ko‘zining qatlidin qayg‘urmog‘um,
Ne g‘am o‘lmaktin, kishi bo‘lsa Masiho birla do‘st.

Bodapaymo zohid o‘lsa dushman, ermastur g‘amim,
Menki bo‘ldum bir harifi bodapaymo birla do‘st.

Zulfi savdosi bu savdoi boshinda ko‘pturur,
Bo‘lsa savdo ahli, tong yo‘q, ahli savdo birla do‘st.

Sarv qadliq guljabinlik do‘stning ayvonida
Bo‘lmog‘um ne gul bila, ne sarvi ra‘no birla do‘st.

Hajrdin olam qorong‘udur vale, g‘am yo‘q, gahe
Jilva qilsa ul jamoli olamoro birla do‘st.

Xizr yuz mehr ila tutqon jomi Jamdin yaxshiroq,
Titsa may durdini yuz toroju yag‘mo birla do‘st.

Bo'lma dunyodo'st, gar istar esang osudalik,
Lek har ne qilsalar, bo'l ahli dunyo birla do'st.

Ey Navoiy, necha dushman bo'lsa, yopma do'stdin,
Chun sanga bo'lmishtur ul yuz ming tamanno birla do'st.

* * *

Voykim, dushmandek o'ldi ahdidin begona do'st,
Dushmanim o'ltursa ahd ettimki tutmay yona do'st.

Sog'arimda zahru sahro uzra po'yam shiddatin
Bilmas ulkim, bor anga hamkosau hamxona do'st.

Jon qushi o'rtandi sevgach yorning o'tlug' yuzin,
Naylagay kuymay, chu bo'lg'ay sham' ila parvona do'st.

Vodiyi hijronda ag'yorig'a yor o'ldum ne tong,
Gar bo'lur g'uli biyoboniy bila devona do'st.

Do'stluq jonondin istarmen manga olam eli
Dushmani jon bo'lsa bo'lsun, bor esa jonona do'st.

Ahli din paymonshikandur, qilsa bo'lmas do'stluq,
Bas manga mug' dayrida ulkim tutar paymona do'st.

Zulfiga tushsa Navoiy xoli shavqidin ne tong,
Domdin yo'q chorasi har qushki bo'lg'ay donado'st.

* * *

Soqiyo, hijron tunidur, boda tut,
Ul quyosh birla bu shomimni yorut.

Hajridin asru malolatdur manga,
May bila bir lahza ko'nglumni ovut.

Jom davri lam'asin barq aylakim,
Chiqti mag'rib tog'idin mushkin bulut.

G'am tuni ham tiyra, ham poyoni yo'q
Oh o'tin chek, subhning sham'in yorut.

Ul quyosh hajrida andoqkim shafaq,
Charx tiyg'i zulmidin xunoba yut.

Olam ahlidin yetishmas g'ayri zaxm,
Ey jarohatlig' ko'ngul, bu so'zga but.

Bo‘ldi furqatdin Navoiy tiyraro‘z,
Soqiyo, hijron tunidur, boda tut.

* * *

Ey ko‘ngul, yor firoqida labolab may tut,
Dam-badam la’li xayoli bila xotirni ovut.

Jonu ko‘nglumni bir o‘pmoqqa tilarsen unomon,
Ortuq ayla adadin, yo‘qsa bahosin o‘ksut.

Ko‘zu ko‘nglung domayin borgali bo‘lmish tiyra,
Vasl sham’i bila ul tiyra vatanlarni yorut.

Vah, necha bizni sog‘inmog‘ni unuttung bir ham,
Yo sog‘inmoqni sog‘in yoxud unutmog‘ni unut.

Ko‘z firoqingda oqardiyu sirishki qurudi,
Yomg‘uri bo‘lmas, agar ayni bayoz o‘ldi bulut.

Aylasa xotiringg‘a tafriqa qushlari hujum,
Zikr o‘ti dog‘i riyozat toshi birla urkut.

Ey Navoiy, meni zor ayladi bir lo‘livash,
Kim ham arlot unut bo‘ldi manga, ham bilgut.

* * *

Navbahor o‘ldiyu men hajrida, soqiy, may tut,
Toki yig‘lay qilibon arbada andoqki bulut.

Hajrdin abri bahori kibidur tiyra ko‘zum,
Ko‘z yumub ochquncha, ey barqi visol, oni yorut.

Sen sumanbarsenu men lola kibi qon arokim,
Doyai dahr beribtur manga qonu sanga — sut.

Hajr anduhida men, soqiy, ul oydin so‘z deb,
Meni bir-ikki to‘la sog‘ari may birla ovut...

Iki la‘lingni o‘pay doti baho jon berayip,
Gar baho o‘ksuk eoa sen dog‘i iisfip o‘ksut.

Boda chun boisi nisyon emish oncha ichayin.
Kim, manga har neki juz yordurur bo‘lsun unut.

Ey Navoiy, manga bas ul sanami lo‘livash,

Bekka qipchoqu og‘ar, shahga qiyotu bilgut.

* * *

Tutti ko‘k feruzagun jomini shingarfi bulut,
Soqiyo, nilufari jom ichra gulgun boda tut.

Charx davri chun malolat boisidur, necha kun
Charxdek jomu shafaqgun may bila o‘zni ovut.

Tonsa kunduz kun shio‘idin zamiring tiyraliq,
Kecha bori may quyoshidin zamiringni yorut.

Chun unutmungdur sen elni, el seni, bori chekib
Aysh jomin, bu unutmog‘larni bir soat unut.

Nosiho, chun umr o‘tar, qo‘ykim, bo‘lay ishrat bila,
Aysh tarkin kim buyurdi, o‘ktadur bu nav’ o‘gut.

Gar zuloli vasl, ey solik, qilursen orzu,
Xotiringni orzular o‘tidin avval sovut.

Ey Navoiy, chiqti chun rangin bulut, rangin may ich,
Kim, sen o‘lmay, qilg‘usi ko‘p jilva bu rangin bulut.

* * *

Vujudum o‘rtadiig, ey ishq, emdi tarkim tut,
Xudoy uchunki, meni qayda ko‘rdung, anda unut.

Ko‘ngulni vasl charog‘i bila, deding, yorutay,
Tutoshti chun bizning uy, emdi o‘zga uyni yorut.

Chu vasl kuymak ila hosil o‘lmadi, ey ko‘z,
Tahassur ashki bila shu‘laliq ko‘ngulni sovut.

Jununi daf‘ig‘a ko‘nglumni dog‘ etay debsen,
Bu dog‘ sahldurur, hajr dog‘idin qo‘rqut.

Buxori ohim erur loyiq anglagil, ey ashk,
Bahori husniga nogah keraklik bo‘lsa bulut.

Ne voqi’ o‘lsa chu taqdirdin emas xorij,
Bas o‘ktadur qiluridin kishiga bermak o‘gut.

Navoiyo, bu o‘tar olam ichra besh kun qil
O‘zungni may bila mashg‘ulu ishq birla ovut.

* * *

Kelgil, ey qurbon ko‘ngul, ul qoshi yo mehrin unut,
Chun vafodin tortilur, sen ham borib bir go‘sha tut.

Chunki ul bizni unutmog‘ni sog‘indi yaxshi ish,
Sen dog‘i, kel, bir nafas oni sog‘inmog‘ni unut.

Ul quyosh har dam bo‘lur bir zarra birla garm mehr,
Mehr sham‘in sen dog‘i bir o‘zga oy birla yorut.

Hayf erur har sho‘xi ra‘no yuziga chun pok ishq,
Shavq o‘tin, kel, sen dog‘i bu ishvagarlardin sovut.

Ey pari, bir telba gar ovora bo‘ldim g‘am yema,
Odamiyvashlar bila nozuk mijozingni ovut.

Gar ko‘zum yoshiga ul gul multafit bo‘lmas, ne g‘am
Gul bulutdin tozadur, serob emas guldin bulut.

Dahr bog‘ida giyohi mehr hargiz butmadi,
Gar desangkim ko‘rmayin bemehrlik, bu so‘zga but.

Shahdi ishqing zahr etar gardun, sen ushbu jomdin,
Xoh komingni ochit, xohi mazoqingni chuchut.

Tark qil, sen ham Navoiydek havosin, ey ko‘ngul,
Yoki har dam bir taraf maylin ko‘rub, xunoba yut.

* * *

Ul malaksiymoki solmish husnidin olamg‘a o‘t,
Qayda qo‘yg‘ay solmayin jinsi bani odamg‘a o‘t.

Charx uza xurshid emaskim, bir quyosh hijronidin,
Shu‘lai ohim solibtur bir biyik toramg‘a o‘t.

Bazm aro qo‘ymang meni, ey ishrat ahli, zinhor
Kim, g‘amim barqi solur yuz xotiri xurramg‘a o‘t.

Har damim bir o‘tlug‘ oh o‘lsa, taajjub qilmangiz:
Hajr so‘zidin tutoshibtur bu issig‘ damg‘a o‘t.

Zulfi sohirdurki, o‘tluq orazi uzra tushub,
Solmadi yuz shu‘lasi ul turrai purxamg‘a o‘t.

Ko‘kta ul shakli mudavvarkim, ko‘rubsen, shu‘laliq,
Tushmish ul yuz lam‘asidin nayingiri a‘zamg‘a o‘t.

Zaxmliḡ ko'nglum o'tig'a marham etmas naf'ikim
Yoradin momuqqa, momuqdin tushar marhamg'a o't.

Dayr ichinda durd ichar sing'on safolim rashkidin,
Otashin may lam'asidin tushti jomi Jamg'a o't.

Hajr so'zidin degoy nazming, Navoiy, bo'ylakim,
Tutti olamni ajab gar solmag'ay olamga o't.

* * *

Lolazor ermaski, ohimdin jahonga tushti o't,
Yo'q shafaqkim, bir qiroqdin osmonga tushti o't.

Dedilar, el xonumonin o'rtar ul ruxsor o'ti,
Bu so'z eshitkach meni bexonumong'a tushti o't.

Orazingning lam'asi kuydurdi sabrim xaylini,
Barqi ofat choqilib ul korvonga tushti o't.

O'qlaring ko'nglumga tushgach kuydi ham ko'z, ham badan,
Kim kuyar o'lu qurug' chun naysitong'a tushti o't.

Sovurub gul xonumoninmu quyun rangin ekin,
Yo falak bedodidin sarvi ravong'a tushti o't?

Kuydum ul damkim, yuz ochding xalqni kuydurgali,
Elga o't solding vale, men notavonga tushti o't.

Ey Navoiy, bilki ohi chekmisham beixtiyor,
Desalarkim, beshai Mozandaronga tushti o't.

* * *

Ey, sanga qad rost, lekin turrai tarror kaj,
Kim ko'rubtur sarv ila sunbulni bu miqdor kaj?

Rostlarg'a rostlig'dur ish magar, ul mastning
Qomatikim rostdur, lekin anga raftor kaj.

Qiblai din orazingdur, kufr tori sunbulung,
Ne ajab gar qibla tuz bo'lsa, vale zunnor kaj.

Rostlar boshini tufrog' aylasa raxshi ne tong,
Ulki qo'ydi mastlig'din bosh uza dastor kaj.

Ishq aro ko'nglung tuzatkim, rost solgay aksi yor,

Ko‘zgu egri bo‘lsa, solur aksing ruxsor kaj.

Egridin juz egrilik hargiz asar bo‘lmas ayon,
Kim solur albatta soya naxli nohamvor kaj.

Qolibon zulfung aro topti Navoiy jismi tob,
Naylagay bo‘lmay tanob ichra uzulg‘on tor kaj.

* * *

Ey, gadoyingning gadoyi barcha ahli taxtu toj,
Kim gadoyingdur, anga yo‘q taxt ila toj ehtiyoj.

Ko‘zlaring oz jurm uchun qilsa itob, ermas ajab,
Bor muayyankim, bo‘lur bemorlar nozikmizoj.

Gar sanubar tuzmamish sarving xilofin ko‘nglida,
Yel chinor ilgi bila nevchun urar yuziga koj?

Eyki, ko‘nglumni buzub, dersan, xayolimni chiqor,
Hech kim vayronadin ganj istamas hargiz xiroj.

Sen jafo qilg‘och, ko‘ngul jon birla tarkim tuttilar,
Bo‘lsa shah zolim, el ichra zulmga ermish rivoj.

Hajrdin dod istadim, deding, sabur o‘l, voykim,
Toza dog‘imga yonar o‘t birla aylarsen iloj.

Chun fano gardi yopar, ne sud, taxtu johingga,
Ko‘kning anjumdin mukallal atlasin qilsang duvoj.

To gadoyingdur Navoiy taxt ila toj istamas,
Ey, gadoyingning gadoyi barcha ahli taxtu toj.

* * *

Husni ortar yuzda zulfin anbarafshon aylagach,
Sham’ ravshanroq bo‘lur torin parishon aylagach.

Yuzni gullardin bezabmu bizni qurbon aylading,
Yo yuzungga tegdi qonlar bizni qurbon aylagach?

Tiyg‘ ila paykonlaring yetti ko‘ngul bo‘lg‘och xarob,
Suv quyub tuxm eking ul kishvarni vayron aylagach.

Qon emaskim yopti gulgun hulla jannat xozini,
Ishq maqtulin shahid aylarda uryon aylagach.

Oshkor aylab yuzin ko‘zumni hayron ayladi,
Yoshurun oldi ko‘ngul ko‘zumni hayron aylagach.

Jonda qo‘yg‘och naqdi ishqin qildi ko‘nglumni halok,
O‘lturur mahramni sulton ganj pinhon aylagach.

Ey Navoiy, ishq agar ko‘nglungni majruh etmadi,
Bas, nedurkim qon kelur og‘zingdan afg‘on aylagach?!

* * *

Chiqti jon, qoshima jonon kirgach,
Kim halok o‘lg‘on ekin jon kirgach.

Keluringga yasadim ko‘nglum uyin,
Yasalur kulba, chu mehmon kirgach.

O‘zni asrarmanu ko‘nglum chekar oh,
Nogah ul sarvi xiromon kirgach.

Ohdin shu‘la yetishkandek erur,
O‘qidin ko‘ngluma paykon kirgach.

Yuz junun shu‘lasi aylar paydo,
Ul pari ko‘ngluma pinhon kirgach.

Dahr uyi ichra iqomat tilama,
Chiqmamoq anda ne imkon, kirgach.

Borma ko‘yiga, Navoiyki, qochar
Yor sen telbai uryon kirgach.

* * *

Tushkali ul dilraboning turrasi torida pech,
Turra toridek tushubtur ko‘nglum atvorida pech.

Zulfi tobidin jununungnung yuz oncha pechi bor,
Kim nazar soldim: jununum daf‘i tummorida pech.

Hajr dashtida meni sargashtaning to‘lg‘onmog‘i,
Aylagandektur quyun jismi namudorida pech.

La‘lingu zulfung xayolidin meni — dilxastani
Notavon jonida anduhu tani zorida pech.

Soqiyo, ul sho‘xning jomin rioyat aylagil,
Kim buzulmish, may chiqib boshig‘a, dastorida pech.

Vahki, ul kofir asirining ishida kufrdin,
Pechlardur onchakim, yo‘q oncha zunnorida pech.

Olam ahlig‘a ne tong sargashtalig‘ nevchunki bor,
Charx pargorida davru, davr pargorida pech.

Rostravlar go‘sha tuttilarki, davron ahlining
Bordur atvorida pech, andoqki guftorida pech.

Chun Navoiy yor zulfi vasfida ko‘p chirmashur,
El taajjub qilmasun, ko‘p etsa ash‘orida pech.

* * *

Jamolin vasf etarmen hamdamim ul gul‘uzor o‘lg‘och,
Quruq shox o‘ylakim zohir qilur gullar bahor o‘lg‘och.

Qoshin ko‘rgach hasaddin istaram el ko‘zi bog‘lang‘ay,
Nechukkim ko‘z tutarlar el yangi oy oshkor o‘lg‘och.

Junun ermas kiyiklar suhbatlari dermen manga shoyad,
Bir o‘q tekkay g‘alat ul qoshi yo garmi shikor o‘lg‘och.

Havas ishq aylagan ozoda kechgil bu xayolingdin,
Ki chiqmas bu tikan ko‘nglungda nogah ustivor o‘lg‘och.

Dey olmas dard ila ittim vale bilgilki, chekmishmen,
Bir ohe barcha olam g‘ussa dudi birla tor o‘lg‘och.

Qilib man‘i jununum ul pari ko‘yiga yuzlangay,
So‘zi hashv erkanin fahm aylagay beixtiyor o‘lg‘och.

Qani Hotam, qani Qorun, qani Jamshidu Afridun?
Bas ehson qil sanga gardundin adno e‘tibor o‘lg‘och.

G‘ururi jahl jomi birla mast o‘lmoki, o‘lmakdur,
Maozallah, bu mayga charx davridin xumor o‘lg‘och.

Navoiy sham‘dek yig‘lab kuyub holimni sharh aylay,
Ul oy bazmida bir tup rost oshiqlarg‘a bor o‘lg‘och.

* * *

To‘lg‘adi sabrim, qo‘lin zohir qilib dildor kuch,
Garchi nozuktur va lekin bor anga bisyor kuch.

Ishq uylarni yiqar, oshiqqa kin qilmoq nodur,

Mo‘r xayliga qachon pil aylamish izhor kuch.

Qosh agar budur, sening yoyingni chekmak sa‘b erur,
Kimsa ilgida chu maqdur ermas ul miqdor kuch.

Ko‘zlaring bedodi jon birla ko‘ngulga tong emas,
Ne ajab, din ahliga gar ko‘rguzur kuffor kuch.

Za‘f aro ul ko‘ydin sudrar qo‘lum tortib raqib,
Banddin oyirg‘udekdur qilsa nohanjor kuch.

Soqiyo, men xastadin badmastlig‘ ermas ajab,
Ko‘rguzur ko‘proq zaif elga mayi xammor kuch.

Ishq aro andoq zabundurmenki, aylarlar manga
Ham gado, ham shoh, kuch, ham yoru ham ag‘yor kuch.

Sog‘ ekanda hajr aro kuch birla o‘zni asraram,
Lek may ichkanda aylar yig‘lamoq bisyor kuch.

Kuch bila o‘lturdi ul zolim Navoiy xastani,
Necha torta olg‘ay oxir bir zaifi zor kuch.

* * *

Bahor sensiz o‘lubtur manga ajab do‘zax,
Qizil gul anda o‘tu oq shukufalardur yax.

Bahor sensiz agar do‘zax o‘lsa tong ermas,
Behisht ichinda liqo bo‘lmasa erur do‘zax.

Xayoli xayli ko‘zumga kelurgadur go‘yo,
Yuzumki yo‘l-yo‘l o‘lubtur sirishkdin rax-rax.

G‘arib kelmadi shirin labingga achchig‘ so‘z,
Emas g‘arib chuchuk meva bo‘lsa xastag‘a talx.

Ko‘ngul fano kuchidin zo‘rbozu istarkim,
Vujud panjasini anglamish bag‘oyat shax.

Navoiy egni yalangdur demangki, bordur anga
Fano hasiri, balo xorasi nasij ila nax.

Magar shah ashhabi ollinda payk bo‘ldi sipehr,
Ki qilmish o‘n kechalik oyni egnida pochax.

* * *

Meni ishqdin man’ etar soda shayx,
Dema soda shayx, aytkim loda shayx.

May ustidagi xascha qilma hisob,
Agar suv uza solsa sajjoda shayx.

Yorug‘luq emas mumkin andinki, bor
Zalolat tariqida aftoda shayx.

Riyo bahri ichra tama’ zavraqin
Solibtur asodin tutub xoda shayx.

Yoyar domi tazvir el saydig‘a
Qilib subhadin dona omoda shayx.

G‘azabda sabu’ shahvat ichra bahim,
Agarchi erur odamizoda shayx.

Kirar odami sonig‘a qilcha no‘sh,
Fano dayrida bir qadah boda shayx.

Irodattin o‘lgoy edim bandasi,
Agar topsam erdi bir ozoda shayx.

Eranlardin o‘zni tutar garchi bor,
O‘kush zebu ziynat bilan moda shayx.

Navoiy tilar soda yuzluk yigit,
Ne g‘am gar oni man’ etar soda shayx.

* * *

Ul parivash hurning men telbadek shaydosi cho‘x,
Ne ajab, gar bo‘lsa olam mulkida g‘avg‘osi cho‘x.

Ey ko‘ngul, mumkin emastur vasl, nevchunkim, erur
Sabr hushum ozu oning nozu istig‘nosi cho‘x.

Men gado naylab sochi mushki xaridori bo‘lay,
Kim erur shahlar dimog‘inda aning savdosi cho‘x.

Armanidur go‘yiyo ul sho‘x kofir turkmon,
Kim yetar din mulkiga kofir ko‘zi yag‘mosi cho‘x.

Dilrabolig‘ning libosi cho‘xasidur go‘yiyo,
Kim oni kiygoch, ko‘ngul olur qadi ra’nosi cho‘x.

Qiymati ajnosidin chun shadda bog‘lar haft rang,

Husni bozori aro zohir bo‘lur kolosi cho‘x.

Sollonib chun jilva aylar, xalqni vola qilur,
Ham qadi ra‘nosi, ham andomi ruh afzosi cho‘x.

La‘lidin kom istaram, ne chora, yetsa ko‘ngluma
Kirpikining nayzasidin zaxm ila izosi cho‘x.

Bas bahodirvash erur, lekin muloib ham erur,
Kim Navoiy ko‘ngliga tushmish aning vasvosi cho‘x.

* * *

Meni havosida devona ayladi ul sho‘x,
Jununu ishq ila afsona ayladi ul sho‘x.

Pari kibi chiqibon hushu aql g‘orat etib,
Nihon o‘lub, meni devona ayladi ul sho‘x.

Ushatti shishau, jomu qadahni bazm ichra,
O‘yun tariqini tiflona ayladi ul sho‘x.

Quloq solingki, xarobot ichra g‘avg‘odur,
Magar azimati mayxona ayladi ul sho‘x.

Qadahg‘a xirqam etib rahn, vahki, subhamni
Qimor aylagali dona ayladi ul sho‘x.

Chu oldi o‘ynog‘oli naqdi hushu sabrimni,
Yana topilmadilar — to na ayladi ul sho‘x.

Qilib Navoiy ovorani jaloyi vatan,
Balou dardg‘a hamxona ayladi ul sho‘x.

* * *

Tong emas, gar bo‘lsa har sarvi pariruxsor sho‘x,
Lek erur sarvi pariroyum mening bisyor sho‘x.

Gar mening sho‘xi sitamkorim narivod o‘lmasa,
Mumkin ermas odamiy bo‘lmog‘lig‘ ul miqdor sho‘x.

Turmasa qon bu kecha ko‘ksun shikofidin, ne tong,
Kim erur ko‘nglumga kirgan chobuki ayyor sho‘x.

Vah, ne tong har lahza betoqatlig‘imkim, dilbarim
Bovujudi husn ham shirin erur, ham bor sho‘x.

To yetishgay jonni kuydurgan ko'ngulga yuz balo,
Shukr etarmenkim, nasib o'lmish manga dildor sho'x.

Sho'xlardin tuz qadam qo'ymoq chu kelmas, voqif o'l,
Kim sitamgar chobukedur charxi kajraftor sho'x.

Gar desangkim, jong'a yetmay har zamon bir javrdin,
Ey Navoiy, nand eshit, yor istama bisyor sho'x.

* * *

Dilrabolar gar ko'ngul olmoqdadurlar asru sho'x,
Lek dildorim erur bu sho'xlardin ayru sho'x.

Sho'xlardin ba'zi olsa jonu ba'zi bersa jon,
Sen qilursen ikkisin, vah, sen kibi bo'lg'aymu sho'x.

Sho'xluqtin har dam ul tifi aylar o'zga nav' noz,
Ko'ngli istar ne qilur xo'beki, bo'lsa tiflu sho'x.

Gah kirar ko'zdin ko'ngulga, gah ko'nguldin jon aro,
Tutmasa orom, tong yo'q, nozanin, bo'ldi chu sho'x.

Sho'xlar ichra biri ko'nglum olibdur, voykim,
Desalar: «De qaysi sho'x olmish?» Deyolmonkim: «Bu sho'x!»

Gar namozim sahvi bo'lsa har dam, ey zohid, ne tong
Kim, erur mohimki, oning o'lturubtur o'tru sho'x.

Ey Navoiy, bir zamon ko'nglung emas osuda, qosh
Ko'nglung olg'on bo'lmag'ay erdi bu yanglig' asru sho'x.

* * *

Ey jamoling qoshida lol xirad,
Ishqing oshubig'a pomol xirad.

Andakim sen qilibon jilvai husn,
Hush o'lub zoyilu badhol xirad.

Ishq masx ayladi, garchi bor edi
Ilm ashkolig'a hallol xirad.

Chiqmadi tuz yo'lidin ishq ahli,
Nechakim ayladi izlol xirad.

Ishqqa aql zalil o'lmasa, ko'r,
Ne qolur, chunki ketar dol xirad.

Ich mayi ishq Navoiy, mast o'l,
Kelturur bo'lsa ko'p ashkol xirad.

* * *

Labing la'lu xating, ay jon, zumurrad,
Bo'lurmu la'lg'a haryon zumurrad.

Erur xatti xayoli ko'nglung ichra,
Nachukkim tosh aro pinhon zumurrad.

G'am ermas ne uchunkim husni ortar,
Chiqarsa sabzadin bo'ston zumurrad.

Zumurrad tolmoq erdi mushkil, emdi
Ilikka kirgusi oson zumurrad.

Zumurrad qadri bor oz ersa, lekin
Xush ermas behadu poyon zumurrad.

Zumurrad qad yuzung kon bo'ldi, ammo
Fido bo'lsun anga yuz kon zumurrad.

Magar yoqut yanglig'dur mufarrih,
Kim aylar xalqni xandon zumurrad.

Falak yuz neshi zahrolud tortar,
Ki qilmas sabzadin tug'yon zumurrad!

Navoiy, sabza ichra ich mayi la'l,
Ki solmish bog' aro davron zumurrad.

* * *

Jilvada husn ahli ichra ko'rmisham bisyor qad,
Qomatingdek zohir etgan ko'rmadim raftor qad.

Ko'yiga borurg'a yo'l berdi alifdek fol aro
Chunki men qildim tafa'ul, zohir etti yor qad.

Ne sanubar qoldi o'z holida, ne gul bog' aro,
Gul kibi yuz birla ko'rguzdung sanubarvor qad.

Yuz ko'ngul birla sanubar bedil o'lg'ay qaddiga
Jilva bersa zorlar ko'nglin olib dildor qad.

Sui' qilki bir alif chekmish qadinkim, o'xshamas,

Bir anga husn ahli tortib mashq uchun bisyor qad.

Ozimi mayxonamenkim, nogah ul jonib manga
Ko‘rguzub qildi nihon ul mahvashi xummor qad.

Ey Navoiy, ul quyosh vaslin gadolig‘ qilgali
Zohir aylabmen sarig‘liq dalqu gardunvor qad.

* * *

To‘sh-to‘shumdin dushmanu, yo‘q do‘stdin qat’o umid,
Qilma, yo rab, do‘stdin, dushmanni mendek noumid.

Ushbu muhlik varta ichra garchi eldin qolmamish
Hech umidim, qat’ qilmon do‘stdin ammo umid.

O‘yla girdobi balo ichra tushubturmenki, bor
Necha dersen biym, ammo yo‘qturur paydo umid.

Jon fido qildim — meni navmid qildi vaslidin,
La’lidin jon istar elga yo‘qturur illo umid.

Soqiyo, muhlik g‘amimg‘a shodlig‘ imkoni yo‘q,
Ne tutay sendin yana jomi nashotafzo umid.

Yor vaslidin vafo ko‘z tutmasam, ayb etmakim,
Umru davlatdin vafo tutmaydurur dono umid.

Ne visolu ne umidi vasl, vah, o‘lmay netay,
Ey Navoiy, koshki yo vasl bo‘lsa, yo umid.

* * *

Senu firdavs ichida kavsaru hur, ey zohid,
Menu mayxona aro bodaki tutqay shohid.

Telba ko‘nglum yer o‘par qoshi ollinda,
Maste mehrob aro ul nav’iki bo‘lg‘ay sojid.

Ey ko‘ngul, har neki ishq ahlini man’ aylab eduk.
Ko‘rgach ul oyni bori bizga-o‘q o‘ldi oid.

Menmenu mug‘bachalar dayr ichinda netkay,
Mundin o‘zga kishi butxonada bo‘lsa obid.

Men gado mastu xarobot aro ilgimda safol,
Boqsa Jamshid bu iqbolima bo‘lg‘oy hosid.

Bilsa Farhod ila Majnun jaza' etkaylar edi,
Ishq bedodidin ulcha manga bo'ldi vorid.

Ey Navoiy, bu chaman ichra vafo istamakim,
Ul mato' o'ldi bu bozorda behad kosid.

* * *

Domi zulfu donai xolidin etsa yor sayd,
Yo'q xaloyiqkim, maloyik bo'lg'usi bisyor sayd.

Ul ko'zi sayyod agar jon qasdi aylar saydg'a,
Ollida o'lg'ay bo'lub jon birla minnatdor sayd.

Olloh-olloh, ne balo ul husn erur mardumfirib
Kim, ani ko'rgach bo'lur ham yoru ham ag'yor sayd.

Saydgahda qochmas andin saydkim, jon bergali
Sekrebu o'ynab, nashotu zavq etar izhor sayd.

Saydi gulrang oldi xirman-xirman ul gul xirmani,
Lolazori dahr aro kim ko'rdi bu miqdor sayd.

Xushtur o'lsam itlariga tu'ma, ne imkoni bor,
Shoh fitrokiga yetmak bir zaifi zor sayd.

Har kishi nafs itligidin aylasa o'zni xalos,
Vahsh xaylin aylar ul dasht uzra Majnunvor sayd.

Jomi zarrin tutki, bo'lmas mehr ko'rguzmak bila,
Kimsaga zarrin g'izoli charxi kajraftor sayd.

Ey Navoiy, gar desang ming zulm birla o'lmayin
Bevafolar makri birla bo'lmag'il zinhor sayd.

* * *

Orazing mushtoqidur bu ko'zki bo'lmish dardmand,
Garchi bordur dardlig' ko'zga yorug'luqtin gazand.

Dard o'tin yoqti ko'zumga hajr chun ko'rdum yuzin,
Kuydurur albatta har doruki bo'lg'ay sudmand.

Bu qizorg'on ko'z aro mardum emaskim el ko'zi,
Tegmasun husnungg'a deb o't uzra solibmen sipand.

Toki ul bemor ko'z oshuftasi bo'lmish ko'zum,
Istabon jinsiyat og'riq shevasin qilmish pisand.

Ko‘zlarim la’lig‘a hamrang o‘ldi vah, ne hol ekin,
Kim bu achchig‘ yig‘lag‘on soyi ul aylar no‘shxand.

Ko‘zni bir iz tufrog‘idin ravshan etkim sud emas,
Shofi’ kofuriy chekib osmoq anga mushkin parand.

Ul quyosh hajrida bilmonkim, Navoiy ko‘ziga
Barcha olam tiyradur yo bog‘lamishdur chashmband.

* * *

Jafoda bor ul oy gardung‘a monand,
Atog‘a o‘ylakim xislatda farzand.

Tugotdi qon yoshim jism ichra qonni,
Qilichning zaxmi topmas emdi payvand.

Iting ko‘p barcha bag‘rimdin tama’kor,
Ne tong qilsam oni parkand-parkand.

Agar men oshiqu devona ersam,
Manga nosih dog‘i ermas xiradmand.

Jahon ahlida mutlaq chun vafo yo‘q,
Xush ulkim, bo‘ldi bekaslikka xursand!

Manga davron og‘u berdi, anga no‘sh,
Men etsam zahraxand, aylar shakarxand.

Junun bo‘lmish Navoiy, aylang ozod,
Ki majnunlug‘da tortibdur base band.

* * *

Sen o‘z xulqingni tuzgil, bo‘lma el axloqidin xursand,
Kishiga chun kishi farzandi hargiz bo‘lmadi farzand.

Zamon ahlidin uz payvand, agar desang birov birla
Qilay payvand, bori qilmagil noahl ila payvand.

Ko‘ngul komini qo‘y, gar xud mening devona ko‘nglumni
Toparsen o‘yla yuz parkandu, sol har itga bir parkand.

Eshitmay xalq pandin, turfakim pand elga ham dersen,
Dila olsang eshitgil pand, sen kim, elga bermak pand?

Bu foniylar dayr aro gar shohlig‘ istar esang, bo‘lgil

Gadolig' nonig'a xursandu bo'lma shahg'a hojatmand.

Bo'lub nafsing'a tobi', band etarsen tushsa dushmanni,
Sanga yo'q nafsdek dushman, qila olsang ani qil band.

Shakarlablar tabassum qilg'onin ko'rgach ko'ngul berma
Ki bedillarni achchig' yig'latur oxir bu shakkarxand.

Jahon lazzotini shirin ko'rarsen, lek bandingdur,
Giriftor o'lma, voqif bo'lki, qaydu qand erur monand.

Ko'nguldin jahl ranji dofi'i gar istasang, bordur
Navoiy bog'i nazmi shakkaristonida ul gulqand.

* * *

Aylamas har nav' bo'lsam ul buti ra'no pisand,
Bo'lmag'on ko'p yaxshiroq olamda mendek nopisand.

Umr o'tub bir xizmatim ul oy pisandi tushmadi,
Vah, ne umr erur, ne qilsam aylagay, oyo, pisand?!

Yor agar mushkilpisand o'lmish, ko'rung' mushkilki, bor
Menda yuz mushkil ishu, qilmas birin ammo pisand.

Ishqida qildim jahondin qat'u jondin ham, ne sud
Chunki ul jonu jahonim aylamae qat'o pisand.

Ey ko'ngul, kuydur tama' tuxmin, tamanna mazra'in
Bu ekin nevchunki hargiz aylamas dono pisand.

Davlati faqr istagil, nevchunki, bor ul ko'y aro
Sidq ila kirgach agar a'lovu gar adno pisand.

Chun fano sholini kiydim, atlasing yig', ey sipehr,
Kim bu bozor ichra ermas hargiz ul kolo pisand.

Soqiyo, ber o'tki, kul qilg'ay vujudim xirmanin,
Aylamon hayvon suyikim, aylagay ihyo pisand.

Bu ne aqlu zuhd bo'lg'an zohido kim, qilmag'ay, —
Men kibi olamda bir devonayi rasvo pisand.

Kech bu bog'u gullaridin ham, Navoiykim, emas
Ahli tahqiq ollida dunyovu mofiho pisand.

* * *

Ey orazi nasrin, sochi sunbul, qadi shamshod,
Bulbul kibi hajringda ishim lolavu faryod.

Sayd o‘ldi ko‘ngul ko‘zlaringga, vah, qutulurmu,
Bir qushki, aning qasdida bo‘lg‘ay iki sayyod?

Ul maktab arokim o‘qudung noz ramuzin,
Go‘yoki vafo ishin unutmish edi ustod.

Ashkimni ko‘rub tez bo‘lur ko‘ngli jafog‘a,
Ore, itimas, chunki suyi bo‘lmasa fo‘lod.

Mingdin bir emas o‘z yuragi zaxmlaridin,
Har nechaki tog‘ bag‘rini zaxm ayladi Farhod.

O‘lukni kishi dafn eta olmas, valo har kun
Yuz tig‘ qilur dafn, ko‘zung bo‘lgali jallod.

Gul yafrog‘i tirnog‘lar erur bu chaman ichra,
Bulbul paru bolini yulub bergali barbod.

Ne ayb, Navoiy kibi devonalig‘ etsa,
Har odamikim, bo‘lsa aning yori parizod.

* * *

Buki har yondin ko‘kartibdur yuzumni koji dard,
Jism uyi toqini oltun birla qildim lojuvard.

May yuzungda gullar ochti, qilma faryodimni man’
Bulbul afg‘oni ne tong, ochildi chun gulshanda vard.

Bul’ajablig‘lardurur ishq ichrakim, zohir qilur,
Mehrdek o‘tluq ko‘nguldin day yelidek ohi sard.

G‘am toshi xoki tanimdin har sori eltur g‘ubor
Boshima tufrog‘ sovurmog‘din emas tegramda gard.

Ul quyosh zulfi xamidin chiqsa ohim to‘lg‘anib,
Bir quyun bil onikim, davri erur gardunnavard.

Eyki, istarsen, o‘zungni fard ul oy ishqida,
Avval oning g‘ayri yodidin o‘zungni ayla fard.

Ey Navoiy dardlig‘ nazmingni ahli dard bilur,
Dardsiz, dog‘i bo‘lur, oni o‘qug‘och, ahli dard.

* * *

Ko‘ngulda yuz bila xatting gar o‘t solur, gar dud
Munavvar o‘t tushar ul uydau muanbar dud.

Firoq kulbasida tortaram damodam oh,
Ne ayb tutsa bu vayronani sarosar dud.

Falak yuzundaki har sori dudi ohimdur,
Firoq ahliga bir shomi hajr erur har dud.

Xating quyosh kibi yuz uzra parvarish topti,
Ajab emastur agar bo‘lsa shu‘laparvar dud.

Ulus qabuliyu raddi bila ishim yo‘q, lek,
Necha ul oy manga maqbul, men anga mardud.

Zamona bog‘i gulu sunbulini islamakim,
Dimog‘ ofatidur shu‘la faraz qil, gar dud.

Navoiy ohidin ul oyni yoshurung zinhor,
Ki xo‘blar tarafi mayl aylar aksar dud.

* * *

Yop ul yuz oyinasin cheksam ohi dard olud,
Bu vajhdinki, qilur mayl xo‘blar sori dud.

Jahonki, ohim ila tiyradur, emas mumkin
Bu shom daf‘i yuzung subhi bo‘lmayin mavjud.

Yuzungda har soridin egma qosh erur yoxud,
But ollida iki hindug‘a voqi’ o‘ldi sujud,

May ichti deb meni yozg‘urmang, ey musulmonlar,
Ki rahmatidin emas noumid gabru juhud.

Qadahki dayrdin istarmen, ushbu ko‘zgudin,
Bilingki, mug‘bacha aksi erur manga maqsud.

Qovarlar itlari ul ko‘y aro fig‘onimdin,
Ne itki ko‘p ulusa el aro erur mardud.

Dedimki, sud qilay jon berib visoli uchun,
Navoiyo, chu firoqida umr kechti, ne sud?

* * *

Furqatingdin za‘faron uzra to‘karmen lolalar,

Lolalar ermaski, bag'rimdin erur pargolalar.

Dur tishingdin donai sabrim qolur bebar desam,
Kulub ayturkim, ekinning ofatidur jolalar.

Bargi gul uzra yopishibtur shakar har soridin,
YO magar la'ling uza qaynabturur tabxolalar?

Tola-tola nay o'qung ko'ksumda go'yo sindikim,
Tevrulubtur notavon ko'nglumda bir-bir tolalar.

Fitnalik to'qquz falak gardingda, jono, turfadur,
Kim ko'rubtur bir quyosh davrinda mundoq holalar?

Bordilar ahbobu men yig'larmen o'z ahvolima,
Korvondin qolg'on it yanglig'ki, qilg'ay nolalar.

Ko'hi g'am bo'ldi Navoiy, lolalar gulgun sirishk,
Tog' agar budur, bale, ashk o'lg'usidur lolalar.

* * *

Ey sabo, sharh ayla avval dilsitonimdin xabar,
So'ngra degil ko'ngul otlig' notavonimdin xabar.

Chun manga berding xabar, lutf aylab ul yon dog'i elt
Xotiri majruh ila ozurda jonimdin xabar.

Gar bular ko'ngliga ta'sir aylamasdek bo'lsa, ayt
Yer yuzin g'arq aylagan ashki ravonimdin xabar.

Va-r munga ham qilmasa parvo, degil aflok elin,
Kecha-kunduz jonga yetkurgan fig'onimdin xabar.

Qilsa istig'no kerakkim, aylagay albatta rahm,
Gar desang jonim aro dog'i nihonimdin xabar.

Aytkim, tutqil xabar mendin yo'q ersa, topmagung
Olam ichra istabon nomu nishonimdin xabar.

Arz qil tadrij ilakim shodlig'idin o'lmayin,
Ey Navoiy, kelsa nogah dilsitonimdin xabar.

* * *

Qayda topqay telba ko'nglum ul qaro ko'zdin xabar,
Chun junun ichra qarorib, topmas ul o'zdin xabar.

Dayr toqi ichra usruk bil xabarsiz kofire,
Eyki bilmak istading ul qosh ila ko‘zdin xabar.

Ko‘yida ko‘nglumda voqi’ bo‘lg‘on ishni, ey rafiq,
Ham magar fahm aylagaysen el aro so‘zdin xabar.

Fahm etarmen ashkdin hijron tariqin o‘ylakim,
Kecha ozg‘on topsa yo‘l holini yulduzdin xabar.

Ishqi dashti ichra jismim tufrog‘in sovurdi oh,
Hech kim borib vale tutmodi ul tuzdin xabar.

Vodiiyi hijron aro men bekas ittim, so‘rmadi
Hech yore ul taraf borib, bu yolg‘uzdin xabar.

Topmadim burqa’da ul yuzdin xabar, gar pardada,
Ey Navoiy, yor topti men kibi yuzdin xabar.

* * *

Ikki zulfung telba ko‘nglumba qorong‘u kechalar,
Za’fdin bexudlug‘um uyqu ango bu kechalar.

To giriftor o‘ldi zulfung domig‘a ko‘nglum qushi,
To‘lg‘anib jismim, ko‘zumdin o‘chmish uyqu kechalar.

Qayda bo‘lsun uyqukim, oqiznish uyqu xaylini,
Tinmayin oqqon sirishkim qonidin suv kechalar.

Har ne nav’ bo‘lsa o‘tar kunduz ishi, lekin bo‘lur
Hajr dardidin xarob ahvolim asru kechalar.

Tiyr shomim shiddatin ko‘rgilki, charxu subhdin
Holima gah yig‘lag‘udur, goh kulgu kechalar.

Subhdek sof istasang ko‘nglungni, andin charxdek
Tiyralik chirkini siymin ashk ila yuv kechalar.

Ey Navoiy, hashr yanglig‘ istar o‘lsang subhi vasl,
Tongg‘acha ashk axtarin to‘kmay bo‘lurmu kechalar.

* * *

Bargi gul yuzinda la’ling rashkidin xunoblar,
G‘uncha ko‘ngli ichra og‘zing hasratidin toblar.

Safhaedur orazim debocha ishq avroqig‘a,
Qon yoshimning xatlari shingarf birla boblar.

Ashkim ortilg‘on uchun xam bo‘lmamish kirpiklarim,
Kim yasabdur ko‘z xayolin chekkali qulloblar.

Hajridin ko‘zlargakim ashk evrulur, ul ashk emas,
Kim erur dardu balo daryosig‘a girdoblar.

Aybim etmang bosh ko‘tarmaydur debon xumxonadin,
Qilmayinmu sajda topsam bu sifat mehroblar?

Hajr aro ikki ko‘zum ichra belingning naqshidur,
O‘tkarur tunni xayol aylab kecha bexoblar.

Ro‘zgorin qildi mazlum ohining dudi qaro,
Ko‘rma zolim xilvatining ko‘rgasin sinjoblar.

Terga botqon garmro‘lardin magar daf‘ aylamish,
O‘zluki chirkin taharrukdin irik moshoblar.

Do‘stlar, miskin Navoiy tiyra shomin yod eting,
Yor ila jomi hiloliy cheksangiz mahtoblar.

* * *

Ne lo‘livashdur ul qotilki, qon to‘kmakkadur yaksar,
Qiyo boqmoqlari — poki, itik mujgonlari — nishtar.

Yuzidinkim xijildur gul, parishon har taraf kokul,
Sochib gulbarg uza sunbul, to‘kub kofur uza anbar.

Yugurmaklikda har gunbad, ki sekrek ul mahi gulxad,
Guli mehr oldorir behad, uyolur gunbazi axzar.

Chu la‘b asbobini tuzdi, salomat rishtasin uzdi,
Qamardek hola ko‘rguzdi uzori davridin chambar.

Libosi nozi chaspondur, gahi tuz qaddi chavgondur,
Zamone go‘yi g‘altondur, zihi chobuk, zihi dilbar.

Boshig‘a siym o‘lub parron, tushub girdig‘a anjumson,
Tulu’ etkan kibi har yon qamar atrofida axtar.

To‘kub qon neshi g‘am birla, ochib maydon sitam birla,
Olib tablu alam birla ko‘ngullar kishvarin yaksar.

Junun sham’in qilib ravshan, ko‘ngulga telbalikdur fan,
Paridek bo‘lg‘ali parranda ul sho‘xi pari paykar.

Navoiy bo‘ldi lo‘livashki, kelmish anga lo‘li xush,
Qani bir jomi lo‘likashki, lo‘li tutsa bir sog‘ar.

Tama’ qilma falakdin komkim, xanjar qilur oshom
Yaigi oy shaklidan har shom ul lo‘liyi bozigar.

* * *

Yo‘lida kosh meni pora-pora qilg‘aylar,
Ki xalq holima bir-bir nazora qilg‘aylar.

Bu holatimni ko‘rub bori ishq asirlari,
Vafosiz elni sevardin kanora qilg‘aylar.

Vasiyatim buki, ko‘nglumni ko‘rgach-o‘q ahhob,
Tutub yuzini hamul lahza qora qilgaylar.

Bu dard ilaki o‘larmen, maraz chu zohir emas,
Tabiblar bu balog‘a ne chora qilg‘aylar?

Tamug‘ni ravza sog‘ing‘aylar ahli hashr ul kun,
Ki telba ko‘nglum o‘tin oshkora qilg‘aylar.

May ichki, anglamag‘aylar bu dayrdin ramze,
Gar ahli zuhd yuz il istixora qilg‘aylar.

Sabo, degilki, Navoiyg‘a tortsunlar xat,
Alarki ahli vafoni shumora qilg‘aylar.

* * *

Yo rab, bu ne guldurkim, boshiga chechak sanchar,
Gah egri qo‘yar bo‘rkin, gah belga etak sanchar.

Ko‘nglumga chekib novak, oj ayladi payvandin,
Har zahmki, ul teshdi el anga so‘ngak sanchar.

Boshing‘a havas la‘ling, olamni vido’ ettim,
Chiqsa kishi majlisdin, boshig‘a gazak sanchar.

G‘am kulbasida, jono, ul xastag‘a rahm etkim,
Tebransa bag‘ir og‘rir, dam ursa yurak sanchar.

Qullobi muhbbattur sargashta ko‘ngul ichra,
Chun qush solib ul chobuk, boshig‘a gajak sanchar.

Har kavkab uchin gardun nish etti shu onidin,
G‘am shomi vafo aqlin har nav kerak sanchar.

Sanchilg‘on ajal xori, ishq uchrasa bilgaysen
Kim jonga balo nishin hajr o‘zgacharoq sanchar.

Jismin chu Navoiyning paykoni temur qildi,
Bilmonki, sinon emdi bag‘rig‘a netak sanchar?

* * *

Chorai kor istabon bechoraliq ko‘nglum tilar,
Xonumon tarkin qilib, ovoraliq ko‘nglum tilar.

Istaram ollingda qilsam sajdavu o‘psam labing,
But parasting aylabon, mayxoraliq ko‘nglum tilar.

Bag‘rimu ko‘ksun bila ko‘nglumni qilding yoraliq,
Jonni ham bu hol birla yoraliq ko‘nglum tilar.

Oshiq: ishi chun savodul-vajhi fid-dorayn erur
Bu malomat ko‘yida yuz qoraliq ko‘nglum tilar.

Qasdima har yondin ul ko‘y itlarin qo‘y, ey raqib,
Kim salomat pardasin yuz poraliq ko‘nglum tilar.

Tan g‘uborin jon yuzidin raf‘ qil, ey dardkim,
Ko‘zni ul yon gah-gahi nazzoraliq ko‘nglum tilar.

Ey Navoiy, keyaayakim ko‘nglumga tushgan dard uchun
Chora istarmen, vale bechoraliq ko‘nglum tilar.

* * *

Telbarab itgan ko‘ngul yodimg‘a kelsa gohlar,
Yig‘lab, el ko‘ngli buzulg‘udek chekarmen ohlar.

O‘tti xo‘blar oy kibi, yo‘qtur aroda ul quyosh,
Vahki, ul badmehnri ko‘rmon o‘tadur mohlar.

Xo‘blar zulfu zanaxdonig‘a bording, ey ko‘ngul,
Hozir o‘l, tundur qarong‘u, yo‘lda bordur chohlar.

Gar musavvir sizsa devor uzra ul gul xirmanin,
Jav-bajav mendin nishon bergusi bir-bir kohlar.

Ey ko‘ngul, Farhod ila Vomiq dog‘i Majnun qani?
Bo‘lmag‘il g‘ofilki, bir-bir bordilar hamrohlar.

To‘kti qon gulgun libosin kiygach ul xo‘blar shahi,

Qon to‘kar ermish qizil to‘n kiysa, beshak, shohlar.

Ey bahori husn, eshitsang Navoiy ohini
Kerak, albatta, xazon yelin sog‘insang gohlar.

* * *

Oncha ko‘nglumni jununu ishq yag‘mo qildilar,
Kim meni devonani olamga rasvo qildilar.

Xalq ba‘zi kuldi, ba‘zi ibrat olib yig‘ladi,
Har qachon mufrit jununumni tamosho qildilar.

G‘amzasi har damki qon to‘kmakka xuni istadi,
Ko‘zlari men qoni to‘lg‘on sori imo qildilar.

Men gado kim, vasli kim?! Chun ko‘rdilar yuz tiyg‘ qatl,
Shahlar oni kim xayol ichra tamanno qildilar.

Ko‘yiga kirgach meni munglug‘, hujum etti raqib,
O‘ylakim, itlar gado ko‘rganda g‘avg‘o qildilar.

Men chu asrayolmadim sirrimni, naylab ayb etay,
Dushmanoyin do‘stlar gar oshkoro qildilar.

Vah, ne zulm erdiki o‘zga sori solding tiyg‘i zulm,
Har nechakim jon bila ko‘nglum tavallo qildilar.

Boda ichkim, g‘ussadin fard o‘ldilar ul xaylkim,
Bu ko‘han dayr ichra mayli jomi sahbo qildilar.

Ey Navoiy, bergil o‘zluk naqdinu kasb et fano,
Kim alar sud ayladilarkim, bu savdo qildilar.

* * *

Bizga jahon bog‘idin ul sarvi gul andom yetar,
Ul chu yetar soyai sarvu mayi gulfom yetar.

Bazm bu nav’ o‘ldi osa naqli hadisni demakim,
G‘uncha bila iargisidin shakkaru bodom yetar.

Din ulusi qatli uchun kufr eli hojat emas,
Ey falak, ish gar budur ul ofati islom yetar.

Har nafas, ey ishq, oning dardi o‘tin ko‘ngluma yoq,
Bo‘lsa bu marham chu oning ranjiga orom yetar.

No‘shi visoling bila ahbobni qil komravo
Kim, monga darding mayi xunobasidin kom yetar.

Tog‘ kibi tort qanoat etagi ichra ayog‘,
Davri falakdin senga bir qurs agar shom yetar.

O‘tti ko‘p ayyom, Navoiyg‘a ishing fitna edi,
Muncha-o‘q, o‘lg‘ay sitam, ey fitnai ayyom, yetar.

* * *

Ko‘k binafshazorini anjum chu nargiszor etar,
Nargising birla binafshang hajri ko‘nglum zor etar.

Chun Zuhal toli’ bo‘lur xoling xayoli fitnadin,
Jonim ichra yuz ming oshubi balo izhor etar.

Jilva qilg‘och Mushtari ko‘zni uzoring yodidin,
Yuz saodat axtaridin har zamon durbor etar.

Chun chiqar Bahromi qotil ko‘zlaring andishasi,
Xasta jonimni qatili xanjari ozor etar.

Mehrdin topmay nishone senda ham, gardunda ham,
Bu musibat ko‘zuma yorug‘ jahonni tor etar.

Zuhra holimga surudin navhag‘a aylab badal,
Changining sochin yoyib, durri sirishk izhor etar.

O‘lmakim anglab Utorid holima deb marsiya,
Sharhi dardim nazmidin har lahza yuz tumor etar.

Oy halokimga tutub motam, kiyib tundin qaro,
Orazin sayli bila ahli azo kirdor etar.

Tiyr aylab benihoyat kecha umrum sham’ini,
Vasl subhi hasrati ranjim yuz ul miqdor etar.

Rostlig‘ uldurki yetkach ul quyosh rahm aylagay,
Ulcha ahvolimg‘a har tun charxi kajraftor etar.

Ey Navoiy, ishq dardidin shikoyat qilmakim,
Joningga javru jafosin har nechakim bor etar.

* * *

Yordin hijron chekar ushshoqi zor, ey do‘stlar.
Necha tortay hajr, chun yo‘q menda yor, ey do‘stlar.

Yor ishqin asrag‘il pinhon debon sa’y etmangiz,
Vah, ne nav’ etgum yo‘q ishni oshkor, ey do‘stlar.

Ishq birla gar birav lofi vafou ahd urar,
Ishvagarlar ahdig‘a yo‘q e’tibor, ey do‘stlar.

Aylamang bekasligimni ta’n, bir kun bor edi
Menda ham bir nozanin chobuksuvor, ey do‘stlar.

Yorsiz vayronda qon yig‘larmen oxir, siz qiling
Yor birla gashti bog‘u lolazor, ey do‘stlar.

Yorsiz ifrot ila gar yig‘lasam, ayb etmangiz,
Kim erur bu ish manga beixtiyor, ey do‘stlar.

Do‘stluq aylab tutung gah-gah labolab jomkim,
Qasdi jon qilmish manga dardi xumor, ey do‘stlar.

May ichingkim, dahr eli ichra ko‘p istab topmaduq
Ahdu paymonida bo‘lg‘on ustivor, ey do‘stlar.

Yoringiz vaslin g‘animat anglabon shukr aylangiz
Kim, Navoiy o‘ldi bekaslikda zor, ey do‘stlar.

* * *

Visol ahli, sizu, jomi murodu komronlig‘lar,
Bizu, g‘am kunjiyu, xunobi hajru notavonlig‘lar.

Tanimda har taraf qonlig‘ yaro, go‘yoki qildi ishq
Qasosim hukminikim, tuttilar tegramni qonlig‘lar.

Erur Farhodu Majnun xonumoni tog‘ ila vodiy,
Xalos etmish meni ul qayddin bexonumonlig‘lar.

Base diqqat edi ko‘nglumda qilg‘och ul pari jilva,
Junun birla mubaddal bo‘ldi barcha xurdadonlig‘lar.

Asar yo‘q ko‘nglida ul sho‘xning nomu nishonimdin,
Natija aks berdi bizga benomu nishonlig‘lar.

Men o‘ldum mehridin, yuz mendek o‘lsa, yo‘q aning rahmi,
Bo‘lur ermish biravga muncha ham nomehribonlig‘lar.

Ko‘han pire yo‘lungda o‘ldi, bir ham boqmading, yo rab
Ki, o‘tkay xayr birla g‘ururu navjuvonlig‘lar.

Yana zuhdum tariqin afv qil, ey piri dayr, oxir
Ki sendin yaxshiliqdur, necha biz qilsak yomonlig‘lar.

Navoiyni deb ermishsenki, mendin o‘zgani sevmish,
Kam o‘lmas, olloh-olloh, sendin ushbu badgumonlig‘lar.

* * *

Ulki solgay shu‘la a‘zosiga o‘tlug‘ ohlar,
Qayda bilgay kuymakin zarbaft kiygan shohlar.

Bag‘ridin qon tomg‘uchi ushshoq zaxmin bilmagay
Tiyg‘idin qon tomg‘uchi berahm oliy johlar.

Shiddatin Farhod qilgay fahm yo‘q Parvezkim,
Dardni xokilar anglar, yo‘q falak dargohlar.

Jonu ko‘nglum kirdilar g‘am dashtiga gum bo‘lg‘ali,
Men ham ettim azm, chun azm ettilar hamrohlar.

Bo‘lsalar ogahki, bir g‘amginni hijron o‘lturur,
Fikr etar holiga hijron dardidin ogohlar.

Vah, ne bilgay hajr zanjirida dilxohim nedur,
Halqa urg‘on bazm ayshi davrida dilxohlar.

Ey Navoiy, shohlarga chun gadolar fikri yo‘q,
Eltkil ham tengri dargohig‘a shayallohlar.

* * *

Tilab yuzungni ko‘ngul hajrdin farog‘ istar,
Qorong‘u tunda nachukkim kishi charog‘ istar.

Bihisht borida do‘zax sori qilur ohang,
Habib ko‘yi turub, ulki gashti bog‘ istar.

Saloh ko‘nglakini yirtib, oh o‘tin yorutub,
Ko‘ngul firoqim aro ko‘ksun uzra dog‘ istar.

Sochingni islabon oshuftamen, zihi savdo,
Biravki mushkdin osoyishi dimog‘ istar.

Hayot bodasidii nash‘a dog‘i hayf anga,
Ki lablaring mayi davrida o‘zni sog‘ istar.

Bu naqd jannat arodur, biravki dayr ichida
May ichsa, mug‘bachalar ilgidin ayog‘ istar.

Qo‘yung Navoiy bedilni, qilsa ko‘yiga azm
Ki, ko‘ngli itnish oning — aylamak so‘rog‘ istar.

* * *

Orazing ko‘zgusida xat sabzadurkim suda bor,
Yo magar zangor su ta’siridin ko‘zguda bor.

O‘qlaring paykon bila har yon quruq jismimdadur,
Shoxlar uzra ko‘ngullardekki ul nojuda bor.

Zahri hajrin qildi daf’ ul ko‘z qarosi, vah, bu nav
Qayda bergay xosiyat pozahrkim ohuda bor.

Bordurur mehrob turg‘och butg‘a qilg‘ondek sujud,
Sajda qilsam qiblag‘a to qoshlaring qorshuda bor.

Zulf aro xoling agar din qasdi aylar, ne ajab,
Muncha kofirlik‘ ragi, vah, qaysi bir hinduda bor?

Ishq vodiysin xatardur ilm ila qat’ aylamak,
Solik ersang tashla ma’lumingniyu osuda bor.

Yuzin istarsan, Navoiy, qochma zulfi fikridin,
Kim sen istar ayshning ummidi bu qayg‘uda bor.

* * *

Har niyozu ajz kim bu joni noshodimda bor,
Vahki, yuz ming oncha noz ul sarvi ozodimda bor.

Va’dai mehru vafog‘a munkir o‘lma, ey pari,
Kim necha majnunu vola men, vale yodimda bor.

O‘qidin Majnunning, ey rovi, ne hayrat qilg‘amen,
Menki yuz parvona andoq mehnatobodimda bor.

Ko‘ngluma ko‘hi g‘amu mujgonlaring kirmish valek,
Ne g‘am ul tog‘din, bu metinlarki Farhodimda bor.

Keskali hushu xirad naxlini bilgil arrae;
Har xaroshekim junun sharhida faryodimda bor.

Dayr piri o‘zlukum qaydin ketardi, vah, ne tong,
Gar duosi har sabuhi vaqti avrodimda bor.

Ey Navoiy, telbaratmishdur meni ifrot ila,

Baski mufrit odamilig‘lar parizodimda bor.

* * *

Bordi ulkim, sendin ayrilg‘ay ko‘ngul to joni bor,
Javrunnga qo‘ydum ko‘ngul, qil onchakim, imkoni bor.

Ey Masihim, men qatili ishqmen, tirguz meni,
Bir nafas, dedim, qabul etkim, nafasning joni bor.

Novaking yetgach, iki nov ochti ashkim suyidin,
Go‘yi ul novakning ikki novliq paykoni bor.

Xozini jannat senu uchmog‘ gulikim bas manga,
Buki har yon tiyg‘ining jismimda tomg‘on qoni bor.

Yorsa ko‘ksumni, fig‘on zohir qilur jon rishtasi,
Ko‘nglak o‘lsa chok, uzulgan torning afg‘oni bor.

Jon qushi uchqon, tuz etti jism uyin seli fano,
Ey humoyunfol, o‘shul chug‘zeki, bir vayroni bor.

Shayxu bir bodomu qon yutmoqki, piri dayrning
Nuql ila maydin fano ahlig‘a ko‘p ehsoni bor.

Dahr sho‘xi makrig‘a berma ko‘ngul, yo‘l bargin et,
Sen kibi har go‘shada nevchunki yuz mehmoni bor.

La‘li hajrida Navoiy qoni qaynar demangiz,
Yangi maydek ruhidurkim, nolai pinhoni bor.

* * *

Ulki, yuz mendek jahonda volavu shaydosi bor,
Nechakim bordur niyozim oning istig‘nosi bor.

Dam-badam ko‘nglum berib jon naqdi istar vaslini,
Olloh-olloh, telba ko‘nglumning ajab savdosi bor.

Ko‘nglakim qonliq tunganlar o‘rnidin oy-oy erur —
Ul katondekkim, yuzida har taraf tamg‘osi bor.

To o‘qung yomg‘ir kibi keldi, ko‘zum bo‘lmish sadaf
Bovujudi ulki durdin yuz sari daryosi bor.

Jon berib, dardin olib ko‘ksumda asrarmen, ne ayb,
Asrasa sanduq aro ulkim samin kolosi bor.

So‘lma emin charxdin bir dam muraqqa‘po‘sh deb,
Kim quyoshdin bu muraqqa‘ ichra o‘tlug‘ tosi bor.

Itlaring bo‘lmish Navoiy ko‘ngli uchun mehmon,
Bu kecha ul ko‘y aro, ko‘rkim, ajab g‘avg‘osi bor.

* * *

Barcha xo‘blarning qadu ruxsoru xattu xoli bor,
Lek ulkim, bizni behol aylar, o‘zga holi bor.

Yuzum oltindekdurur, bu vajhdinkim holiyo
Siymbarlar ul kishiningdurkim, oning moli bor.

Kirgali ko‘nglum aro bir-bir o‘qung bo‘lmish tanim
Ul qalamdekkim, oning ichida tuz-tuz noli bor.

Sunbulung tushsa oyog‘ing ostida, ne aybkim,
Gul bila xurshidning ostida «lom»u «dol»i bor.

Ul sababdin, zohido, mashg‘ul emasmen zuhd ila,
Kim ko‘ngulning mutribu may birla ko‘p ashg‘oli bor.

Odam o‘lmishmenki, ishq ahli manga avlod erur,
Yo‘qsa, yoshdin mencha kimning yuz sari atfoli bor?

Gavhari maqsud chun vobastai tavfiq erur,
Desa bo‘lmaskim, muning sa‘yi, oning ihmoli bor.

Ey Navoiy, topmasang kome labi jonbaxshidin,
Sening uchun bo‘lsun oning g‘amzai qattoli bor.

* * *

Xolu xatting xayolidin, ey sarvi gul‘uzor,
Gohi ko‘zumga xol tushubtur, gahi g‘ubor.

Yuzungda xol safhada tomg‘on kibi qaro,
Xoling malohati tuz erurkim qaroda bor.

Jonimni o‘rtagan yuzu xolingni bilmasang,
O‘t shu‘lasida ayla gumon bir o‘chuk sharor.

Bilmon, ko‘ngulda xollaringning xayolidur,
Yo kirpiging tikanlarin aylabsen ustuvor.

Har dam ko‘ngul haloku ko‘zum tiyra bo‘lmog‘in
Bilgay birovki, yori erur sho‘xu xoldor.

Mashshotayi qazo bezamish xolu xattini,
Beixtiyorlikda manga bormu ixtiyor?

Miskin Navoiy xoli labing ko‘rsa jon berur,
Boqsang ne bo‘ldi surati holiga, ey nigor?

* * *

Kirdi siymobiy libos ichra yana ul gul‘uzor,
Ul quyoshdekkim, anga moni’ bo‘lur abri bahor.

Ul bulut yanglig‘ libos uzra sizilg‘on xatlari
Bor aningdekkim, yog‘in tushgay bulutdin tor-tor.

Bu libosi siymgun ichra sening nozik taning
Ul kumushdekkim, ul siymob aro tutqay qaror.

Mehri ruxsoring libosi siymgundin mutlaqo
Ul quyoshdurkim, qilur ko‘zguda aksin oshkor.

Bo‘ldi siymobiy libosing rangi, baskim ayladim
Ko‘z sahobidin boshingga ashk siymobin nisor.

Tanni chun siymob etar bu charxi axzar oqibat,
To‘n agar siymobiy o‘lsun, gar yashil bir hukmi bor.

Ey Navoiy, kisvati gar obgundur, ne ajab,
Bu yaqindurkim, bo‘lur suv ichra durri shohvor.

* * *

Parim bo‘lsa uchub qochsam ulustin to qanotim bor,
Qanotim kuysa uchmog‘din, yugursam to hastim bor.

Chiqib bu dayrdin Isog‘a ney chun hamnafas bo‘lmay,
Bihamdillah, tajarrud birla himmatdin qanotim bor.

Xaloyiq suhbatidin ming g‘amim bordurki, muft o‘lg‘ay
Agar ming jon berib bilsamki, bir g‘amdin najotim bor.

Chekib ag‘yordin yuz javru tortib yordin ming g‘am,
Ne o‘zga xalqdin g‘ayrat, ne o‘zumdin uyotim bor.

Kechib ko‘zdin ozay bir xatki, dahr ahliga ko‘z solma,
Bu damkim ko‘z savodidin qaro, ko‘zdin davotim bor.

Tilar ko‘nglum qushi anqodin o‘tsa nori yuz vodiy,

Munungdek sayr etarga Qofdin ortuq sabotim bor.

Navoiy, bilki, shah ko‘ngli manga qayd o‘lmasa, billah,
Agar kavnayng‘a xoshok chog‘lig‘ iltifotim bor.

* * *

Vahki, maydon azmig‘a sekretti ul chobuksuvor,
Kimdururkim, asragay emdi inoni ixtiyor.

Qoshu yuzungdin agar ortar jununum, ne ajab,
Telbalikka ham yangi oydur madad, ham navbahor.

Chok eting ko‘ksunki, chiqsun o‘tlug‘ ohim shu‘lasi,
Bir nafas bo‘lg‘ayki bu anduh o‘ti topqay qaror.

Aqlu fahm oshuftahol o‘ldi yigit joning uchun,
Kim yana uydin munungdek chiqmagil oliftavor.

Soqiyo, chun ichkumizdur oqibat shomi ajal,
Boda tut andin burunkim, bizni o‘lturgay xumor.

Bir zamonlig‘ hajr chun ming yilcha bor, o‘lsam ne tong,
Chunki bo‘lmas hech kishining umri ming yil poydor.

Ey Navoiy, shukrkim, maydong‘a ul shah qo‘ydi yuz,
Kim yo‘lida qolmadi navmid joni xoksor.

* * *

To bo‘ldi ko‘ngul ul ko‘zi usrukka giriftor,
El ko‘ziga sog‘men, vale o‘z-o‘zuma bemor.

Tongdin tanim oqshomg‘acha tosh zaxmi bila resh,
Tundin badanim tonggacha tish zaxmidin afgor.

Kulbamning emas xishtlari darziki, ochmish
Holimga fig‘on qilg‘ali og‘zin daru devor.

Xalq ichra ko‘ngul ishqini fosh ayladi ohim,
Uy ichida o‘t bor ekanin dud etar izhor.

Ul but g‘amidin kofiri ishq o‘lg‘ali ko‘nglum
Jon rishtalarin jam‘ qilib bog‘ladi zunnor.

Xush gulshan erur dahr, budur aybiki, onda
Payvasta xazon yelidin ozurdadur ashjor.

Yor ollida gar bor-yo'q ersa ajab ermas,
Ag'yor chu bor anda, Navoiy sanga ne bor.

* * *

Ichkali gulrang may nargis masallik jomi bor,
Savsani to'n birla ulkim sarzdek andomi bor.

Gulshan ichra sarvi ra'nodek qilib har yon xirom,
Mavzu'i dilkash aro may ichkali oromi bor.

Bodai sofi chekib ahbob ila g'ofil valek,
Kim yiroqtin dog'i bir mahrumi xunoshomi bor.

Bu jafo ahli vafoni qildi maydek talxkom,
Kim qoshinda kirsar har noahli maydin komi bor.

Men yutub xunoba yillar, el chekarlar jomi aysh,
Chora yo'q ulkim, azaldin baxti nofarjomi bor.

Chun vafo ahlig'a davron tutmadi jomi murod,
Kim murod andin tama' aylar, xayoli xomi bor.

Ey Navoiy, gar fano dayri sari qilsang guzar,
Dayr pirining yamon-yaxshiga lutfi omi bor.

* * *

Bukim, ko'ngulning ul oysiz ne sa'b holati bor,
Ul anglagayki, birav hajridin malolati bor.

Quyiki tushmish aning zulmi tiyg'idin boshim,
Hanuz tiyg'i yuzidin magar xijolati bor.

Quloq duriyu yuzi ikki axtar etti qiron,
Ki olam ichra base fitnag'a dalolati bor.

Sabo debon xabar ul guldin, elni tirguzdi,
Masihcha desa bo'lg'ay aning risolati bor.

Ko'ngulni zulm ila buzdung, bale bo'lur ma'mur,
Shaheki, mulkida ehson bilan adolati bor.

Qadah quyoshi bila ravshan ayla xotirni,
Chu anglasangki, falak zulmidin zalolati bor.

Navoiy istamas el ishqin anglag'ay, bukim,
O'z-o'zi birla junun ahlidek maqolati bor.

* * *

Kofirekim, sen kibi ruxsori otashnoki bor,
O‘t solurdin lashkari islom aro ne boki bor.

Ishq o‘tin ko‘nglum yorutmoq istasa, yo‘qtur ajib
Kim, churuk bo‘lg‘on so‘ngaklardin quruq xoshoki bor.

Ko‘nglakim chokin tikarga mayl qilding, ey rafiq,
Bilmading go‘yoki, ko‘nglak ichra ko‘ksun choki bor.

Eyki, dersen pok husnumdek jamol ahlida yo‘q,
Men kibi ishq ahlining ham qayda ishq poki bor.

Qatra-qatra ashku daf‘a-daf‘a ohim dudidin
Ishq mulkining ajoyib anjumu afloki bor.

Sol yangi oy zavraqig‘a atlasing, ey charxkim,
Ohdin bu shom ashkim bahrining ko‘loki bor.

Ey Navoiy, qo‘yma boshim sho‘xlar go‘y etkali
Kim, ani osmoqqa bo‘lsun chobukim fitroki bor.

* * *

Kimki olam bog‘ida bir sarvi gulruxsori bor,
Bog‘ sayridin farog‘i, sarvu guldin ori bor.

Gul bila mayni netar devonaekim, ko‘nglida
Bir parivash la‘lidin may, husnidin gulzori bor.

Gul nasimu atridin mumkin emas topmoq iloj,
Kimki bir gulchehra xori hajridin ozori bor.

Jon yetib og‘zing‘a o‘lgum, bir nafas tengri uchun,
‘Ey Masihim, kel beri, ey muddai, sen nori bor.

Ko‘zlaringga xori mehnatdur gul, ulkim gul chog‘i
Guljabinlar ko‘zlari yanglig‘ iki bemori bor.

Dema bulbul zulmig‘a gul bog‘lamish bel, go‘yiyo
Charx zulmidin aning ham bog‘lagon zunnori bor.

Qoldi xurramlik falakdin tashqari, ko‘r, ey rafiq
Kim, qazo naqqoshining ne gardishi pargori bor.

Faqr yo‘linda og‘irroq yuk erur vobastaliq,

Ey ko‘ngul, tarki taalluq aylabon ul sori bor.

Ey Navoiy, o‘zni maqbul istasang, tufroq bo‘l
Kim, erur mardud, ulkim boshida pindori bor.

* * *

Do‘stlar, men telba ahvolig‘a yig‘lang zor-zor,
Kim solodur gah-gah o‘t ko‘nglumga tushkan xorxor.

Istamas bo‘lsa sabo bir-bir ko‘ngul jam’ aylamak,
Nega zulfungni parishonlig‘din aylar tor-tor.

Sen quyosh birla munosibsen o‘yunda, xo‘blar
Ikki-ikki chunki kirgaylar, otoshib yor-yor.

Qo‘rqaramkim, bo‘lmagai ozurda nozuk qomating,
Egninga xush-xushqi solmish ja‘di anbarbor bor.

Halqa-halqa bo‘ynuma solmish tanobi zulfini,
Jurmi ishqing‘a magar hukm ayladi dildor dor.

Ishq erur andoq murabbiykim, qilur yetkach asar,
Bulbul o‘lg‘ay, ochsa yuz bir sarvi gulruxsor — sor.

Ey Navoiy, bo‘ldi ul but kofiri otashparast,
Ne ajab, vah vah, gar ursa joninga zunnor nor.

* * *

Necha tortay vasl uchun men zori mahzun intizor,
Vahki, ko‘zdin to‘kti selobi jigargun intizor.

Demakim, ul oyg‘a ko‘p mushtoqsen yo muntazir,
Ishtiyoqim benihoyat, andin afzun intizor.

El mushavvashdur seni ko‘zlarda andoqkim vuhush,
Dasht aro tortar zamon Laylig‘a Majnun intizor.

Yo quyoshimni yetur boshimg‘a yoxud jonim ol,
Ko‘p manga yetkurma, ey bemehr gardun, intizor.

Ey sahobi hajr, qilma subhi umrum tiyrakim,
Ul quyoshtin ayru tortibmen uzun tun intizor.

Boshima bir qatla yet, gar xud erur o‘lturgali,
O‘ldi tortardin chu bu zori jigarxun intizor.

Ishq shahri muntazirdurlar Navoiy qatlig'a,
Ul ikiga tortqondek tog'u homun intizor.

* * *

G'unchai xandon bila husnung guli xurram bahor,
Xatting andoq sabzakim, bo'lg'ay anga hamdam bahor.

Yuz uza terdin xating gar bosh chekar, ey gul, ne tong,
Sabzaga boisdurur chun bo'ldi ersa nam bahor.

Shodlig'din gulshani vaslingda yig'lab, cheksam oh,
Yopma yuzkim, gulga bo'lmas yel-yog'indin g'am bahor.

Orazim aksi yuzung oyina tushgan turfadur,—
Kim ko'rubtur ham xazon bir oyda bo'lg'ay ham bahor.

Voykim, bir gul xazonga soldi ayshim gulbunin,
Ushbu fasl ichraki topmish jumlai olam bahor.

Barqu sel ermas, fig'onu ashk erur, bukim, har el
Gul yuzung ko'rgach tutar o'z holig'a motam bahor.

Qasdi bulbul ko'ngli qaydi bo'lmasa, nevchun solur
Bog' sho'xi sunbuli zulfig'a pechu ham bahor?

Gul emas, bu bog' torojig'a iynak la'ldin
Ayladi oviza mehri davrig'a xotam bahor.

Ey Navoiy, chin bahor erkin bu, yoxud ko'rguzur
Bog'i xulqidin ulusg'a dovari a'zam bahor.

* * *

Voyu yuz ming voykim, tarki muhabbat qildi yor
Bilmayin qoldim menu qilmay xabar ayrildi yor.

Bordi o'qdek tezu yodek qomatim yod etmadi,
Ishq aro go'yo mening egriligimni bildi yor.

Chun gadolar birla shahlar qilmas ermish yorliq,
Men gadoni ko'zga, bas, nevchun burundin ildi yor?

Pand eshitib, do'stlar, hech kim bila yor o'lmangiz,
Kim mening bag'rimni tig'i hajr birla tildi yor.

Mendin uyirilg'on balovu dard uchunmu yig'layin,
Yo angakim boribon ag'yor ila qotildi yor?!

Yig‘lashib g‘am shomn zohir aylasunlar dard o‘tin,
Kimgakim baytul-hazanda sham‘dek tonildi yor.

Ey Navony, yor uchun tortar eding g‘urbatda ranj,
Yo‘lga tush, emdi ravonroqkim, azimat qildi yor.

* * *

Ul malohat sham‘idin mundoqki jismim yonadur,
Har bir uchqun g‘am shabistonida bir parvonadur.

Shomi hajrim sharhin el afsona qildi, ohkim,
Uyquga solg‘on qaro baxtimni bu afsonadur.

G‘ayrkim, mahv o‘ldigo sensen buzug‘ ko‘nglum aro,
Chug‘z itib, tovu yer tutmish, ajab vayronadur.

Ko‘ksun ichrakim, g‘amingdin nordek bo‘ldi shikof,
Go‘yiyo har bir bag‘ir pargolasi bir donadur.

Ko‘yida so‘rsang ko‘ngullarni unutma, ey sabo,
Mening ovoramnikip, ham xasta, ham devonadur.

Charx shabgardiga go‘yo naqdi umringdur g‘araz,
Tegrangga har tunki ikki bukrayib aylonadur.

So‘rma hajringda Navoiy yorinu sarmanzilin,
Yor anga darding, vatan bir kunji mehnatxonadur.

* * *

Yana g‘arib gule jonima jafo qiladur,
Yana ajab tikane ko‘nglum ichra sanchiladur.

Yana bir o‘zgacha ishq ikki ilgi zo‘ridin
Bag‘ir bila yuragim bir-biridin ayriladur.

Qaladi, vahki, o‘tundek so‘ngaklarimii sipehr,
Bu yangi o‘tqaki tan kulbasida yoqiladur.

Firoq kojlar birla, vahki, ne o‘tlar
Bulutdek ashkfishon ko‘zlarimga choqiladur.

Sirishk ayladi xokiy tanimni andog‘kim,
Qadam qo‘yay desa, uyqu ko‘zumga yoyiladur.

Qochar bu telba ko‘ngul, yana voqif o‘l, ey aql

Ki tolpinur ko‘pu ko‘ksum shikofi ochiladur.

G‘arib qissa erur ishqkim, tuganmadi hech,
Agarchi bo‘lg‘ali olam binosi aytiladur.

Navoiy, ahli junun qaydi yor zulfi emish,
Xirad tanobini uz, band agar bu silsiladur.

* * *

Xoli hijronida ko‘nglum dardi beandozadur,
Dog‘din borgach qaro tashvishi aning tozadur.

Tushta Yusuf hay‘atin ko‘rdum habibim yodidin,
Go‘yi ul qolab, bu ruhi mahz uchun andozadur.

Zaxmim og‘zi butmasidin uyqum o‘chmish, ey rafiq,
Go‘yiyo bu o‘zga uyqu keltirur xamyozadur.

G‘amzasi jallodida holin ko‘ngulning bilmadim,
Ey sabo, tengri uchun ko‘yida ne ovozaadur?

La‘li vasfin yozmisham jon safhasidin daftare,
Har taraf jon rishtasi birla anga sherozaadur.

Zaxmidin qon ko‘p oqib yoxud junundindur, bukim,
Ul pari ko‘yida har dam telba ko‘nglum ozaadur.

Itlari qut etsun o‘lturgach Navoiy qonini,
Barcha gar har qatra bir jannat gulig‘a g‘ozadur.

Voqif o‘lkim, beshayi jahl ichra jisming hujrasi,
Nafs sayyodi havo saydin tutarga kozaadur.

* * *

Qoshing avji malohatning yangi tuqqan hilolidur,
Qading naxli latofat bog‘ining navras niholidur.

Fido jonim qading naxlig‘akim, garchi erur navras,
Bale andomu ra‘nolikda haddi e‘tidolidur.

Nazokat gulshanida toza gulbun qomating shibhi,
Oning tab‘ida muzmar g‘uncha yo‘q og‘zing misolidur.

Chuchuk lafzing Masihoning tufuliyatdag‘i nutqi,
Beling jonbaxshliqta ko‘ngliga kirgan xayolidur.

Ne tong, ko‘nglum agar majruh o‘lub, qon borsa zaxmidin
Ki uzgan g‘unchadek bir tiflvashning poymolidur.

Yuru, ey Xizrkim, hayvon suyidur zahr agar ichsam,
Bu damkim, jonim ul sho‘x itlari singon safolidur.

Xalo mavjud emas suv zarfidin chiqqach havo to‘ldi,
Havoi ishqdin mamludur o‘zdin kimki xolidur.

Navoiy ashkidek ul sho‘x agar tipmas, ajab ermas,
Qilurlar po‘ya yoshlar to yugurmak ehtimolidur.

Fano dayrin tilarmen men, vale uchmog‘ni zohidkim,
Mening komim — qadah durdi, aning kavsar zulolidur.

* * *

Orazing ko‘zgusimu ter kasratidin sudadur?
Yoxud ul oraz suyining aksimu ko‘zgudadur?

Dema ayni nozdin ul ko‘z ochilmaydurki, bor
Kofirekim, mastliq ifrotidin uyqudadur.

Topmog‘im o‘zni mahol o‘lmish firoqing shomikim,
Tab arodur xasta jismu tob ul gisudadur.

Sen urarsen novaku ko‘ksum shikofidin ko‘ngul
Ko‘rgali kelmish, xato qilmaki, xush qopudadur.

Sajda qilmoq ne tafovut Ka‘ba yoxud butgakim,
Qoshi mehrobi qayon qilsam sujud o‘trudadur.

O‘lmagimdin zulfunga go‘yo parishonlig‘ yetib,
Motam ahlidek quyi solib boshin qayg‘udadur.

Nuh umriyu Sulaymon mulkiga yo‘qtur baqo,
Ich, Navoiy, bodakim, olam g‘ami behudadur.

* * *

Otashin gul bargidin xil’atki jononimdadur,
Xil’at ermas, ul bir o‘tdurkim, mening jonimdadur.

Otashin la’ledururkim, anda muzmar bo‘ldi jon,
Otashin gul bargidin xil’atki jononimdadur.

Jon qushi xunobidin tutmish malohat naxli rang,
Yo libosi lolagun sarvi xiromonimdadur.

Qatl biymidur, tarahhumning dog‘i ummedi bor,
Bu libosi olkim ul nomusulmonimdadur.

Vasl shomi kuymagan parvona shoyad qolmagay,
Bu shafaqgun hullakim, sham‘i shabistonimdadur.

Tutmasun gul suhbatidin sarv o‘zin ko‘p sarfarozi,
Ey sabokim, ul to‘ni gulgun mening yonimdadur.

Soqiyo, gulrang may solib, ketur paymonakim,
Zuhd biymidin xalal faqr ichra paymonimdadur.

Ey Navoiy, istama jon bulbulin har guldakim,
Ul to‘ni gulgun, labi gulbargi xandonimdadur.

* * *

Yuz tuman mehnat o‘ti anduhlig‘ jonimdadur,
To havodin sarzanish sarvi xiromonimdadur.

Hojatim budur, xudoyokim, karomat qilg‘asen,
Notavon jonimg‘a har zahmatki jononimdadur.

Dard menda sendin ortuq bo‘lsa, jono, ne ajab,
Kim sening jismingdadur, zaxmat mening jonimdadur.

So‘rdum og‘zi ta‘mi talx erish, ajab yo‘q, o‘lmagim,
Menki bu yanglig‘ achig‘ ta‘m obi hayvonimdadur.

Ey Masiho, subhi ayshim tiyra bo‘lmish, go‘yiyo,
Zarrae betoblig‘ xurshidi tobonimdadur.

Dahr bog‘i ichra barbod o‘lmagon gul chiqmadi,
Yo‘q ajab, gar yeldin osibe gulistonimdadur.

Ey Navoiy, so‘rmading dersen malul o‘lg‘anda yor,
Sog‘inursen go‘yiyokim baxt farmonimdadur.

* * *

Lo‘livashimdin ayruki, qabrimda loladur,
Ul o‘ynag‘on kibi yog‘och uzra piyoladur.

Gulzor aromu lo‘li etar la‘b to‘lg‘anib,
Yo gul kibi uzorida mushkin kuloladur?

Ul turfa chehra doiraning chambari aro,

Xurshid davrasida aningdekki holadur.

Tablu nafir ma’rakasi ichra demangiz
Kim, ishqida ulus ishi faryodu noladur.

Bormu o‘yun haroratidin chehrasida ter,
Ye ravza gulistonida har sori joladur.

Gulshanda g‘upchadur demakim, charx chirmag‘on,
Bulbul g‘izosi har sori qonlig‘ iavoladur.

Pinhonu oshkor Navoiydin o‘lmog‘i
Gohe jaf o qilib, yana gohe uyoladur.

* * *

O‘n sakkiz ming olam oshubi agar boshindadur,
Ne ajab, chun sarvinozim o‘n sakiz yoshindadur.

Desa bo‘lg‘aykim, yana ham o‘n sakkiz yil husni bor,
O‘n sakkiz yoshinda muncha fitnakim boshindadur.

O‘n sakkiz yil dema, yuz sakson yil o‘lsa, o‘ldurur
Husn shohi, ul balolarkim ko‘zu qoshindadur.

Hayrat etmon husni naqshidaki, har hayratki bor,
Barchasi ezid taolo sun‘i naqqoshindadur.

Tan anga siymu ichinda tosh muzmar ko‘nglidin,
Aqlg‘a yuz hayrat ul oyning ichu toshindadur.

May ketur, ey mug‘ki, yuz hayrat aro qolmish Masih,
Bul‘ajablarkim, bu eski dayr xuffoshindadur.

To Navoiy to‘kti ul oy furqatidin bahri ashk,
Har qachon boqsang, quyosh aksi aning yoshindadur.

* * *

Shon berur elga agarchi labidin qon tomadur,
Vah, dema qon tomadur, balki chuchuk jon tomadur.

Noz o‘qi birla ko‘zum mardumin etding manfuh,
Ashki gulgun dema zaxmidin aning qon tomadur.

Vah, yaram ichra ne qondur buki, devona ko‘ngul
Tonsa taskin turadur, aylasa afg‘on tomadur.

Go‘iyo fitna sahobidin erur seli balo,
Raxshidin qatraki, javlon aro har yon tomadur.

Tomchidek ashkim emas, ko‘nglum o‘ti daf‘i uchun
Gah badan kulbasini qilgali vayron tomadur.

Vahki, gul sham‘in o‘churmaklik uchundur gar xud
Qatra o‘rnig‘a bulutdin durri g‘alton tomadur.

La‘li vasfida Navoiy so‘zidin obi hayot
Qilsa paydo oqadur, aylasa pinhon tomadur.

* * *

To dayr ichinda mug‘bachalardin nishonadur,
Ey piri dayr, boshimu — bu ostonadur.

O‘zdin borib fig‘onim emas tongki, dayr aro,
Har sori boqsa zamzamai bexudonadur.

Gah piri dayr bois erur, goh mug‘bacha,
Yo‘q-yo‘qki, boda komimu ul — bahonadur.

Dayr ichra yo‘q safol ila oltun qadahda farq,
Shohu gado teng o‘ldi ajab korxonadur.

Asrori vahdat ista xarobot piridin
Kim, shayx va‘zu pandi fusunu fasonadur.

Gar ko‘nglum ichra soqiyu may o‘rt solmamish,
Har lahza ohidin bu ne o‘tluq zabonadur.

Ul umr bir zamonlig‘ erur istama vafo,
Afg‘onki ul ham uylaki ahli zamonadur.

Ko‘zdin sochildi ashku ko‘ngul o‘ti berdi bar,
Ul nav‘ o‘t chiqardi ajab tavr donadur.

Otashgah etti kufr eli, ko‘nglum uyini, magar,
Kim umr o‘tti o‘chmay ul o‘t anda yonadur.

Istar Navoiy o‘zni mayu ishqdin xalos,
Moni‘ valek soqiyu jomi mug‘onadur.

* * *

Voyki, bag‘rim yana hajr o‘qidin yoradur,
Har nafas ul yoradin jon o‘zidin boradur.

Jonima ofat labi, hajri balo, ohkim,
Baxtima bir hukmi bor la’lu gar xoradur.

Dard sipehri tanim to‘zg‘anu o‘tgan o‘qung,
Lam’ai paykon bila sobitu sayyoradur.

Ko‘yida topmoq seni mumkin emas, ey ko‘ngul,
Anda chu sen telbadek yuz tuman ovoradur.

Charx arusig‘a yo‘q g‘ayri yamonliq shior,
Aqdig‘a mayl etmakim, shohidi badkoradur.

Vo‘smasi qavsi quzah, g‘ozasi gulgun shafaq,
Zulfu yuzi tunu kun, ko‘rki, ne makkoradur.

Ishq ajab dard emish, dardgadur chora sabr,
Vahki, Navoiy base oshiqi bechoradur.

* * *

Ul quyoshkim, ko‘nglum ichra hajrining ozoridur,
Jonim olsa ham, ko‘ngul jon birla minnatdoridur.

Naylab ul qotildin o‘lg‘aymen xalos, ey ishqkim,
Jonim afgori, tanim bemori, ko‘nglum zoridur.

Hajr o‘qi paykoni zaxmin men kibi bilmas kishi
Kim, ichim boshtin-ayoq ul neshning afgoridur.

Hajr aro joning olay der, ko‘r ne bo‘lg‘ay javrikim,
Bu munga ul sho‘xdin mehru vafo izhoridur.

Qof agar yuzdur adadda, Qof tog‘i mehnatin
Shiddati a‘dodining yuzdin biri miqdoridur.

Telba ko‘nglum istasa Farhodu Majnun sihatin,
Oqil el ragmi anga hushu xirad osoridur.

Kir xarobot ichra, ey zohid, tilar bo‘lsang bihisht
Kim, mayi kavsar zuloli kulbai xammoridur.

Ne ajab gulshan erur davronki, dudi ohdin
Sunbuliyu ashk qoni saylidin gulzoridur.

Gar Navoiydek so‘zung fahm etmadim, ey porso,
Afv qil, bir dam xayolim bodano‘shum soridur.

* * *

Labki xandon qilibon qoshu ko'zin o'ynotadur,
O'ynay-o'ynay meni bechorani qon yig'lotadur.

Ko'rgach ul oyni, yaqindurki fig'onlar qilg'ay,
Lek bexudlug' ila ko'nglum o'zin to'xtotadur.

Tortmoq mumkin emas o'qini ko'nglumdinkim,
Yana o'q har nafas oning yoniga o'rnotadur.

Baxtim uyg'onmas, agarchi faza'im dard ahlin
O'lum uyqusig'a borgonlar esa uyg'otadur.

Ko'zum ashkin bu jihatdin desa bo'lg'ay xunob
Kim, bu suv oqsa, bog'ir ham anga qonin qotadur.

Sabru orom sipohin nechakim yig'sam, ishq
Gah ani sindiradur, goh muni butrotadur.

G'arazi buki, habibimg'a qul o'lg'ay Yusuf,
Husn bozorida har nechaki o'zin sotadur.

O'xshamaydur mening ollimda, agarchi dehqon
Sarvi gulro'yuma sarvu gulini o'xshotadur.

Ishq oni keltiradur xasta Navoiy tarafi,
Novaki g'amzani ul sho'x qayonkim otadur.

* * *

Ul o'tlug' chehraga zarbaft xil'at ne yaroshibdur
Magar xil'atqa ul yuz lam'asidin o't tutoshibdur.

Falakning borgohig'a ko'moch o'lmish quyosh jirmi,
Anga ohim sutundek dudi mundoqkim uloshibdur.

Maloyik qushlari g'am shomi qo'zg'olmoq tong ermaskim,
Yetibdur ko'kka yuz ohim xadangi, balki oshibdur.

Balo dashti aro yuz ming o'luktur onda qotil ishq,
Xirad mag'lub xayli birla go'yokim savoshibdur.

Labingdin jon topay deb, ko'p talashti hajr aro ko'nglum,
O'lar holatda ul bemordekkim jon taloshibdur.

Qadahqa boda taryoqini quy toshquncha, ey soqiy,
Kim g'am zahri bila jomim to'lubtur, balki toshibdur.

Navoiy gar labi yodi bila qon yutdi, jon tutdi,
Tabibo bilki, bu sharbat anga behad yaroshibdur.

* * *

Ul malaksiymo parikim, xalq aning hayronidur,
Jonlar oshubi, vale oshufta jonim jonidur.

Tifl avroq ichra bir-bir bargi gul tergon kibi,
Nomai hijron aro tim-tim sirishkim qonidir.

Ko‘rsa jon zaxmida qonlig‘ marhamin aylar gumon,
Kim buzulg‘on ko‘nglum o‘tidin qiziq paykonidur.

Yuzungga may gullari yuz fitna qildi go‘iyo,
Fitna har gulkim ochar yuzung aning bo‘stonidur.

Bormudur ko‘nglumda kesgan ham alif ham na’lu dog‘,
Yo bu mir‘ot ichra solg‘on aksi husnuning onidur.

Dahr toroji qilur uryon chaman ra’nolarin,
Yeldin un chekmas yig‘ochlarkim, chaman afg‘onidur.

Ey Navoiy, bilki tong otquncha yig‘lar har kecha,
Charxdek har kimki bir badmehr sargardonidur.

* * *

Gulni naylay, xotir ul ruxsori gulgun soridur,
Qo‘y gul afshonni, ko‘ngul bog‘i humoyun soridur.

Chekti qatlim tiyg‘ini gardunu men ham oh o‘qin,
Ohkim, qatlinga ohim dog‘i gardun soridur.

Ko‘zlaring devona ko‘nglim jonibin tutti, ne tong,
Ishq dashtida kiyiklar xayli Majnun soridur.

Momasin ko‘rgoch nedin ko‘zu ko‘ngulga bo‘ldi rashk,
Kim agar ul bo‘lsa xat sori, bu mazmun soridur.

El qading zikrin qilurda oqsa yoshim tong emas,
Tifli sofiy tab’ mayli so‘zda mavzun soridur.

Podshohekim, qanoat maxzanin istar, erur
Bir gadodekkim, xayoli ganji Qorun soridur.

Ey Navoiy, ista ma’ni olamikim, keldi dun,

Har kishikim mayli ushbu dunyoi dun soridur.

* * *

Aytmon ko‘zu ko‘ngul matlubi ko‘yung bog‘idur,
Bu biriga xori, ul birga g‘araz tufrog‘idur.

Qoshi hajrinda yangi oy shaklidan furqat tuni,
Ko‘nglum afgor etkali go‘yo falak tirnog‘idur.

Sarviga tortib qabo, cho‘kkon quyoshqa soyabon,
Chobukum bo‘yida shirdog‘, boshida qalpog‘idur.

Demakim, bo‘ldung qariyu, o‘tti davri ishqkim,
To tirikturmen manga ishq muhabbat chog‘idur.

Pilgurur parvonaning bolida humrat birla xol,
O‘ylakim ko‘nglumda hasrat qoni, furqat dog‘idur.

Dahr gulzori aro hasrat yelidin har taraf
Tomdi bulbul ko‘ngli qoni, dema gul yafrog‘idur.

Ey Navoiy, ko‘nglum olib itlariga tashlasa
Ko‘ngul oning barcha maqsudum ko‘ngul olmog‘idur.

* * *

Kema og‘zi demakim, ishqingda ko‘ksun chokidur,
Bahr mavji yo‘qki, ashkim selining ko‘lokidur.

Suvda ermas mehr aksi, balki daryo jonig‘a
Solg‘on o‘tlar xasta jonim ohi otashnokidur.

Xas omas girdob arokim, boshinga evrulgali
Suv uza sargashta oshiq jismining xoshokidur.

Vahki, ul kishtida daryokash, manga xud yo‘q hayot
El degandinkim falonning kofiri bebokidur.

Ul balig‘ tutmoqqa solib shastu, oning rashkidin
Suvdin ayrilg‘on balig‘ yanglig‘ ko‘ngul todokidur.

Ko‘rma faqr ahli sirishki bahrida har yon hubob,
Kim fano kavkablari, balkim balo aflokidur.

Ey Navoiy, kema tiyri ko‘ksun ichra hajr o‘qi,
Kema og‘zi go‘iyo ishqida ko‘ksun chokidur.

* * *

Jonda ishqing bo'lg'usi, to tanda jon bo'lg'usidur,
Tanda jondek jon aro ishqing nihon bo'lg'usidur.

To tirikdurmen ichiga jola tushkan g'unchadek,
Xasta ko'nglum durri ishqingg'a makon bo'lg'usidur.

Dardu ishqing dog'i ul soatki o'lsam, jon aro
Jonning ikki nuqtasi yanglig' nishon bo'lg'usidur.

Qildi ashkimni shafaqgun hajr bepoyon tuni,
Hullasin chek tongning, ey gardunki, qon bo'lg'usidur.

Ul Masih anfosi jonbaxshu labi hayvon suyi,
Olloh-olloh, necha jonim notavon bo'lg'usidur.

Mehr sham'i dudidin qissamni yoz, ey charxkim,
Ziynati avroqing ushbu doston bo'lg'usidur.

O'qidin ko'nglung qachong'a tegru zaxm o'lg'ay demaig,
To bu qush bo'lg'usidur, ul oshyon bo'lg'usidur.

Gul qulog'in chun og'ir qilmish kirib shabnam suyi,
Necha, ey bulbul, ishing doim fig'on bo'lg'usidur?

Ey Navoiy, ko'kka tegru dardi ohimdin shikanj
Yetkali ul oyg'a go'yo nardbon bo'lg'usidur.

* * *

Hayot bog'ida to sarvu lola bo'lg'usidur,
Mening mumiddi hayotim piyola bo'lg'usidur.

Surohiy o'lg'usidur manga siymtan mahbub,
Boshida qil anga mushkin kulola bo'lg'usidur.

Hayot gulshani mug' kulbasiyu mug'bachaning
Yuziyu qaddi manga sarvu lola bo'lg'usidur.

Ne ayb, bazmim ichinda hazin fig'onki, surud,
Angaki qon yutar, albatta, nola bo'lg'usidur.

Qadahki holima qon yig'lar, emdi ohimdin
Sirishki qatrasi gulrang jola bo'lg'usidur.

Deding, fano nedurur, muxtasar deyin o'lmak
Ki sharhini tilasang, yuz risola bo'lg'usidur.

Qachon may ichra yuzung aksi tushsa, ey soqiy,
Piyola davri o‘shul oyg‘a hola bo‘lg‘usidur.

Navoiy, istama kavsar mayini zuhd bila,
Ki boda ichkuchi elga havola bo‘lg‘usidur.

* * *

Vu tiyrai qotilki, oti hajr tunidur,
Ohim tutunidur dema, dog‘im tutunidur.

Jism ichra yuzung hajrida ming dard xadangi,
Go‘yoki ko‘ngul otashkadasining o‘tunidur.

So‘ngakdin emas rishtai jismimda bo‘g‘unlar,
Ul torda ranjim adadining tugunidur.

Ul sho‘x simo‘ ichra uchurmoqqa ko‘nguldin
Hushu, xiradu sabrni ofat quyunidur.

Uyqu keturur suv uni, lek uyquni olg‘on
Elning ko‘zidin sayli sirishkimning unidur.

O‘nnay-o‘ynay to‘ksa ul oy qonim, emas tong
Kim, barcha bular charxi muloib o‘yunidur.

Yuz pora boshimni iti rad qildi, Navoiy
Bilmaski, so‘ngaklarda borining butunidur.

* * *

Yuzi gulchehra soqiyning tarab hukmig‘a tug‘rodur,
Yuzinda may guli ul yorlig‘ uzra oli tamg‘odur.

Labi la‘li halokimen, agarchi jonfizolig‘da
Masiho birla ul go‘yo o‘luk birla Masihodur.

Damim dudi xirad ahlin qilur har lahza savdoyi,
Dimog‘imda, ko‘rung, ul zulf mushkidin ne savdodur.

Sinonin ko‘ksuma to tikti ul chobuk, bu xam qaddim
Hamono g‘am sipohi qalbida ul o‘q uchun yodur.

Labing aksi ko‘zum sho‘robasi bahrida go‘yokim
Chuchuk suvdurki, atrofida oning talx daryodur.

Jahonni chun ko‘zumga hajr shomi aylamish tiyra,

Ne sud andin mangakim, vasl subhi olamorodur.

Boshim qush oshiyoni, tan junun torojidin uryon,
Ne tong, yoshlar yugurmak har tarafdinkim, tamoshodur.

Fidosi naqdi islomimki, mug' dayridagi soqiy,
Ulus qonin to'kardin vahm qilmas, garchi tarsodur.

Navoiy dayr piri go'yiskim shahr shayxiga
Fano jomi ichurdikim, xarobot ichra g'avg'odur.

* * *

Harorat jonima ul otashin la'l axgarindindur,
Aiga taskin ham ul yuz ravzasining kavsarindindur.

Sochingning tiyra shomidin yuzung subhida yo'l topmoq
Banogo'shungdag'i durri shabafro'z axtarindindur.

Tahuro bodasi derlar erur jonbaxshu ruh afzo,
Magarkim choshni ul mayg'a la'ling sog'arindindur.

Shabiston subhi davlatdin yorug'roq bo'lsa tong ermas,
Ki partav anda ul ruxsor sham'i anvarindindur.

Yuzung ochqoch shamimi lutfi olam ichra butrotting,
Magar bu atr ul o't uzra xoling anbarindindur.

Bahor ayyomini besh kun g'apimat angla, ey bulbul,
Kim uncha so'zu tobing otashin gul majmarindindur.

Navoiy, qilmag'il bas nazm birla durfishonlig'kim,
Maoniy bikriga zavar hadising gavharindindur.

* * *

La'ling oyo ne ajab rangindur,
So'zi oning ne balo shirindur.

Xam qoshing taqviyu toatqa balo,
Ham ko'zung ofati aqlu dindur.

Hulla ichra badaningkim ko'rinur,
Go'iyogulbarg aro nasrindur.

Qatlu tirguzmoq erur oyining,
Olloh-olloh, sanga ne oyindur.

Soqiyo, hajrida tutqil manga may,
Kim, bu suvdin o‘tuma taskindur.

Mayu vasl ahliki bu davr ichra,
Bizga xunobi jigar ta’yindur.

Hajring ayyomi Navoiy tinmas,
Bir ko‘runub anga ko‘nglin tindur.

* * *

La’li shavqidin ko‘zu ko‘nglumda ashku ohdur,
Yo zuloli xizr ila anfosi Ruhullohdur.

Ko‘p shararliq dudi ohim birla chiqqon jonga boq,
Kim ming o‘tlug‘ korvonga bir gado hamrohdur.

Baski boshni yerga urg‘on un bila uyg‘ondilar,
Sarguzashtimdin kecha hamsoyalar ogohdur.

Ul zaqanda bo‘lsa har bir qatra xay kavkab ne tong,
Kim quyoshning chashmasi yonida bo‘lg‘on chohdur.

Do‘stlar, mumkin emas bo‘lmoq muyassar vaslikim,
Men oncha dilxoz, emon, ulkim manga dilxohdur.

To tirikdur, shahg‘a ko‘proqtur gadodin dardi sar,
Chun o‘lum vaqti yetar — tengdur gado, gar shohdur.

Dayr piri ollida qilsam gadolig‘, ayb emas,
Ey Navoiy, bilki fayz ahliga shayallohdur.

* * *

Parvona qanoti arokim dog‘ ila qondur,
Hajr o‘tiyu g‘am yorasidin ikki nishondur.

Sorig‘, qizil alvon bila xil’atlaring, ey gul,
Ra’nolig‘ erur, ulki libosingda ayondur.

Ul ko‘z qarosi hay’ati majruh ko‘ngulda,
Hijron o‘tidin iki yangi dog‘i nihondur.

Ko‘nglumniki pargolalar etti g‘ami hajring,
Lola varaqidek borida dog‘ ila qondur.

La’lingdin agar qatrai qon qilsa tarashshux,
Tufroqqa tomizmaki, oning tufrog‘i jondur.

Bu gulshan aro bo‘yi vafo yetmadi guldin
Bulbulg‘aki, ming navha bila da‘b fig‘ondur.

Shavq o‘tig‘a yonmoqqa o‘zin urdi Navoiy,
Qovdung kelu lutf aylabon ul telbani yondur.

* * *

Yuzung ravshan, enging ham ravshan, ey hur,
Alarning sha‘nidin nuran alo nur.

Iki qotil ko‘zung bemorimenkim,
Erurlar ayni usruklikda maxmur.

Chu bo‘ldi javri may miqdor, derlar:
Kech andin, vah, manga bu ish ne maqdur.

Aning husnicha ishqim tutti shuhrat,
Ki bo‘ldi sham‘icha parvona mashhur.

Netong biym o‘lsa ishqingdin ko‘ngulga,
Ki bor o‘tdin haroson tab‘i mahrur.

Xiradqa bizni targ‘ib etma, ey shayx,
Bu ishdin tut junun ahlini ma‘zur.

Visol et elga qism, ey charx, baskim,
Navoiy mahvashidin bo‘ldi mahjur.

* * *

Tovushkim uy toshidin kelsa, dermen bag‘ri toshimdur,
Eshikdin soya kirgach, sog‘inurmenkim quyoshimdur.

Ichinda tog‘ning qon toshida yuz ming balo toshi,
Oning toshu ichi mutlaq degaysen ichu toshimdur.

Emastur gardu go‘n ul sho‘x maydonida, go‘yokim
Biri farsuda jismimdur, bir sargashta boshimdur.

Sirishkimni jigar pargolasi bil dog‘i ko‘z nuri,
Ko‘ngul sirrini, vahkim, zohir etgan ushbu yoshimdur.

Demay past o‘ldi afg‘onim yelidin naxli ayshimkim,
Bu naxlim arraei muhlik fig‘on ichra xaroshimdur.

Urarmen yerga boshimni g‘amingdin jon taloshurda,

Firoqing xayli birla ul urushum, bu taloshimdur.

Yomon holimga hayrat qilmang, ey Farhod ila Majnun,
Bukun siz mehmonsizkim, tarab birla maoshimdur.

Falak qasri bilan kun muttaqosidin demang so‘z kim,
Fano dayri makonim, faqr tufrog‘i firoshimdur.

Dedimkim: «Tushta mehrob ichra ko‘rdum kofiri maste»,
Dedi: «Ko‘rgil Navoiy, ko‘z ochibkim, ko‘zu qoshimdur».

* * *

Kecha badmast o‘lg‘onimdin infiolim bordur,
Mayni emdi og‘zima olmas xayolim bordur.

Ulki der may ich uyattin bilmagay o‘z holini,
Bilsakim bazm ahli ollinda ne holim bordur.

Demakim may daf‘ etar, gar yetsa har dam yuz malol,
Kim icharda oni har dam yuz malolim bordur.

Yor tavbam bilsa garchi may berur, bermay majol,
Yolborib uzr aytqumdur, to majolim bordur.

Rindlar tavbamni sindirmoqqa bu taqrib omas,
Boda naf‘idinki har dam qilu qolim bordur.

Zuhdu istig‘nomu yaxshi, yo‘qsa isyonu nioz?
Shahr shayxidin bu yanglig‘ bir savolim bordur.

Ey Navoiy, men xud ottim tavba, lekin, netgamen,
Kim ajab mayxorai bei‘tidolim bordur.

* * *

Qatlima tiyg‘ o‘lgalikim charx ishi ozordur,
Mavji ashkim aksidin po‘lodi javhardordur.

Ko‘k tegirmon toshi aylandurmoq istar boshima
Dema oyu kun boshim uzra bukim sayyordur.

Ishq dashtida quyun ermaski, men devonaga
Dasht aro sargashtalik xattin sizar pargordur.

Dard tog‘ida choqinlar dema, de o‘tlug‘ kamand,
Kim solurda bo‘ynuma charx ilgidin takrordur.

Rahm qil, gardunki, bir dilxastadin maqdur emas,
Chekmagi gar mehnatu bedod bu miqdordur.

Muncha dardu g‘ussadin maxlas topar yer istasang,
Ey Navoiy, bilki, ul yer kulbayi xammordur.

Ey xusho xumxonakim, qilg‘onni anda tarki hush,
Ko‘k xumidin har nekim kelgay, farog‘i bordur.

* * *

Sarig‘ libos aro ul no‘shlabki xandondur,
Erur Masihki, xurshid ichinda pinhondur.

Libosu jism ila ul gul‘uzor ko‘rguzdi
Xazon ichida bahoreki, aql hayrondur.

Libosi o‘t kibi asfar, tani hayot suyi,
Ajoyib o‘tki, arosinda obi hayvondur.

O‘shul dur orzusidinki, zarvaraq kiymish,
Yuzumning oltunida durri ashk g‘altondur.

Firoq dashtidagi lolalar sarig‘ butmish,
Magarki dog‘lari barcha dog‘i hijrondur.

Yuz ul etakdin agar olmasam, ne tongki, somon
Chu kahrabog‘a yetar, qo‘ymog‘i ne imkondur?

Sarig‘ yuzumdek etib subh o‘zin sog‘indikim,
Sovug‘ nafas bila mehrin yoshurmoq osondur.

Navoiyga berur el pandu, ul muni derkim,
Sarig‘ libosi falon sho‘xning ne chaspondur?

* * *

Bargi nay to‘n ichida nol kibi beli nihondur,
Qalami fo‘ta qamish bandiddek ustida ayondur.

Ayladim tarh vafo kasrini ko‘ksum uza, ko‘rkim,
Na’llar tarhida ayvonlaridin yerda nishondur.

Zulfi hijronida mundog‘ki tanim har sori sanchar,
Raglarim jism aro qatling‘a magar necha yilondur.

Chug‘z vayrona aro angladi go‘yoki o‘larmen,
Motamimga ishi har lahza garibona fig‘ondur.

O‘qung og‘zida qizil tus emas, ko‘nglum arokim,
Tong emas, og‘zi qizil bo‘lsa, qizo chun anga qondur.

Hullai toat etar do‘zax o‘tin daf‘, yo‘q ersa,
Ul haroratqa ne daf‘, kafaning garchi katondur.

Voizekim, o‘zi qilmas amalu elga berur pand,
Gar emas uyquda, bas, munchaki der, ne hazayondur.

Xas kibi tushti Navoiy may uza, g‘am neta olg‘ay,
Xossakim, anga hubob uyi kibi dorilamondur.

* * *

Lojuvardiy qoshing uzra zarvaraq toboimudur,
Yo magar ko‘k toqi uzra anjumi raxshonmudur.

Zulfigim ohim yelidin sovurur olamg‘a mushk,
Yo sabo tahrikidin sunbul abirafshonmudur.

Xaychakon orazmudur, yo husni bandi zulf aro,
Yuz asir o‘lg‘on ko‘ngullar holig‘a giryonmudur.

Zarvaraqdin shu‘laldur har taraf ruxsorig‘a,
Yo ul o‘tlug‘ yuzda haryon bir ko‘ngul so‘zonmudur.

Hajr zolim shomi kavkabdinmu girsidur manga
Yo aning subhi g‘arib ahvolima xandonmudur.

Eyki mayli jannat etmassen mening ko‘nglum kibi,
Notavon ko‘nglung birov ko‘yida sargardonmudur.

Bo‘ldi qaddi yo Navoiyning yuzi chun zarvaraq,
Lojuvardiy qoshing uzra zarvaraq tobonmudur.

* * *

Sochbog‘ingdin chiqqon, oyo, sunbuli purchinmudur?
Yo terisin solg‘on ikki af‘iyi mushkinmudur?

Iffatingdindurmukim me‘jar yuziga tushti chin.
Yoxud anda zeb uchun mashshota solg‘on chinmudur?

No‘shxand etganda la‘lingdin ko‘runmishmu tishing,
Anglamon, yoxud asal ichra yozilg‘on «sin»mudur?

Sunbulin ko‘rgach, ko‘zum bo‘ldi qarong‘u, ey sabo,

Sochi mundog‘ tiyra yoxud sochbog‘i epkinmudur?

Chiqsa aqlingdin arusi dahr, bergil naqdi jon,
Demagilkim, xunbahodur ushbu yo kobinmudur?

Dahr zolin gar desam Farhodkush, ayb etmangiz,
Gar emas Farhodkush, oxir dengiz, Shirinmudur?

Shavq o‘ti topqoch sukun dersenki, ishq i tarkin et,
Ey Navoiy, bir nafas bu shu‘laga taskinmudur?

* * *

G‘aming o‘qiki ko‘ngullar uyin nishona qilur,
Mening chu xoki tanim ichra yetti, xona qilur.

Labing bahonasiz el qonini to‘kar har dam,
Manga chu yetti ish, albatta bir bahona qilur.

Ko‘ngul berurda fusunlug‘ ko‘ziga bilmas edim,
Ki el ichinda meni oqibat fasona qilur.

Ko‘ngulda javhari paykoniniki yig‘mish jon,
Ajab emaski, bu vayronani xazona qilur.

Desaki mehr giyohin ko‘kartayin, gardun
Zamona ahli vafo ko‘z yoshini dona qilur.

Halok domi yoyar subhxez qushlar uchun,
Sahar yeliki chaman sunbulini shona qilur.

Nasib bulbul uchun xori g‘amdurur, ul ham
Navoiy nag‘masi birla magar tarona qilur.

* * *

Jonim oromi uchun qosidki, jonondin kelur,
Go‘yi jonparvar nasime obihayvondin kelur.

Noma qosid ilgidin, qosid habibim ollidin,
Mujdai jon yeldinu yel mohi Kan‘ondin kelur.

Va‘dai vasliki jonondin kelur hijron kuni,
Tindurur ko‘nglumni so‘z yanglig‘kim ul jondin kelur.

Gavharidekdurki chiqmish xomasining no‘kidin,
Noma uzra shodlig‘ ashkimki mujgondin kelur.

Shodlig‘din jon nisor etsam ne tongkim, bu xabar
Ham ko‘nguldin, filmasal, ham ko‘nglum olg‘ondin kelur.

Vahki, mazmunidur ahli dard sargardonligi,
Har balo maktubikim, bu charxi gardondin kelur.

Deb emish nomamg‘a qilmaydur Navoiy jon nisor,
Anda jon bo‘lsa qachon bu nav’ ish ondin kelur.

* * *

Shahsuvorim har qachon javlon qilur,
Mahv o‘lub bilmon o‘zumni haq bilur.

Anga har ko‘z kim tushar, kirpiklari
Xasta ko‘nglumda tikandek sanchilur.

Ochilur ko‘nglum samandi sayradin,
G‘uncha yanglig‘kim sabodin ochilur.

Ayrilur go‘yo quyoshdin bir shihob,
Oti na‘lidin har o‘tkim ayrilur.

Oh tortarda magar jon pech urur,
O‘q otarda har qachonkim qayrilur.

Tavsani gardunni markab qilmakim,
Yer bila rohibni oxir teng qilur.

Tez etar tiyg‘ing Navoiy ishqini,
Garchi o‘t o‘char, agar suv sochilur.

* * *

Ko‘k g‘azoli chunki kofur uzra mushkafshon bo‘lur,
Kavkabafshon ko‘zlarimdin ul quyosh pinhon bo‘lur.

Mungrayib andoq sinuq ko‘nglum buzulurkim, sipehr
Bul’ajab holimga yuz ming ko‘z bila hayron bo‘lur.

Gah yurub, gah o‘lturub, bir lahza tutmasmen qaror,
G‘ussa bandidin bari olam manga zindon bo‘lur.

Gah ko‘ngul o‘ti urar ko‘ksun shigofidin alam,
Gah bag‘ir pargolasi ko‘z yo‘lidin g‘alton bo‘lur.

O‘ltirur uy saqfig‘a ohim tafidin qatralar,
Yo mening holimgadurkim tomu tosh giryon bo‘lur.

Eyki, istarsen salomat ishq ko‘yin so‘rmagil,
Kim bu yo‘lga har kishikim tushti sargardon bo‘lur.

Istaganga do‘st komin istabon kuymak ne tong,
Gar tutun sunbul, o‘tun ashjoru o‘t rayhon bo‘lur.

Ichni uryon qilki, toshing zebi man‘i faqr emas,
Faqr emastur gar iching mamlu, toshing uryon bo‘lur.

Ey Navoiy, ishq man‘in elga irshod aylading,
Olloh-olloh, bu ne makru hiylau doston bo‘lur.

* * *

Har qachonkim kemaga ul oy safar raxtin solur,
Mavjluq daryo kibi oshufta ko‘nglum qo‘zg‘olur.

Yig‘lama, ey ko‘z, nedin sohilg‘a chiqmas kema deb,
Kim yoshing daryosidur har sorikim el ko‘z solur.

Titrabon siymobdek ko‘nglum, yetar jon og‘zima,
Tund yel tahrikidin har damki daryo chayqolur.

Sabr ko‘nglumda, ko‘ngul ul oyda, ul oy kemada,
Vahki, borub, telmurub ko‘z, mungrayib jonim qolur.

Dam tutulg‘ondin o‘lar eldek yetibmen o‘lgali,
Surmasun deb kemasin baskim nafaslar asrolur.

Kirma savdo bahrida olamdin istab sudkim,
Siym naqdi tushsa, lekin umr naqdi siyg‘olur.

G‘arq etar bahri fano g‘am zavraqin, ey piri dayr,
Ilgiga chunkim Navoiy boda kishtisin olur.

* * *

Jafo qilur bari gulchehralar, vafo qilako‘r,
Vafo har elga qilursen, vale manga qilako‘r.

Ne telbaniki muqayyad tilarsen, ey gardun,
Aning salosili zulfig‘a mubtalo qilako‘r.

Desang hijobni olganlar, ey ko‘z ollingdan,
Ne gard oning yo‘lidin qo‘psa, to‘tiyo qilako‘r.

Tajallo istasang ul yuzdin o‘rtabon jisming,

Kuli bila ko‘ngul oyinasin jilo qilako‘r.

Umidi vasl ila ko‘yungga bordi xasta ko‘ngul,
Yigitliging haqqi, ul hojatin ravo qilako‘r.

Biyik nishiman erur, ey ko‘ngul, visol avji,
Talab qanoti bila ul taraf havo qilako‘r.

Navoiyo, chu alamsiz murod mumkin emas,
Desangki, vasl topay, hajr o‘tig‘a yoqilako‘r.

* * *

Furqat ichra sharbati la’ling visoli kam bo‘lur,
Garchi derlar talx daryoda chuchuk suv ham bo‘lur.

Zulfu ruxsoring g‘ami ne tong buzug‘ ko‘nglum aro,
Ajdah o gar bo‘lsa vayron ichra, maxzan ham bo‘lur.

Ko‘ksuma otsang bir o‘q, ot yona bir yonindakim
Ul dag‘i ko‘nglumni shod aylar, bu ham mahkam bo‘lur,

Ul pari ishqin maloyikdin yoshursam ne ajab,
Dardi yo‘qlar dard ahlig‘a qachon mahram bo‘lur?

Ohu ashkimdin shikoyat ko‘p qilur hamson kim,
Dud ravzandin kirar uyning binosi nam bo‘lur.

Gar egilsa qomatim ishqing yukidin, qilma ayb,
Kim, sipehr uzra bu og‘ir yukni qo‘ysang xam bo‘lur.

Olam ahlidin kim ul oyni Navoiy tanladi,
Bilmadikim ishqidin ovorai olam bo‘lur.

* * *

Kecha kuymak rasmini parvona mendin o‘rganur,
Sham’ kuydurmak ishida mahvashimg‘a o‘tkanur.

Ul pari hajrinda men devona cheksam o‘tluq oh,
Ey malak, gar bo‘lmasang voqif, qanoting churkanur.

Anjum ermas, qatralar ko‘k saqfida aylar ayon,
Dudi ohimkim, falak toqig‘a har tun chirmanur.

Saltanat taxti uza yotqon uyumas rashkdin,
Ko‘rsa boshimniki, har tun ostoning yastanur.

Baxtim uyqudin ko'z ochmas, yo'qsa chun cheksam fig'on,
So'nggi uyqu masti bo'lg'onlar ul undin uyg'onur.

O'z-o'zumga to'lg'anurmen, qaddu zulfin yod etib,
Sarvg'a gulshanda sunbul shoxi chunkim to'lg'anur.

Devvashlardin qochib tutti Navoiy bodiya
Bu jihatdin tegrasiga dasht vahshi aylanur.

* * *

Xating ichra labi xandon ko'runur,
Xizr ila chashmai hayvon ko'runur,

Ishq dashti aro g'amzang o'qidin
Ko'z yetar yergacha chopkon ko'runur,

Bil junun bodiyasida menmen,
Qayda bir telbai uryon ko'runur.

Lola butkon kibi qon yoshimdin,
Tog'u vodi y bori yakson ko'runur.

Garchi ishq ichra base mushkil bor,
Vasl ummedidin oson ko'runur.

Ko'zum o'ldi yana go'yo oshiq,
Baski bir chehrag'a hayron ko'runur.

Lofi zuhd urma, Navoiy, har dam,
Ki aning aksari yalg'on ko'runur.

* * *

Ko'zum yoshiki, yurak qoniga tutosh ko'runur,
Berur qonimg'a tonutluq, agarchi yosh ko'runur.

Labini so'rg'ali aqlim junung'a bo'ldi badal,
May ichsa tez o'lur el, sog'da gar yovosh ko'runur.

Shikasta ko'ngluma oz g'am bo'lubturur kulliy,—
Kesak qanoti sinuq qush ko'ziga tosh ko'runur.

Ne kunki yuzini ko'rsam, tushumga kirsam, ne tong —
Quyoshqa boqsayu ko'z yumsa ham quyosh ko'runur.

Ne rud oqizding ulus qonidinki, tegrangda
Nazarg'a soy totidek necha boqsa, bosh ko'runur.

Mug‘ eshigin turradek yop yuzingg‘akim, gardun,
Quyosh sinoni chekib tavrida savosh ko‘runur.

Navoiyning bu namozi ne nav‘ ekin, yo rab,
Ki sajda vaqti ko‘ziga ul egma qosh ko‘runur.

* * *

Savsaniy to‘n birla ul qad savsani ozod erur,
Yo binafsha bargidii zeb aylagai shamshod erur.

Oллоh-olloh, bilmon ul qadnnki, savsan bargidin
Zeblik shamshod erur yo savsani ozod erur?

Vah, ne sarvedurki, to xil‘at kiyibtur savsaniy,
Chok o‘lub gul xil‘ati, bulbul ishi faryod erur.

Savsanu sarve agar yo‘qtur, damimdin bog‘ aro
O‘rtanibon sarvu savsan hullasi barbod erur.

Ayni iffatdin o‘shul pokiza gavhar jismida,
Xil‘at ermaskim, binafsh etgan kibi po‘lod erur.

Shomi g‘am ko‘nglum uzoru hullasin yod aylabon,
Mehr o‘ti har yon binafsh etgan bulutdin shod erur.

Qozgali g‘am Besutun tog‘in Navriy ilgida,
Vahki, savsan bargi ermas, teshai Farhod erur.

Yuz tili bo‘lsa, dam urmoq shart emas ozodadin,
Ey ko‘ngul, savsan tilidin bizga bu irshod erur.

* * *

Markab ermaskim sabo maydonda gard angez erur,
Rokib ermas, bargi guldurkim sabodin tez erur.

Tashladi haryon ulus jonini sargardon qilib
Girdbodi fntna go‘yokim g‘uborangez erur.

Na‘l emas ravshan hiloli el ko‘zin yorutg‘ali,
Po‘yada har sori shabrangiga dastovez erur.

Rokibu markab yuzu a‘zosidin termu oqar,
Yo bulut durbor o‘lub xurshid anjumrez erur.

Bodai gulgun keturkim, shomi hijron men kibi,

Yuz tuman Farhodni past aylagan Shabdez zrrur.

Oshiqib terlab ilojing‘a yetishting, ey Masih,
Ne ajab gar sharbati la‘ling gulobomez erur.

Gar yana mast otlonib ko‘nglakcha javlon qilmadi,
Bas quloq sol shahr sorikim ne rustoxez erur.

Hiyla ojizlig‘din aylar oshiq, angla, ey ko‘ngul,
Kim, zabunroq ishq aro Farhoddin Parvez erur.

Ey Navoiy, yor agar mayxoradur yuz qatla shukr
Kim, emassen porsou xasta, ne parhez erur.

* * *

Lolagun to‘n ichra, yo rab, ul g‘azoli Chin erur
Yo ko‘zumnung mardumi qon yosh ila rangin erur.

Bilmon, oyokim, shafaq ichra erur zarrin g‘azol,
Lolagun to‘n ichra yoxud ul g‘azoli Chin erur.

Aylamish guldasta bandi sun‘ to‘nu jismini,
San‘atikim, arg‘uvon bargi aro nasrin erur.

Qadmudur bu yo erur shingarf ila yozgon alif,
Belmu yo toreki, la‘l pchra anga taskin erur.

Ko‘nglum ichra soldi ul to‘n aks yoxud bo‘ldi qon,
Xalq ko‘nglin qon etarga, vah, bu ne oyin erur?

Bir qadah gulgun may, ey soqiy, to‘la tutkim, ko‘ngul
Ul buti gulgun qabo bedodidin g‘amgin erur.

Ey Navoiy, qatl uchun gar xud qizil to‘n kiydi yor,
Basdur ul to‘n rangi, ne muhtoji qatlu kin erur.

Dema tog‘u lola dahr ichra — ajal qoplani bil,
Kim kiyiklar qonidin boshdin ayog‘ rangin erur.

* * *

Beliyu og‘zi ko‘rar-ko‘rmasta chun pinhon erur,
Bas muni quchmoq, oni o‘pmoq qachon imkon erur.

Men dog‘i dey belinu og‘zinki ko‘rdum, ko‘rmadtim
Yo‘q, tamannolarni topqon-topmog‘on yakson erur.

Bevafolar qaddu mujgonini ko'p qilmang xayol,
Kim biri yuz o'qdurur, bu bir itik paykon erur.

Ishvagarlar lablari qasdig'a jondin ketmangiz,
Negakim o'z qasdi joni qilg'on el nodon erur.

Tunu kun deb istamang har lahza zulfu yuzlarin,
Kim bu bir domi balo, ul shu'lai hijron erur.

No'sh emastur dahr bazmida, gazakkim peshdur,
May demakim, sog'ari hijron ichinda qon erur.

Ey Navoiy, bu g'arib ishlarga taklif aylading,
Bizgadur bisyor mushkul, gar sanga oson erur.

* * *

Orazing husnin fuzun qilg'on hiloliy qosh erur,
Yoxud ul oy sham'ini yorutg'ali minqosh erur.

Ko'z yoshim durri yatimin mahrami ishq aylamon,
Har nechakim pok gavhardur va lekin yosh erur.

Oncha yog'durdi balo toship tanimg'a ishqkim,
Yuz ming el ishq ahli gar ko'ksiga ursa tosh erur

Xo'blar la'li xayolotin bishirmaktur ishim,
Shu'laliq ko'ntlum bu sog'arlarga go'yo dosh erur.

Qoldi avval tog' aro Farhodu Majnun dasht aro,
Ishq yo'linda manga ikki ajab yo'ldosh erur.

Ul Masih anfos tarso saydidur ko'nglum qushi
Kim, malak dayri ravoqi kunjida xuffosh erur.

Chun og'iz ochti Navoiy ko'ngli har yon zaxmidin,
Ne ajab gar yoshurun dardi el ichra fosh erur.

* * *

Boshtin-ayog' yalang tanim uzrakim, toza dog' erur,
Husnungg'a qilg'ali nazar har biri bir qarog' erur.

Ishq gadolari degay ko'nglak erur muraqqa'yim,
Toza tugap nishonidin har sori baski dog' erur.

Zaxmlarim fatilasi jon o'tidin tutashqali
Tiya ko'ngulg'a dardu g'am bazmi uchun charog' erur.

Ko‘hi balodurur tanim, chashmasi ko‘zki, qon to‘kar,
Tong yo‘q agar bu tog‘ uza qon oqizur bulog‘ erur.

Xurdasidin ichinda o‘t g‘uncha emaski bog‘ aro,
Har sori ishqing o‘tidin bir qizig‘on dumog‘ erur.

Zohidu uchmog‘u tomug‘ biymi bila ummidikim,
Ahli fanog‘a mosivalloh g‘amidin farog‘ erur.

Dayrda ko‘r Navoiyni mug‘bachalar g‘amidakim,
Egnida chok xirqavu ilgida bir ayog‘ erur.

* * *

Kunduz ul xurshidi raxshondin ko‘zumda yosh erur,
Kecha holim zulfi savdosi bila chirmosh erur.

Olmag‘on din naqdi birla yiqmag‘on mehrob yo‘q,
Ey musulmonlar, ne kofir ko‘z, mufattin qosh erur?!

Chok ko‘ksundin ichimga solib ul oy ko‘nglidek,
Asraramkim, ham ul-o‘q boshimg‘a urg‘on tosh erur.

Rahm emas, berahmliqdur surmasaig boshimg‘a raxsh,
Kim bu ko‘p qatla oning pomoli bo‘lg‘on bosh erur.

Ishqi sirrin necha ko‘nglum ichra pinhon asrasam,
Ham ko‘ngul o‘ti zabona chekkach elga fosh erur.

Qaysi gul bazmiki suvg‘a, yo‘qsa yelg‘a bermadi,
Bu chamanda to bulut saqqo, sabo farrosh erur.

Masjid ichra istamang zuhdu riyo ahli aro,
Kim Navoiy dayr ichinda doxili avbosh erur.

* * *

Har qayon boqsam ko‘zumga ul quyoshdin nur erur,
Har sori qilsam nazar ul oy manga manzur erur.

Chun masal bo‘ldi soching zulm ichra, yoshurmoq, ne sud,
Mushk isin yoshursa bo‘lmas, bu masal mashhur erur.

Telbararmen to ani ko‘rmon, ajoyibdur bukim,
Ul pari devona ko‘zidin dog‘i mastur erur.

Chun mudom iring mayi qoshindadur kofur ko‘zung,

Nedin erkinkim, dame usrun, dame maxmur erur.

Dilrabolar dog‘i joniga safhasida go‘yiyo
Dard eli ishqim uchun muhr aylagon manshur erur.

Par urub boshingga tutma avjkim, har necha mo‘r, —
Kim qanotlangay, qachon uchmoq anga maqdur erur?

Gar Navoiy siymbarlar vaslni istab ko‘rsa ranj,
Yo‘q ajab, nevchunki xom etgan tama’ ranjur erur.

* * *

Har labing o‘lganni tirguzmakda, jono, jon erur,
Bu jihatdin bir-birisi birla jonojon erur.

Jonim andoq to‘ldi jonondinki, bo‘lmas fahmkim,
Jon erur jonon emas, yo jon emas, jonon erur.

Bo‘lsa jonon, bordurur jon ham, chu jonon qildi azm
Jon ketib jonon bila, jondin manga hijron erur.

Jon manga jonon uchundur, yo‘qki, jonon jon uchun,
Umr jononsiz qotiq, jonsiz vale oson erur.

Borsa jon, jonon yitar, gar borsa jonon, jon ketar,
Kimsaga jononu jonsiz umr ne imkon erur?

Xushturur jonu jahon jonon bila, jonon agar —
Bo‘lmasa, jon o‘ylakim, o‘lmak jahon zindon erur.

Jonim ol, ey hajru, jononsiz manga ranj istama,
Chunki jononsiz Navoiy jonidin ranjon erur.

* * *

Yo‘q ajab, la‘lingdin ar bexudlug‘um oyin erur,
Chunki usrukarak bo‘lur har mayki, lab shirin erur.

Raz qizi to pardadorlik aylagay talbis uchun,
Shisha me‘jardur angavu mavji oning chin erur.

Qon yoshim ta‘siridin sorig‘ yuzumning safhasi
Kog‘azedurkim, hino suyi bilan rangin erur.

Muhlik o‘tumni damingdin tez qilma, ey Masih,
Kim bu o‘tqa motam ashki suyidin taskin erur.

Ul pari ishqida ashkim lahv tuxmidur demang,
Kim malak tasbihiga bu donadin tazyin erur.

Olmayin yerdin qadam sayri maqomot aylamak,
Chang piridin bu bazm ahlig'a xush talqin erur.

Sizu vasl, ey ishq ahlikim, Navoiy jonig'a
Anduhi hijron azal devonidin ta'yin erur.

* * *

To xayoling gah ko'ngul, gah ko'z aro mehmon erur,
Ko'z bila ko'nglum arosinda hasaddin qon erur.

Ko'ngluma paykonlaringdin qatra-qatra suv emas,
Holima ko'zdek biaynih ul dog'i giryon erur.

G'arqamen ashk ichrakim, ishqing tanimni o'rtamas,
Yo'qsa o't kim ko'rdikim, xoshok aro pinhon erur?

Hajr o'qidinkim erur bag'rim aro yuz ming to'shuk,
Har to'shuk bir ko'zdururkim, holima hayron erur.

Husn maydonida ul ko'z chobukedurkim, anga
Xoli mushkin go'yu zulfuig anbarin chavgon erur.

Dahr bo'stonida bosh chekkan nihol atrofida
Shox emas, novak degil, yafrog' emas, paykon erur.

Tiyg' ila dushvor aylabsen Navoiy qatlini,
Chehradin burqa'ni olg'ilkim, base oson erur.

* * *

Ul pari ko'ngli uchun ruhim asiru zor erur,
Bul'ajab toshi qanotsiz qushg'a badraftor erur.

Har kecha qon birla jismim safhayi taqvimdek,
Go'yi anjum tirnog'idin sarbasar afgor erur.

Kofiri mastedur ul ko'z kim, kamandi zulf anga
Yeshibon yonida qo'yg'on rishtai zunnor erur.

Baxti uyqusidin afg'onlar chekardi go'iyoy
Har kecha ko'z yummay anjum to sahar bedor erur.

Yangla ko'nglum vasl TOPTI, rahm qil, ey oy, kim,
Tund yeldin yangi butgan yorag'a ozor erur.

Qatlima ul ko'z savodi hay'atidin bag'rig'a
Bir qaro tosh bog'lag'on qon qilg'uchi xunxor erur.

O'qusam nomangni nechun toblig' bexud tanim
Go'iyokim nomani chirmab yuborgan tor erur.

Chun quyoshdek yerga kirgung, ne asig', gar yuz quyosh
Masnading toqida har yon shamsayi devor erur.

Tirguzub, debsen Navoiy jonig'a minnat qo'yay,
Gar sen o'ltursangki, ul jon birla minnatdor erur.

* * *

Bog' atri chu nasimi gulu shamdod berur,
Yerning gul yuzu shamshod qadin yod berur.

Borsa Parvez bori hashmati yelga ne ajab,
Joni shirinni chekib ohki, Farhod berur.

Jilva qildi qaddingu nargisu gul bo'ldi tonuq,
Anga qulluq xatikim savsani ozod berur.

Ko'rmag'on bo'lsa yuzung mushafini tifli chaman,
Nega gul daftari avroqini barbod berur.

Ey ajal, sun bo'yun ul g'amzag'akim, bosh chekmas
Har ne ta'limki shogirdg'a ustod berur.

Qilma bedod burunroqqi keturgaylar yuz,
Angakim zulmkash el cheksa fig'on dod berur.

Tiyg'i devona Navoiyni ne g'am qatl etsa,
Chun anga jon yana ul huri parizod berur.

* * *

Telba ko'nglum, vahki, har soat birov sori borur,
Man' qildim ersa bag'rim og'rigudek yolborur.

Qo'y dum ersa kelturur munglug' boshimg'a yuz balo,
Qo'ymasam jong'a zarar yetgudek o'zidin borur.

Qo'ymasam bu, qo'ysam ul, bo'lsa yuz jonim fido.
Ul kishigakim hazin jonimni andin qutqorur.

Aql vasvosini qo'ysam avlo ulkim, men dog'i

Boshim olib ketgamen har sorikim, ul boshqorur.

Soqiyo, bir nav’ men labtashna, yo‘qkim og‘zima,
Har yaram og‘zig‘a quysang bir qadahni sipqorur.

Ikki yuzluk bo‘lmakim, bu bog‘ning ra’no guli
Gar qizorur bir yuzi, lekin yana bir sorg‘orur.

Qo‘lda pinhon o‘t kibi topmas Navoiy ko‘nglini,
Har nechakim ishq kul qilg‘on vujudin axtarur.

* * *

Xasta ko‘nglum azm etar ul sorikim jonon borur,
Dam-badam jonim chiqar, go‘yo bu ham ul yon borur.

Ko‘nglum ichra to‘qtamas la’ling xayoli bir zamon,
Ne ajab o‘lsam, bu zaxmimdin chu har dam qon borur.

Ondakim sensiz yetar beshak fig‘onim, ey quyosh,
Men bora olmon, netay ul yerdakim afg‘on borur.

Qomating jon qasdi etsa, kirpigingdur rahnamoy,
Har qayon o‘q borsa, oning ollida paykon borur.

Yod etarlar vodiysi ishq ahli Majnun sayrini,
Bexabar har yon quyundeckim bu sargardon borur.

Yo‘ldin oxir surma, sultonmen debon darveshni,
Yod et ul yo‘ldinki, ham darveshu ham sulton borur,

Hajridin andoq zaif o‘lmish Navoiy, ey pari,
Kim qayonkim borsa sendek xalqdin pinhon borur.

* * *

Xasta ko‘nglum o‘rtanur go‘yo sevar jonim borur,
Yig‘lag‘um kelur, magar gulbargi xandonim borur.

Ul quyosh hajrindakim jonimni o‘rtar g‘am tuni,
Sham’ yanglig‘, ne ajab, gar durri g‘altonim borur.

Nil ila har yon alif ko‘ksunga qozg‘on, vah, ne sud,
Kim alifdek qad bila sarvi xiromonim borur.

Evrulub boshig‘a, ruxsoridin o‘rtan, ey ko‘ngul,
Kuygucha hajrinda chun sham’i shabistonim borur.

Men xud o‘lgum, shukrim, ul ham bora olgusi yo‘q,
Tig‘i hajri zaxmidin bu nav‘kim qonim borur.

G‘oziy o‘ldumkim, ajal bo‘g‘zumni buqqaykim, nedin,
Men qolib mahjur, anga har lahza afg‘onim borur?

Ne namoz o‘lg‘ayki, o‘zni ko‘rguzub jam‘ ichra jam‘,
Yuz parishonlig‘ sari tab‘i parishonim borur.

Ey Navoiy, shu‘laliq joning ovuchlab, boshla yo‘l,
Kechqurun chun otlanib ul mast mehmonim borur.

* * *

Ohim g‘amingda gumbazi axzarni kuydurur,
Har uchquni falakda bir axtarni kuydurur.

Otashkada o‘tida samandar topar hayot,
Ko‘nglum o‘ti valek samandarni kuydurur.

To qomatingg‘a ne uchun o‘xshatti bog‘bon,
Ohim samumi sarvu sanavbarni kuydurur.

Bir o‘tdurur tanimdakim, aning harorati
Ko‘nglakni kul qilur, dog‘i bistarni kuydurur.

Derlarki, og‘iz o‘t desa kuymas, vale bu oh
Chun sabt bo‘lsa, xomau daftarni kuydurur.

La‘ling xayoli ko‘ngluma o‘t soldi, vah, ko‘rung,
Ne tez erur bu bodaki, sog‘arni kuydurur.

Soqiy, g‘am ichra o‘ldi Navoiy — piyola tut
Kim, g‘ussalardin ushbu o‘t aksarni kuydurur.

* * *

Tirguzur har dam raqiblarniyu meni o‘lturur,
O‘t yoqib el jonig‘a mening ichimni kuydurur.

Ko‘nglum ahvolin sabodin so‘rdum ersa dedikim:
«Telbalardek bir pari ko‘yida sargardon yurur».

Ul quyosh yuziga boqqon soyi ortar ko‘z yoshim,
Mehr tobidin agarchi har nekim, o‘ldur qurur.

Qon yoshim rangi yoshurdi xotami la‘l og‘zini,
O‘ynamoqda yoshlar andoqkim uzukni yoshurur.

Senki yo‘qsen mohruxlar jilva aylarlar valek,
Kecha ishnor qurt nuri mshr chiqqoch bilgurur.

Ul quyosh hijronida har tun iki munglug‘ ko‘zum
Tongg‘a tegru subhidam yo‘lig‘a boqib telmurur.

Tuzluk aylab sham‘dek vah bilmadimkim bu ne hol
Mehnat o‘ti gul ochar, yosh qatrasi bar kelturur.

Bul‘ajablig‘lar bahori ishq aro ko‘rkim, meni
Gah bulutdek yig‘latur, gohi choqindek kuldurur.

Zuhd ohangin Navoiy har nechakim soz etar,
Bir navo birla mug‘anniy yona yo‘ldin ozg‘urur.

* * *

Hureki, mening jonima ofat stilibtur,
To‘bo kibi qad birla qiyomat yetilibtur.

Ushshoq ko‘zidin duru gavhar oqizurga
Bir bahri jafo, koni malohat yetilibtur.

La‘ling mayikim, so‘rg‘ali devona bo‘lubmen,
Shirin ko‘rinur, lek bag‘oyat yetilibtur.

Ishqing chamanida ne tarab shoxiki ektim,
Har birisi bir paxli nadomat yetilibtur.

Yuz zarracha sargashtaligim bo‘lsa, ne tongkim,
Yuz mehrdin ul sho‘x ziyodat yetilibtur.

Bu bog‘ aro qolmaydur ajal yelidin ozod
Har gulgaki, savsan kibi qomat yetilibtur.

Hijron g‘amidin vahm etu shukr ayla, Navoiy,
Bu lahzaki vaslig‘a salomat yetilibtur.

* * *

Yor bordiyu ko‘nglumda aning nozi qolibtur,
Andog‘ki qulog‘im to‘la ovozi qolibtur.

Ko‘z xonasini qildi barandoxta bu ashk,
Ko‘z bordi, vale xonabarandozi qolibtur..

Ko‘nglum qushi to sunbulunguz domig‘a tushti,

Bulbul kibi har gul sori parvozi qolibtur.

Ul qush safar aylab, ne tarab gulbunin ochqay,
Kim bog‘ aro bir sarvi sarafrozi qolibtur.

Men ishq ramuzin demay o‘ldum, nazar etkim,
Farhod ila Majnunning o‘kush, rozi qolibtur.

Taqlid qilib ko‘ngluma ishq ahli chekar, oh,
Ul ittiyu el ichra sarovozi qolibtur.

Hijronu visolin ko‘pu oz dema Navoiy,
Yuz shukr dekim, ko‘pi borib, ozi qolibtur.

* * *

Ko‘zung ne balo qaro bo‘luptur,
Kim jonga qaro balo bo‘luptur.

Majmu‘i davoni dard qildi,
Dardingki, manga davo bo‘luptur.

Ishq ichra aning fidosi yuz jon,
Har jonki sanga fido bo‘luptur.

Begona bo‘luptur oshnodin,
Begonaga oshno bo‘luptur.

To qildi yuzung havosi jonim,
Yuz sori anga havo bo‘luptur.

Baqo topar ulki, bo‘ldi foni, y,
Rahravga baqo fano bo‘luptur.

To tuzdi Navoiy oyati ishq,
Ishq ahli aro navo bo‘luptur.

* * *

Yana hamdamim shu‘lai g‘am bo‘lubtur,
G‘amim shu‘lasi jong‘a hamdam bo‘lubtur.

Ko‘ngul pardasi ustida dog‘i ishqing,
Bu tug‘ro uza naqshi xotam bo‘lubtur.

Qilib xoki ko‘yungni balchiq sirishkim,
Tutashqon yalang tang‘a marham bo‘lubtur.

Netib kuymayinkim g'aming kovkovi
Yetibtur, ko'ngul uyi barham bo'lubtur.

To'libtur ko'ngul ishqing o'tidin andoq,
Ki ko'p o'q dog'i o'qqa mahkam bo'lubtur.

Tutub bir qadah anglat, ey dayri piri,
Ki bu korgah sirri mubham bo'lubtur.

Navoiyg'a rahm aylagil, ey parivash
Kim, ul telba rasvoi olam bo'lubtur.

* * *

Istasam bo'sa labidin, jon tilar jonon evaz,
Ko'ngli birla desa jonon ozdurur yuz jon evaz.

La'lin og'zing'a olo olmon, ayogi tufrog'in,
Topsam etmon maks agar jon istasa jonon evaz.

Poybo'si ham emas haddim, ayog'i tufrog'i,
Gar muyassar bo'lsa jon bermoq bo'lur oson evaz.

Itlarining xoki poyin ko'rgali ham rozimen,
Gar tilar oldik qaroru hushu xonumon evaz.

Vasl gar bo'lmas muyassar, yuz tuman jonu jahon,
Gar berilsa o'truda bermoq emas imkon evaz.

Soqiyo, tut la'lgun may bahridin zavraq bila
Kim erur bir jur'asig'a naqdi bahru kon evaz.

Ey Navoiy, ishq tarkin aylagil, nevchunki men
Vasl uchun jon berdimu bo'ldi manga hijron evaz.

* * *

Ey quyosh vasfin demaktin mohi ruxsoring g'araz,
Obi hayvon zikridin la'di shakarboring g'araz.

Ulki, debturlar badan bo'stonida ruhi ravon,
Ahli ma'ni ollida qad birla raftoring g'araz.

Jilvagar kavsar zulolida quyoshning lam'asi,
Ko'zgu ichra chehra aksidin namudoring g'araz..

Sayl mavjiddin raqibi xonapardozing murod,
Abr sayridin sadandi barqkirdoring g'araz.

Ey ko'ngul, Farhed tog'i birla metin zaxmidin,
Dardu mehnat shiddatidin jismi afgoring g'araz.

Ul quyoshqa, ey falak, har zarrani zor etmashim,
Zarrai maqsud yo'q juz bizga ozoring g'araz.

Ey Navoiy, umr bobida vafosizlik so'zi
Kim bo'lur mazkur, erur sho'xi jafokoring g'araz.

* * *

Ichib ul sho'x gulgul qildi la'li nob ila oraz.
Meni mahzun nechukkim dam-badam xunob ila oraz.

Magar simobi ashkim qilgali shingarfgun ul sho'x
Kilur shingarfdin gulguna yub simob ila oraz.

Ham ul kun mehri iqbolimni shomi g'am nihon qildi,
Kim ul gul qildi pinhon sunbuli serob ila oraz.

Quyoshning partavi birla agar ul yuzni teng tutsa,
Erur andoqki teng tutqay quyosh mahtob ila oraz.

Magar zanjiri zulfung shomida motam nasibimdur,
Ki har soat xarosh aylarmen ul qullob ila oraz.

Qoshi birla ishorat sajdaga aylar xush ul davlat,
Ki aylab sajda ravshan qilsam ul mehrob ila oraz.

Dema qish sovug' ohimdin dururkim chekti ul chobuk
Qoshi ustida kpsb bo'rkini yopib sinjob ila oraz.

Talab yo'linda yuz qo'y har eshik tufrog'iga, ya'ni
Bir ahli dil oyog'iga yetur har bob ila oraz.

Navoiy orazi sorg'ordi g'am yeb bexud o'lmog'din,
Nechuk sorg'ormagay bu nav' xo'rdi xob ila oraz.

* * *

Ey, latofatda sanga lolau nasrin oraz,
Bizga oning g'amidin qon bila rangin oraz.

Meni ul ko'yida bexud ko'rub el der: o'lmish
Qo'yibon ollida tufroqqa miskin oraz.

Naylayin ul qaddu oraz g'amidin bog'nikim,

Anda yo‘q sarv sifat qaddu gul oyin oraz...

Har biri tavrda ul orazu labi o‘lturadur,
Kim base tuzluq erur ul labu shirin — oraz.

Yangi gulbarglari hoshiyasidin bo‘lmish,
Orazing ollida zoli anga purchin oraz.

Demakim, bog‘da yeldin to‘kulubtur gulkim,
Xo‘blar qo‘ydi ul oy yo‘lida chandin oraz.

Chun Navoiy ko‘rubon yor yuzin, jon berdi,
G‘amza ta‘riz etibon, ayladi tahsin oraz.

* * *

Gar budur qomati ra‘no bila zebo oraz,
Sarv bo‘y chekmasu ochmas guli ra‘no oraz.

Orazin sabzaga har gulshan aro surtormen,
Sango to sabzai tar ayladi paydo oraz.

Toqatim yo‘q iki o‘t birla meni o‘rtarga,
Otashin la‘l manga ayla ayon yo oraz.

Parda yopqilki xating ayladi behol meni,
Men xud o‘ldum qila olmasqa tamosho oraz.

Orazimni bir ayoq birla qizort, ey soqiy,
Necha surtay ayog‘ingga meni rasvo oraz.

Oyga gulgucha magar surtti mashshotai charx,
Yo sanga maydin erur gul kibi humro oraz.

Ey Navoiy, tilasang davlati boqiy topmoq,
Olmagin dayri fano yo‘lidin aslo oraz.

* * *

Emas g‘amimni yozar xatqa zarfishon kog‘az,
Ki shu‘la chekti tamimdin bitir zamon kog‘az.

Sipehr davri bu sartashta ohidin bo‘lmish,
Magar bu oh tutun bo‘lmish, osmon — kog‘az.

Tirilmisham bitigingdin qilurda muhr magar,
Labingga tegdiyu kelturdi tuhfa jon kog‘az.

Uzoru la’li labing vasfini qachon yozdim,
Okib ko‘zum yoshi gulrang bo‘ldi qon kog‘az.

Ochildi xasta ko‘ngul ruq‘asin yaramg‘a yopib,
Yorug‘ bo‘lur emish uy bo‘lsa tobadon kog‘az.

Yozar farishta quyosh safhasig‘a vasfingni,
Magarkim, ul falaki topmas obdon kog‘az.

Ko‘ngul shitofiga kog‘az aro erur marham,
G‘amim so‘rarga raqam qilsa dilsiton kog‘az.

Ko‘ngul sahifasin asra xutur bahridin,
Ki suvga zoyi’ o‘lur tushsa nogahon kog‘az.

Xumor daf‘ig‘a qulluq xatin tilar soqiy,
Navoiyo, dema hujjat ketur ravon kog‘az.

* * *

Yuzung firoqida har oh o‘tinki chektim tez,
Ul o‘t sharoralari bo‘ldi har taraf gulrez,

Qazo musavviri guyo hal etti la’li rang,
Labing aqiqini aylar’ mahalda rangomez.

Labing malohati g‘avg‘o qo‘pordi olamdin,
Shakarni bo‘yla kishi qayda ko‘rdi sho‘rangez.

Itingki, sherzabundur, anga topa olmon
Desam, ko‘ray ani boshimdin o‘zga dastovez.

Chu keldi xastalig‘im so‘rg‘ali qadah no‘shum,
Ketur piyolaki, o‘lsam ham aylamon parhez.

Desang zamona sitezini har zamon ko‘rmay,
Zamonni xush tut-u qilma zamona birla sitez.

Guli saboh yuzin ko‘rmagaysen, ey bulbul,
Bu gulshan ichra Naveiydek o‘lmasang shabxez.

* * *

Shahsuvorim tavsani aylarmu oyo po‘ya tez,
Yo quyosh turki falak raxshin qilibtur garmxez.

Ul shihob ermaski maydoni aro go‘y o‘lgali,
Sa’d kavkablari tushar yerga qilib ko‘ktin gurez.

Gardlig‘ chavgon xamida axtar o‘lg‘oy o‘ylakim,
Go‘yi g‘abg‘ab davrida chavgon zulfi mushkbez.

Markabi ter qatrasi birlaki haryon sochilur,
Bir sahobi durfishondur yer yuziga qatrarez.

Go‘yi chavgon zarbidin tutmoq bila har dam havo
Bim erurkim shishai gardunni qilg‘oy rez-rez.

Soqiyo, may berki, bu davron aro go‘y urdi ul
Kim, falak chavgoni birla qilmadi mardum sitez.

Go‘y uchun indi kavokib gardidin yer tutti avj,
Ey Navoiy, voqif o‘l go‘yoki bo‘ldi rustaxe.

* * *

Bizga jonon vasli uldurkim, jamolin ko‘rgabiz.
Parda ruxsoridin ochib, zulfu xolin ko‘rgabiz.

Bo‘lsa maydon ozimi, yo‘lida tufrog‘ o‘lg‘abiz,
Qolsa gulgashti chaman, ra‘no niholin ko‘rgabiz.

Tnyrboroni balo yog‘dursa jonlar qasdiga,
Kovaki mujgon bila mushkin hilolin ko‘rgabiz.

Ko‘zga barham jilva ber bazmi visolin, ey sipehr,
Vah, necha ko‘z ollida xayli xayolin ko‘rgabiz.

Ko‘zgu ul yuz jilvagohidur debon qildiq nazar,
Yo‘q bu ma‘ni birlakim ul yuz misolin ko‘rgabiz.

Vasli bazmi ayshi chun elga nasib o‘ldi zarur,
Kim baliyat chohining ranju malolin ko‘rgabiz.

Yo‘q hazin ko‘nglumdin o‘zga yordin bekomu bahr,
Necha ushshoq ichra oning infiolin ko‘rgabiz.

Ichsalar kom ahli sofi ayshu biz qolsak tirik,
Dayr aro mayxonaning singon safolin ko‘rgabiz.

En Navoiy, zarraga xurshid vaslidan dema,
Muncha baskim jilvada gohi jamolin ko‘rgabiz.

* * *

O‘ting, ishrat ahliki, biz zorlarbiz,

Tuman ming balog‘a giriftorlarbiz.

Ko‘ngulni qilib yuz yara ishq o‘qi,
Tarahhum qilingkim, dilaftorlarbiz.

Tilarbiz shifo bir Masiho nafasdin,
Ki bu ko‘hna dayr ichra bemorlarbiz.

Yorutqoy debon ko‘zni bir sa’d kavkab,
Har aqshom tong otquncha bedorlarbiz.

Sabukruh soqiy, fano jomi tutqil,
Ki o‘zluk yukidin garonborlarbiz.

Muyassar esa do‘stning vasli bir dam,
Berib ikki olam, xaridorlarbiz.

Navoiy kabi ichgali ishq jomin,
Xarobot ko‘yida xummorlarbiz.

* * *

Ey visol ahli, mening holim ko‘rub, rahm aylangiz,
Yor zulmi gah-gahi yetsa, shikoyat qilmangiz.

Ey ibodat xayli, pandim berg‘ucha tengri uchun,
Yerga rahmu mang‘a sabru tahammul istangiz.

Aqlu, sabru, zuhdu, taqvo, jonima qilmang g‘ulu,
Chiqti mast ul sho‘x, turmay emdi har yon butrangiz.

Ko‘zu ko‘ng‘lumdin edi ranjim, oni ko‘r ayladim,
Bo‘lsa bu devona paydo, solib o‘tqa o‘rtangiz.

Men fano dashtida tufrog‘ o‘lsam, ey ahli niyoz,
Ishlarim dostonlarin olmoqqa talqin asrangiz.

Egma qaddim xam bo‘lub turmoq uchun, ey sho‘xlar,
Yaxshidur cholokliklar birla sekrib o‘ynangiz.

Bir parivash ishqidin miskin Navoiydur biling,
Dasht aro oshuftau majnunsifatliq ko‘rsangiz.

* * *

Ul pari ko‘yida men devonani band aylangiz,
Band-bandim zulfi zanjirig‘a payvand aylangiz.

Xalq tarki ishq aylarga meni dilxastani,
O‘lturub olam eliga mujibi pand aylangiz.

Telba ko‘nglum topsangiz, ey yor ko‘yi itlari,
To‘sh-to‘shidin tishlabon, parkand-parkand aylangiz.

Bodai ishq asru mast etmish meni, ey do‘stlar,
Jomima afyun ezib bir dam xiradmand aylangiz.

Yig‘lasam achchig‘ malul o‘lmoq nedur, ey xo‘blar,
Hazl uchun gohi boqib, siz ham shakarxand aylangiz.

Ishq bahrida duri vasl istasang, ey ahli dard,
Ko‘nglunguz ul naqd yodi birla xursand aylangiz.

Qilsangiz tasvir Layli husnin ul oydek sizing,
Lek Majnunni Navoiy birla monand aylangiz.

* * *

Nozaninlar, benavolarga tarahhum aylangiz,
Lutf agar yo‘qtur, g‘azab birla takallum aylangiz.

Gah biyik, gah past giryon ko‘rsangiz ushshoqni,
Fosh kulmassiz, nihon bore tabassum aylangiz.

Hajr zulmidin qotiq holimni, ey jodu ko‘ngul,
Bildingiz, yor ollida borib tazallum aylangiz.

Ey balou dard, o‘tlar xud solibsiz jonima,
Lek siz ham gah-gah ul o‘ttin tavahhum aylangiz.

Qon agar yutsam qarorib axtarim, ey xattu xol,
Siz mayi la‘li bila bore tana‘um aylangiz.

Biz fano tufrog‘i bo‘lduq dayr aro, ey ahli zuhd,
Xonaqah sahnida siz bahsi taqaddum aylangiz.

Ey mug‘anniylar, Navoiy mast edi — kech uyg‘onur.
Oni uyg‘otmoqqa bir dilkash tarannum aylangiz.

* * *

Tufrog‘imdin koshki jisme murattab qilsangiz,
Sir it o‘lsa ko‘yida ruhig‘a qolab qilsangiz.

Yetmagay chobuksuvorim gardig‘a, ey ahli ishq,
Mehrni rokib qilib, gardunni markab qilsangiz.

Podapo‘shum bazmi g‘avg‘osidin, ey jonu ko‘ngul,
Sam‘iga yetmas necha faryodu «yo rab» qilsangiz.

Olami ishq uzra bas loyiqdurur, ey dardu, shavq,
Dudi ohimni sipehr, ashkimni kavkab qilsangiz.

Markabi na‘lin mujallo qilg‘uchilar zeb uchun,
Orazimg‘a surtung ul damkim, muzahhab qilsangiz.

G‘ayri no‘shono‘sh azal soqiysidin kelmas xitob,
Bizni, bas, may jurmidin bo‘lmas muxotab qilsangiz.

To Navoiy, qismat o‘lg‘on mayni ichmas chora yo‘q,
Do‘stlar, avlo bukim jomin labolab qilsangiz.

* * *

Istaganlar, bizni sahroi baloda istangiz,
Vodiyi hijron ila dashti fanoda istangiz.

Vomiqu, Farhodu Majnundeklar ul vodiy aro
Bo‘lsalar paydo, meni ham ul aroda istangiz.

Yuz alarning ishqicha dardu, balou g‘ussaga
Tolib ol boshiga qolgan mojaroda istangiz.

Eyki, istarsiz savodul vajh fiddorayndin,
Boxabar bo‘lmoq meni yuzi qaroda istangiz.

Ko‘nglum ul zulf ichradur, zinhor ishqim sharhini
Istamang men telbada, ul muhtaloda istangiz.

Nuqta yanglig‘kim, vafo uzra qilur kotib raqam,
Ishq o‘tining dog‘ini ahli vafoda istangiz.

Og‘zi shavqidin Navoiy itti, oni istar el
Yo adam dashtida, yo mulki fanoda istangiz.

* * *

Bir parivash volih bo‘ldum, meni majnun dengiz,
Shomi hajrim tuli savdosini ro‘zafzun dengiz.

Dudi ohimdin shararlar bo‘lsa ko‘nglum o‘tidin,
Olami ishq ichra oni anjumi gardun dengiz.

So‘rsa ko‘nglum holini ishq ahli lahni nazm ila,

Oni rasvo ayladi bir qomati mavzun dengiz.

Ranji ishqimni dengiz Farhodu Majnun birla teng,
Dard ila hajrim bisotin tog‘ ila homun dengiz.

Bir yuzi gulgun g‘amidin yuz tugan ko‘nglumdadur,
Xorxorimning iloji bodai gulgun dengiz.

Do‘stlar, ishq ahli g‘avg‘osin tafahhus qilsa yor,
Dardi hajring shiddatidin o‘ldi bir mahzun dengiz.

May to‘la aylab Navoiyg‘a tutung, ey ahli bazm,
Ichmasa, g‘am yerga arzimas bu dahri dun dengiz.

* * *

Zamone garchi yodim qilmas ul nomehribon hargiz,
Fig‘onkim, yodi chiqmas xotirimdin bir zamon hargiz.

Oti og‘zim aro mazkur o‘larmen, ohkim, bo‘lmay
Otim og‘zig‘a bir mazkur o‘lurg‘a komron hargiz.

Ko‘ngul to vodiy ishqig‘a tushti, qilmadi bir ham
Vatanni yod ul ovorai bexonumon hargiz.

Labidinkim ko‘zum yoshi jahonni la‘lgun qildi,
Bag‘ir juzvidin ayru topmadi bir qatra qon hargiz.

Iti faryodini yoqmang mangakim xo‘yidin umre,
Ulug‘roq tinmadim, ne nav‘ chekkaymen fig‘on hargiz.

Yorib ko‘ksun junun ta‘vizidek jon pardasin ochma,
Ki fosh o‘lmaydur ul qonlig‘ necha dog‘i nihon hargiz.

G‘amu anduh ya‘jujig‘a har devor saddedur,
Fano mayxonasidek topmaduq dorul-amon hargiz.

Bu damni tut g‘animatkim, kelur damdin asar yo‘qtur,
Ne damkim o‘tti, xud andin kishi topmas nishon hargiz.

Qiron qilding, Navoiy, nazm arokim iltifot etmas,
So‘zungdin o‘zga so‘zga xisravi sohibqiron hargiz.

* * *

Ko‘yung borida qilmon jannatg‘a guzar hargiz,
Qadding qoshida solmon to‘big‘a nazar hargiz.

O‘qungga ko‘ngul moyil, mujib nedur, ey qotil,
Kim o‘tganidin bo‘lmas ko‘nglumga xabar hargiz.

Bu jismi nazor ichra ko‘nglumni gumon qilmang,
Shoxeki qurur, anda kim ko‘rdi samar hargiz?

La’lingda malohatdin jon komidadur lazzat,
Bu ta’m qachon bergay tuz birla shakar hargiz.

Ko‘nglig‘a fig‘onimdin rahm o‘lmasa, ey bulbul,
Gul g‘unchasig‘a bormu nolangdin asar hargiz.

Nil o‘lsa sening xasming, desangki zarar topmay
Bir nashshag‘a olamda yetkurma zarar hargiz.

Maxlas tilasang g‘amdin dahr ichra Navoiydek,
Qo‘ymagasen ilgingdin sog‘arni magar hargiz.

* * *

Ne g‘am xumor qildi esa qasdi jonimiz,
Bordur chu kunji maykada dorul-amonimiz.

Mug‘ kulbasiki, tengri anga bermasun zavol,
Bor xuldu salsabil dame armug‘onimiz.

Kel bir dam, ey harif, xarobot sorikim,
May vajhidur bu xirqa bila jilsonimiz.

Ul sho‘x bizdin ayruki ayshi nihon qilur,
Billah, bu nav’ yo‘q edi andin gumonimiz.

Ey aql, qo‘y fasonaki bir vaqt bor edi,
Har poya minbar uza mulki darsxonimiz.

Tutmaduq ixtiyor ila mayxona shar’in,
Qismat hukmi bila chevurdi inonimiz.

May ichmasang, Navoiy, ziyondur debon, ne sud,
Yo‘qtur o‘z ilgimizda chu sudu ziyonimiz.

* * *

Bormakim, bir dam o‘zumni bila olmon sensiz,
Kelki, bir lahza tahammul qila olmon sensiz.

Chiqma ko‘nglumdin, o‘lar vaqtkim ul g‘urbatda,
Jonu tan kishvaridin ayrila olmon sensiz.

Boda bazmida nashotim tilasang, soqiy bo‘l
Ki, mayi kavsar ichib, ochila olmon sensiz.

Mayi ishqing bila bexudmen, agar hush manga
Istasang, kel berikim, oyila olmon sensiz.

Gulu bulbuldek otim sensiz emas el tilida,
Shukrkim, so‘zda dog‘i aytila olmon sensiz.

Ne g‘am ovoralg‘im, jonim aro chun sensen,
Istagan elga dog‘i topila olmon sensiz.

Chun Navoiy seni ko‘rmay nafase bilmas o‘zin,
Bormakim, bir dam o‘zumni bila olmon sensiz.

* * *

Navbahor ayyomi bo‘lmish, men diyoru yorsiz,
Bulbul o‘lg‘ondek xazon fasli gulu gulzorsiz.

Goh sarv uzra, gahi gul uzra bulbul nag‘masoz,
Vahki, menmen gungu lol ul sarvi gulruxsorsiz.

Tong emastur, gar diyoru yorsiz ozurdamen,
Kim emas bulbul gulu gulzorsiz ozorsiz.

Ravza ashjori o‘tundur, gullari jonimg‘a o‘t
Mumkin o‘lsa anda bo‘lmog‘lig‘ dame dildorsiz.

May chu berding, zulf ila band et meni, ey mug‘bacha,
Kim xush ermas mug‘ bila ichmak qadah zunnorsiz.

Topmaduq gulrang jomi bexumor, ey bog‘bon,
Vahki, bu gulshan aro gul butmas ermish xorsiz.

Ahli zuhd ichra Navoiy topmadi maqsadqa yo‘l,
Vaqtingizni xush tutung, ey jam‘kim, xummorsiz.

* * *

Jamoateki, junun man‘ini manga qilasiz,
Tosh otibon ne uchun telbalarga qotilasiz?

Keting, ko‘ngul bila jonkim, vido‘ingiz qildim,
Firoq agar budurur erta kunni kech qilasiz.

Firoq kunidur, ey ko‘zlar, emdi qon yig‘lang,

Bilurmusizki, bu kun ne kishidin ayrilasiz?

Ko‘zum haqini bihil kildim, ey javohiri ashk,
Ki bori ham aning-o‘q maqdamiga sochilasiz.

Firoq peshlari, vahki, yana rahm etmay,
Nafas-nafas nega majruh ichimga sonchilasiz?

Ko‘ngul fasonalari, sizni, vah, netub yashuray,
Bu nav‘kim, yuz uza qop yosh ila yozilasiz.

Navoiy hajrg‘a qoldi, qiling visolda shukr
Jamoateki, sevar yoringiz bila bilasiz.

* * *

Tengri bermish ul pari paykarga andoq tor og‘iz,
Kim kishi bilmaski, anda yo‘qmudur yo bor og‘iz.

Ignasi birla Masih og‘zin tikib, urmas nafas,
Jon berurga ochsa ul sho‘xi shakar guftor og‘iz.

G‘unchalar xandon emas gulshandakim, har soridin,
Ochti gulro‘yum duosin qilg‘aln, gulzor og‘iz.

Turfa ko‘rkim, so‘z bila ham o‘lturur, ham tirguzur,
Chun ochar muhlik so‘z ayturg‘a masihovor og‘iz.

Orazing davri erur xurshid davridin nishon,
Qanda mehr ichra ko‘rungay nuqtai pargor og‘iz.

Og‘zima yetkur quloq, bilkim, sening zikringdurur,
Ul zamonkim jon berurda tebratur bemor og‘iz.

Soqiyo, ratli garon birla meni serob qil,
Kim qurubtur tashnalablig‘din manga bisyor og‘iz.

Eyki ko‘nglung sirrin, istarsenki, pinhon asrasang,
Dahr bog‘i ichra ochma g‘unchadek zinhor og‘iz.

* * *

Sarv kim ko‘rdi oning ustida mohi dilnavoz,
Oy qachon qildi tulu’ — ostida oning sarvinoz.

Ma‘ni ahlida bu suvrat zohir o‘ldi har qachon
Kim, shabiston ichra qildi jilva ul sham‘i tiroz.

Ne g‘arobatlar ekin ul oydakim, har dam qolur
Husnining sar diqqati kashfida hayron ahli roz.

Beadad nozi bila behad niyozim sharhida,
Daftare yozib, otin qo‘ymoq bo‘lur «Nozu Niyoz».

To xayoling ko‘z dadur, ko‘z uyi go‘yo Ka‘badur,
Kim turub atrofidin kirpiklarim aylar namoz.

Demang ul sho‘xi balo usruk yetishti, qil hazar,
Vah, netaykim, bu balodin aylayolmon ehtiroz.

Ey Navoiy, qalbu jon naqdin magar pok o‘ynading,
Ul muqomir shevag‘akim bo‘ldi oting pokboz.

* * *

Jilvamu qildi sarig‘ bo‘rkin kiyib ul sarvinoz,
Yoki chekti shu‘la axzar jism ila sham‘i tiroz?

Kuysa majnun ko‘nglum ul yuz lam‘asidin, tong emas,
Ne uchunkim aylamas devona o‘tdin ihtiroz.

Ulki ermas ishq poku sajda aylar ko‘rsa husn,
O‘yladurkim aylagay fosiq tahoratsiz namoz.

Rozi ishqing derga paykoning erur ko‘nglumga til,
Lol til birla qilur ermish takallum ahli roz.

Sekritib chiqti yana maydon sari ul turk mast,
To yana qaysi ko‘ngul mulkiga qilgay turktoz.

Ishq agar komildurur, oshiq qilur ma‘shuqni,
Yo‘qsa, nevchun ayladi Mahmudqa qulluq Ayo?

Har maqom ichraki bo‘lsang oyru bo‘lma yordin,
Ey Navoiy, hojat ermas qilmoq ohangi Hijoz.

* * *

Ey sabo, jonim halokin ayla jononimg‘a arz,
Yo‘qki jismi notavon ahvolin et jonimg‘a arz.

Oh dudin, ashk qonin, nola maddin aylagil
Zulfi sunbul, yuzi gul, sarvi xiromonimg‘a arz.

Kufri zulfi, dinu imonimni barbod aylabon,
Qilg‘onin jon qasdi etgil nomusulmonimg‘a arz.

Ba‘dai vaslig‘a yetmay o‘lganimni, ey rafiq,
Qilg‘asen har yerda ko‘rsang ahdi yolg‘onimg‘a arz.

Oshiq o‘lturmakka chiqmish mast, ishqim so‘zin,
Ey raqib, etsang ne ul beboki nodonimg‘a arz.

Vasl shavqi g‘olibu men gungmenkim, aylamak
Hojat ermas koshifi asrori pinhonimg‘a arz.

Ey Navoiy, hajr zindonida jonning xavfi bor,
Qilg‘osen topsang mahal albatta sultonimg‘a arz.

* * *

O‘zga bo‘ldi yoru mehri menda boqiydur hanuz,
Notavon ko‘nglumda ul oy ishtiyoqidur hanuz.

Garchi o‘zga yor istar xotirim, bordur valek
Jon anga manzil, ko‘ngul oning visoqidur hanuz.

G‘ayr ishq ko‘nglum evinda nechuk qilg‘ay nuzul,
Kim xayoli maskani ko‘zum ravonqidur hanuz.

Ishq ila may tarkin, ey nosih, ne nav‘ aylay qabul,
Kim ko‘ngulga orzu ul turfa soqiydur hanuz.

Furqat o‘ti dofin dog‘ o‘rtamakdur demakim,
O‘rtagan jonim ul oy dog‘i firoqidur hanuz.

Charx yolg‘uz qilmadi Farhod qonin lolazor,
Lola qonin to‘kkuchi oning nifoqidur hanuz.

Ey Navoiy, garchi meni mehrsiz der erdi yor,
O‘zga bo‘ldi yoru mehri menda boqiydur hanuz.

* * *

G‘amida ko‘nglum erur ishq muhtalosi hanuz,
Boshimda bordurur ul sarvqad havosi hanuz.

Yuzung firoqida har bir ko‘zum mening bir dog‘
Quyubturur, vale tushmaydurur qarosi hanuz.

Faqih qildi duo: «Ishqdin qutulgil» deb,
Qabul qurbida ermas emish duosi hanuz.

Nechuk tama‘ qilayin mehr ila vafosinkim,

Haqir jonima darxo‘rd emas jafosi hanuz.

Halok o‘qi ko‘zung urmish ko‘ngulga, topmaki, bor,
Yonida kirpigu qoshingdin o‘qu yosi hanuz.

Haloking o‘lg‘ali jon ko‘z qarordi, vah, yuz ochib,
Qarodin oni chiqargilki, bor azosi hanuz.

Sipehr zulmidin ul nav‘ motamiydur subh,
Ki umrlar o‘tubon chok, erur libosi hanuz.

Navoiy jon berur, ul muddaiyni mahram etar,
Bu ishcha yuz ming emastur aning sazosi hanuz.

* * *

Yor etti mehr tarkiyu men bormen hanuz,
Ishqi salosilig‘a giriftormen hanuz.

Hajrim tuniki yilcha edi bu umid ila,
Kim kelgasen, yo‘lung uza bedormen hanuz.

Kelgach, ko‘ngul yarosi yovushti o‘pgalgali,
Bir lahza bormag‘ilki, dilfigormen hanuz.

Bozori husn davrida har necha xayli xat,
Qildi g‘ulu valek xaridormen hanuz.

Ey shayxi soda, zuhduma har kun inonmakim,
Tunlar muqimi kulbai xammormen hanuz.

Men o‘lgali ko‘p erdiyu itlar fig‘onidin,
Qilding gumonki, ko‘yung aro bormen hanuz.

Aylab falakni jom sumurdum, Navoiyo,
No‘sh tut bu bazm ichindaki, hushyormen hanuz,

* * *

Yo‘q hadim qo‘ymoqqa aning raxshi tuynog‘ig‘a yuz,
Basdurur, gar surta olsam yo‘li tufrog‘ig‘a yuz.

To‘nungga yuz surta gar olmon, chamanda har shajar
O‘xshasa qaddingg‘a, surtay barcha yafrog‘ig‘a yuz.

Raxshining dog‘ig‘a mumkin bo‘lmasa yuz surtarim,
Surtayin jismimda ishqi o‘tining dog‘ig‘a yuz.

Ko‘yiga yo‘l topmasam, do‘zax sari borg‘ancha bor,
Komu osoyish uchun qo‘ymoq Eram bog‘ig‘a yuz.

Do‘stlar, qatling‘a andoq keldi ul sultoni husn
Kim, salotin qo‘ymag‘aylar qatl uchun yog‘ig‘a yuz.

Ishqdin Farhod ila Majnuncha men qo‘ymoq bila
Gah junun dashtig‘a gomu gah balo tog‘ig‘a yuz.

Ey Navoiy, vasl oson erdiyu hijron qotig‘,
Ko‘rki, osonliq tilab, qo‘ydum qatirog‘ig‘a yuz.

* * *

Ey, o‘lukni tirguzur chog‘da surub durbor lafz,
Dam-badam zohir qilib lutfung Masih osor lafz,

Qadding ul naxliki, bori gavhari alfoz erur,
Olloh-Olloh, ne qad ra‘novu gavharbor lafz.

La‘li har lafzida ma‘ni ko‘pturur, yo‘q tifldek,
Bir adoe ma‘ni aylarda degay bisyor lafz.

Orazing vasfida ko‘p so‘rsam quyosh lafzin, ne tong,
Ajz esa ma‘ni adosida topar takror lafz.

Hajr aro andoq topibdur noladin bo‘g‘zum xirosh
Kim, bo‘lur dardi dilim aytur zamon afgor lafz.

Bemalohat xo‘bkim debo kiyor bor uylakim,
Ma‘ni o‘lg‘ay choshnisizlik anga pargor lafz.

Ey Navoiy, ko‘nglungga bersang safo, yor ollida
Fosh o‘lur sirring, ne hojat aylamak izhor lafz.

* * *

Ko‘nglum oldi yor, chun yuziga boqib turdi ko‘z,
Vahki, oldurdi ko‘ngul, har kimsakim oldurdi ko‘z.

Boqg‘ach ul qotilg‘a, soldi boshima tig‘ uzra tig‘,
Olloh-olloh, ne balolar boshima kelturdi ko‘z.

Hajr shomi ko‘z yoshim boshimdin oshti, uylakim
Su yo‘lin har sari aylab raxnalar, bilgurdi ko‘z.

Oh o‘tidin ayladi zohir ko‘ngul barqi balo,
Nechakim ko‘nglumga ofat yomg‘urin yog‘durdi ko‘z.

Ko'hi dard o'ldum menu tegramda sabru xush elin,
Yog'durub yoshini, sayli ashk birla surdi ko'z.

Hajr kojidin ko'zumga har zamon o't choqilur,
Bu choqinlarg'a tanim xoshokini kuydurdi ko'z.

Oh o'tidin bori qutqardi bukim ashkim aro,
Su kishisi yanglig' o'z mardumlarin yoshurdi ko'z.

Nahs yulduzdek ko'zi chun tushti, barham bo'ldi bazm,
Muhtasib mayxona ahli bazmig'a yetkurdi ko'z.

Ey Navoiy, istama mendin ko'ngulkim, yog'durub
Jolai ashkin, ko'ngulning shishasin sindurdi ko'z.

* * *

Yopilmas gar menga qonlig' sudin ko'z,
Senga lekin ochilmas uyqudin ko'z.

Yuzung lavhida vajhulloh ayondur,
Ne tong gar olmasam ul ko'zgudin ko'z.

Boqa olman yuzung ollimg'a kelsa,
Qamashur mehr ko'rgach o'trudin ko'z.

Ko'zung el qoni to'kkandin hasad yeb,
Ne qonlarkim to'kar ul qayg'udin ko'z.

Emassen holima xandonu giryon
Qi, yosharmish senga ko'p kulgudin ko'z.

Qadah charxida may mehrini, soqiy,
Solib yorut manga ul yog'dudin ko'z.

Navoiy mast ko'nglin ashk oqizdi,
Gum etdi oxir aning bexudin ko'z.

* * *

To'kti qonimni — mening sari chu ochti yor ko'z,
To'kmayin qon naylasun ul qotili xunxor ko'z.

Ko'zu ko'nglumdin balolarg'a yo'luqtum, koshki
Itsa besomon ko'ngul, ko'r o'lsa yig'lab zor ko'z.

Hajr tig'i birla urma onchakim, ko'rsun seni,

Har ne qilsang qil, chu topti davlati diydor ko‘z.

Vah, nelar bo‘lg‘ay yana tushsa ko‘zum ul ko‘zgakim
Ul biri xunrez ko‘zdur, bu biri xunbor ko‘z.

Ko‘z uchidin va‘dai vasl aylab imo oldi jon,
Go‘yiyo bozi berib jon oldi ul ayyor ko‘z.

Bir yuz ochib, chok etib ko‘nglumni, ko‘zung urdi nish,
Bo‘ldi bu ishtin ko‘ngul mamnunu minnatdor ko‘z.

Istasangkim, surmai maqsud ila ko‘z yorug‘ay,
Surma kun tunlarda hijron shomi tut bedor ko‘z.

Ko‘zu ko‘nglungga desang ul yetkach ofat yetmasun,
Sa‘y etib to‘xtat ko‘ngulni, asrag‘il zinhor ko‘z.

Ey Navoiy, to‘tiyoyi vaslg‘a qobil bo‘lur,
G‘am yema, gar bo‘lsa hijron xoridin afgor ko‘z.

* * *

Ey yuzung bog‘i nasimida havoyi navro‘z,
La‘li tojing bo‘lub ul bog‘da bo‘stonafro‘z.

Zulfu ruxsor ila koming‘a meni yetkursang,
Har tunung qadr o‘lubon, har kunung o‘lsun navro‘z.

Ko‘nglum ul lu‘bat iligida giriftor o‘lmish,
Qushni ul nav‘iki la‘b ahli qilur dastomuz.

Dardi hajringda kuyar ko‘nglumu o‘z holimg‘a
Kishisizlikdin o‘zumdurmen o‘zumga dilso‘z.

Dahr zolig‘a ko‘ngul bermaki, Rustamlarni
Makr ila ayladi ojiz bu sitamgora ajuz.

Ko‘k jafosidin o‘lur xobgahing bo‘z tufrog‘,
Bo‘lsa ostingda sipehr ashhabi yanglng‘ ko‘k bo‘z.

Ey Navoiy, senu Xusrav bila Jomiy tavri
San‘atu rangni qo‘y, so‘zda kerak dard ila so‘z.

* * *

Manga ul ko‘zi qora dedi chuchuk chandin so‘z,
Ne ajab ani qorako‘z desamu shirin so‘z.

Labi yuz va‘dani andoq manga yolg‘on qildi
Ki, dey olmas kishi yuz yilda bir andoq chin so‘z

Hajring afsonasidin so‘z der esam vasl tuni,
Topmag‘ay tongg‘acha tun yilcha esa taskin so‘z.

Beliyu la‘li labi ollida lol o‘ldi xirad
Kim, erur biri daqiqu biri bas rangin so‘z.

Har fasohatki, labing qildi, Masiho eshitib,
Jon topib, kelmadi og‘zi aro juz tahsin so‘z.

Husni vasfida so‘zum tutti bari olamni
Murshidi ishq manga aylagali talqin so‘z.

Bazmi aysh ichra Navoiy, ne ajab urmasa dam,
Ayta olmas chu nishot ahli aro g‘amgin so‘z.

* * *

Emdi g‘ami yo‘q, soldi chu ko‘nglum ar ming so‘z,
Ohim o‘tidin o‘chsa hamul sham‘i dilafro‘z.

Ko‘nglum yarosin tikti va lekin o‘qi birla,
Jonimg‘a alifdek durur ul novaki dildo‘z.

Vasli aro, ko‘rdum, teng emish bo‘yiyu sochi,
Tun-kun teng ekan zohir o‘lur bo‘ldi chu navro‘z.

Ishq ayladi rasvo meni, emdi boshing ol, ket
Yuz xijlat ila, ey, xiradi maslahatomuz.

Jonim evida oncha g‘aming naqdini yig‘dim
Kim, bo‘ldi ko‘ngul mahzani bu joni g‘amando‘z.

Bir subh angakim tole‘ o‘lur boda quyoshi,
Xush baxti humoyun bila xush tolei feruz.

Derlarki, Navoiymu ekin dashti fanoda,
Chun sarsari hijron sovurur bir soridin to‘z.

* * *

Kiyik charmi zaif egnimga majnunlug‘ nishoni bas,
Junun toshi sinuq boshim uza qush oshyoni bas

Damingni asra, ey Isoki, ranjim daf‘ig‘a har kun
G‘izo ul oy qilichi zaxmining bir qatra qoni bas.

Senu hayvon suyi, ey Xizr, tutqil tarki jonimkim,
Manga yor ollida o‘lmak hayoti jovidoniy bas.

Shahu izzat saririkim, agar budur jahon johi,
Manga idbor ko‘yida mazallat xokdoni bas.

G‘aniyu ko‘nglida pinhon diram fikriyu ishq o‘ti
Mening ko‘nglumda kuydurgan necha dog‘i nihoniy bas

Sanga kavsar suyiyo lahni Dovudiyki, dayr ichra
Mug‘anniy nag‘masi birla manga jomi mug‘oniy bas.

Havodis daf‘ig‘a shah ko‘k hisori uzra gar chiqsun
Ki, faqr ahli uchun dayri fano dor-ul-amoni bas

Fig‘onkim, lutfu qahrig‘a tafovut yo‘qni ham anglab,
Fano ahlig‘a javrin qilmadi bu dayri foniy bas.

Navoiydek o‘lar holimda demang huru jannatdin,
Sezing barchaki, bu ovorag‘a bir ko‘rmak ani bas.

* * *

Xo‘blarg‘a meng ul oyning toza qulluq dog‘i bas,
Ko‘zlariga surma ko‘yining qaro tufrog‘i bas.

Besutun sayrini naylaykim, manga egnimdagi
Ko‘k ravogig‘a sutun bo‘lg‘an malomat tog‘i bas.

Chun tanim zog‘u zag‘ang‘a tu‘ma bo‘ldi, ey sipehr,
Yuz balo qullobin olg‘ilkim, alar tirnog‘i bas.

Shohu toju xil‘atikim, men tamosho qilg‘ali
O‘zbagim boshida qalpoq, egnida shirdog‘i bas.

Go‘shayi mayxonadin gulshang‘a bormankim, manga
Gul uza nasrin — mayi gulrang uza kup yog‘i, bas.

Yoshing ellik bo‘ldi, yuz qo‘yg‘il fano tufrog‘ig‘a
Kim, shabob ayyomi ayshu beadablig‘ chog‘i bas.

Gar Navoiy holig‘a ul sho‘x boqmas rahm ila,
Goh ibrat birla ham ul yon nazar solmog‘i bas.

* * *

Bizga olam bog‘idin ul sarvi gulruxsor bas,
Goh andin jilva, gohe davlati diydor bas.

Yog‘lig‘in zaxmimg‘a bog‘larg‘a ne haddim istamak,
Qilsa lutf andin muni tikmak uchun bir tor bas.

Men kimu zulfung tamannosi, agar kufr istasam,
Itlaring bo‘yni tanobidin manga zunnor bas.

Hajr o‘tidin sindi ko‘nglum istaman qasring panoh,
Soya bir ko‘ngli buzulg‘ang‘a buzug‘ devor bas.

Ko‘zda bir uyquni ko‘rsam, uyquda ko‘rsam seni,
To ajal uyqusi ushbu davlati diydor bas.

Voizo, men osiy erman huru jannat loyiqi
Mug‘bacha soqiy, maqomim kulbayi xammor bas.

O‘zlugungdin o‘zni salb etsang g‘araz bir gomdur,
Ey Navoiy, qilmag‘il bu shevani zinhor bas.

* * *

Dayr aro bizga vatan sarmanzili xammor bas,
Qibla — but, sarrishtai faqru fano — zunnor bas.

Dam-badam bir mug‘bacha la’li labi hijronidin,
La’lgun sog‘ar qadahdek, didai xunbor bas.

Devsiyratlardin, ey gardun, meni og‘ritmakim,
Yuz alarcha og‘riturg‘a ul pariy ruxsor bas.

Yor zulm etgan sayi ag‘yor so‘rmoq zulm erur,
Vahki, shoyad qilmag‘ay hargiz jafosin yor bas.

Jomi minoyini soqiy gar bas etmas, bok emas,
Garchi javrin qilmag‘ay bu toqi mnnokor bas.

Charxdin ne kelsa, xush bo‘lkim, sening ko‘nglung uchung
Aylamas davrini hargiz gunbadi davvor bas.

Ey Navoiy, rishtai davrong‘a chekkil durrrn nazm
Kim, zamon avroqig‘a sendin so‘z-o‘q osor bas.

* * *

Yo‘q manga had aylamak boshingg‘a evrulmak havas,
Itlariki boshig‘a evrulmak muyassar bo‘lsa bas.

Chun haddim yo‘q etkali javru jafosin iltimos,
Qayda mumknn aylamak mehru vafosin multamas.

Ey Masihim, chun o‘larmen — bir vasiyat aylagum,
Xalqdin maxfiy quloq og‘zimg‘a qo‘yg‘il bir nafas.

Kechalar hajringda faryodim o‘tar aflokdin,
Mahvashim, faryodkim, bo‘lmas manga faryodras.

Gulmudur qo‘yg‘on qafas ustida, ey bulbul, sanga
Yoxud afg‘oning o‘tidinmu tutashibtur qafas.

Gulshani ishq ila oliyshon erurkim, anda bor
Sidra shoxi birla to‘bi bir-iki xoshoku xas

Gar Navoiy yorning vaslin tamanno qilsa bor,
Uylakim, bo‘lg‘ay gado ko‘nglida shoh o‘lmoq havas.

* * *

Yo‘q damekim, furqati jonimg‘a bedod aylamas,
G‘ayrni shod etkali ko‘nglumni noshod aylamas.

O‘lmakimni bilmayin go‘yo der ermish ul pariy
Kim, necha tundurkim, ul devona faryod aylamas.

Ulcha bag‘ring‘a qilur g‘am nishidin hijron g‘ami,
Tog‘ning bag‘rig‘a metin birla Farhod aylamas.

Soldi ko‘nglum o‘tig‘a paykonlarin hijron, ajab
Kim, maning qatlimg‘a boshtin tig‘i po‘lod aylamas.

Qaysi bir damdurki solmon sabr avroqig‘a ko‘z
Kim, borin ohim yeli bir damda barbod aylamas.

Bevafolar rag‘mig‘a sevdim parini, ey ko‘ngul
Kim, vafo izhori jinsi odamizod aylamas.

Oqibat chun ayruluqdur, ul kishi aylar g‘alat,
Kim visol ichra o‘zin hijrong‘a mu‘tod aylamas.

Mug‘bacha qurboni bo‘lsak yo‘q ajabkim, piri dayr
Bizga oyini fanodin o‘zga irshod aylamas.

Ey Navoiy, bo‘lma aning yodidin g‘ofil dame,
Sen kim o‘ldung degalikim, ul meni yod aylamas.

* * *

Har niyoz etsam ayon, juz noz oyin aylamas,
Necha achchig' yig'lasam, bir labni shirin aylamas.

Istasa har kimni o'lturmak uchun jallodi dahr,
Vahki, mendin o'zgani ul g'amza ta'yin aylamas.

Kingakim bir orazu ruxsoru xattu zulfning
Shavqi bo'lsa, xotiri mayli rayohin aylamas.

Jilvakim qonlig' ko'ngulda aylar ul qad birla yuz,
Sohati gulzor aro shamshodu nasrin aylamas.

Ashk o'tkuncha yuzumdin qahrabo rangi tutar,
Suni hargiz za'faron bu nav' rangin aylamas.

Vah, ne holatdurki, ul husn aylasa har kimni shod,
Ishq mendin o'zgani bu ishda g'amgin aylamas.

Ey Navoiy, so'z dekim, davronni gardundek qazo
Juz bu durri kavkab oyin birla tazyin aylamas.

* * *

Har necha kuysam ul oy ko'nglumni paydo aylamas,
Aylasa ham o'lsam ani oshkoro aylamas,

Ishvasidin iltifot ahvolima zohir bo'lur,
Zorlig' ko'rguzsam andoq ishva paydo aylamas.

Jong'a bir kuymoqchadur har kimga parvo qilmog'i,
Yana yuz o'lmakchakim qatling'a parvo aylamas.

Sho'xlug'lar birla sabrim xirmanig'a o't solur,
Husn ila yolg'uz meni-bedilni shaydo aylamas.

Qayda yuzlansam junun hangomasidur xalq aro,
Ul chu yetti ko'z uchi birla tamosho aylamas.

Aylamas to husni bir sendekni olam ofati,
Ishq bir mendekni ham olamda rasvo aylamas.

Men ayog'i tufrog'ig'a naqdi jon aylay nisor,
Ne ishimkim, ul qabul aylar ani yo aylamas.

Naqdi islomim olib bir jur'a tut, ey mug'bacha,
Bo'l ravonkim hech kofir buyla savdo aylamas.

Muddatedurkim, Navoiydur ayog‘ing tufrog‘i,
Poybo‘sung gar topar, ortuq tamanno aylamas.

* * *

Holima yor tarahhum qilmas,
Yig‘lasam zor, tabassum qilmas.

Ko‘ngluma vahm erur hijrondin,
Qatldin hech tavahhum qilmas.

G‘uncha og‘zing so‘zida qaysi zamon
Kim, hazin ko‘nglum o‘zin gum qilmas.

Javrlarkim qilur ul oy manga,
Yetti aflok aro anjum qilmas.

Qaysi bir zulmki qilmas ul sho‘x,
Garchi bu zor tazallum qilmas.

Yuz kalom el bila aytur har dam,
Bizga bir nukta takallum qilmas.

Ey Navoiy, qiya boqti demakim,
Ko‘ngluma yor tarahhum qilmas.

* * *

G‘amingdin, ey pariy, devoia bo‘lmas,
Kishikim hush topqoch, yona bo‘lmas.

Jamoling sham‘ig‘a ko‘nglum qushidek
Maloyik xayli ham parvona bo‘lmas.

Anga yo‘q ishq birla oshnoliq
Ki, aqlu hushtin begona bo‘lmas.

Kishiga vasl iqboli ne mumkin,
Agar hijron aro mardona bo‘lmas.

Kerakmas may, agar xud jon bag‘ishlar,
Manga soqiy agar jonona bo‘lmas.

Xirad mug‘ dayri sari istamangkim,
Bu yo‘lda oqilu farzona bo‘lmas.

Navoiyg‘a buzuq, bulbulg‘a gulshan

Ki, huznu aysh eli hamxona bo‘lmas.

* * *

Dame ermaski, la’lingdin ko‘ngul yuz laxt qon ermas,
Dag‘i har laxt qon yoshim bila ko‘zdin ravon ermas.

Yuzung mehri ichinda ko‘z solib og‘zingni ko‘rmasmen,
Agarchi zarra xurshid ollida ko‘zdin nihon ermas.

Ushalg‘an har so‘ngak jismimda go‘yo ka’bataynedur,
Nihoniy dag‘i zoid nuqtasidurkim ayon ermas.

Erur dardimg‘a taskin bu kecha lekin to‘shuk ko‘ksum,
Ajab gar novaki ko‘ngluma kirgandin nishon ermas.

Meni o‘lturgali g‘amzang o‘qi umredurur, lekin
Tirig la’ling xayoli birlamen, jismimda jon ermas.

Lahad kunjin vatan aylab tiniptur umridin Majnun,
Ne bo‘lsa, men kebi ovorayi bexonumon ermas.

Bu davr ichra qachon jomi farog‘e yetgay, ey soqiy,
Chu bir dam dardu mehnat zahri chekmakdin amon ermas,

Agarchi qon yutar bulbul, vale ne g‘am anga chunkim
Navola g‘unchadin ayruyu guldin o‘zga xon ermas.

Navoiy o‘ldi, gar parvona kuydi, bulbul un chekti,
Bular gar yaxshidurlar, ishq aro ul ham yomon ermas.

* * *

Ey ko‘ngul, holimg‘a ul oy rahm qilg‘udek emas,
Zorlig‘ birla ishim andin ochilg‘udek emas.

Ishqida rasvolig‘im ul nav’ bo‘ldi foshkim,
Zuhdu ismat pardasi birla yopilg‘udek emas.

Jomi ishqidin ko‘ngul ul nav’ erur masti xarob
Kim, qiyomat bazmig‘a tegru ayirg‘udek emas.

Uyla ishqida dashtida majnun ko‘ngul ovoradur
Kim, pariylar istagan birla topilg‘udek emas.

Soqiyo, la’ling mayidin gar iloj qilmasang,
Bu xumorim la’li may birla yozilg‘udek emas.

Dard o‘tin qilg‘an havas avval ko‘ngulni o‘rtadik
Kim, ul o‘t har xom ko‘ngliga yoqilg‘udek emas.

Ey Navoiy, ul pariyvashdin vafo ko‘z tutmag‘il
Kim, junun ahlini aslo ko‘zga ilg‘udek emas.

* * *

Labingdin ayru bag‘ir laxt-laxt qonmu emas,
Bu qon nazar yo‘lidin dam-badam ravonmu emas.

Yuzungni pardada desam, pariy, tongirg‘omog‘il,
Menimu qilmadi majnun, o‘zi nihonmu emas.

Jahonu jon hazar etsa, ne ayb g‘amzangdin,
Baloyi jonmu emas, ofati jahonmu emas.

Ko‘ngulga ko‘yung aro rahm nevchun aylamading,
G‘arib telbamu yo zori notavonmu emas.

Ne ayb, la‘li labing hasratida jon bersam,
Hayot chashmasi yo umri jovidonmu emas.

Qadahni yaxshi to‘la aylamaysen, ey soqiy,
Xumor mehnatidin holatim yomonmu emas.

Qadam Navoiy mahzun boshig‘a qo‘ymas yor,
G‘ubori rahmu emas, xoki ostonmu emas.

* * *

Dam-badam la‘ling xayolidin ichim qonmu emas,
Qatra-qatra ko‘z yo‘lidin yuzga g‘altonmu emas?!

Gah o‘lub, gohe tirilsam, tong emas, vah, g‘amzasi
Qotil ermasturmu yo no‘shi labi jonmu emas?!

Ne ajab, ishq ofatidin chiqsa jon tan mulkidin,
Shah na zolimmu emas, yo mulk vayronmu emas?!

Novaki zulm urmog‘ingdin tonmag‘il, ey qoshi yo,
Tanda zaxm ermasmu, yo ko‘nglumda paykonmu emas?!

Telba ko‘nglumni dema ko‘p vola ermas ishq aro,
Shuhrayi ofoq, yo rasvoyi davronmu emas?!

Dahr sho‘xig‘a ko‘ngul gar bermadim, ayb etmangiz,
Ishvasi chinmu emas, yo ahdi yolg‘onmu emas?!

Dasht aro ko‘rsang Navoiyni emas majnun dema
Toshmu urmas ko‘ksiga, yo jismi uryonmu emas?!

* * *

Sunbulin Laylo ochiptur, yel abiroso emas,
Dog‘ini Majnun qonatmish, lolayi hamro emas.

Nastaran ko‘zgusida bir sari men, bir sari yor
Chehra aksin ko‘rguzupturbiz guli ra‘no emas.

Gulni o‘xshatqan uchun yoring‘a go‘yo bog‘ aro,
Muztarib ko‘nglum qushidur, bulbuli shaydo emas.

Sunbul ustidin nasim eskach, nigorim turrasini
Yod qildimkim, dimog‘ oshuftadur, savdo emas.

Nargis oltun jomining ollida kofuriy harir
Pardayi jonimdurur marhun, qadahpolo emas.

Dema, afg‘onimda bulbul nolasidek yo‘q nishot,
Bu ham anduhzo emas, gar ul nishotafzo emas.

Gulni sarv uzra xayol ettim ko‘ngul bo‘stonida,
Rost aytay: sarvi gulro‘yum kebi zebo emas.

Bo‘lmangiz mag‘ruri husn, ey sho‘xlarkim, bog‘ aro
Siz kebi bilturg‘i gullardin biri paydo emas

Manga gulrux soqiyu bulbulg‘a gul tutti qadah,
Mast erur ul ham Navoiydek, vale rasvo emas.

* * *

Bizga ishq anduhidin ish zorlig‘larmu emas,
Holi hajr oshubidin dushvorlig‘larmu emas.

G‘unchadek yuz pora ko‘nglum holi bir gul hajridin,
Xorlig‘larmu emas, afgorlig‘larmu emas.

Tong emas hijron sahobin desalar yog‘durdi qon,
Ko‘zlarim da‘bi kecha xunborlig‘larmu emas.

Ey ajal, hijronda o‘lmakdin meni qo‘rqitmag‘il,
Ish manga bu so‘zda minnatdorlig‘larmu emas.

Emin o‘lma, mehr ko‘rguzgan bila, aflokdin

Kim, bu kajravlar ishi g'addorlig'larmu emas.

Mahvashekim pokrav oshiqni qilg'ay bahravar,
Husnidin oyini barxurdorlig'larmu emas.

Ey Navoiy, yor ko'yi itlarining holinga
Kecha tutmoq qopmog'idin yorlig'larmu emas.

* * *

Kingakim bo'lsa nasib ul ofati jondek anis,
Bebaho bo'lg'ay qoshinda mohi Kan'ondek anis.

Qayda bu gulshanda uns o'lg'ay mangakim, istaram
Orazi gul, qomati sarvi xiromondek anis.

Kofirekim naqdi dinim oldiyu yoshurdi yuz,
Topmog'um yuz sa'y ila ul nomusulmondek anis.

Uns tutqoch, va'dai vasl ettiyu qildi xilof,
Hech kimga bo'lmasun ul ahdi yolg'ondek anis.

Ul pari men telba birla uns agar tutmas, ne tong,
Dasht aro Majnung'a bas g'uli biyobondek anis.

Ne ajab davron aro oshub tushmak har zamon,
Menki istar bo'lsam ul oshubi davrondek anis.

Qilg'ay insoniyat ar ko'z mardumig'a tutsa uns,
Ey Navoiy, yaxshidur insong'a insondek anis.

* * *

Mening jununuma gar ul pariy erur bois,
Halokima qad ila paykari erur bois.

Dema nedin kuyasenkim, aning yuzu labidin
Bu ishga shu'la bila ahgari erur bois.

Ko'ngul qushi tunu kun mulki boxtar sari
Havo qilurg'a mahi xovariy erur bois.

Mangaki, g'amzasidin o'lmisham, hayoti abad
Xayolig'a labi jonparvari erur bois.

Chamanda bulbul etar shavq nuktasin takror
Ki, gul varaqlarining daftari erur bois.

Ul oy firoqida ashkim oqarg'a shomu sahar,
Tulu'i Zuhra bila Mushtariy erur bois.

Ko'ngulni choku bag'irni shikof istarima
Aning qilichi bila xanjari erur bois.

Hamesha dayr ichida bo'lmog'img'a mug'bachalar
Karashmasiyu fano sog'ari erur bois.

Navoiy o'lmasig'a ozimi Iroqu Hijoz
Magar nazohati mulki Hiriy erur bois.

* * *

Jon yetib og'zing'a topmon dardi hijrondin xalos,
Jonni hijrondin xalos et yo meni jondin xalos.

Andoq ochti sunbulin gul uzra yelkim, bo'lmag'ay
Bir ko'ngul olamda ul zulfi parishondin xalos.

Dema, nolangdin o'char har shom eldin uyqukim,
Tunning ul boshida el ermas bu afg'ondin xalos.

Garchi yer topting ko'ngulda vahm et ohu ashkdin
Kim, kirib vayrong'a bo'lmas kimsa to'fondin xalos.

Yog'sa majnun ko'nglum uzra sho'xlar dardi ne tong,
Telba atfol ichra bo'lmas sangborondin xalos.

Istamas bir-birni sensiz jonu tan, tengri uchun
Kim ani mundin xalos etgil, muni andin xalos.

Hajr uyi ichra qobolmish yor hajridin ko'ngul,
Vah, qachon bo'lg'ay bizing tutqun bu zindondin xalos.

Jom davridin xalos o'lmoqni zinhor istama,
Eyki, bo'lmoq istading anduhi davrondin xalos.

Bandi zulfungdin Navoiyni xalos etqil desam,
Derki, bo'lmas, bo'lmag'uncha hukm sultondin, xalos.

* * *

Gar manga bor ersa ul dildori zebo birla uns,
Ul muhiqdur, tutmasa men zori shaydo birla uns.

Olam ahli muttafiqdurlar meni o'lturgali,
To tutubmen ul jamoli olamoro birla uns.

La’li ma’nusumdurur, o‘ltursa o‘ltursun ko‘zi,
Ne g‘ami jalloddin tutqay Masiho birla uns.

Men kimu ul xo‘blar shohi bila ulfat, magar
Vahsh tutqay dasht aro Majnuni shaydo birla uns.

To‘lg‘anib zulfung bu majnung‘a ne sarkashlik qilur,
Chunki savdo ahlig‘a bor ahli savdo birla uns.

Ey musulmonlar, chu bir kofir asirimen, ne tong,
Bor esa ko‘nglumga zunnoru chalipo birla uns.

Sarvi nozim kiygali sariq, qizil bo‘lmish manga
Ham guli ra’no bila, ham sarvi zebo birla uns.

Gar desang dunyoda har dam yuz baliyat ko‘rmayin,
Ey ko‘ngul, zinhor tutma ahli dunyo birla uns.

Ey Navoiy, gar desang soqiylik‘ etsun mug‘bacha,
Tut kirib mug‘ dayri ichra jomi sahbo birla uns.

* * *

Ne ajab gar bor esam devonavashlig‘ birla xush
Kim, ko‘ngul olg‘an pariyo‘yum erur devonavash.

Man’ etarsiz hushi yo‘q ko‘nglumga la’li bodasin,
Ayting, ey hush ahli, kelgaymu bu so‘z usrukka xush.

Sofi vasli bo‘lmasa gar barcha zahri hajridur,
Soqiyo, bir jur’a tutkim, oldi jonimni atash.

Soldi ko‘nglumni g‘ami hijron gudozi ichra yor,
Go‘yiyokim ishq aro ul qalbda bor erdi g‘ash.

Vah, ne yanglig‘ sog‘ o‘lay men telba bu holatdakim,
Ul pariy ham bordurur devonavash, ham jur’akash.

Shayx boshig‘a balo erkandurur dastorkim,
Ishq asrorin eshitmaklikka moni’ bo‘ldi fash.

Demakim, bir yaxshi so‘z birla Navoiy jonini
Olsam, ul bo‘lg‘aymu roziy yaxshi so‘zga ne kengash.

* * *

Ohkim, ul sho'x erur ham mohvash, ham shohvash,
Balki ham quldur anga yuz shohvash, ming mohvash.

Gar quyosh ermas yuzung, nevchun nishotim mazrann
Tobidin aylab quruq, rangimni qildi kohvash.

Ko'nglum olib budurur maqsud angakim o'rtagay,
Bukim o'zni dilsitonim ko'rguzur dilxohvash.

Vasl aro o'zni xayol aylab nishotim bordur,
Soyil andoqkim yasag'ay o'zni ahli johvash.

Ey quyosh, ohim ne tong olamg'a solsa rustaxez,
Har damim gardung'a chunkim shu'la tortar ohvash.

O'zdin ogah ermon, ogohe kerak sarvaqtima,
To ul ogah davlatidin bo'lg'amen ogohvash.

Ey Navoiy, gar hidoyat yetsa yo'lg'a kirgamen,
Garchi mug' dayrida holo bor esam gumrohvash.

* * *

Tun ham kechu yo'l dag'i yiroq, sen dag'i sarxash,
O'lturki dame o'lturali, ey buti mahvash.

Yillar chekibon hajr dame vaslingga yettuk,
Sen dag'i dame zorlaring ko'nglini tut xash.

Manzil dag'i amnu ko'ngul ashobdin emin,
May dag'i erur beg'ashu ruh andin yetib g'ash.

Ma'lum emas tongla kim o'lg'usiyu kim yo'q,
Tinsun qadamingda nafasi necha balokash.

Hayhot bu xilvatda kishi bo'lsa o'larmen,
G'ayr o'tsa xayoling'a qilur meni mushavvash.

Bir naqsh bu yanglig' menga ko'rguzmadi gardun,
Chehramni qilib qon ila yuz nav' munaqqash.

Qilmadi Navoiyg'a bu iqbolni ro'zi,
Ulkim varaqi qismat uza bo'ldi raqamkash.

* * *

Ne abrashdurki, sekritmish yana maydong'a ul mahvash,
Qizil, oq gul bila yeldin magar xalq o'ldi ul abrash.

Jahon maydonida to sho‘x chobuklar qilur javlon,
Kishi ko‘rmaydur andoq abrash uzra ul sifat mahvash.

Emas abrash, sipehredur shafaqdin ko‘rguzub anjum,
Quyoshurki anga rohib, tong ermas gar erur sarkash.

Nechuk o‘lmay ul abrash uzra ul mahvashni ko‘rgachkim,
Hamul abrash erur sarkash, hamul mahvash erur sarxush.

Meni majnun yiqilsam ko‘rgach-o‘q, hayrat yeri ermas
Ki, aqli kulga har soat erur nazzorasidin g‘ash.

Pariyvash raxsh uza sarxush pariy javlon qilur, netsun
Junun jomig‘a qilmay bodapolo ahli taqvo fash.

Quyun yanglig‘ egarsa abrashin ul sho‘x, dam urman
Navoiydek, nedinkim ushbu so‘z bor asru ko‘p chirmash.

* * *

Ulki bizni zoru ani asru zebo aylamish,
Ani noparvoyu bizni noshikebo aylamish.

Ishqida har kimki sodiqroq, jafosi sa‘broq,
Ahli husn ichra ul oy xush rasm paydo aylamish.

Dayr aro yuz mug‘bacha ta‘lim olurg‘a qo‘ydi yuz,
To labing ehyoyi anfosi Masiho aylamish.

Gar itingning poybo‘sin topmasa ko‘nglum, ne tong,
Ne uchunkim, haddidin ortuq tamanno aylamish.

Ishq aro o‘lmay netaykim, ko‘k meni aylab gado,
Husni iqboli mening mohimni mirzo aylamish.

Tog‘ aro Farhodu dasht ichra solib Majnunni ishq,
Kimni mendek jumlai olamda rasvo aylamish.

Yig‘lamish gohi kavokibdin kulub, gah subhdin,
Charxkim, holimni g‘am shomi tamosho aylamish.

Jon berib, davron elidin istamang mehru vafo
Kim, base topmish ziyon, har kim bu savdo aylamish.

Gar Navoiy, ko‘ngli mulki bo‘lsa vayron, ayb emas,
Turktozi ishq ul kishvarki yag‘mo aylamish.

* * *

Surma bilanmu ul oy ko‘zni qora aylamish,
Yo‘qsa Xo‘tan jayrani mushk ichida ag‘namish.

Ko‘yida men za‘fdin uylaki, har yon meni
It demayin, balki mo‘r tu‘ma uchun sudramish.

G‘amzang o‘qi kasrati ko‘nglum aromu ekin,
Yo‘qsa bu qush parlarin hajring o‘ti churkamish.

Hullayi zarbaftdin qildimu ul oy sepech,
Yo‘qsa shuoiy xatin boshqa quyosh chirmamish.

Olam aro bir kishi telbaramay qolmag‘ay,
Buylaki yetkach nasim zulfung aro butramish.

Vodiyi hajr ichrakim bo‘ldi so‘ngak ahli ishq,
Budur o‘tunkim, ani g‘am sipahi o‘rtamish.

Lam‘ayi ruxsor ila o‘rtadi ushshoqini,
G‘ayrati husni magar zorlarin tergamish.

Tegmasa bazmingda may, basdurur ul su manga
Kim, sen ichar jomni suchi olib yoyqamish.

Naylagamen bog‘lamay mug‘bacha zunnorini
Kim, bu kuhan dayr aro Iso ani bog‘lamish.

Mehru vafo aybidin pokdur abnoyi dahr,
Pok nazardurkim ul sari nazar solmamish.

Tutti Navoiy aziz ko‘yida ul toshnikim,
Goh ani boshig‘a, goh boshin anga yastamish.

* * *

Donai xoli Donai xoli labing ko‘nglum qushin rom aylamish
Kim, ani tutqanda jonim rishtasin dom aylamish

Anbarin xattingg‘akim, andin kelur bo‘yi vafo,
Jon fido garchi umidim subhini shom aylamish.

Lablaringdin ruhparvar nutq zohirdur magar,
Ruh qudsi obi hayvoi ichra orom aylamish.

Humrat etmish oshkor ul usruku xunxora ko‘z,
Qon ila mamzuj may go‘yoki oshom aylamish.

Sarvu gulga bog‘ aro dermenki aylay jon fido,
Toki jonim qasdi bir sarvi gulandom aylamish.

Chiqti, vah, usruk yana ul kofiri bebokkim,
Har qachon chiqqonda qatli ahli islom aylamish.

Dayrni qilmish ko‘zumga gulsiton, ey mug‘bacha,
Ul mayi gulgunki ruxsoringni gulfom aylamish.

Kom vaqti tarki dunyo aylagan topmish hayot,
Yo‘qsa yetkanda ajal xudkomu nokom aylamish.

Qani rasvov Navoiydek agarchi ani ishq,
Neknom eldindurur deb, buyla badnom aylamish.

* * *

Menmudurmenkim quyosh kulbamni ravshan aylamish,
Obi hayvon zulmatobodimni gulshan aylamish.

Yuz falakcha topsa rif‘at bayti vayronim, ne tong,
Yuz quyosh chunkim bu vayronimni maskan aylamish.

Ko‘z tegurmang, ey parilarkim, ko‘zum sarchashmasin,
Ul pariyo huri rizvon rashki ma‘man aylamish.

Mundin o‘tmas do‘stluq garduni dushman shevadin
Kim, o‘zin dushmanlarim qasdig‘a dushman aylamish.

Mehrni bilmas edi nomehribonim, shukr erur,
Gar bu fan ta‘lim anga davroni purfan aylamish.

Shevan erdi qismatim hijron tunidin go‘yiyo
Kim, qora kiymish mening rashkimga, shevan aylamish,

Ey ko‘ngul, faryod ila ram berma, gar vayronima,
Chug‘z yanglig‘ toyiri davlat nishiman aylamish.

Baxti jovid ushbu bo‘lg‘aykim ko‘zum surtarga charx,
Itlarining yo‘li tufrog‘in muayyan aylamish.

Ey Navoiy, yo‘q ajab, gar charx o‘z davronida
Mehr birla bir qorarg‘on ko‘zni ravshan aylamish.

* * *

Nevchun yuzida qahr ila chin zohir aylamish,

Xurshid chashmasida kishi mavj ko‘rmamish.

Vasling so‘zin eshitkach etar ko‘nglum iztirob,
Sog‘inmag‘il aniki, firoqingda to‘xtamish.

La‘lingni istamonki og‘izdin chiqarg‘amen,
Bir xastadekki, jonini og‘zinda asramish.

Bo‘ldim halok—chun beliga bog‘ladi kamar,
Qatling‘a go‘yiyo belin ul sho‘x bog‘lamish.

Bemorlig‘da jon itiga qilmisham nisor,
Ko‘yi sari kelibki so‘ngakimni sudramish.

Soqiy, ketur qadahki, chu g‘am aylamish hujum,
Bu yetmayin ko‘nguldin alar barcha butramish.

Yuz pora ko‘ngliniki Navoiy yig‘ib edi,
Ul sho‘x kirmishu yana borini qo‘zg‘amish.

* * *

Mehr emas, gardun yuzung hijronidin dog‘ o‘rtamish,
Oy emas, marham uchun momuq mudavvar aylamish.

Ko‘nglum andoq chok-chok o‘lmishki, go‘yo to‘‘ma deb,
Hajr tig‘i itlaringga bir-bir ani to‘g‘ramish.

Bismil etmish zori ko‘nglum saydini qilg‘och shikor,
Ul shikor afkan hazin ko‘nglum bu yanglig‘ ovlamish.

Lola ro‘yum asramay ko‘nglumni gar azm ayladi,
Yodgor andin tunganlar chok ko‘nglum asramish.

Yer yuzin tutqan bahor ayyomi ermas lolazor
Kim, yuzung hijronidin giryon ko‘zum qon yig‘lamish.

Dema, soqiy ilgidin sofiymu xushdur yo‘qsa durd?
Har ne andin keldi, ul xushturkim ani tolg‘amish.

Gar Navoiy yoridek yo‘q olam ichra, ne ajab
Kim, kezib olamni mahvashlardin ani tanlamish.

* * *

Menga emdi sarv ila gul muddaosi qolmamish,
Sarv bo‘yluq guljabinlarning havosi qolmamish.

Uyla buzmish mehnatu g‘am xayli ko‘nglum kishvarin
Kim, nashot anda sig‘ing‘uncha fazosi qolmamish.

Men baliyat ichramen, el shod, go‘yo charxning
Emdi dard ahlig‘a yetkuncha balosi qolmamish.

Yorkim qilmas jafozu javr ermas rahmdin
Kim, manga ko‘rguzmagan javru jafosi qolmamish.

Baski har torin balo atfoli uzdilar chekib,
Vahki, uryon jism uza mehnat palosi qolmamish.

Gul chog‘i bog‘ing‘akim yo‘l bermading, ey bog‘bon,
Chinmudur day bo‘lg‘ali derlar safosi qolmamish.

Ey Navoiy, gar vafosi qolmamish aning sanga,
G‘am yemakim, anga ham husni vafosi qolmamish.

* * *

Ilgiga moviy katon ul sho‘x nevchun chirmamish,
Go‘yiyo ko‘p tiyg‘i zulm urmoqtin og‘rib bog‘lamish.

O‘ltururda kosh ul yog‘lig‘ bilan-o‘q bog‘lasa
Ko‘zlarimnikim, ani ilgiga holo chirmamish.

Ko‘rguzur erdi yadi bayzo urarda tiyg‘i qatl,
Bog‘lamish chun ilgin, el ko‘zin qorong‘u aylamish.

Anglag‘uncha ko‘ngluma yuz dog‘i anduh o‘rtadi,
Ulki ko‘rgach panjasin bog‘lig‘, dedim dog‘ o‘rtamish.

Kosh jonim rishtasidin bo‘lsa erdi yog‘lig‘i
Kim, ul oyning dastbo‘si davlatig‘a uchramish.

Soqiyo, maykim, aning ilgida yog‘lig‘ toridek
Dardu g‘am xayli buzulg‘an xotirimni qopsamish.

O‘lturur ilgida gar tiyg‘ o‘lsa aning gar harir,
Hech bilmonkim, Navoiy ne balog‘a uchramish.

* * *

Borg‘oningdin jon talashmoq erdi men mahzung‘a ish,
Keldingur jonimni olding, ul borishqa bu kelish.

Vasl oshiq jonidur men jon talashim hajr aro
Hajr borib vasl yetkach, o‘lmak erur turfa ish.

Tiyg‘i to ko‘ksumni yordi nola qilman za’fdin
Rost andoqkim, qo‘yar afg‘onni chok o‘lg‘an qamish.

Kiymamish ul sarv gulgun to‘nki, tong ermas bu rang,
Naxlkim, ko‘z bog‘ida qon birla topti parvarish.

E’tidoledur havoyiy ishq arokim, xush kechar
Sovug‘ ohim birla yozu ko‘nglum o‘ti birla qish.

Jismim uzra bor yangi butgan ko‘kumtul dog‘dek
So‘zi hajringdinki urdum g‘ussadin har yerga nesh.

Kishu sinjobin ne tong gar kiysa muziy bozgun
Kim, chiqarmishtur kishilikdin ani sinjobu kish.

Tuz bul o‘qtek gar tilarsen avj, yokim, egridur,
Davr har bir go‘shadin bo‘g‘zig‘a soliptur kerish.

Ey Navoiy, har dam ul oy mehri ortar ko‘ngluma,
Garchi yillardurkim, ul tarki muhabbat aylamish.

* * *

Yuz balo boshimg‘a yog‘durg‘an dedim aflok emish,
Chunki tahqiq ayladim, ul kofiri bebok emish.

Husn avjida tulu’ aylab yorutg‘an dahrni,
Men quyosh sog‘indim, ul ruxsori otashnok emish.

Notavon jismimni sayli ashk uza qildim qiyos,
Olami ishq ichra daryo uzra bir xoshok emish.

G‘am tuni bemehr ekandin yo‘qki ko‘ksum chok erur,
Subhning pirohani dog‘i bu g‘amdin chok emish.

Ko‘ngulu ko‘z qonidin orig‘ bo‘lur ermish yuzi,
Oshiqekim, har g‘arazdin ko‘zu ko‘ngli pok emish.

Yo‘q shafaq, mazlum qonig‘a qolib erdi sipehr,
Ani yug‘an bahri ashkim mavjidan ko‘lok emish.

Yetsa muhlik g‘am, tilarman bodano‘she negakim,
Dofi‘i ul zahrning, bildimki, bu taryok emish.

Xurda sochqandin chaman mulkida sulton bo‘ldi gul,
G‘uncha qonlig‘ ko‘ngliga solg‘an girih imsok emish.

Eyki dersenkim, mening husnummu ortuq yo quyosh,
Sog‘inursenkim, Navoiy buyla beidrok emish.

* * *

Meni ishq ichra degan oqilu farzona emish,
Degay ulkim, so‘zin eshitsaki, devona emish.

Yopsa yuz har kecha ko‘nglum qushidin, tong yo‘qkim,
Malak ul sham‘i jahontobqa parvona emish.

Qasri ul husn shahining erur andoq oliy
Ki, falak kungurasi qasrig‘a dandona emish.

Ko‘zlarim andin emish qonu ramad aynidakim,
Durd hamkosa munga, hajr anga hamxona emish.

Zaxmi ko‘p tanda jununluq ko‘ngul oromidin
Telbalar maskani fahm o‘ldiki, vayrona emish.

Jannatu kavsar umidi bila o‘ldung, ey shayx,
Bilki, naqd ushbu fano dayrida mayxona emish.

Zuhd ila eyki Navoiyni o‘karsen, ko‘rduk
Ishi usruklik emish, hamdami paymona emish.

* * *

Har pariy paykarga bir devonaekim zor emish,
Kunda ming zulm o‘lsa, bir ham rahm gohe bor emish.

Qaysi majnuni balokashga pariy ruxsoridin
To abad zulm uzra zulm, ozor uza ozor emish.

Sen bu oyini jafo solding orag‘a, yo‘qsa xalq
Ko‘rsa shiddat lutf birla, yo‘qsa barxurdor emish.

Olloh-olloh. bu ne so‘z bo‘lg‘ay menu hijron tuni,
Vasl subhi qay qachan beyorlarg‘a yor emish.

Hajr shomi shiddatidin ishq tarkin har kecha
Jazm etibmen, lek doim subh istig‘for emish.

Davr jomi birla taskin topmas ermish, soqiyo,
Kimnikim sargashta qilg‘an bu to‘quz pargor emish.

Deb emishsen: Jonni bergaymu Navoiy istasam,
Bilmagansenkim, bu xud jon birla minnatdor emish.

* * *

Hushi yo‘q ko‘nglum junun dashtida bir shaydo emish
Kim, aning qoshida Majnun asru-ko‘p dono emish.

Tutti sarig‘ lolalar ruxsori ashkim birla rang,
Dema, ey ra‘noi gulruxkim, guli ra‘no emish.

Har bir ohim dudining maddu savodin ko‘rgan el
Zulfi hajrinda, sog‘ing‘aylarki, bir yaldo emish.

Telba ko‘nglum holini bilmak tamanno ayladim,
Yillar ermishkim, junun dashtida nopaydo emish.

Dedim: islay anbarin zulfungni ol, boshim evaz,
Dedikim: sen telba boshinda ajab savdo emish.

Ey g‘aniy, ushshoqdin mustag‘niy o‘ldung, bilmading
Kim, fano ahlig‘a sultonlig‘din istig‘no emish.

Anglamlas erdim Navoiy holin ul oy ko‘yida,
Har kecha to subh ishi faryodu vovaylo emish.

* * *

Sarvi ra‘no qaddidin ra‘no qading cholok emish,
Otashin guldin guli ruxsoring otashnok emish.

Ulki aytur ko‘nglaking ul gul g‘amidin chok emas,
Anglamaydur beg‘ami g‘ofilki, ko‘ksum chok emish.

Bazmdin usruk chiqib to‘kti ulusning qonini,
Ahli din, qochingkim, ul kofir ajab bebok emish.

Ishqim o‘tin shoxai to‘bi urub past istagan,
Bilmading, ul shox bu o‘t ollida xoshok emish.

Tushta Majnunni hazinu zor ko‘rdum, angladim
Kim, bir oy hajridin ul ham men kebi g‘amnok emish.

Bir quyosh hajri meni holimg‘a qo‘ymas zarrae,
Demangiz bu ishga bois anjumu aflok emish.

Voiz aytur hur ummidi birla ul oy tarkin et,
Ey Navoiy, ko‘rki, ul purgo‘yi beidrok emish.

* * *

Avji husn uzra yuzung xurshidi farrohbol emish,
Xoling ul hindui muqbil, kavkabi iqbol emish.

Dedim: aytay husni vasfi birla ishqim hirqatin,
Bilmadimkim, til bular vasfin demakta lol emish,

Husn xattin par chiqarib uchmog‘i ermish sazo,
Ishq ila dard ahlidin xo‘beki forig‘bol emish.

Man‘i ishq aylar edim ko‘nglumga, ko‘rdum holini,
Shiddati shavq iztirobidin base badhol emish.

Ko‘z yumub ochquncha yuz qon aylar ermish g‘amzasi,
Men yomon baxtiga yetkanda ishi ihmol emish.

Ul parivash suvratin sizg‘ach musavvir, angladim
Kim, xiradni aylagan devona bu timsol emish.

Xonaqah shayxi qoshinda qoldi ko‘p mubham ishim,
Buyla mushkillarga piri maykada hallol emish.

Soqiyo, jomi visoling no‘shidin tirguz meni
Kim, xumori sog‘ari hijron ajab qattol emish.

Gar Navoiy pirlarg‘a murshid erdi, kirgali
Ishqu savdo ko‘yiga bozichai atfol emish.

* * *

Seni ko‘rgach der edim, bir mehribonim bor emish,
Olloh-Olloh, ne balo botil gumonim bor emish.

Orazing mohiyyatu og‘zing so‘zin sharh aylaram,
Vah, ne tab‘i poku zehni xurdadonim bor emish.

Chok qil ko‘ksumni, ey badmehr, tokim bilgasen,
Tiyg‘i hajringdin ne nav‘ ozurda jonim bor emish.

Ne hayot erdi, o‘lar holimdakim, ko‘rgach meni,
Noz ila dedi hanuz ul notavonim bor emish.

Javhari ishqin olurg‘a xalq maxfiy naqdidek
Jon ichinda bir necha dog‘i nihonim bor emish.

Yuz g‘amim bor erdi, mug‘ ko‘yiga kirgach bo‘ldi daf‘,
Vahki, men g‘ofil ajab dor-ul-amonim bor emish.

Derki, yolqibmen Navoiy unidin, vah, yaxshidur
Kim, tiriglikdin nishondek bir fig‘onim bor emish.

* * *

Qading niholiki bog‘i hayot tarfini tutmish,
Magarki Xizru Masiho suyu havosida butmish.

Ko‘ngulnn gavhari ishqingki ravshan ayladi, gardun
Magar bu upni durri shabcharog‘ birla yorutmish.

Ko‘ngulni qon yoshu gohi yuzum bila ovuturmen.
Sarig‘-qizil bila andoqki xalq tiflin ovutmish.

Dedingki, hajr aro ber ishq so‘zu tobig‘a taskin,
Kishi tamug‘da qachon ko‘nglining o‘tini sovutmish.

Ko‘ngulga har necha sabru qaror pandi berurmen,
Birini, voyki, bishqarmayin, birini unutmish.

Umnd naxlini ashkim bila ne toza qilaykim,
Samumi hajr ani kul aylamish demanki, qurutmish.

Navoiy, emgak ila dema tarki ishqim etibdur,
Qachon zamiri uyi girdig‘a bu ishni yovutmish.

* * *

Labing bu xastag‘a nevcun takallum etmadi ish
Ki, bir sukunj bila hosil etsa yuz olqish.

Otar hamisha qoshi yosi birla g‘amza o‘qin,
Agarchi bo‘lmas o‘q otmoq, yo‘q ersa yoda kerish.

Boshog‘laringmu ekin bag‘rim ichra yo qoldi
Iting chu tu‘ma uchun anda mahkam ayladi tish.

Tariqi ishq aro komildurur ko‘ngul, ne ajab,
Kamol topmoq etib ishni ishq ila varzish.

Zaif jismni to tig‘i yordi — nolonmen,
Nechaki chiqmas uni, necha chok bo‘lsa qamish.

Chekar gul ollida bulbul fig‘on, magar bildi
Ki, o‘tsa vasl bahori, xazoni furqat emish.

Navoiy, asra nihon ishq nuktasin zinhor
Ki, ishq piri manga yoshurun bu nukta demish.

* * *

Menga nomehribon yor o'zgalarga mehribon ermish,
Mening jonim olib, ag'yorg'a oromijon ermish.

Tan uzra emdi fahm ettim adadsiz toza dog'imni
Ki, har bir-bir qorarg'an shomi hajrimdin nishon ermish.

Buzulg'an ko'nglum atrofing'da zaxm ichra novaklar
Baliyat qushlariyu zaxm alarg'a oshyon ermish.

Raqibi sindurub ko'nglinu men yig'lab anga, lekin
Su keltirmak hamonu ko'za sindurmoq hamon ermish.

Baliyat dashtida zore ko'rub Majnun sog'ing'aylar,
Ko'ngul otlig' bizing ovorai bexonumon ermish.

Xayoling xayli ko'nglum dashtida chun qildilar manzil,
Har o't yoqqan yer ul manzilda bir dog'i nihon ermish.

Zamon oshubidin ko'nglumga yuz shiddat yetar erdi,
Chu fahm ettim — munga bois ul oshubi zamon ermish.

Agarchi men yomonmen, yaxshidurkim mu'tarifdurmen,
O'zin yaxshi tasavvur aylagan mendin yomon ermish.

Navoiy nazmini ko'rdum quyosh lavhig'a sabt etkan,
Buyurg'an ani oliy qadr shohi xurdatdon ermish.

* * *

Javzo kunidin dog'i ul chehra jamil ermish,
Yaldo tunidin dog'i ul zulf tavil ermish.

Har qatra ko'ngul qoni jon berdi o'luk tang'a,
Hosiyatini so'rduq — la'lingg'a qatil ermish.

Gulzor aro nilufar ochildi, gumon ettim —
Xol o'rnig'a har yuzda bir nuqtai nil ermish.

Hijron tuni daf' o'lg'ach, bildimki, yuz ochibsen,
Xurshid vujudig'a tong nuri dalil ermish.

Ovora ko'ngul istab jon tandin olur ishqing,
Ul telbagakim itmish go'yo bu kafil ermish.

Oyini qanoat tut, izzat tilar ersangkim,

Ermish tama’ ahlidin har kimki zalil ermish.

Ko‘nglini Navoiyning olsang, nazar aylab ko‘r
Kim, dard ila dog‘ ichra joni ne qatil ermish.

* * *

Ul sarv uzori guli serobdek ermish,
La’li labi gul uzra mayi nobdek ermish.

Ko‘rdum qoshi aksini ko‘ngul ko‘zgusi ichra,
Bu qiblanamo, ul munga mehrobdek ermish.

Ko‘rdum ko‘ngul ahvolini ko‘ksun to‘shugidin,
La’ling g‘amidin qatrayi xunobdek ermish.

Husn anjumani ichra yuzin ko‘rmamish erdim,
Anjum aro xurshidi jahontobdek ermish.

Devona ko‘ngul qaydi junundin ne qutulsun
Kim, har xami zulfung anga qullobdek ermish.

Tut faqr etagin, atlası zarbaft so‘zin qo‘y
Kim, ul dag‘i tan hifzida moshobdek ermish.

Bir yo‘li Navoiyni yiroq solma nazardin
Kim, ul dag‘i bir kun sanga ahbobdek ermish.

* * *

Meni sargashta jismin dog‘ ila qon lolazor etmish,
Quyın yoxud to‘kulgan lolazor ichra gulzor etmish.

Tanimdin qon chiqorg‘an har taraf paykonlaring go‘yo
Erur yomg‘urki, tufrog‘din chechaklar oshkor etmish.

Ko‘ngul birla so‘ngak manqal aro o‘tu o‘tundekdur,
Malomat toshlarin to ishq tegramda hisor etmish.

Yuzin may gul-gul etkandin xarosh ermas unum, balkim
Ko‘ngulda xorxori nolam andomin figor etmish.

Labing jonimg‘a solg‘an shu’lalar ichra qazo go‘yo
Ulug‘roq la’ldin axgar, kichikrakdin sharor etmish.

Bo‘la olsam ulusqa ul quyoshni ko‘rgali moni’,
Ne g‘amdur gar yo‘lida charx jismimni g‘ubor etmish.

Halokim bilgay ulkim, bordur ul yanglig' jafokore
Ki, tavrin husn beparvolig'i oluftavor etmish.

Kabutar qasr burjida emas shah shastidin emin,
Xusho, ul chug'z kim vayrona kunjin ixtiyor etmish.

Maof ermish qayon gom ursa rahrav noqayi jismi,
Nafas torin qazo chun burnig'a aning miyor etmish.

Mug'anniy nag'masi jon bersa bazm ahlig'a tong yo'q kim,
Navoiy rishtayi jonin eshib changiga tor etmish.

* * *

To ko'z bila ko'nglumni ul g'amza maqom etmish,
Qonimni halol anglab, uyqumni harom etmish.

Sarv o'lmadi bog' ichra ohim yeli birlan xam,
Boq ko'z uchi birlankim, qaddingg'a salom etmish.

Hayvon suydur shudrun, Iso damidur salqin,
Bo'ston sari jononim go'yoki xirom etmish.

Hajr o'qlari zaxmidin jismim bila ashkimni
Tutmoqqa balo saydin, g'am donavu dom etmish.

To oshiqu shaydomen qatlim qilur ul ko'zlar,
Majnung'a kiyiklarni ishq ulfati rom etmish.

Ma'shuq qilur jilva, har kimki aning ko'nglin
Dard o'ti kuli birla ishq oyinafom etmish.

Iskandaru jamliqdur ishqingda Navoiyg'a
Kim, raxshing izu na'lin ko'zgu bila jom etmish.

* * *

Orazin yopqach ko'zumdin sochilur har lahza yosh,
Uylakim paydo bo'lur yulduz, nihon bo'lg'ach quyosh.

Qut bir bodomu yerim go'shayi mehrob edi,
G'orati din etti nogah bir balolig' ko'zu qosh.

Bu damodam ohim ifsho aylar ul oy ishqini,
Subhning bot-bot dami andoqki aylar mehr fosh.

Bo'sae qilmas muruvvat asru qattiqdur labing
Desam, og'zi ichra aytur la'l ham bor nav'i tosh.

Novaking ko‘nglumga kirgach jon talashmoq bu ekin
Kim, qilur paykonini ko‘nglum bila jonim talosh.

Umri jovid istasang fard o‘lki, bo‘ston Xizridur,
Sarvkim, da‘b ayladi ozodalig‘ birla maosh.

Qoshi ollinda Navoiy bersa jon ayb etmangiz,
Gar budur mehrob, bir-bir qayg‘usidur barcha bosh.

* * *

Qatiq dardim zuloli ashk etar fosh,
Suzuk su ichra qolmas yashurun tosh.

Halokim vasl aro mingdin bir etting
Ki, bergay tengri bir yoshingga ming yosh.

Demakka fitna ta‘limin bo‘lub xam,
Qulog‘ing sari bosh eliptur ul qosh.

Magar sochingni tiyding fitnadinkim,
Parishonhol ayog‘ingg‘a qo‘yar bosh.

Yasar chog‘da labing rangini go‘yo
Eziptur obi hayvon birla naqqosh.

Qadah, ey mug‘ki, jon aylay nisoring,
Necha bo‘lsam xarobot ichra qallosh.

Navoiy joni sensiz dardisardur,
Borurda ani ham olg‘ay eding kosh.

* * *

Zarra-zarra jismim o‘rtandi g‘amingdin, ey quyosh,
Vahki, sendin bo‘lmadi mehru vafo bir zarra fosh.

Har necha qilsam vafo, sendin vafodin yo‘q asar,
Tosh ekin bag‘ringmu yoxud bog‘lading bag‘ringga tosh?

Ko‘z yoshim durri yatimi qo‘ydilar yo‘lingda yuz,
Vahki, rahming yo‘q ayoq ostinda ko‘rub muncha bosh.

Gar kengash boshlar ko‘ngul saydini qurbon qilgali,
Qoshlaring yosi nedur kelturdilar bir yerga bosh?

Ey Navoiy, jong‘a ul ko‘zdin ne yetkay g‘ayri zaxm,

O'qu yo oldinda qo'ymish xossa ul mujgonu qosh.

* * *

Qaysi ishrat mevasi naxli hayotim qildi fosh
Kim, parivash tifllar yog'durg'ay ul yon muncha tosh.

Olam ichra ul quyosh zohir vale mendin nihon,
Ey ibodat ahli, qo'ysam, tong emas, olamg'a bosh.

Oq uqor o'tog'asi chobuksuvorim boshida,
Uylakim, xatti shioi aylagay zohir quyosh.

G'am tuni sargashta boshim, ham sipehredurmudir,
Anda kavkab zohir o'lg'on yuz uza har qatra yosh.

Ko'z ani ko'rgach, ko'ngul sevdi, bu ish bo'lg'an zamon
Ko'zlarim ko'ru ko'ngul nobud bo'lg'ay erdi kosh.

Gar desang qattiq balog'a qolmag'aysen charxdin,
Olam ahli birla yumshog'lig' bila qilg'il maosh.

Chun Navoiy o'ldi, itlar dardparvar jismini
To'ma qilmoq yo'qki, rad aylarda aylarlar talosh.

* * *

Sham' uchini olmog' uchun, ey mahvashi farrosh,
Parvona qanotlaridin et sifrai minqosh.

Yo'q-yo'qki, yuzung sham'ig'a parvonadur anjum,
Kim, bir-bir alar shomi visolingda bo'lar fosh.

Oy sham'ig'a minqosh munosib yangi oydur,
Andog'ki, yuzung sham'ig'a minqoshdur ul qosh.

Boshimdur ayog'ingg'a fido, har ne kerak — qil,
To'qmoqqa munosibdur, agar istar esang bosh.

Ul oy agar ilgiga supurgu olur, ey charx,
Xurshid shioi xatidin qilsang ani kosh.

Har tun chu falak borgahi vaz'i nigundur,
Gardun ko'zi go'yo bu jihatdin to'kadur yosh.

Ko'ngli uyidin sabr mato'ini supurdi
Bechora Navoiykim, erur dilbari farrosh.

* * *

Husni devoni uza matla'dur ul payvasta qosh,
Kotibi taqdir aning misra'larin yozg'an tutosh.

Jolai ofat kebi ul oy bahori husnida,
Charx anjum javharidin yog'durur boshimg'a tosh.

O'tlug' ohimdin bo'g'uz og'zimg'acha majruh erur,
Ayb qilma, ey ko'ngul, nolaamda fahm o'lsa xarosh.

To sirishkim qong'a evruldi dame tinmay oqar,
Muztarib bo'lmoq ajab yo'q, bo'lsa xun oluda yosh.

Yoshurun erdi g'amim, mufrit qadah o'tkan kecha
Yig'latib, beixtiyor etkan emish el ichra fosh.

Xilvat etkan ixtiyor ilgida bir ibriqi may,
Tong emas gar qilsa bir bodom ila har kun maosh,

Ey Navoiy, keldi yoru bordi ko'nglungni olib,
Yana bir qatla kelib, joningni dog'i olsa kosh.

* * *

Garchi atfol otti bir-bir jismi uryonimg'a tosh,
Ko'rki, xirman-xirman o'ldi jam' har yonimg'a tosh.

Kulbam atrofida bedodu malomat toshidur,
Go'yiyo yog'mish falakdin baytul-ahzonimg'a tosh.

Hajr tog'ida labi shavqida oqsa qon yoshim,
La'l o'lur go'yo bo'yalsa har taraf qonimg'a tosh.

Do'stlar, bastur mazoring'a malomat toshlari,
Chekmangiz mehnat qo'yarg'a qabri vayronimg'a tosh.

Bas qiling atfol tosh otmoqki, qon bo'lmish ichim,
Tegdi go'yo toza qo'yg'an dog'i pinhonimg'a tosh.

Garchi toshing tutti yer jismimda, lekin zulm edi,
Buki o'tti zaxm aro chun tegdi paykonimg'a tosh.

Chun to'yubtur notavon jismim baliyat toshidin,
Berma, ey gardun, g'izo yanglig' yana jonimg'a tosh.

Vazn uchun paymonani qilg'il ulug', ey mayfurush
Kim, emas tortar uchun hojat bu mezonimg'a tosh.

Jomni chekmakta g‘am daf‘ig‘a qolqon ayladim,
Ey Navoiy, charxdin yog‘di bu qolqonimg‘a tosh.

* * *

Shukrkim, sochtim esa g‘am tuni anjum kebi yosh,
Vasli subhida tulu‘ ayladi o‘lling‘a quyosh.

Zaxmlar ustida marhamg‘a momug‘luq qiladur,
G‘am sahobi necha yog‘durdi sinuq boshima tosh.

Tutosh erdi g‘am aro navhalarim bir-biriga,
Ayshdin kulgularim bir-biriga o‘ldi tutosh.

Hajr xunobi mayi vasli manga berdi samar,
Zahr bo‘lg‘ay edi og‘ushta bu xunobig‘a kosh.

Ahli ishq, o‘lmangiz ozurda firoq o‘tlaridin,
Ul tomug‘qa bore vasl uchmog‘i ermish podosh.

Ishq aro vaslni kom ahli nachukkim, talashur,
Hajrni zumrai nokom kerak qilsa talosh.

Kim firoq o‘tig‘a sabr etsa Navoiy yanglig‘,
Otashin gullar anga bo‘lg‘usi ul o‘ttin fosh.

* * *

Dardi ishqing uyla zor etmish meni, ey bag‘ri tosh
Kim, qo‘yarmen yig‘labon har notavon ollida bosh.

Ko‘ngluma ko‘zdin kirib, g‘ayri xayolin qo‘zg‘adi,
Zarra xayli qo‘zg‘alur, chun kirdi ravzandin quyosh.

Chun meni qildi balo tog‘i junun, tosh otmangiz,
Negakim yerdin olib otmas kishi tog‘ uzra tosh.

Reshdur bo‘g‘zum balo zahri ichardin, yo‘q ajab,
Holima yig‘larda andin o‘tkan un topmoq xirosh.

O‘qi yetkachkim, bo‘lub jon birla ko‘nglum muztarib,
Iztirob ermas, boshog‘ ustida aylarlar talosh.

Durdi joming ham g‘izo, ham bodadur, ey mug‘bacha,
Piri dayr iqbolidin shahlarg‘a yo‘q mendek maosh.

Eyki, ko‘rmaysen Navoiy ohi o‘qi hay’atin,
Bir stundek shu’la ko‘k sahfig‘acha, ko‘rgil, tutosh.

* * *

Yo‘zuqsiz, jurmsnz bedod etar fosh
Manga ul surmasiz ko‘z, vo‘smasiz qosh.

Fig‘onkim, bu taraf boqmay o‘tarsen,
Nechakim, ko‘zlarim yummay to‘kar yosh.

Sirishkim sayli har yon uyla surdi
Ki, topmon ko‘ksuna urmoq uchun tosh.

Iliging o‘pkali ochmish og‘izlar,
Qilichingdin sarosar zaxmlig‘ bosh.

Hamono qolmas o‘z holidagi rangi,
Sizarda suratnngni ko‘fsa naqqosh.

Bahodur naqdi din, ey dayr piri,
Karam qil mayki, borbiz asru qallosh.

Demish: kelsam Navoiy qatlin aylay,
Kelib, ne ko‘ngli istar, aylagay kosh.

* * *

Husn bog‘i ichra qadding sarvi bo‘lmog‘liqqa tush,
Har havo qilg‘an ko‘ngul ul qad uza sarv uzra qush.

Umlarkim bo‘lg‘an o‘vorang yetishmish o‘llinga,
Marhabosig‘a ilik sun xud dey olmonkim quchush.

Ko‘ksuna g‘am tog‘ida ishqing balo mismorini
Berkiturda ayladi Farhod metinin cho‘kush.

La‘li shahdig‘a havo qilg‘anda, ey jonim qushi,
Gar desangkim topmayin maxlas chibin yanglig‘ yopush

Ko‘yidin bizni chiqarmoqqa, raqibo, yig‘ma xayl,
Xasni qavmoqqa nasime bas, emas hojat urush.

Ishrat etkim, charx ollinda tafovut yo‘qturur,
Xoh bazm ichra simo‘ et, xoh kunj ichra tumush.

Dema hajrimdin Navoiy g‘amsiz ermas bir zamon,
Istasangkim g‘amdin ayrilg‘ay aning birla qovush.

* * *

Nekim qilur, ko‘runur ul buti sitamgar xush,
Chu nozu ishza bila bazmdin chiqar sarxush.

Yuzungda xush ko‘runur jomi la’ling, ul yanglig‘
Ki, toza gulshan aro la’lrang sog‘ar xush.

Qamarning ikki yonida Suhaylu Zuhra kebi.
Ko‘rundi iki qulog‘inda durru gavhar xush.

Ko‘zungki oraz uza yotti — xush ko‘rundiki, bor
G‘azola yotmoq uchun lola bargi bistar xush.

Ne nav’ jinsi bashar suhbatini xush ko‘rgay,
Biravga bo‘lsa parizodi hur paykar xush.

Menu jamolin aning bir ko‘rarga bermak jon,
Agar bu noxush erur ahli davr aro, gar xush.

Navoiyo, sanga gar yordin g‘arazdur, yor
Jafovu lutfini ko‘rsang kerak barobar xush.

* * *

Manga bor ul sanami ra’no xush,
Ko‘runur o‘zga sanamlar noxush.

Yolg‘uz ani sevaramkim, manga bor
Ul xush, o‘zga kishi yo‘q aslo xush.

Xalq noxushlig‘idin qayda g‘amim,
Bor esa ul sanami zebo xush.

Yuzungga yuz qo‘yayin xat orakim,
Sabzada keldi guli ra’no xush.

Kecha hijronida may tortar edim,
Kirdi gul gulruxi mah siymo xush.

Menda yuz biymki, tutqach olibon,
Chekti ul sho‘xi qadahpaymo xush.

Dayr aro o‘zni, Navoiy, xush tut,
Chun kelibtur sanga ul tarso xush.

* * *

Orazing hijronidin kelmas manga gulzor xush,
Gulsiz andoqkim emas gulbunda yuz ming xor xush.

Xastadur ko‘nglum ko‘zungdin uylakim mumkin emas,
Lablaringdin sharbat olmay bo‘lg‘ay ul bemor xush.

Ko‘yida vayronae topib yiqildimkim, kelur
Qasri jannatdin menga ul soyai devor xush.

Ko‘yidin man’ aylar erdim chun o‘larmen, ey ko‘ngul,
Emdi berdim ruxsating, har qayda borsang, bor xush.

Har kishi maqsadg‘a bir sarrishta istar, ey faqih,
Subha gar xushtur sanga, bordur manga zunnor xush.

Hirqavu zuhdu riyo ahlig‘a xushtur xonaqah,
Lek aning rag‘mig‘a keldi kulbai xammor xush.

Ey Navoiy, may bila xush tut o‘zungnikim, emas
Bu fano dayri aro bo‘lmoq dame hushyor xush.

* * *

Ham xati xazrosi xushtur, ham labi go‘yosi xush,
Ham Xizr xush, ham aning ayni hayotafzosi xush.

Ey mug‘anniy, hajr za’fidin hazinmen uylakim,
Lahnda dudi bila kelmas Masih anfosi xush.

Bir ishorat birla o‘lturdiyu xushmenkim, kelur
Barcha gar xud qatl uchundur, yorning imosi xush.

Uylakim tojir bo‘lur, xush yaxshi savdo bersa dast,
Meni savdoyini asrar zulfining savdosi xush.

Ruh xayli oldorab, o‘z holig‘a topmas shuur,
Chun xirom etsa, ravonoso qadi ra’nosi xush.

Vah, nedin ajzu niyozim noxush erkin ollida,
Nechakim, ko‘nglumga kelsa nozu istig‘nosi xush.

Ey xirad ahli, senu aqlu vara’ mulkida qayd
Kim, erur ishq ahli ollinda junun sahrosi xush.

Ichkali eski safol ichra gadolig‘ durdini,
Bizga o‘zga kelmadi juz sog‘aru sahbosi xush.

Ey Navoiy, qullug‘in nazm ichra arz etmak ne sud,
Ulki qilmas nazm birla qullug‘in mirzosi xush.

* * *

Porsovash dilsitonim bo‘lg‘an ermish bodano‘sh,
To boshim bo‘lg‘ay ayog‘ing bo‘lg‘usi, ey mayfurush.

Ichganin ko‘rgan zamon-o‘q mast bo‘lg‘ungdur, demang
Kim, eshitgan lahza mendin zoyil o‘lmish aqlu xush.

Bazmi vaslidan yiroq og‘zimda xumdek muhr erur,
Tong emas qoning‘a maydek shavq o‘tidin tushsa jo‘sh.

Jonu ko‘nglum qon yutub afg‘on chekarlar hajridin,
Ishrat ahli may ichib bazmida qilg‘ondek xurush.

Chok ko‘nglak birla to usruk chiqibsen, ohkim,
Kisvatin mayxona rahni aylamish yuz xirqapo‘sh.

Subhidam ul but sabuhi bazmin ettim orzu,
Chiqmag‘il dayfi fanodin deb nido qildi surush.

Ey Navoiy, qoru ermas bo‘lsa yuz ming jon fido,
Gar qadahno‘shum iki la‘li mayidin tutsa qo‘sh.

* * *

Ey, ko‘ngul gulzori vasling subhida nolanda qush,
Yo‘qki, atfoli firoqing ilgidin parkanda qush.

Qasri uzra qushmu timsol ettilar ul shahning,
Yo boshig‘a chatrdek ochti qanot farxunda qush.

Nutqi to‘ti, jilvasi tovasu raftori tazarv,
Husn gulzorida yo‘qtur bir anga monanda qush.

Nomai shavqumni chun elturga ojiz bo‘ldilar,
Yel ko‘runmas ko‘zga dam urmas bo‘lub sharmanda qush.

Qush bo‘lur, boshimg‘a qo‘ng‘ach, dudi ohimdin qora,
Ko‘r junun jazbinki, anda qo‘nsa, bo‘lg‘ay banda qush.

Faqr tut, gar istasang uchmoqki, bu ummid ila,
Bo‘ynig‘a tasbih osib, yungdin kiyibtur janda qush.

Ey Navoiy, ishqdin qochma, boqib bulbul sari,
Ko‘rki, maxlas topmadi bu banddin parranda qush.

* * *

Ey musavvir, lutf etib sizg‘il meni jonong‘a to‘sh,
Uylakim, tushkay yuzi bu diydai hayrong‘a to‘sh.

Yuzi bo‘lsun yuzuma to‘sh, qaddi ham to‘sh qaddima,
Lek jonparvar labi la‘lini tarh et jong‘a to‘sh.

Ro‘baro‘ har uzvi har uzvumg‘a to‘shdek tushmagay,
Yuzi ko‘zgusi vale bu dudlig‘ afg‘ong‘a to‘sh.

Ko‘ksini ko‘ksunga to‘sh sizg‘il demonkim, tushmagay
Nozanin jismi aning bag‘rimdag‘i paykong‘a to‘sh.

Oллоh-Oллоh, telbalik soldi xayoloti muhol
Ko‘ngluma, yo‘qsa ne loyikdur gado sultong‘a to‘sh.

Qaysi yonkim itlarin tarh aylagungdur bazm aro,
Siz meni tufroqqa yuz qo‘yg‘on vale ul yong‘a to‘sh.

Chekti chun har kimsani bir ishga to‘sh kilki qazo,
Ohkim, bu telbani qildi raqam hijronga to‘sh.

Aysh jomin tutmang, ey davri tarab soqiylari,
Bizgakim, charx etti bizni mehnati davrong‘a to‘sh.

Ey Navoiy, telba ko‘nglum zor tang‘a kelmadi,
Toki el majnunni bir ko‘rsatsalar vayrong‘a to‘sh.

* * *

Ey jamolingnng xayoli xotiri vayronda naqsh,
Shamsadin qolg‘an asar yanglig‘ buzug‘ ayvonda naqsh.

Tegdi bir novakki, sahmidin o‘lub erdim, valek
Yangi jon toptim aning otin ko‘rub pankonda naqsh.

Kecha ul gul furqatidin, kunduz atfol ilgidin
Xoru xora zahmini ko‘r bu tani uryonda naqsh.

Orazing naqshiki chiqmas tiyra ko‘nglumdin dame,
Qildilar go‘yoki Yusuf suvratin zindonda naqsh.

Ey musavvir, sizmag‘il Majnunu Layli suvratin,
Bas menu yorim hadisi safhai davronda naqsh.

Naqsh sudin chun bo‘lur zoyil, ajabdurkim, erur

Yig‘lag‘an soyi xayoling diydai giryonda naqsh.

Dahr elidin gar vafo Qilding tama’, ey soddadil,
Istading amreki, tutmas, haynizi imkonda naqsh.

Qildi ko‘p devonni el naqshi nigor, ammo emas
Uylakim, qildim nigorim vasfini devonda naqsh.

Bog‘lamas naqsh ulki bo‘lg‘ay sendin o‘zga yor uchun,
Bazmi dard ichra Navoiy bog‘lasa hijronda naqsh.

* * *

Jismi vaslin qildim ul zulfi sumansodin tama’,
Ul kishi yanglig‘ki, qilg‘ay siym savdodin tama’.

La‘lidan tirguzmak etsam orzu ayb etmangiz
Kim, kishi o‘lturmak etmaydur Masihodin tama’.

Zarrani xurshidcha ravshan tama’ qilg‘ancha bor,
Zarracha mehr etmak ul xurshidsiymodin tama’.

Ne ajab qilsam tama’ ovora ko‘nglumdin junun,
Qilsa bo‘lmas aql xud Majnuni shaydodin tama’.

Dog‘ etib ko‘nglum tavaqqu’ qildi sabrim naqdini,
Ahli zulm andoqki qilg‘ay naqd tamg‘odin tama’.

Gulxaniydin gulxan olotin tama’ qilmoqdurur,
Har kishi dunyolik etsa ahli dunyodin tama’.

Sarvi guldin ko‘p demang so‘z kim, Navoiy aylamish,
Bargi guldin xil’at etgan sarvi ozodin tama’.

* * *

Ul pariy har dam qilur majnunlarin shod o‘zga nav’,
Lek etar men telbaga har lahza bedod o‘zga nav’.

Yorni men ko‘rmay o‘ldum, ul ko‘rub ham o‘lmadi,
Ishq aro men bormen o‘zga nav’u Farhod o‘zga nav’.

Zikr etar bazm ichra lutfu mehr ila oshiqclarin,
Lek men badro‘z rasvoni qilur yod o‘zga nav’.

Ishq aro o‘zni munga o‘xshatma, ey bulbulki, bor
Lahnu ohang o‘zga nav’u ohu faryod o‘zga nav’.

Shayxu talqini riyokim, soliki dayri fano
Bizga qilmish dardu ishq oyinin irshod o'zga nav'.

Siz cheking no'shi visol, ey ahli ayshu nozkim,
Biz bo'lubbiz zahri hajr ichmakka mu'tod o'zga nav'.

Ko'nglidek so'rma Navoiyniki, qilmag'lig' erur
Qushni ozod o'zga nav'u qulni ozod o'zga nav'.

* * *

Chun shabiston ichra qildi orazin jonona sham',
Mash'ali mehr o'lsakim, ko'zga ko'runmas yona sham'.

Band ayog'ida nedindur boshida savdo o'ti,
Ey pariy, ishqingda gar xud bo'lmamish devona sham'?

Yig'laru o'rtar o'zin to subh go'yo har kecha,
Hajr aro bo'ldi meni mahzun bila hamxona sham'.

Dema kuymak savtikim, uyqu yo'qig'a rahm etib,
Der zabona shaklidan til tortibon afsona sham'.

Ekkali parvonalar ko'nglida go'yo tuxmi mehr,
Ashkdan atrofida ham su sochar, ham dona sham'.

Yo muhabbat o'tidin parvonani kuydurgali,
Yorutur oraz o'tin har lahza mahbubona sham'.

Qo'ymadi parvonani fonus aro men zordin,
Ul mahi xirgahnishin bo'lg'an kebi begona sham'.

Balki oshiq do'stlardan dururkim o'rtanur,
Toki shavqi o'ti ichra o'rtanur parvona sham'.

Ey Navoiy, bot o'chur ohing yelidin sham'ni,
Topti chun ul yuz furug'idin bizing vayrona sham'.

* * *

Hajr o'tidin shom agar mendek emas bexob sham',
Rishtai jonig'a nevchun soldi pechu tob sham'.

Bir quyosh hajrida gar kuymas nedin bas men kebi,
Kavkabi ashkin to'kar andoqki durri nob sham'.

Mahvashimdek demakim, bo'lmish libosi la'lgun,
Men kebi qon yoshdin o'ldi g'arqai xunob sham'.

Kechaikim tiyra kulbamni yorutqay ul quyosh,
Tong emas anjumdek o‘lsa ul kecha noyob sham’.

G‘am tuni ul oy xayolidin buzug‘ ko‘nglum yorur,
Go‘shai vayrong‘a bastur partavi mahtob sham’.

Tiyra shoming fayz nuridin desangkim, yorug‘oy,
Tutqil ul yanglig‘ki tutmish go‘shai mehrob sham’.

Ey Navoiy, ul quyosh qo‘yg‘och shabistonimg‘a yuz,
Rashkdin siymob ashkidek bo‘lur siymob sham’.

* * *

Garchi men hajringdin o‘ldum tortibon ko‘p zorlig‘
Sen hayotingdin top, ey badmehr, barxo‘rdorlig‘.

Xasta erdim ko‘zidin yetkurdi la‘lin og‘zima,
Tengri jon berdi, vale chektim base bemorlig‘.

Kechaekim tushka kirgay ul saodat axtari,
Bermagil, yo rab, manga ul uyqudin bedorlig‘.

Bodayi la‘ling bila mundoqki usrukmen mudom,
Kofiri ishq o‘lg‘amen, gar istasam hushyorlig‘.

Bu ko‘ngul ozoridin bezormen bor muddate
Bo‘lg‘ali bizlar aro ozorlig‘, bezorlig‘.

Ne bino erkin bukim, bir pora koshi tushmadi,
Qilg‘ali bu toqni sun’ ilgi miynokorlig‘.

Ey Navoiy, suhbatingdin qilsa or ul ko‘rkaboy,
Yo‘q ajab nevchunki sensen bir gado, ul borlig‘.

* * *

Soqiyo, hajr ilgidin ko‘p tortadurmen zorlig‘,
May keturkim, maslahat ermas manga hushyorlig‘.

Qasdim etmish hajru bexudlug‘ ilojimdur dame,
Mayg‘a afyun yor qil gar aylar ersang yorlig‘.

Mast qil andoqki, bosh qo‘ysam magar bo‘lg‘ay manga
Mahshar ahli yo rabu g‘avg‘osidin bedorlig‘.

Chorasi yo bodadur, yo vasl, yo marg, ey tabib,

Har kishikim topsa hijron dardidin bemorlig‘.

Bar yegil, yo rab, hayoting bog‘idin, ey mug‘bacha
Kim, mayli la‘lingdin o‘ldi bizga barxurdorlig‘.

Zuhd, ey soqiy, balo ermish, xush ul manxorakim,
Ichkali jomi balo bo‘lmish ishi xammorlig‘.

En Navoiy, zuhddin yuz qatla ortuq darbadar
Bir safol ilgimda mug‘ ko‘yida qilsam zorlig‘.

* * *

Ko‘zungki, kufr ila yuz ding‘a soldi vayronlig‘,
Xudoy uchun tiy ani — yo‘qmudur musulmonlig‘.

Qadingki jilva uza jilva ko‘rguzur har dam,
Ajab emas manga hayronlig‘ uzra hayronlig‘.

Labingni so‘rsam, emas tongki, to‘kti qonimni,
So‘rarlar aniki, bo‘lg‘ay birav bila qonlig‘.

Demishsen o‘lturayin ishq ahlin aylab jam’,
Magar bilibsen alar ichra ko‘p parishonlig‘.

Ne hukm aylar esang, ayla husn mulkidakim,
Sanga musallam erur xo‘blarg‘a sultonlig‘.

Jununni tark etibon oqil o‘l, dedi zohid,
Bo‘lur emish bani odamg‘a muncha nodonlig‘.

Deding, Navoiy agar vasl topsa, o‘lturayin,
Firoqing ichra gumon aylading ani jonlig‘.

* * *

Ey labing xosiyati chashmai hayvon yanglig‘,
Quyiyu yuqorig‘i xoli bila jon yanglig‘.

Ayog‘imning qalami za‘fdin andoqki qalam,
Qotaqolg‘an teri davrida qalamdon yanglig‘.

Nuni tanvin kebi xam hajrida nobud tanim,
Dog‘i pinhonim anga nuqtai pinhon yanglig‘.

Qaddi javshan aro ko‘nglumda aningdekkim o‘q,
Charkasi dulug‘a ul o‘q uza paykon yanglig‘.

Odam o‘rnig‘a pariy oshiqi bo‘ldumkim, ul
Odamisizlig‘ aro bo‘lmag‘ay inson yanglig‘.

Yuzi nazzorasi hayronlig‘i o‘lturdi meni,
Bir nazardin kim o‘lubtur meni hayron yanglig‘.

Qo‘yma bu manzilu maskanga ko‘ngulkim zinhor,
Angla yo‘l o‘tkuchidek o‘zniyu mehmon yanglig‘.

Johning zebig‘akim husn tilab, bildikkim,
Ziynati kelmadi joh ahlig‘a ehson yanglig‘.

Shayx der ishqni tark et, sanga aql o‘rgatayin,
Ey Navoiy, kishi bo‘lg‘aymu bu nodon yanglig‘!

* * *

Zahri hijroning chu ayshim komini qildi ochig‘,
No‘shi vasling elga yetkandip manga yo‘qtur osig‘.

Tosh yog‘durg‘andin atfol o‘lmadim, o‘lturdi hajr
Kim, suubatda bular andoq emas erdi qotig‘.

Ashk aro o‘ldum, yig‘ishtur emdi zulfung shastini
Kim, su uzra kelgusi daryo aro o‘lgan bolig‘.

Qatra-qatra qon yoshimdin chehram o‘lmish uylakim,
Tim-tim etgaylar qizil kog‘aznikim, bo‘lg‘ay sorig‘.

Yuzda hajringdinki tirnog‘ o‘rni xatlar bo‘ldi qon,
Har biriga ashkdin su ochibon qildim orig‘.

Olg‘ali dunyo arusin, eyki, sotting naqdi din,
Umr sotib, marg olmoq angla, bu sotig‘-olig‘.

Istaram, la‘lig‘a qilg‘aymen chuchuk jonim fido,
Ey Navoiy, anga dermen kelmagay nogah ochig‘.

* * *

Otashin la‘ling o‘ti ayladi ko‘nglumni nsig‘,
Bo‘ldi bag‘rim dog‘i ko‘nglum isig‘i birla qizig‘.

Yaraqon ot qo‘yadurlar manga hikmat ahli
Kim, harorat yuzu ko‘zumni dog‘i qildi sarig‘.

Men anga oshiqu ko‘z ham yuziga oshiqdur,
Ishq ahlining erur rangi sarig‘, ashki arig‘.

Men agar yig‘lar esam talx chuchuk la’ling uchun,
Ko‘zlarim dog‘i to‘kar ashkni achchig‘-achchig‘.

Ani chun ko‘rdum, aning ko‘yida qoldim mung ila,
Do‘stlar, siz o‘tung, ish tushti manga osru qotig‘.

Husni davrig‘a vafo yo‘q, bu quyosh bot uyoqur,
Xo‘blardin xush erur yaxshilig‘u yaxshi qilig‘.

Qon to‘kar ko‘ngli Navoiyning ashk ikki ko‘zi,
Ulgusi ishq g‘amin gar yemasa issig‘-ilig‘.

* * *

Yaraqondin manga gar bor esa ruxsor sarig‘,
Turfa ko‘ngilki, erur diydai xunbor sarig‘.

Ko‘zki, qon yosh oqibon bo‘lmasa sarig‘lig‘i daf‘,
Rangi go‘yoki sarig‘ lola kebi bor sarig‘.

Xil‘atin dema sarig‘ rangki, ruxsoru ko‘zum
Ayladi oyinagun to‘nida izhor sarig‘.

Yaraqon daf‘i sarig‘ jins qilur, turfa ko‘rung
Kim, bo‘lur tegsa yuzum to‘nig‘a bisyor sarig‘.

O‘zga sufrat manga yuz qo‘ydi, yo‘q ersa tong emas,
Za‘faron rangicha o‘n bor esa bemor sarig‘.

Men kebi subhu quyosh oshiqing o‘lmish, negakim
Sidqu mehr ahli yuzi qildi namudor sarig‘.

Xas kebi bo‘lsa Navoiyg‘a sarig‘ yuz, kulma,
Ko‘rguzur gulni dog‘i bog‘da gulzor sarig‘.

* * *

Lolagun bo‘lmish surarda qatlina dildor tiyg‘,
Yo balo tog‘idin etmish lolazor izhor tiyg‘.

Gul tani yuz chok o‘lub bukim bo‘yalmish qon aro,
Tegdi g‘amzang xaylidin go‘yo anga bisyor tiyg‘.

Tiyg‘ tortib yetkach-o‘q qildim fidosi jonnikim,
Bo‘lmag‘ay ozurda qotil, ko‘rmagay ozor tiyg‘.

Jism paykoning bila to‘ldiyu jondur g‘amdakim,

Aylasang qatling'a rag'bat bo'lmag'ay nokor tiyg'.

Ishq dashti sabzasidin lola har yon sochilur,
Ya'ni ul sahro giyohi bor emish xunbor tiyg'.

Olam ahli qatlini bir damda qilsang orzu,
Yuzdin ol burqa'ni, qindin chekmagil zinhor tiyg'.

Nazm mulkin til chekib olmish Navoiy uylakim,
Cheksa olamni olur shohi falak miqdor tiyg'.

* * *

Baski qo'ndung ko'ksuna ko'nglumni olg'on chog' dog',
Jismim o'lmish xirqam ul yanglig'ki maydin dog'-dog'.

Demakim, ne dog'dur ko'nglungdakim, o'tlug' ko'zung,
Qo'ydi anda ko'rguzub yuz loba birla log'-dog'.

Dog'lar qo'y dum, chu mastu oshiq o'ldum nechakim,
O'zni asrab qo'ymas erdim bor ekanda sog' dog'.

Arg'uvoni to'n bila to jilva qilding, vahki, bor
Hayratingdin arg'uvon shohig'a har yafrog' dog'.

Solg'ali o't bag'rimu ko'nglunga hajring bor emish,
Tortmoq ko'nglumdin ohu bag'rima qo'ymog' dog'.

Go'yiyo Farhoddek hamroz uchun barq o'tidin,
Lola ermas bag'rig'a har sari qo'ymish tog' dog'.

Ey Navoiy to'kma o'tlug' ko'nglung uzra ashkkim,
O'rtanur ko'prak kuyar holatda quysang yog' dog'.

* * *

Agar kelmasa, intizorim qo'yar dog',
Valek iztirob o'rtar, ul oy kelur chog'.

Manga bog'u gulzor aning orazidur,
Gar ul bo'lmasa, baytul-ahzon erur bog'.

Dema shavq o'tig'a taskin berur may,
Yonar, shu'lam o'tig'a ko'p quymag'il yog'.

Men ar mastu bemorlig' birla o'ldum,
Hamisha jahon ichra sen bo'lg'asen sog'.

Dedingkim, ololmasun dilrabolar
Ki, ko‘nglumga qo‘yding og‘ir hajrdin tog‘.

Bahori jamolingda nolaqni xush tut
Ki, tengdur, bahor o‘tsa, bulbul bila zog‘.

Navoiy firoqingda ul nav’ itti
Ki, gardi topilmas, g‘aming solsa tufrog‘.

* * *

Sho‘xi charog‘chi yoqibon husnidin charog‘,
Mash’al fatilasi bila ko‘ksunga qo‘ydi dog‘.

Bazm ahlin o‘rtamakka yoqar kecha zulm o‘tin,
El bazmini yorutg‘ali ermastur ul charog‘.

Ko‘nglumdurur fatila emas mash’al ichrakim,
Ul sho‘x o‘t solib, quyar aning o‘tig‘a yog‘.

Bo‘ldi quruq yog‘och kebi jismu boshimda o‘t,
To bo‘lg‘ay anga mash’alaning xarjidan farog‘.

Mash’alni kosh tutmasa, o‘tluq yuzi yetar,
Gar sayr etarga qo‘ysa shabiston sari ayog‘.

Ne tong, ko‘zinki sham’i hidoyat yorutmasa,
Xabt o‘lg‘an elga mash’ala dudi bila dimog‘.

Ushshoq bazmi mash’ali bas oh shu’lasi,
G‘am shomi qilma mash’alachi har sari so‘rog‘.

* * *

Ko‘rguzur hijron hurufi nuqtasin jon har taraf,
Sensizin ya’niki qo‘ymish dag‘i hijron har taraf.

Uyla shiddat birla charx aylar meni sargashtakim
Zaxm ko‘p tandin yog‘ar shudrun kebi qon har taraf.

Ko‘nglum ahvolin ne deykim, sharhig‘a bir tildurur
Ko‘kragimdin bosh chiqarg‘an no‘gi paykon har taraf.

Tashladim yetkach junun xayli tunganlar taxtasin,
Ya’ni ochtim mehmonlar ollida xon har taraf.

Ashk qonlig‘ ko‘zni eltur uylakim, su lolani,
Bo‘lmasa yo‘linda moni’ xori mujgon har taraf.

Rashkdin ko‘p muztaribroqdur ko‘ngul ul go‘ydin
Kim, kesib boshimni ul sho‘x ursa chavgon har taraf.

Qo‘y basharni, gar maloyik domi ermas yaxshidur,
Ul pariy mundoqki, zulf etmish parishon har taraf.

Netib o‘lmaykim, yana ul sho‘x usruk otlanib,
Ter sui markab yelidin soldi to‘fon har taraf.

Ko‘r, ne hayratdur mangakim, bordurur bu dayr aro
Donishi yuz menchalar, yuz mencha hayron har taraf.

Shishadek ko‘nglumni paydo o‘rtadi soqiy valek
Dog‘in etti may hubob ostida pinhon har taraf.

Ey Navoiy, navhayi hijron tuzub un chekma ko‘p
Kim, kishi qolmas tirig yetkach bu afg‘on har taraf.

* * *

Gar tanimda zohir o‘lmish dog‘i hijron har taraf,
Jonda xud yuz oncha bordur dog‘i pinhon har taraf.

Ishq sahrosida menmen soyir andoqkim quyun,
Dema sargardon kezar Majnuni hayron har taraf.

Ko‘yiga pinhon borib, zaxmim ne yanglig‘ yoshuray
Kim, qayon borsam yaralardin borur qon har taraf.

Ko‘ksun ichra tushti bir xori xasak, ya‘ni ko‘ngul
Toki andin chiqqali bir no‘gi paykon har taraf.

Hinduedur bul-ajab bozigar ul ko‘z davrida,
Hind eli ahli tamosho xayli mujgon har taraf.

Toza bo‘lsun ul bahori husnkim, onsiz ko‘zum
Durfishon o‘lmish nachukkim abri nayson har taraf.

Har taraf maydon aro yuz fitna tushti, rahm etib,
Tavsaningni chopmag‘il qilg‘anda javlon har taraf.

Dayr ichinda netti tirguzsang meni, ey mug‘bacha,
Jomi davringdin tomar chun obi hayvon har taraf.

Chun Navoiydek havoiiy bo‘ldum ul oy hajridin,
Ne ajab, yeldek yuz ursam, tortib afg‘on har taraf.

* * *

Ishq tobidin o'lubmen meni bemor zaif,
Tob ko'p ko'rsa aningdekki bo'lur tor zaif.

Vaslida evrulubon boshig'a dermenki o'lay,
Vahki, bo'lmishmen annng hajrida bisyor zaif.

Za'f aro zorlig' ozurda qilur ko'nglumni,
Topar ozor, bale, chunki bo'lur zor zaif.

Xastalig' tortsa yillar kishi, ma'lum ermas,
Men kebi ko'rguza olg'aymu namudor zaif.

Bo'lmish o'n yilg'i o'luktin manga za'f afzunroq,
Vahki, jonliq kishi kim ko'rdi bu miqdor zaif.

Za'fdin shayx qutulg'ung dedi, tark etsang ishq,
Piri dayr ollida bu qavli aning bor zaif.

Za'f aro qilma Navoiyg'a sitam, ey oykim,
Buyla aylabtur ani charxi sitamkor zaif.

* * *

Boda xushtur gar harifim bo'lsa bir yori zarif,
May harifi gar zarif ermas, anga erman harif.

Ul sifat zoting latofat aynidin jonbaxshdur
Kim, hamono ani mazhar qildi ism-ul-latif.

Za'fdin gar dardi ishqingdin shikoyat ayladim,
Ishq shar'i ichra ermas mu'tabar qavli zaif.

Xoki poningni maloyik qildilar toji sharaf,
Olloh-Olloh, kim ko'ruptur bu sifat zoti sharif.

Za'fim andoqdurki dam ursam erur biymi halok,
Ne uchunkim ul taharrukdur anga behad anif.

Davr ranjiddin tilarmen mayg'a tushmak uylakim,
Mayg'a tushgan qil kebi g'arq o'lsa bu jismi nahif.

Ey Navoiy, qilg'ali tab' ahli jinsi she'r nazm,
Nazming o'ldi barchasig'a qofiya, balkim radif.

* * *

Kechti umrum naqdi g‘aflat birla nodonlig‘da hayf,
Qolg‘ani sarf o‘ldi anduhu pushaymonlig‘da hayf.

Jong‘a bir dushvorlig‘ qo‘ymay riyoziyat ranjiddin,
Sarf bo‘ldi naqdi avqotim tan osonlig‘da hayf.

Bog‘ladim paymonadin paymon, fig‘onkim, aqlu din
Bo‘ldi bu paymonavu ul sustpaymonlig‘da hayf.

Ey musulmonlar, bilingkim, bo‘ldi umrum hosili
Nafsi kofir fitnasidin nomusulmonlig‘da hayf.

Hayfkim, naf‘ aylamas har nechakim tortib ilik,
Desam o‘z ahvolima bu nav‘ hayronlig‘da hayf.

Andoq ish qilkim, pushaymon bo‘lmag‘aysenkim, emas
Hech osig‘ chun ish xato bo‘ldi pushaymonlig‘da hayf.

Har ne o‘tkan so‘zlarim chindur desam yolg‘on erur,
Chin budurkim, degamen umr o‘tti yolg‘onlig‘da hayf.

Chun yengilrakdur hisob o‘lg‘anda sultondin gado,
Hayfkim, bo‘lg‘ay gado avqoti sultonlig‘da hayf.

Ey Navoiy, voqif erman xalqdin, bori mening
Kechti umrum naqdi g‘aflat birla nodonlig‘da hayf.

* * *

Har kishikim g‘ayri ishqing harfi yozg‘ay bir varaq,
Ilgini aylab qalam, boshin qalamdek ayla shaq.

Parda yopqach yuzga, tutti qon yoshim ofoqni,
Mehr uyoqqanda, ufuq sari yoyilg‘andek shafaq.

Go‘yiyo xurshid har sari yugurtur kavkabe,
Chunki sur‘at vaqti ul yuzdin tomar har yon araq.

Vahki, ashkim jolasidin topti ofat bir necha,
Sabr tuxmin mazra‘i jon ichrakim qildim nasaq.

Bir-bir ustida qo‘yubmen furqatingdin necha dog‘
Ishq xoni ichra qo‘yg‘andek tabaq uzra tabaq.

No‘sh etarmen boda to la‘ling xayoli birla men
Qon yutarmen, toki bo‘lg‘ay tanda jonimdin ramaq,

Shayx kavsar sharbati — men talx may madhin dedim,

Ochchig‘i kelsa ne tong, nevchunki ochchig‘ keldi haq.

Boda vasfin dars agar der ersa piri mayfurush,
Jomi xatti davridin olmoq munosibdur sabaq.

Istama kavsar, Navoiy, top farog‘at bodadin
Kim, erur ul muxtalif, lekin bu birdur muttafiq.

* * *

Yor kelsa bas mahaldurkim, ichim qon etti shavq,
Sabru oromim berib barbod, tug‘yon etti shavq.

Ozu ko‘p har ne dedi qosid visoling mujdasin,
Sabrim ozu iztirobimni farovon etti shavq.

Shavq hijrondin batar oshub soldi ko‘ngluma,
Ko‘nglum oshubini qo‘ykim, g‘orati jon etti shavq.

Ne ajab kechrak muyassar bo‘lsa — o‘lsam, ey rafiq,
Buylakim, ummidvori vasli jonon etti shavq.

Hajr bo‘lsun yo visol ummidi chun muhlikdurur,
Bas hayotu qatlini ko‘ksunga yakson etti shavq.

Gar jununumning hadu poyoni yo‘qtur, yo‘q ajab
Kim ko‘ngul bexudlug‘in behaddu poyon etti shavq.

Ey Navoiy, hajr zulmin yod qilsam, qilma ayb
Kim, manga bedodi nomaqduru imkon etti shavq.

* * *

Chiqsa jonim, ayb qilma, jismi bemoring‘a boq,
Kuysa jonim, hayrat etma, nolayi zoring‘a boq.

Hajr dashtining guli gar lola bo‘lsa, sayli qon,
Qilmag‘il, ey gul, taajjub chashmi xunborimg‘a boq.

Eyki, ko‘rmaysen quruq shoxe bezalغان gul bila,
Hajr toshidin sarosar jismi afgoring‘a boq.

Zulfin ochti ul sanam, ey shayx, bovar qilmasang
Kim, asiri kufrmen but birla zunnoring‘a boq.

Yer bila teng qildi xoki tan uyin ashkim suyi,
Ishq saylidin yiqilg‘an eski devoring‘a boq.

Qilmasang tavbamni sindurg‘anni bovar, ey faqih,
Xirqayi chokimni ko‘r, oshufta dastoring‘a boq.

Bosh ko‘tarmay maydin ektim jurm tuxmi barcha umr,
Ey Navoiy, umr etib zoyi’ saru korimg‘a boq.

* * *

Hajr aro rahming kebi bo‘lmas manga kam ishtiyoq,
Balki husnungdin bo‘lur afzun damo-dam ishtiyoq.

Ishtiyoqing bahridin olamg‘a tomsa qatrae,
Jong‘a yetkaylar chekardin ahli olam ishtiyoq,

Garchi bo‘ldum dard tog‘i, lek qaddim za’fdin
Ayladi ostig‘a qolg‘an qofdek xam ishtiyoq.

Hajridin yolg‘uz emas kuymakligimkim, onsizin,
O‘rtagan jonimni ham hijron erur, ham ishtiyoq.

Ishtiyoqim xirqatig‘a choraе qil, ey rafiq
Kim, xarob aylabturur holimni muhkam ishtiyoq.

Dilrabolar otashin la’lidadur andoqki o‘t,
Furqat ahlining qotiq jonig‘a mubham ishtiyoq.

Oh dudidin qora ermas Navoiy kisvati
Kim, aning ollig‘a solmish bo‘yla motam ishtiyoq.

* * *

Demangiz ahhobkim, qilmasmusen bas yig‘lamoq
Kim, manga tengri nasib etmish tunganmas yig‘lamoq.

Asray olmon o‘zni, ashkim tutti dashtu tog‘ni,
Nechakim Farhodu Majnun dedilar, bas yig‘lamoq.

Mastu oshiqmen dag‘i ko‘nglumda ayrilg‘an kishim,
Ey musulmonlar, ne tong men zori bekas yig‘lamoq.

Tong emas jismim oqizg‘uncha ko‘zum gar to‘kti ashk,
Ne ajab abri bahoriy oqqucha xas yig‘lamoq.

Tiyrа hajring shomida gar jon talashman tongg‘acha,
Boshima sham‘u surohiy nedurur bas yig‘lamoq.

Dahr bog‘idin vafosizlig‘ agar fahm etmadi,
Nega shabnam ashkidin fan qildi nargis yig‘lamoq?!

Ey Navoiy, toqini men dag‘i ashkimdin yiqay,
Chun manga qism etti bu charxi muqavvas yig‘lamoq.

* * *

Sanga ish javlon qilib maydonda chavgon o‘ynamoq,
Manga ollingda boshimni go‘y etib jon o‘ynamoq.

Bosh ovuchlab egma qomat birla qolman raxshidin,
To tilar chobuksuvorim ko‘ngli chavgon o‘ynamoq.

Ko‘z qarosin o‘ynatur har lahza ul mardumni ko‘r,
Hinduedekkim erur oyini qolqon o‘ynamoq.

O‘ynay-o‘ynay aylading kufr ila dinimni badal,
Olloh-Olloh, bumudur, ey nomusulmon, o‘ynamoq.

Javr toshin ul pariy o‘ynab otay der el sari,
Vahki, bu devonag‘a yetkach ne imkon o‘ynamoq.

Har sari ashkim yugurmoq ne ajabkim, ayb emas,
Tiyra uydin chiqqach-o‘q yoshlarg‘a har yon o‘ynamoq.

Charx o‘yun birla olur din naqdin eldin, voqif o‘l,
Bu musha‘bid birla bo‘lmas ahli irfon o‘ynamoq.

Va‘da ko‘p qilding Navoiyg‘a va lekin o‘ynabon,
Muncha bo‘lg‘ay el bila, ey ahdi yolg‘on, o‘ynamoq.

* * *

Ey, kalomi jon fizoying naqdi jondin yaxshiroq,
La‘li jonbaxshing hayoti jovidondin yaxshiroq.

Garchi hajringdin yomon holatda men, lekin manga
Kimki andin yaxshiroq yo‘q, sensen andin yaxshiroq.

Xalq tarki ishqing aylarga biravni qatl uchun,
Gar tilarsen, topmag‘ung men notavondin yaxshiroq.

Ishq sahrosida yod etma vatandin, ey xirad
Kim, bu nav‘ o‘voraliq‘ yuz xonumondin yaxshiroq.

Istasang, ey ishq, Majnun o‘rnig‘a sargashtae,
Bilki, topqung yo‘q bu rasvoi jahondin yaxshiroq.

Dayr aro yaxshi-yomon ollida bosh qo‘ysam, ne tong,

Kimki yo‘q andin yomonroq, men yomondin yaxshiroq.

Ey Navoiy, xurdai nazmingg‘a isloh istasang,
Kimsa qilmas ani shohi xurdadondin yaxshiroq.

* * *

To meni mehnat tuniga mubtalo qildi firoq,
Ro‘zgorimni savodidin qoro qildi firoq.

Qon yoshim oqmog‘lig‘ erdi, dard ila g‘am hojati,
Hojatin o‘z qavmu xaylining ravo qildi firoq.

Oqibat to naylagay nozuk ko‘ngulga dardni,
Ko‘p suubat birla holo ibtido qildi firoq.

Jonu ko‘nglum har biri yig‘larlar o‘z ahvolig‘a,
Go‘yiyo ko‘ksum uyin motamsaro qildi firoq.

Vasliga shukr etmagan bo‘lsam, mahalli ta’n emas.
Chun yuz onchakim kerak erdi sazo, qildi firoq.

Davr ko‘rkim, ulki ichti bir qadah no‘shi visol,
So‘ngi qatla zahr ila jomin to‘lo qildi firoq.

Har dam onsiz yuz o‘lum erdi Navoiy jonig‘a,
Bir o‘lum birla bu dardig‘a davo qildi firoq.

* * *

Yor chun istarki, bo‘lg‘aymen mudom andin yiroq,
Ul jihatdin barcha vasl istar, meni mahzun firoq.

Yaxshilarg‘a bas yomondur holkim, yor ollida
Tengdurur yaxshi-yomon, balkim yomonroq yaxshiroq.

Shah yonin farzin kebi kajlar maqom etmish, ne tong,
Rostravlar arsadin gar tutsalar ruhdek qiroq.

Toza har yon dog‘ emas jismimda ul yuz ishqidin
Kim, bu kavkablarg‘a bo‘lmish ul quyoshdin ehtiroq.

Bu yiroqliqdin yaqindur o‘lgamen, vah, yorning
Istabon royin bo‘lupturmen qinliqdin yiroq.

Mahjabinlardin siyahdillik ne tong, oykim aning
Botinin ko‘rsang qoradur, gar ko‘runur zohir oq.

Ko‘p Hijozi ohangi tuzma yor ila bo‘l barcha vaqt,
Ey Navoiy, gar Ajam bo‘lsun maqoming, gar Iroq.

* * *

Qon yoshim sarig‘ yuz uzra oshkor etti firoq,
Za‘faronzorimni g‘amdin lolazor etti firoq.

To firoq uyiga kirdim, vahki, ashkimdin edi,
Garchi yuz gavhar, ayog‘img‘a nisor etti firoq.

Dam-badam ohim chekarga sabr ila toqatni aql
Ixtiyor etti, vale beixtiyor etti firoq.

Jon talashur elni marg andoqki aylar muhtarib
Lablaring istar ko‘ngulni beqaror etti firoq.

Deb eduk ishq anduhidin har dam afg‘on qilmali,
Vahki, bu da‘voda bizni sharmsor etti firoq.

Ket farahkim, g‘amni, mehnat toshin olib, ko‘ngluma
Yuz tuman mismor birla ustuvor etti firoq.

Ey Navoiy, vasl aro bo‘lg‘ayki, boqib kulgamen
Dog‘larnikim ko‘ngulga yodgor etti firoq.

Demangiz netti firoq oxirki bo‘ldung dushmani,
Man‘i vasli xusravi Jam iqtidor etti firoq.

* * *

Ul pari paykarki bo‘lmish insu jondin xo‘broq,
Bor aningdek xo‘bkim, mumkin yo‘q andin xo‘broq.

Gulshan ichra orazu qadingg‘a moyilmenki bor,
Bu guli ra‘nodin ul sarvi ravondin xo‘broq.

Ishq jurmig‘a gar o‘lturgung birovni bil yaqin
Kim, bu ishga yo‘q kishi men notavondin xo‘broq.

Hajr vodiysinda ulkim bir musofir yori bor,
Yo‘q ani istarga tarki xonumondin xo‘broq.

Xo‘blug‘din jon olib o‘zni yiroq tutmaqqa yo‘q
Xo‘blar xaylida, billahkim, falondin xo‘broq.

Xo‘b edi ko‘nglumni istar bo‘lsa andin o‘zga xo‘b,
Xo‘broq budurki, yo‘q ul dilsitondin xo‘broq.

Ko‘p jafo chektim ko‘nguldin, yetkuray desam jazo,
Topmag‘umdur kimsa ul nomehribondin xo‘broq.

Bir zamon vasl o‘lsa yo hijron zamona ahlidin,
Tut g‘animatkim, zamon yo‘q ul zamondin xo‘broq.

G‘ar junun dashtida hajar anduhi kam bo‘lsun desang,
Ey Navoiy, topmag‘ung ohi fig‘ondin xo‘broq.

* * *

Ey aql, qilmag‘il ko‘p tavsanlig‘u harunluq
Kim, ishq bizga soldi ojizlig‘u zabunluq.

Men yo‘qki, charxi a‘zam to bir quyosh mehrin,
Ishq ichra qilg‘ali fosh, o‘ldi anga nigunluq.

Kim hajar zulmatida itsa ne tongki qilg‘ay,
Aynul hayot vaslin ham Xizr rahnamunluq.

To ishq shiddatida tavshalmas odamizod,
Noodamiyliq andin ketmas yiroqu dunluq.

Gar ishq zaxmig‘a vasl marham desangki qo‘ysun,
Xijronda osru qilma besabru besukunluq.

Har nechakim yuz o‘lsa hijronda za‘faroni,
G‘am yo‘q berur chu qon yosh ul yuzga lolagunluq.

Bir jom ul pariyvash to tutti, kimki ko‘rdi
Aytur meni: erur bu yo mast, yo jununluq.

Bu ishq pok birla xirqamni huru rizvon
Yirtishlar, qilurg‘a hullalarin yurunluq.

Vasl istading, Navoiy, ofat boshingg‘a yog‘di,
Boshingda qayda tushti bu tole ozmunluq.

* * *

Solsa partav tom uza chiqqanda ruxsori ochuq,
Bir quyoshdur, tushsa har uy ichra tunglukdin yoruq.

Sovug‘ ohekim chekarmen, garm o‘lur oqmoqqa ashk,
Chashmalarda su bo‘lur issig‘, havo bo‘lg‘ach sovuq.

Tengri ollinda tonuqdemaki o‘tkar kimsani,

Mencha sevmassen, bu ishga xud erur tengri tonuq.

Lablaringkim uchuq tutmish hamul hay'at bila,
Og'zing andoq g'unchadurkim, tushmamish andin qobuq.

Dog' o'rtarga chaponim ichu toshi qolmadi,
Bog'ladim marham chapondin, qoldi gar eski momuq.

Gar yozuqsiz o'lturursen, g'am yemon, lekin g'amim
Munchadurkim, bo'lmag'ay nogah sanga andin yozuq.

Yor dilxohin chu topting, tengdurur vaslu firoq,
Haq rizosin chunki qozg'anding, ne uchmoq, ne tomuq.

Soqiyo, may tutqali qo'pmoq base taklif erur,
Qo'y takallufniyu qo'p, lekin manga o'ltur yovuq.

Za'fi ko'pluktin Navoiyning kam o'lmas nolasi,
Ne munofidur fig'on bulbulg'a bo'lmog'liq oruq.

* * *

Seningdek pariy xayli odamda yo'q,
Demay xayli odamki, olamda yo'q.

Parishon chu zulfung xamin qildi yel,
Parishon ko'ngul yo'qki, har xamda yo'q.

Bu lazzatki, zaxmingda topti ko'ngul,
Yaqin bildikim, hech marhamda yo'q.

Daming xijlatidin nachuk qochmasun,
Bu dam chunki Isoi Maryamda yo'q.

Ko'zung qatlidin dahr eli qolmadi,
Agar qoldi, bu yo'qki, motamda yo'q.

G'amingdnn manga ancha ayshu tarab
Ki, yuz xotiri shodu xurramda yo'q.

Mug'anniy, Navoiy fig'onin eshit
Ki, sozing aro zer ila bamda yo'q.

* * *

Yordin ayru ko'ngul mulkedurur sultoni yo'q,
Mulkkim sultoni yo'q, jismedururkim, joni yo'q.

Jismdin jonsiz ne hosil, ey musulmonlarkim, ul
Bir qora tufrog‘dekdurkim, gulu rayhoni yo‘q.

Bir qora tufrog‘kim, yo‘qtur gulu rayhon anga,
Ul qorong‘u kechadekdurkim, mahi toboni yo‘q.

Ul qorong‘u kechakim yo‘qtur mahi tobon anga,
Zulmatedurkim, aning sarchashmai hayvoni yo‘q.

Zulmatekim, chashmayi hayvoni aning bo‘lmag‘ay
Do‘zaxedurkim, yonida ravzai rizvoni yo‘q.

Do‘zaxekim ravzayi rizvondin o‘lg‘ay noumid,
Bir xumoredurki, anda mastlig‘ imkoni yo‘q.

Ey Navoiy, bor anga mundoq uqubatlarki, bor
Hajrdin dardiyu lekin vasldin darmoni yo‘q.

* * *

Ashkdin jismim binosin qo‘ymadi obod ishq,
Ohdin berdi vujudim tufrog‘in barbod ishq.

Hajr aro g‘urbat yana bemorlig‘ birla junun,
Qildi jonim qismati bu nav‘ yuz bedod ishq.

Shu‘lasidin tushti o‘t olamda ul yuz hajrida,
Har qachon ko‘nglumni qildi o‘rtamak bunyod ishq.

Hajru dardu sabrsizlig‘ keldilar qotil bari,
Lek bu fan ichra bordur barchag‘a ustod ishq.

Yuz fasonam bor ani ko‘rgan zamon arz etgali,
Jilva qilg‘ach, voykim, bermas birin ham yod ishq.

Qatlini ishq ahli topmas jon berib, to ayladi
G‘amza tig‘i birla mahvashlar ko‘zin jallod ishq.

Sendin o‘rgangan kebi Layliyu Shirin zulmu kin,
Mendin o‘rganmak kerak Majnun bilan Farhod ishq.

Vasl tahsili uchun, ey shayx, taqvo qilma amr
Kim, fano oyinin aylabtur manga irshod ishq.

Ey Navoiy, ofiyat ko‘yida sen bo‘l shodu xush,
Kim meni dardu balog‘a aylamish mu‘tod ishq.

* * *

Mayda bo'lsa manga ul la'li shakarxand gazak,
Zahr bo'lsun, tilar o'lsam shakkaru qand gazak.

Dayr piri keragu mug'bachai bodafurush
Ki, ato quysa qadah og'zima, farzand gazak.

Iki la'lingg'a ajab holat erurkim, yo'qtur
Ne aning o'xshashi may, ne munga monand gazak.

Rangi la'li bo'lur ikki labinga yetsa nabot,
Tashla andin bu sari bir-iki parkand gazak.

Yopishur la'linga chun yetsa gazak, vah, ne ajab,
So'rsam anikim, erur jonima payvand gazak.

Davrkim, bodasiningdur gazagi zahr olud,
Oqil andin tilamas boda, xiradmand gazak.

Ey Navoiy, may agar zahrdurur, ichsa bo'lur,
Kimsaga gar bo'lur ul la'li shakarxand gazak.

* * *

Kimki oshiq bo'lsa zoru xastahol o'lmoq kerak,
Rashkdin olam eliga badxayol o'lmoq kerak.

Vasl topmog'lig'ki ishq ahlig'a amredur mahol,
Kechavu kunduz ishi fikri muhol o'lmoq kerak.

Shavq aro gah mo'yadin bo'lmoq kerak, andoqki mo'y
Hajr aro gah noladin andoqki nol o'lmoq kerak.

Vasl mumkin yo'q, vale hijronda har dam yuz balo
Mundoq ofat muhtalosi mohu sol o'lmoq kerak.

Ishq ko'yida zuloli vasl ichmaydur kishi,
Dayr sari tolibi jomi zulol o'lmoq kerak.

Zulm ko'rkim charx etib ikki sipahni kiynavar,
Mo'rlar xayli aroda poymol o'lmoq kerak.

Ey Navoiy, istasang maxlas kuduratdin sanga
Xonaqahdin dayr sari intiqol o'lmoq kerak.

* * *

Dayr aro mug'bachadin sog'ari mastona kerak,
Nechakim tutsa ani to'ldurubon, yona kerak.

Menki bir sog'ar ichib, charxnn barham ursam,
Bu ko'han dayri fanocha manga mayxona kerak.

Yetti daryo suyi may bo'lsa bu mayxona aro,
Loaqal xud birisi sig'qucha paymona kerak.

Dayr piri bu xarobotnpg ayvoninda
Aqli kulga saboq o'rgatgucha farzona kerak.

Davrida mug'bachalar har biri jon olmoqda,
Yuz Masihog'a sitam qilg'uncha jonona kerak.

Buyla bazm ichra alar har birikim tutsa qadah,
Naqdi din bergali bir men kebi devona kerak.

Kim Navoiy kebi bu dayr aro tutsa vatan,
Hushu zuhdu xiradu din ila begona kerak.

* * *

Kinga bir majlisda ohu dard ila so'ze kerak,
Mundog' o't yoqmoqqa avval majlisafro'ze kerak.

Majlisafro'ze agar ham bo'lsa majlis ahlining
Bag'rini kuydurgali ohi jigarso'ze kerak.

Subhi vasling ichra tirguz xayli ushshoqingnikim,
Shomi hajr o'lturgali mendek siyahro'ze kerak.

Ko'yungga har kun borib har dam ko'ray dermen seni,
Menga har kun bayramu har lahza navro'ze kerak.

Yaxshi asra g'am tuni ohim o'qin, ey charxkim,
Sen evaz otmoqqa ham chun tiyri dildo'ze kerak.

Bir xizrvash himmatin berma iligdin, negakim
Dashti hirmon qat'iga oxir qulovuze kerak.

Ishq ta'limin Navoiydin olurlar ahli dard,
Uyla dars ahlig'a mundoq donishomuze kerak.

* * *

Yuzung ochib ne ajab yuz xonumonni o'rtamak
Kim, bo'lur bir sham' o'ti birla jahonni o'rtamak.

Chun ko‘ngul sayd aylading, jismimg‘a o‘t solmoq nedur,
Rasm bo‘lmas qushni olib oshiyonni o‘rtamak.

Za‘fliq jismimni o‘rtab bo‘lma ohimdin malul,
Xosiyat juz dud ne bo‘lg‘ay somonni o‘rtamak.

Bil shafaq o‘tiyu anjum uchqunidin g‘am tuni
Kim, qilibtur mayl ohim somonni o‘rtamak.

O‘rtadi ko‘nglum tan ichra o‘qlaringni uylakim,
Tushsa o‘t ul nav‘i bo‘lmas naysitonni o‘rtamak.

Xalq o‘lub oshiq sanga men o‘rtanurmen, vah, necha,
Elga solg‘an o‘t bila men notovonni o‘rtamak.

Charx ohim o‘qidin yuz ming tushukdur, ey ko‘ngul,
O‘rtamak ani ham uldur parniyonni o‘rtamak.

Nevchun gul bo‘ldi o‘t, ashjor o‘tun, sunbul tutun,
Istamaydur gar falak bu bo‘stonni o‘rtamak.

Solma o‘t ushshoq jonig‘a Navoiy borida,
Nevchunkim yaxshidur avval yamonni o‘rtamak.

* * *

Vah, nedur maydonda har yon azmi javlon aylamak,
Bizga yetkach o‘zga yon ohangi maydon aylamak.

Zulfdin chavgon chekib el boshini go‘y etkali,
Ko‘z yoshimni go‘ydek har sari g‘alton aylamak.

Qon aro jismim bo‘yab, dersenki, ishqim tarkin et,
Bu ekin olamda kofirni musulmon aylamak.

Tan g‘uborinda yoshurdum dog‘i ishqinkim, emas
Ayb muflisdin diram tufroqqa pinhon aylamak.

Ko‘kta gar anjum emas ohim o‘qining yarasi
Shomlar nedur shafaqdin ko‘nglakin qon aylamak.

Charx sidq ahlin g‘amin istarki, bo‘lmish subh ishi
Ashkdin kavkab sochib choki giribon aylamak.

Gar Navoiy jismini ishq istamas toshdin figur,
Bas nedur ani junun ko‘yida uryon aylamak.

* * *

O'z tilim chun istamas rozimni ixfo aylamak,
O'zga tildin ne taajjub bo'lg'ay ifsho aylamak.

Menki o'z sirrimni pinhon asray olmon, turfadur
El aning tutmog'ini maxfiy tamanno aylamak.

Telba sirrin elga gar aytur junundindur valek
Havl erur har dam ani el oshkoro aylamak.

Nuktakim Majnun degay ermas ajab atfoldin,
Aylamak takror ul so'zniyu g'avg'o aylamak.

Ko'nglida yuz qatla pinhon aylamak so'zni ne sud,
Tilni bir qatla aning sharhida go'yo aylamak.

Ko'z manga bas, tilni kesmak istaramkim, xo'b emas
Roz ifsho aylamak, basdur tamosho aylamak.

Kosh o'yulsa ko'z dog'ikim bir tamosho aylabon,
Andin o'ldi ming balo jonimg'a paydo aylamak.

Bu balolardin zamone forig' aylar dayr aro,
O'zni bir dam kimsa masti jomi sahbo aylamak.

Muncha kuymak ishqdindur, ey Navoiy, ashkdin
Su urub tarkin, kerak haqdin tavallo aylamak.

* * *

Ko'nglaking bargi gulu ustida gulrang yelak
Gul kebi jisming uza uylaki gulgun ko'nglak.

Qalag'ay sahfada ruq'angni ko'rub oqti yoshim,
Tifldekkim yugurur ko'rsa mulavvan ko'palak.

Ko'yining tufrog'idin qo'pmas esam tong ermas,
G'am toshidin chu butun qolmadi jismimda so'ngak.

Bukun ul nav'ki mendin bosh erur, sendin tiyg',
Tongla ham bo'lg'usidur mendin ilig, sendin etak.

Yuragim itlaring andoq yedilar tishlashibon
Kim, yana yo'qtur alar ollig'a bormoqqa yurak.

Meni bir mug'bacha oshuftavu volih qilmish,
Naylay islom aro gar ko'p esa mirzovu mirak.

Tishlabon, dayr ichida jomi hiloliy cheksam,
Qursi limusi kavokibning agar bo‘lsa gazak.

Saltanat xil’atidin ortuq erur dayrda mast,
Sudrasam boda gadolig‘ida yirtuq kapanak.

O‘zlugung qaydini kesmakka Navoiy bilkim,
Yo‘qturur dahr irikliklaridin yaxshi egak.

* * *

Ko‘zda yoshim evrulur sargashta Majnun yoshidek,
Aylanur boshim dog‘i qon ichra har dam boshidek.

Qo‘rqaramkim, tashlag‘ay ul sho‘x ko‘yidin yiroq
Kim, boshim aylandurur davron faloxun toshidek.

Bir-biri ichraki yolar ko‘rguzur qavsi quzah,
Bo‘lmagay payvasta ul ikki muqavvas qoshidek.

Ko‘p diloro shakllarkim, chekti Chin suratgari,
Ochmadi bir chehra hargiz surating naqqoshidek.

Ko‘zlaring qonimni qut aylarda sihat toptilar
Kim, qilibturlar g‘izo bemor parhez oshidek.

Rind bo‘lg‘ay ikki olam o‘ynag‘ay bir dav ila,
Bo‘lmag‘ay lekin xaroboti fano qalloshidek.

Siymgun qushlar tong otquncha falakda, ey Masih,
Bor ekinmu biri ul mug‘ dayrining xaffoshidek.

Qonu toza dog‘ ila ko‘nglum aningdek bo‘ldikim,
Ul qadah toshu ichidur lola ichu toshidek.

Gar zarafshon qilsa tazhib ahdi no‘gi xomasin,
Durfishon ermas Navoiy kilki gavharposhidek.

* * *

Turfa ruxsoringki, husn ichra erur gulzordek,
Turfaroq budurki, gulzor ermas ul ruxsordek.

Sarvnozim boshida turna parin ko‘rkim, erur
Sham‘ning boshida kul bo‘lg‘an parishon tordek.

Bir tun ul oy hajridin kuydum, ulus ko‘rdi meni

Tonglasi bir yil takassur tortqan bemordek.

Toshlarkim urdi ul sho‘x, ipga bog‘lab osmisham
Bo‘ynuma ko‘nglum g‘ami taskiniga tumordek.

Za‘fdin ko‘yida qo‘ydum boshim ostig‘a kesak,
Soya ham gar istasam yo‘qtur buzug‘ devordek.

Ul quyosh mast o‘ldi, go‘yokim qilib egri xirom
Yuz jafo jonimg‘a aylar charxi kajraftordek.

Telba ko‘nglungni, Navoiy, zabt aylay olmading,
Emdi chek andin ilig har sori borsa bordeg.

* * *

Rahmsiz bo‘lg‘ay ko‘ngul kuffori Xaybar ko‘nglidek,
Mumkin ermas bo‘lmoq ul sho‘xi sitamgar ko‘nglidek.

Kesti atfol g‘aming ko‘nglum uza na‘l uzra na‘l,
Onchakim bo‘ldi hazin ko‘nglum sanubar ko‘nglidek.

Ko‘nglum ul xat shavqidin yuz zaxmliq jism ichra bor
O‘t ichinda anbar etkan dudi mijmar ko‘nglidek.

Necha zaxm etsang qiziq ko‘nglumni, o‘tdur — qon emas,
Humratikim anda zohir bo‘lsa axgar ko‘nglidek.

Garchi Layli mahmilidin nola ko‘p chekkay daroy,
Savti muhlik bo‘lmag‘ay Majnuni muztar ko‘nglidek

Mujda dayr ahliki, soqiy aksi ermish jilvagar,
Har kishi bersa safo ko‘ngliga sog‘ar ko‘nglidek.

Hajr tig‘idin Navoiy qonu zaxmin ko‘rki, bor
Ko‘ngli mamlu jismidek, jismi sarosar ko‘nglidek.

* * *

Bu kecha ohim erur davronni barham urg‘udek,
Charx gulzoridin anjum gullarin sovurg‘udek.

So‘rg‘ali keldi evurung boshig‘a qo‘ldob meni
Kim, emastur lahzae boshim uza o‘lturg‘udek.

Ey ko‘ngul, dersenki, yoshu ishqini, ne yoshuray
Kim, erur jismim fano tufrog‘ida yoshurg‘udek.

Sinsa ko‘nglum, ne ajabkim, sangi boroni firoq
Bo‘ldi xamliq jism uyin har saridin sindurg‘udek.

Hajr zulmig‘a chidarmen, o‘lgali yo‘q, anglasam
Kim, erur qatling‘a ul jonu jahon qayg‘urg‘udek.

Aysh vaqtini bil g‘animatkim, erur dam ushbu dam,
Charx ermas favt bo‘lg‘an vaqtni yondurg‘udek.

Sen ko‘ngul bersang Navoiyg‘a gahe ming javr ila,
Ermas ul har dilrabog‘a ko‘nglini oldurg‘udek.

* * *

Tang‘a toshu qo‘lg‘a tish zaxmiki soldi telbalik,
Fosh qildi elga ko‘nglaksiz badan, yengsiz ilik.

Gah junundin bandu gohi pand ila so‘hon anga,
Bor emish savdoi ishq ichra base qottig‘ irik.

Har eshiqdin azm qilsam ko‘yiga bog‘liqdurur,
Boshimu ul ostondur to ochilg‘ay bir eshik.

Rokib o‘lg‘ach qildi shabrangini har yon jilvagar,
Soya garchi ko‘p zuhur etmas, quyosh bo‘lg‘ach biyik.

Dardi hajrimni ne bilgay chun yur ashkim safhani,
Ul musofir sari gohikim raqam qilsam bitik.

Lolagun maydin qizarmish ko‘zlaring ul nav‘kim,
Lolazor ustida har yon ag‘namish bo‘lg‘oy kiyik.

Soqiyo mahzun men asru qilmag‘il gardunni zarf
Kim, bo‘lur kechrak nashot o‘lg‘an zamon sog‘ar kichik

Olam ahlig‘a o‘lumdin chora chun imkoni yo‘q,
O‘lma olam fikridin bu lahzakim borsen tirik.

Ey Navoiy, ul Masihodam quyosh chun urdi zaxm,
Ani Iso ignasiyu mehr tori birla tik.

* * *

Menki chektim la‘li shavqi birla jonondin ilig,
Go‘yiyo hayvon suyi birla yudum jondin ilig.

Chun meni hayron anga zoru oqar ashkim ne tong
Ul pariypaykar yusa men zori hayrondin ilig.

Ilgi hinnodinmu rangindurki, men qurbon anga,
Yo qilurda qatl, anga rang o‘ldi qurbondin ilig.

Lutf ishida ko‘rguzur har dam yadi bayzo ul oy
Ne ajab gar eltsa Musoyi Imrondin ilig.

Jon chiqar holatda bas topsam itidin poybo‘s
Ne hadim o‘pmak uchun istarga jonondin ilig.

Dayr aro chun mug‘bacha el yori bo‘ldi, ey ko‘ngul,
Yu mug‘ona may bila ul nomusulmondin ilig.

Rahm etib holimg‘a solsa ko‘z yoshimg‘a bir nazar,
Vah, yumay netkaymen ul dam aqlu iymondin ilig.

Bersa yuz oshub davrondin ilig men xastag‘a
Chekmagungdur hargiz ul oshubi davrondin ilig.

Sayddek o‘qtin qatil o‘ldi Navoiy ko‘nglikim
Sundi oylar tiyg‘ ila kesmakka har yondin ilig.

* * *

O‘zga oylardnn hayotim nash’asi bermas ilik,
Mumkin ermas o‘zgalar joni bila bo‘lmoq tirik.

G‘uncha og‘ziga agar tobi’dur og‘zing, yo‘q ajab,
Hurmat asrar, ne uchunkim ul ulug‘dur, bu kichpk.

Sabzxatlar yo‘q yigit sonida ul yuz tobidin,
Sabzani oq etti go‘yo ul quyosh bo‘lg‘ach itik.

Kirgali ko‘nglumba ul oy gar ko‘zumni tutti qon,
Bir eshik bog‘lansa ne g‘am, ochti tig‘i yuz eshik.

Ayni za’f ichra ko‘zungga sho‘xlug‘ onin erur,
Uylakim bemorlar ichra bo‘lur ba’zi tetik.

Yuz yoshurdung, lek zulfung torini yoydn sabo,
Shu’la past o‘lg‘anda andoqkim tutun bo‘lg‘ay biyik.

Yorug‘ istarsen ko‘ngul, mufrit riyoizat qil qabul,
Qayda ko‘zgu ravshan o‘lg‘ay, bo‘lmasa suhon irik.

Dayr aro behushmenkim, boda tutqach mug‘bacha,
O‘zni bilmak rasm emastur, kimda-kim bo‘lg‘ay bilik.

Chehra chun ochting Navoiyg‘a, tong ermas iztirob
Kim, pariy ko‘rgach junun ahli, qilurlar telbalik.

* * *

Mahvashimda za‘fu men bu g‘ussadin har dam halok
Kim, ne ya‘ni men tirig bo‘lg‘aymenu ul dardnok.

Nogah, ey ahhob, davron qilmag‘ay beboklik,
Yo‘qsa bizdek yuz tuman jonon uchun o‘lsak, ne bok.

Pok jonin, yo rab, olma poklar ko‘ngli uchun,
Bo‘lmasa ma’shuqi, pok, oxir ne osig‘, ishqı pok.

Ko‘nglakin chok aylamish anduhdin gul, chun yoqa
Chok qilsa naylasun bulbulning o‘lmay ko‘ksi chok.

Gar bo‘lur yuz joni pok aning fidosi ozdurur,
Men ne had birla bo‘lay, chunkim erurmen tiyra xok.

Chun ajal jomin sumurmay chiqmas el bu bog‘din,
Xurram ulkim, bosh ko‘tarmas bodadin andoqki tok.

Ey Navoiy, yor dardi ne balo muhlik emish
Kim, arang za‘f etkani ushshoqni aylar halok.

* * *

O‘t urdi jonima, chun ochti la‘li otashnok,
Hayot chashmasidin, vahki, jonim o‘ldi halok.

Zaif jismim o‘tidin jahonni kuydurdung,
Ulug‘ o‘t urmoq uchun o‘rtading magar xoshok.

Deding — ko‘ngul o‘ti dudin chiqarma oh bila,
Agar chin ersa so‘zung, nega ko‘ksum etting chok!

Nazzora hoilidur dudi ohu qatrai ashk,
Fig‘onki, moni’ komimdur anjumu aflok.

Ko‘ngul shikofi dema, anda sabr dafni uchun
Ki, hajr qotili o‘lturdi, qozdi ishqı mag‘ok.

Chu mast o‘ldum esa, may bila yungiz badanim,
Tonging usholg‘an na’shim beliga rishtai tok.

Navoiy istasa lo‘livashe, ajab ermas,
Bu vajh ilaki, vafo tarki ettilar atrok.

* * *

Ko‘kragimdur subhning pirohanidin chokrok,
Kirpikim shabnam to‘kulgan sabzadin namnokrok.

Bu ko‘ngul g‘amnokidin to shodmon ko‘rdum seni,
Istaram har damki, bo‘lg‘ay xotirim g‘amnokrok.

Layli andin qo‘ydi Majnun ko‘nglida raxti g‘amin
Kim, yo‘q erdi manzil ul vodiya andin pokrok.

Uyla mujgon xanjarig‘a yopishibdur durri ashk
Kim, magar andin yatime yo‘qturur bebokrok.

Lablaringdnn jon olurda barcha el quldur sanga,
Jon berurda bir qulung yo‘q bandadin cholokrok.

Odamiliq tufrog‘in bersa fano yeliga charx,
Ohkim, yo‘qtur kishi ahli vafodin xokrok.

Necha o‘qlasang Navoiy ko‘ngli zaxminroq bo‘lur,
Ko‘rma duk zaxmeki tekkan soyi bo‘lg‘ay chokrok.

* * *

Baski, ko‘ksun choki tikkan ignadin bo‘ldi teshuk,
Ko‘nglakim chokidek o‘lmishdur vale andin churuk.

Jonfizo la‘ling bnla qotil ko‘zung hijronida,
Uyla holim borkim, bilmon, tirikmen yo o‘luk.

Xotami la‘ling agar og‘zimg‘a yetkach, tishlagum,
Muhr etarda mo‘m yopishqon kebi bosqach uzuk.

Furqatingdin loladekdur chok-chok o‘lg‘an ko‘ngul,
Negakim, ham qon aro bo‘lmish bo‘yog‘liq, ham kuyuk.

Otashin la‘ling agar jonimni o‘rtar, tong emas
Kim, erur asru isig‘, nekim erur asru chuchuk.

Dema, dashti ishq aro ming xayli ishq ahli qoni
Itti bu poyoni yo‘q sahroda har yon bir suruk.

Ey Navoiy, faqr yo‘lida burun o‘z lukni sol
Kim, bu yo‘lda po‘yag‘a mone‘dur ul ortuqsi yuk.

* * *

Do'stlar, gulshan aro sarvi ravonimni tilang,
Topibon keltursangiz, muzdig'a jonimni tilang.

Buki bedillig'din o'lgumdir, ilojimni tilab,
Chunki topmaysiz, boshimg'a dilsitonimni tilang.

Bo'lgucha nomehribonim furqatida mehribon,
Mehribonlig' aylabon nomehribonimni tilang.

Ne tilarsiz telbarab itkan ko'ngulni bog' aro,
Qo'yida devonai bexonumonimni tilang.

Qatlim istar dushmanim hijronidur, gar bilsangiz
O'lganimni hajridin, zinhor qonimni tilang.

Og'zi hajridin agar bo'lsam adam, ziphorkim,
Benishonlig' kishvari sari nishonimni tilang.

Ey xarobot ahli, yetmaydur qadahdin nash'ae,
Ul xarobotiy harifi nuktadonimni tilang.

Sovusa Farhodu Majnun qissasidin ko'nglunguz,
Bas, mening ishq ichra o'tluq dostonimni tinlang.

Chun Navoiy o'ldi g'amdin, ey sitamgarlar, ne sud,
Joni zorim yo'qsa, jismi notavonimni tilang.

* * *

Ey mug'anniy, yor bazmida navo soz aylasang,
Jon fidong o'lsun g'amim sharhidin og'oz aylasang.

Uddek kuymakligim sharh et lisoni hol ila,
Nag'mada udung lisonin sehpardozi aylasang.

O'zga olamdin xabar deb bizni tirguzdung ne tong,
Bu risolat birla gar izhori e'joz aylasang.

Rozim ar sozing lisonidin ba'idul fahm esa,
Anga ruhafzo unungni dog'i hamroz aylasang.

Otlanib boshimni raxshingning ayog'i ostig'a,
Tig' birla solg'udek masti sarandozi aylasang.

Parda yop roz uzrau doxil bo'l ushbu bazm aro
Kim, erur xorij agar beparda ovoz aylasang.

Chekmading lahne Navoiy ko‘nglun istab ayb emas
Anglab o‘zungni navo ahlig‘a shahnoz aylasang.

* * *

Xarob qilmadi oncha menin mayi gulrang
Ki, qildi orazi gulrang birla soqiyi shang.

Ne soqiy ulki, aning ishvasig‘a boqsa, bo‘lur
Havos lolu, xirad masxu ruhi notiq dang.

Halok neshi aning g‘amzasiga yo‘q hamto,
Hayot javhari la‘li labig‘a yo‘q hamnang.

Qiyo-qiyo boqishi yetkurub bag‘rig‘a qilich,
Qora-qora mujasi yetkurub ko‘ngulga xadang.

Savodi a‘zami kufr ila zulchi zunnorin
Ki, topilib shikanu halqasida chinu farang.

Bu nav‘ mug‘bacha may tutsa dayr aro kishiga,
Kishi emas, gar anga qolsa donishu farhang.

Navoiy o‘ldi chu bu soqiy ilgidin sarxush,
Ne ayb, dayrg‘a masjiddin aylasa ohang.

* * *

Ne bo‘ldi dardima, ey bevafo, davo qilsang,
Vafog‘a va‘da qilib, va‘dag‘a vafo qilsang.

Tanimni qurb fizosida xoki rah etting,
Boshimni vasl eshikiga oshno qilsang.

Sunub qo‘lumni yuzungga, murod etib hosil,
Ochib yuzungni, ko‘zum hojatin ravo qilsang.

Visol avji biyik, ey ko‘ngul qushi, sen past,
Yetishmak anda ne mumkin, agar havo qilsang.

Jahon g‘amin chu olur, ber qadahni, ey soqiy,
Olurmen, ikki jahon mulkiga baho qilsang.

Zamona ahli jafosin tag‘oful aylarsen,
Alar tag‘oful etib, kosh sen jafo qilsang.

Agarchi ahli navodur vale ul oy boqmas,
Navoiyo, necha bulbul kebi navo qilsang.

* * *

Bo‘lur gahikn g‘amim shu’lasin ayon qilsang,
Shararni shu’la uza nuqtalar gumon qilsang.

Ko‘zum yorug‘ tilar ersang, yoshurma xolingni
Ki, ko‘r o‘lur ko‘z, agar nuqtasin nihon qilsang,

Xadangi ohim ila, ey falak, xato qilmay,
Qorong‘u tunda ne kavkabnikim nishon qilsang.

Iloj qilmaki, botroq kuyarga ansab erur,
Tanim chinin necha hajringda notavon qilsang.

Ko‘z ichra halqa urubtur sirishk o‘lur, ey ishq,
Ko‘zum qorasini ul yoshlar ichra xon qilsang.

Chu javring o‘rtadi parvonani ne sud, ey sham’,
Kesib sochingni, azosi uchun fig‘oi qilsang.

Ko‘zungni ko‘ngluma andoqki mizbon qilding,
Yuzungni ko‘zuma ham, kosh, mehmon qilsang.

Bu bog‘ gullari bargida topmas, ey bulbul,
Dimog‘i mehr isi, yuz qatla imtihon qilsang.

Navoiy, aylagasen vasl kishvarini vatan,
Fano yo‘lig‘a kirib, tarki xonumon qilsang.

* * *

Chamanda sarvinozim jilva qilmoq aylamas ohang,
Jahon bo‘stonidin, billah, bo‘lubmen g‘unchadek diltang.

Mizojikim tilar xilvat, xudoyo, bo‘lmasun ofat,
Bihilmen gar qilib ishrat, ichar maxfiy mayi gulrang.

Yashil yafrog‘liq ashjor emas hajringda, ey dildor
Ki, ohim taffidin gulzor mir‘oti tutuptur zang.

Solibtur chorbolish gul, tutuptur chorgah bulbul,
Ne sud ul shah ichay deb mul, musharraf aylamas avrang.

Malolat bo‘lsa jononda tikoncha bordurur jonda,
Agar har gul gulistonda ko‘rinsa bir harifi shang.

Bu gulshanda guli ra’no to‘kulmak vahmidin go‘yo,

Jamolin kech qilur paydo dema bulbuldin aylar nang,

Navoiy ko'rmayin ani yetibtur og'zig'a joni,
Magarkim qilg'ay afg'oni gahi ul gul sari ohang.

* * *

Subhi iqbolu saodat keldi ul farxunda eng,
Tong boshida muhtariq kavkabdek ul eng uzra meng

Sarvkim, teng tutmas o'z qaddi bila har naxlni,
E'tidol ichra emastur sarvi qadding birla teng.

To meni sargashta chiqtim, dashtdin har yon quyun
Po'ya aylar tinmayin, nevchunki topmish yerni keng.

Ko'nglak o'rpig'a yelak kiyding hamono, ey quyosh
Kim, yadi bayzog'a mone' bo'lmag'ay har sari yeng.

G'orati islomu din yolg'uz qilursen go'yiyo,
Buyla yag'molarda yo'q hojatki, bo'lg'ay kimsa heng.

Boda istab zuhd tarki ayladim, olg'aymusiz,
Xirqavu sajjoda rahn etsam, xarobot ahli deng.

Dog'u qon birla Navoiy ko'ngli bo'ldi lolakim,
Bu taqozo aylar ul mushkin mengu gulrang eng.

* * *

Chun latofat ko'zgusi bo'lmish safo ichra ul eng,
Yo rab, ohim dudi zohir qilmasun ul engda meng.

Ilgim o'tin daf' etar yeng suyi, baskim, elturam
Oh man'ig'a ilik yo ashkning daf'ig'a yeng.

Qomating birla latofatda o'zin teng tutsa sarv,
Bordur ul yanglig'ki, bo'lg'ay sarv birla soya teng.

Men balo chohidavu Majnun farog'at dashtida
Lofi ishq ursa, ajab yo'qkim, topibdur yerni keng.

Sudrabon eltur qazo ilgi meni mayxonag'a,
Mast bo'lmay chora bormu, ey nasihat ahli, deng.

Turktoz aylab ko'ngul olding ajaldin burna jon,
Hissa oyirma anga, nevchunki ermas erdi cheng.

Ey Navoiy, gar ko'ngul ketti, malolat ko'rma ko'p,
Sen chu bedillikka qoyilsen, erur ul telba teng.

* * *

Mutribo, g'am bazmida to navha ohang aylading,
Za'flig' jismimni toru qomatim chang aylading.

Bo'ldi bo'stoni uzoring bodadin afruxta,
Mayni go'yo bo'stonafro'z ila rang aylading.

Chok etib el ko'nglin etting g'unchadek ko'nglum girih
Ochting el ko'nglin agarchi bizni diltang aylading.

Buki tashbih etting, ey ko'z, xoki poyin surmag'a,
Bilki javharni qaro tufroqqa hamsang aylading.

Ishq sirri mahmilin ko'k pili chekmas, ey qazo,
Gar hilolidin gajak, xurshididin rang aylading.

Ne qatiq vodiy ekin, yo rab, sanga ey ishqkim,
Aql sarkash tavsanin qo'yg'ach qadam lang aylading.

Qil Navoiyni vujudi nangidin, yo rab, xalos,
Chun vujudin barcha olam ahlig'a nang aylading.

* * *

G'am toshin jismimda paykoning bila band aylading,
Ul samarni bu yig'ochqa bargpayvand aylading.

Chun shakar shirinlik izhor etti la'ling ollida,
Demayin, qilding tabassumkim, shakarxand aylading.

Elga ishrat bodasi tuttung yoyib xoni visol,
Vahki, bizni qon yutub, g'am yerga xursand aylading.

Istamas bo'lsang meni, bulbul kebi shaydo, nedin.
Yuzni gulgun boda birla gulga monand aylading.

Qilding ul yuz jannatidin ayru bu ko'z mardumin
Odamu har sari yoshin anga farzand aylading.

Dahr bog'ining gulida yo'qturur bo'yi vafo,
O'zni, ey bulbul, agar parkand-parkand aylading.

Ey pariy, debsen Navoiy bor emish Majnun kebi,
Bir yo'li ul telbani qaydin xiradmand aylading.

* * *

Sarvga ra’no xiroming birla bedod aylading
Kim, qadingning qullugidin ani ozod aylading.

Gul dog‘i husnunga erdi xo‘shachin yuz vajh ila,
Ko‘rmanin yuz xirmanin bir damda barbod aylading.

Qo‘yma minnat bizga g‘amgin aylabon ishq ahlini,
Bizni ham shod etmading, gar elni noshod aylading.

Aylading ko‘nglum imorat partavi ruxsor ila,
Ka‘bani butxona qilmog‘liqqa obod aylading.

Aytmonkim, umr o‘tub, sog‘inmading bir dam meni,
Qatl etarda chun kerak bo‘ldi kishi yod aylading.

Tslbalik o‘ltursa ham bo‘ynungg‘a qonim, ey ko‘ngul,
Bor ekach odam nega mayli parizod aylading.

Yig‘lamoqdin ko‘r bo‘l, ey ko‘z, firoq ayyomida,
Ne uchun o‘zni xo‘blar husing‘a mu’tod aylading.

Benasib erding fano oninidin, ey shayxkim,
Do‘st vaslin toatu taqvog‘a nsnod aylading.

Ey Navoiy, o‘ldung armon birlakim, faryodingga,
Yetmadi ul no‘shlab har necha faryod aylading.

* * *

Yuzung oq, ey g‘amki, ashkim rangini ol aylading,
Jon fidong, ey dardkim, jismimni pomol aylading.

Holatim xalq anglamas, yo rab, sen-o‘q rahm aylagil,
Chun g‘ame berdingki, ayturdin tilim lol aylading.

Sen tarahhum qil, xudoyo, bu qotig‘ holatdakim,
Meni zoru dilbarimni forig‘ulbol aylading.

Safhai ruxsor uza xatkim chiqarding — fitnadur,
Fitna uzra nuqtalardurkim, otin xol aylading.

Sharhi ishqing yozg‘ali jismim quruttung xomadek,
Har taraf jon rishtasin ul xomag‘a nol aylading.

Vah, ne hol erdiki, majlis ichra la’ling jomidin

Elni xushhol etting, ammo bizni behol aylading.

Elga javlon ichra solding tig‘, yuz ming voykim,
Har qachon yetting Navoiy sari, ihmol ayladng.

* * *

Donai holing bila ko‘nglum qushin rom aylading,
Gardi yazdiy me‘jaringdin qasdig‘a dom aylading.

Sabzau gul istamon to vo‘smavu gulgunadin,
Qoshni aylab sabzagun, orazni gulfom aylading.

Husn bog‘ida qading bo‘lmish latofat gulbuni,
To‘nni gulgun, tugmani to g‘uncha andom aylading.

Qomatim dolu yoshim gulrang erur to noz ila,
Dolu gul tekkan niholi uzra orom aylading.

Yuz uza ochting soching zunnorin, ey kofir, magar
Fosh etib kufringni qasdi ahli islom aylading.

Tongla jannat huridin kech, ey ko‘ngul nokom ila
Gar bu kun dunyo arusi vaslini kom aylading.

Ey Navoiy, zulfig‘a bo‘ldung parishon oqibat,
Yaxshi jam‘iyat bu savdodin saranjom aylading.

* * *

Nil tortib, orazing oroyishin fan aylading,
Shu‘lai ko‘kurd birla sham‘ ravshan aylading.

Sarvdin zohir yo‘q erdi juz niyoz, ey sarvnoz,
To xiromon jilva birla azmi gulshan aylading.

Hazl birla do‘stluq izhori aylab, ohkim,
Jumlai olam elin jonimg‘a dushman aylading.

Dud solmish boshima hajr, ey balo toshi, magar
Jism unining gunbadi boshini ravzan aylading.

Juz sharar ne dona hosil aylagaymen, chunki sen
Mazrai jonim aro o‘t birla hirman anlading.

Chun qadah berding labi xandon bila, ey mug‘bacha,
Jong‘a la‘li otashinni shu‘laafkan aylading.

Ey Navoiy, xirqa zaylidan aritding durdi xum,
Bizni bu dayri fanoda pokdoman aylading.

* * *

Yo qoshingg‘a qatl uchun ziynat farovon aylading
Kim, ham etting lojuvardi, ham zarafshon aylading.

Buyla ikki yo uchun soz aylabon kirpikdin o‘q,
G‘amzalar neshidin ul o‘qlarg‘a paykon aylading.

Naqdi sabrim g‘unchadek og‘zingda qilg‘andek nihon,
Xurdai ishqingni ko‘nglum ichra pinhon aylading.

Oллоh-olлоh, to ne fikr ettingki, la’lu g‘amzadin,
Birni jonbaxshu birini ofati jon aylading.

Gul to‘kuldi, sarv ham yeldin taharruk qilmadi,
Bog‘ aro to yuz ochib, qadni xiromon aylading.

Ne ajab, ey gul, iching qon etsa gardun laxt-laxt,
Baski, bulbul ko‘nglini g‘unchang kebi qon aylading.

Ey Navoiy, yor agar qovdurdi andin, anglakim,
Ko‘yida o‘tgan kecha haddin ko‘p afg‘on aylading.

* * *

Hajrdin ko‘zumga olamni qorong‘u aylading,
Umr din ko‘z yung‘anim ul tunda uyqu aylading.

Jonu ko‘nglum muddate sargashtadur ko‘yung aro,
Boshlarin aylandururg‘a buyla jodu aylading.

Holima qolur taajjubdin el og‘zi ochilib,
Yo‘qsa ahvolim jahon ahlig‘a kulgu aylading.

Ashk siymobimudur hajringda, yo ko‘z oqini
Hal qilib, ko‘z din ravon ul nav‘kim su ayladnng.

Qoldi mahmizingdin oy yuzinda, ey chobuk, nishon,
Go‘yiyo javlon kuni ani tepingu aylading.

Shohidi davrong‘a go‘yo, ey tarab mashshotasi,
Bodadin gulgunavu sog‘arni ko‘zgu aylading.

Buki aytursen zamon ahling‘a yo‘q ermish vafo,
Ani ma‘lum, ey Navoiy, bu zamonmu aylading.

* * *

Base dard berdingu davo qilmading.
G‘amu ranjim anglab, shifo qilmading.

Base va‘da berding, qilay deb vafo,
Hamin va‘da qilding, vafo qilmading.

Gunahsizki, hajr o‘qi otting menga,
Xato erdi, ammo xato qilmading.

Visolingda ko‘nglumni tindurmading,
Firoqingda to muftalo qilmading.

Ko‘ngul birla jonni ham etting asir,
Bu shiddatni yolgiz mango qilmading.

Yaqin istamak dast agar bermadi,
Yiroqtin dog‘i marhabo qilmading.

Navo birla garchi hech kimsani
Navoiy kibi benavo qilmading.

* * *

Kog‘az uza qalamni fusunsoz qilmading,
Bir ruq‘a birla bizni sarafroz qilmading.

Jonsiz tanim hayoti uchun noma yozmading,
Kilking uchini mo‘‘jizapardoz qilmading.

Vasling kuniyu shomi firoqing bayonida
Kofur birla mushkni hamroz qilmading.

Bir mehr nomasi bila sargashta zarrani
Kundek jahonda mujibi e‘zoz qilmading.

To ro‘zgorim aylamading duddek qora,
Bir nomaning savodini og‘oz qilmading.

Ey ko‘k dabiri, kimsaga bir noma yozmading
Kim, xoma yanglig‘ ani sarandoz qilmading.

Rahmat, Navoiyo, sangakim yor har necha
Zulmin ko‘p etti, mehru vafo oz qilmading.

* * *

Qaysi anduh o‘tikim, kuygan tanimg‘a urmading,
Ne balo toshiki, sing‘an boshima yog‘durmading.

Ne yomon umr erdikim, kelding chu za‘fim so‘rg‘ali,
Aylaguncha jon nisori maqdaming ham turmading.

Jon kebi kelding va lekin iztirobidin ko‘ngul,
O‘lturushquncha dog‘i boshim uza o‘lturmading.

Har sari mo‘yum zaboni hol ila yolbordilar,
Mo‘-bamo‘ anglab o‘zungni, bizga ham kelturmading.

Chunki chiqting — chiqti jonim, ne iyodat erdi bu,
Qatlim etting, xasta jonimg‘a davo yetkurmading.

Bog‘ aro, ey sarv, ham sarsabzsen, ham sarfarozi
Kim, nechukkim, nastaran bir xasqa bosh indurmading.

Ey Navoiy, qilmading xoli ko‘ngulni g‘ussadin,
To qadahni uylakim ko‘nglung tilar to‘ldurmading.

* * *

Kulmading, to ko‘zlarimni kavkabafshon qilmading,
To‘kmading qonimni, to bag‘rim to‘la qon qilmading.

Tifldekkim, g‘uncha ochqay, qilmading, ey bag‘ri tosh,
Xotiringni jam‘ to ko‘nglum parishon qilmading.

Elga aytur zahra yo‘q, vah, yo‘qsa qay bir turktoz
Ayladingkim yuz ko‘ngul mulkini vayron qilmading.

To quyoshdek jilva qilding, qo‘ymading bir zarrakim,
Ofarinish ichra ruxsoringg‘a hayron qilmading.

Yuz balo toshini ishq atfolidin yog‘durmading,
To junun torojidin jismimni uryon qilmading.

Ey falak, qaysi quyosh yuzlugni bir kun charx uza
Jilvagar qildingki, oqshom yerga pinhon qilmading.

Demakim, qo‘ydum Navoiy jonig‘a dog‘i ajal,
Shukri boriy muhtaloyi dog‘i hijron qilmading.

* * *

Yana, ey ishq, guli ruxsarin oshubi chaman qilding,
Hazin bulbul tanig‘a har biridin bir tikan qilding.

Ko‘ngulni telba aylab qaydig‘a har yon oqar sudin,
Chaman zanjiri gesusinda yuz chinu shikan qilding.

Sahob atfoli jola toshlarin yog‘durg‘ali, ey gul,
Pariy yanglig‘ zuhur aylab, junun bulbulg‘a fan qilding.

Rayohin xaylini chekmakka yer zindonidin go‘yo,
Bulut ayyoridin har qatra torin bir rasan qilding.

Niholi gul nishiman gulshan etting go‘yi, ey bulbul,
Firoq ichra tikandin bistaru xasdin vatan qilding.

Yuzung sham‘ida shabnam, yo‘qsa terdur, soqiyo, vahkim,
Ul anjumdin shabiston ichra qatli anjuman qilding.

Chamanda mast yeldin, vahki, har yon xam bo‘lur guldek,
Zamone jilva aylab, bizni rasvoyi zaman qilding.

O‘luk deb ujbodin zohid anga xilvatni go‘r aylab,
Hamono pardai pindorin, ey gardun, kafan qilding.

Navoiy, qayda g‘am sayli yana ko‘nglung uyin buzg‘ay
Ki, aylarda imorat anda balchiqi durddan qilding.

* * *

Jon olurda jism zor erkanni bilmasmu eding!
Qon to‘karda jon figor erkanni bilmasmu eding!

Nola jurmi birlakim, jonimni olding, nolishim
Sensizin beixtiyor erkanin bilmasmu ednng!

Qilding el mehrin sanad qatlimga, yo‘qsa jon aro,
Sirri ishqing ustivor erkanni bilmasmu eding!

Tuhmati bemehrlig‘ qildingki, bilgach o‘lgamen,
Yo‘qsa, mehring jong‘a yor erkanin bilmasmu eding!

Vaslinga yetkurmagan zulm erdi, vah, yo‘qsa ko‘ngul
Furqatingdin beqaror erkanni bilmasmu eding!

Oshiq o‘ldung, ey ko‘ngul, qilma fig‘on bedodidin,
Ishq aro yuz muncha bor erkanni bilmasmu eding!

Ey Navoiy, gar ko‘ngul ishqingni yoydi, tong emas,
Nuktasi devonavor erkanni bilmasmu eding!

* * *

Otashin ruxsora ochib, xonumonim o‘rtading,
Xonumonim xud ne bo‘lg‘ay, jismu jonim o‘rtading.

Dema, ne qildim, ne qildim, jonu ko‘nglungni olib,
O‘rtading, ey qotili nomehribonim, o‘rtading!

Dilraboliq birla chun yoqting jamoling shu‘lasin,
Xasta ko‘nglum olg‘ach-o‘q, ey dilsitonim, o‘rtading.

To‘lg‘anib kuysam, ajab yo‘q, o‘tqa tushkan rishtadek,
Chun firoq o‘tig‘a jismi notavonim o‘rtading.

O‘tqa soldnng sabru aqlu jonu ko‘nglum barchasin,
Yo‘qu borim kuydurub, yaxshi-yomonim o‘rtading.

Sog‘aring jonu jahondin ortug‘ ermish, soqiyo,
Lekin ul o‘t birla-o‘q jonu jahonim o‘rtading.

To Navoiydek belu og‘zing xayoli birlamen,
Ushbu yo‘q savdoda paydovu nihonim o‘rtading.

* * *

Tilagim sening huzurung, talabim sening jamoling,
Necha kun tirikligimdin g‘arazim sening visoling.

Chiday olmasam firoqing, o‘pa olmasam ayoqing,
Ko‘ra olmasam naziring, topa olmasam misoling.

Manga dashtdin farah yo‘q, manga boshdin tarab yo‘q
Farahim sening hadising, tarabim sening xayoling,

Ajal ushbu damki, ko‘yungdamen olsa jonim, bore
Boshim o‘lsa xoki poying, tanim o‘lsa poymoling.

Yuzida urubsen, ey mehr, kamoli husndin dam,
Manga ravshan o‘ldi bu damki yetibturur zavoling,

Nega tarking etmay, ey charxki, shomu axtarimdin,
Qarodur yuzung va lekin oq erur yuzungda xoling.

Mayi ishq chun Navoiyni jahonda qildi rasvo,
Bu qadahni, do‘stlar, emdi oning qoshidin oling.

* * *

Bu ne husnu noz erurkim, intihosi yoʻq aning,
Bir nafas yoʻqkim, koʻngulda yuz balosi yoʻq aning.

Xoli hijronida tim-tim yerga tomgan qon yoshim,
Har biri bir lolasdurkim, qorosi yoʻq aning.

Koʻnglum andoq toʻldi qon birlaki, chiqmas nolasi,
Boda toʻlgʻan jom yangligʻkim, sadosi yoʻq aning.

Zohir etti xasta koʻnglum yorasi ogʻzida qon,
Kim bagʻir xunobidin ayru gʻizosi yoʻq aning.

Qullugʻung dogʻin qoʻyub, koʻnglumni gʻamdin sotqun ol
Kim, bu naqdi qalbdin ortuq bahosi yoʻq aning.

Ganji ishratdur arusi dahr vasli, ohkim,
Anbarin zulfidin oʻzga ajdahosi yoʻq aning.

Hajr oʻqi zaxmin Navoiy bogʻlamish boshtin ayoq,
Yoʻq esa jismin yopar chogʻliq Inbosi yoʻq aning.

* * *

Shoh boʻldi ishq ichinda sohibasrorim mening,
Ishq manshurida tugʻrodur bu shahkorim mening

Laʼli yodidin tirigmen, yoʻqsa oʻlgum zaʼfdin,
Qonki har yondin toʻkar bu jismi afgorim mening.

Men junun sahrosida yittim, gar anda har kishi
Koʻrsa Majnunni erur, bildeg, namudorim mening.

Ogʻzidin andoq adam koʻyida foniyo boʻlmisham
Kim, vujud iqlimida topmaslar osorim mening.

Bulajab holim junun ichra gar elni kuldurur,
Vahki, yigʻlatur yuz oncha nolayu zorim mening.

Koʻnglum oʻz holida yoʻq, voqif boʻlung, ahhobkim,
Hajr dardidin erur hol uzra bemorim mening.

Kofiri ishq oʻldum ul but ollida, vah, yaxshidur
Dayr aro bogʻlanmasa boʻynungʻa zunnorim mening.

Sen dagʻi koʻrguzma makru shoʻxluq, ey zoli charx
Kim, bilur sendin koʻp ortuq shoʻxi makkorim mening.

Xotirim, ham davru ham davr ahlidin ozurdadur,

Ey Navoiy, istama pand aytib ozorim mening.

* * *

Tong nasimin soyir etkan gul uzorimdur mening,
Sekritib maydong‘a kirgan shahsuvorimdur mening.

Gard emas, gardinda balkim ko‘rmasun deb el ko‘zi,
Volihu sargashta joni xoksorimdur mening.

Markabining na‘lidin har dam choqilg‘an o‘t emas
Kim, ko‘ngul otlig‘ zaifi beqarorimdur mening.

Baski, telmurdi ko‘zum kirgaymu deb maydon aro,
Ko‘z qarosi yo‘qki, dog‘i intizorimdur mening.

Ul bahori husn mingan qatraafshon bodpoy
Gulshani aysh ochqali abri bahorimdur mening.

Chobuki mehr o‘ldi bemehru harun ko‘k tavsani,
Tutmang otinkim, eshitmak ani orimdur mening.

Yo‘lida aylay fido ko‘z gavharin, jon javharin,
Ey Navoiy, yetsa ul chobuk, nisorimdur mening.

* * *

Ne ajab, sarvi sihiga inmasa boshing sening
Kim, emastur qaddu ra‘noliqda bo‘ydoshing sening.

Gar nihoni fitna ta‘lim aylamas, bas ne uchun
Boshini chekmish banogo‘shungg‘acha qoshing sening?

Sangboroni g‘amingdin bosh ne yanglig‘ yoshuray
Kim, saodat gavharidur boshima toshing sening.

Obi hayvon birla go‘yo qildi la‘li rang hal,
Suvrat ichra chun labingg‘a yetti naqqoshing sening.

O‘ta olmas xonaqaxi quds eli, ey mug‘bacha,
Dayr eshikinda chu tuzgay bazm avboshing sening.

Dema, ey nosihki, qilmaysen so‘zum birla amal,
Xotirimda qayda qolmish muncha qolmoshing sening.

Ey Navoiy, bo‘ldi qonlig‘ dushmaningkim, yoshurur
Yordin sarig‘ yuzung rangini qon yoshing sening.

* * *

Ishqim ortar xatti zohir bo‘lg‘ali jononaning,
Sham‘ dudi shu‘lasin afzun qilur parvonaning.

Har dam ashkim kelturur yuz ta‘n majnun ko‘ngluma,
Qismi yoshlardin hamesha tosh erur devonaning.

Orazingning naqshidin butxonadur ko‘nglum uyi,
Ishq bo‘lmish barhaman ichinda ul butxonaning.

Shomi hajrim sharhi elni bexud etsa ne ajab
Uyqu kelturmakdurur xosiyyati afsonaning.

Sudurur bag‘rimki, paykoni ko‘nguldin chekti bosh
Nam havoda sabza chiqqandek uchidin donaning.

Yiqmadi ko‘k gunbadin yog‘ib havodis yomg‘uri
Kim, suvar erkin chiqib tomini bu koshonaning.

O‘qlaring chok ettilar har yon Navoiy ko‘nglini,
Yo‘llar etgandek yog‘in devorini vayronaning.

* * *

Gar jafo qil, gar vafokim, dilistonim sen mening,
Gar meni o‘ltur vagar tirguzki, jonim sen mening.

Xohi ra‘no qad bila borgil yonimdin jilvagar,
Xohi kel qoshimgakim, sarvi ravonim sen mening

Ko‘nglum ichra sensenu ishqing ne dey holim senga,
Chun bu yanglig‘ mahrami rozi nihonim sen mening.

Jilva aylab har zamon, afg‘onu ohim qilma ayb,
Ham sen-o‘q chun boisi ohu fig‘onim sen mening.

La‘lidan bir-ikki so‘z mazkur qil, ey xasta jon,
Bori bu bir-ikki damkim, mehmonim sen mening.

Telbalardin garchi rad qilding meni, lek anglag‘il
Kim, pariy ruxsoralardin tanlag‘onim sen mening.

O‘ldi mehringdin Navoiy, bevafo debsen ani,
Ertagi nozuk mizoji badgumonim sen menng.

* * *

Ko‘ngullar quti shirin dostoning,
Bag‘irlar qoni la’li durfishoning.

Nihonu oshkoro men sanga yor,
Sening ag‘yor ila rozi nihoning.

Muhiblar birla har tun, bizdin ayru
Qadahlarkim, chekarsen, no‘shi joning.

Vale vahm ayla andinkim chekib voy
Damodam qon yutar bir notavoning.

Ajab la’lesen, ey ashki jigargun,
Ajab yo‘qkim, erur g‘am tog‘i koning.

Kular, ey bog‘bon, har g‘uncha go‘yo
Ki, g‘ofildur xazondin gulsitoning.

Navoiy ishq vodiysig‘a kirdi,
Xatarliq yo‘ldur, ey ahhob, yoning!

* * *

Samandi noz uza ul chobuki balog‘a boqing,
Pari boshinda malak parridin o‘tog‘a boqing.

Nachukki qavsi quzah davri mehr aksi erur,
Topib ham egnidin aylang‘an ikki yog‘a boqing.

Sadog‘i jonibikim ilgiga sinon tutmish,
Yuz o‘q yiloniyu bir qotil ajdahog‘a boqing.

Agar bu o‘qu sinon urmog‘in inonmasangiz,
Ochib tanimni adaddin fuzun yarog‘a boqing.

Bu shakl birla jahon buzmog‘i yaqin gar emas,
Ulusta har taraf oshubu ibtilog‘a boqing.

Bu bog‘ gullarini yerga sochmayin qo‘ymas,
Xazon yelini ko‘rung charxi bevafoq‘a boqing.

Navoiy o‘ldi jahon ahlidin navo topmay,
Ne bo‘ldi bir nazar ul zori benavog‘a boqing.

* * *

Ey, mening jonim olib yaxshilig‘ing,
Beribon jon yana yaxshi qilig‘ing.

Qahr ila bodaki, tuttung o‘ldum,
Zahrdek o‘lturur elni achig‘ing.

Husndin mehr g‘arazdur, ey ishq,
Bu masaldur: silig‘ingdin ilig‘ing.

Asradim seni ko‘z ichra, ey yosh,
Qonima erdi tanug‘lug‘ osig‘ing.

Mast ul kofiri bebok kelur,
Aqlu din ahli, o‘zunguzni yig‘ing.

G‘ayr gardi borur ul pok sari,
Qani, ey ko‘z, bu mahalda arig‘ing.

Ey Navoiy, necha solg‘ay oshub,
Ul pariy ko‘yida devonalig‘ing.

* * *

Qora-qora muja xanjarlarin ititmak ishing,
Hayot naxlini keskan qiyo-qiyo boqishing.

Ishing bu erdiki, jonimni olg‘asen, tanni
Ki, sudraturmen eshiktin magar tugondi ishing.

Zuloli Xizr labing ul zulol qatralari
Ki, jola bo‘ldi uzoring bahori ichra tishing.

Ne g‘unchasen ko‘ngul oxirki yelu su yeriga,
Bo‘lubtur ohu bag‘ir qoni birla parvarishing.

Ko‘zumga qo‘ydn qadam, vah, o‘tar xayol aylab,
Olay desa ayog‘, ey ko‘z qoralari, yoshing.

Erur chu dahr buzug‘ gulxan, ushbu avlokim,
Buzug‘da kechsa yozing, gulxan ichra o‘tsa qishing.

Navoiy, istama eldin junun ilojinkim,
Bu telbalik aro yo‘q ul pariydin o‘zga kishing.

* * *

Oshiq o‘ldum, pand bermang — choram asbobin tuzung,
Ishq zor etganga zulm etmang — tarahhum ko‘rguzung.

Eyki, dersiz ishq aro sabring uyin obod qil,

Mundoq etguncha hayotim qasri bunyodin buzung.

Sarvinozimkim borur ko'z bog'idin, qilmon qabul,
Gar aning o'rnida to'bi naxlini o'lturg'uzung.

Onsizin, ey do'stlar, ne zahru ne obi hayot
Kim, musovidur manga gar o'lturung, gar turguzung.

Gar ajal turg'uzmadi jismimni ul oy ko'yida,
Do'stlar, na'shimni bore anda bir dam turg'uzung.

Durd kelturdung debon yozg'urmangiz, ey ahli ishq,
Bok yo'q, zuhdum ridosi kunjiga solib suzung.

Chun Navoiy ko'nglini qildi girih bir tori zulf,
Do'stlar, sarrishtai ummidni andin uzung.

* * *

Toza dog' atrofida jismimda tim-tim qon ko'rung,
Dardu g'am tog'ida, vah-vah, lolai nu'mon ko'rung.

Nafy kilg'anlar qurug' jismim haloku za'fini,
Tang'a ko'nglumdin tiralgan har taraf paykon ko'rung.

Xalq yig'lab tufrog'im boshida yuz hasrat bila,
O'qlarni har yen tanyom omochida xandon ko'rung.

G'am tuni yummas ko'zum davrinda kirpik xaylini
Saf chekib, ko'zning qorargan holig'a hayron ko'rung.

Ishqin etkanlar havas, iynak bu tuhmatdin meni,
Bog'lanib bo'ynum fano bozorida, uryon ko'rung.

Charx bahri naqdini qnlgan tamanno zarralar,
Mehr g'avvosin bu igrim ichra sargardon ko'rung.

O'qlaridindur Navoiy jismi mehnat gulbuni,
Gullar nynak toza qonlig' dog'idin har yon ko'rung.

* * *

Qoshlaringdinkim erur qonlig' ko'ngul ichra xayol,
Ul qizil kog'azda nundur, bu shafaq ichra hilol.

Tutmayin ko'nglumda taskin qaddi vaslin istamon,
Qayda payvand etsalar, tutqay o'zi, tutmay nihol.

Sarvning seni kebi boshinda dastor uzra chin,
Nargis uzra nuqta monandi ko'zung ustida xol.

Za'flig' jismimdadur har yon bo'g'inlardin girih,
Nol torig'a erur garchi tugun tugmak mahol.

Lolagun may tobidin ul oy qizarmish yo magar
Sho'xluqtin lolazor ustida ag'naptur g'izol.

Davr elida gar vafo yo'q, sen vafo qilg'il, valek
Kimni xushhol etsang, andin tut o'zungga yuz malol.

To Navoiy zulfi yanglig' poybo'sin istadi,
Gah parishonhol erur ul zulfdek, gah poymol.

* * *

Bog' aro erdingmukim, bu kecha gulbez esti yel,
Boda ichtingmuki, behad ishratangez esti yel.

Yuz uza zulfungni qildingmu parishon noz ila
Kim, gahi gulboru, gohi anbaromez esti yel.

Yuzu qadding shavqidin o'ldum, hamono bog'din
Ochilib gul, jilva aylab, sarvi navxez esti yel.

Yelga ruxsoru taning ochib, magar berding hayot
Kim, umid ahlig'a gulposhu samanbez esti yel.

G'unchalar shavqungda go'yo bog'lag'anlardur ko'ngul
Kim, nechakim, esti ul yondin, dilovez esti yel.

Bu chamanda bo'lsa yel sokin, o'char sham'i hayot,
Yorutur anduhu g'am o'tin, agar tez esti yel.

Ey Navoiy, ranj ila xush bo'lki, Farhod ohidin
Bilki, qo'pti tashlamoqqa toji Parvez, esti yel.

* * *

Kecha ul oy birla erdim, vah, bu tushdur yo hayol,
Tush emas, chun yo'qturur uyqu xayoledur muhol.

Ishq izhor aylabon vaslin tilar munglug' ko'ngul,
Bir gado yanglig'ki, aybin ko'rguzub aylar savol.

Oraz uzra ayn yanglig'dur uzoring uzra ko'z,
Nargis uzra nuqta yanglig'dur ko'zung ustida xol.

Egma qaddim za'fi haddin oshti ul yuz qoshida,
Notavon bo'lg'an kebi xurshid vaslidin hilol.

Yig'labon ul sarvning yo'lig'a tushsam noz etar,
Su bila tufrog'din bosh tortqan yanglig' nihol.

Hajr tig'idin quruq jismim qalamdek bo'ldi shaq,
Lek bejon nolalar ko'nglumdadur andoqki nol.

Kom erur jonimg'a ul oludalig'din pok lab,
Ey Navoiy, o'lsam ichmon Xizr no'sh etkon zulol.

* * *

Qasdi jonim qildi hajr, ey qotili xunxor, kel,
Qon to'kub jonimni olmoq istasang zinhor kel.

Ashk durrin ko'zda, jon naqdin ovuchta asradim
Kim, qachon kelsang, yo'lingda qilg'amen isor kel.

Ruhum ayrilmish badandin gar tilarsen, ey habib,
Aylamak Isoyi ruhulloh damin izhor kel.

Aytmon kelgil dog'i qilg'il tavaqquf lahzae,
Kelgach-o'q borg'il, vale jonimni olg'och, bor, kel.

Jon yetibtur og'zima, dermen labingg'a topshiray,
Lutf etib qilg'il meni jon birla minnatdor kel.

Dayr aro may ichkali kelgum desam, der mug'bacha,
But qoshida bosh qo'yib bog'lar esang zunnor, kel.

Jon Navoiyni, Navoiy jonni sensiz istamas,
Ani jonning, jonni aning ranjidan qutqor, kel.

* * *

Vahki, bu bedil g'amingdin o'ldi, ey dilxoh, kel,
Ey ko'ngul, sen dog'n ul dilxoh ila hamroh kel.

Mumkin ermas og'zim ichra kel demakdin o'zga so'z,
Garchi yor ollida tengdur xohi tur de, xoh kel.

Garchi dardimg'a davo qilg'ung yo'q, ammo hajr aro,
Asru qattiq holatimdin bo'lg'ali ogoh kel.

Uylakim tom raxnasidin oy tushar vayronag'a,

Chok ko‘ksundin buzug‘ ko‘nglum aro, ey moh, kel.

Oh o‘tin dedingki past aylay ziloli vasl ila,
Bu nafaskim shu‘lasin gardung‘a chekmish, oh, kel.

Bir qadah bersang, qo‘yarmen butqa yuz, ey piri dayr,
Ikkisin olib, boshimg‘a hasbatahullohu, kel.

Garchi kelmay-kelmay o‘lturdung Navoiyni valek,
Ey Masih, aning mazori boshig‘a gah-goh kel.

* * *

Men jahondin kechtimu kechmas mening jonimdin el,
Men ilig jondin yudum, chekmas ilig qonimdin el.

To‘sh-to‘shumdin baski rasvolig‘ o‘ti lov-lov yonar,
Har taraf yo‘ldin chiqarlar o‘tsalar yonimdin el.

Baxtim uyqusig‘a go‘yokim surudedur hazin,
Ko‘yida bukim uyumas har tun afg‘onimdin el.

Tanimaslar bir-birin yog‘qan mazallat gardidin,
So‘rg‘ali holim kirib chiqquncha vayronimdin el.

Menda tumori junundek pech, vahkim, bexabar,
Har taraf ko‘nglumda qonlig‘ dog‘i pinhonimdin el.

Istaram, ey Xizr, kelgaymen qilib jon birla tavf,
Ka‘bayi ko‘yin xabar topquncha borg‘animdin el.

Ey Navoiy, qilmag‘aylar ayb agar devonamen,
Ul pari vasfin o‘qug‘an soyi devonimdin el.

* * *

Tig‘i hijroning bila ko‘nglumni yuz parkand bil,
Har birin yuz yoraliq bag‘ring‘a bir payvand bil.

Dema har torida zulfining nedindur yuz girih,
Har birin ul torlardin yuz ko‘ngulga band bil.

Oyu kun gar volidayi o‘lsa ul afzun husn aro,
Ayb emas, ikki sadafqa dur kebi farzand bil.

Yolg‘on ahli ishq yanglig‘ qatlim etma, chehra och,
Bir ko‘rub ishq ichra o‘lmakka meni xursand bil.

Husnig‘a o‘xshatting, ey gardun, quyoshingni, valek
On anga monanddek, ani munga monand bil.

Eyki shahsen, lek qilmaysen ravo el hojatin,
O‘zni ham o‘zdin ulug‘roq shahg‘a hojatmand bil.

Ey Navoiy, pand eshitmay telba ko‘nglung bo‘ldi gum,
Desang andoq bo‘lmay, ahvolin o‘zungga pand bil.

* * *

Ey ko‘ngul, men tarki ishq ettim vale fosh etmagil,
Men senga sirrim dedim, sen elni sirdosh etmagil.

Ey ko‘z, emdi ayladim har chehradin qat‘i nazar,
Qil tahammul dog‘i atrofimni qon yosh etmagil.

Soqiyo, qo‘ydum ayog‘ingg‘a sirishkim la‘lini,
Lutf etib, bu mayg‘a jomi hajr podosh etmagil.

Rishtai mehr uzdum, ey mashshota, zulfi qissasin
Ko‘p uzatib, notavon ko‘nglumba chirmosh etmagil.

Gar desang qadding bo‘lub xam, qolmag‘aysan fitnag‘a,
Ko‘z solib husnig‘a, mayli ul ko‘zu qosh etmagil.

Hajr toshin yog‘durubkim qavdi, o‘lsam, ey rafiq,
Qabrim ustida to‘kar toshing juz ul tosh etmagil.

Ey Navoiy, faqr yo‘linda yer o‘pkil har qadam,
Ya‘ni ul yo‘lda qadam sayr ichra juz bosh egmagil.

* * *

Yuzungni ko‘rdum emdi ko‘zlarimni bog‘la, ey qotil
Ki, nogah bo‘lmag‘aylar o‘zga yuzni ko‘rgali moyil.

Kitob avroqidek bo‘lg‘ay musattah qolmayin davri
G‘amim toshig‘a bo‘lsa bir nafas to‘quz falak homil.

Meni bedilning ohin o‘gmakim, olamni kuydurdi,
Hanuz ermas ko‘ngulning shu‘lasi bu o‘t aro doxil.

Tanimda gul emas gulxan nishoni telbalikdinkim
Kul o‘ldum o‘rtanib ishqing o‘tidin, lek sen g‘ofil.

Labing shavqi ko‘nguldin xalq ta‘n aylab qachon ketsun,
Sabodin g‘unchaning hargiz bo‘lurmu humrati zoyil.

Nedur oy safhasi bo‘lg‘an qoradin dog‘lig‘, go‘yo
Jamoling daftarin yozg‘anda bo‘lmish bir varaq botil.

Mening jurm ichra uzrum shayxning zuhd ichra ujbodin
Batardur do‘st lutfi holima gar bo‘lmasa shomil.

Fig‘oni o‘qidin bulbulning, ey gulbun, hazar qilkim,
Tikan paykonig‘a gul javshani hargiz emas hoyil.

Navoiy qullug‘in faqr ahlining piri qabul etsa,
Erur bir banda ozod aylagan yanglig‘ shahi odil.

* * *

Tarki ishqin qilg‘ali jon bo‘ldi jonondin xijil,
Ko‘z ko‘nguldin, bal ko‘ngul ham ko‘nglum olg‘andin xijil.

Novaking yetkach o‘luk jismimga, toptim infiol,
Naqdsiz andoqki topqay o‘zni mehmondin xijil.

Dinu imonimni toroj etti ammo bormen,
Ey musulmonlar, hanuz ul nomusulmondin xijil.

Hajrida ko‘r o‘lmag‘an ko‘zni qizartur qon yoshim.
Ne qizormoqturki, ermas dardi hijrondin xijil.

Ne uchun Farhodu Majnun tog‘u dasht aylar vatan,
Gar emaslar men aloxonu alomondin xijil?!

Do‘st lutfi bo‘lmasa, do‘zax manga yuz qatla hayf,
Buylakim mahsharg‘a kirgum jurmu isyondin xijil.

Kunduz ul ko‘y ichra topilmas Navoiykim, erur,
Kecha tong otquncha chekkan ohu afg‘ondin xijil.

* * *

Qurudi chekkali qondin ko‘zum niqob qizil,
Bale, yog‘insiz o‘lur chun bo‘lur sahob qizil.

Ko‘zumda loladek ul yuz g‘arib erur qon yosh
Ki, bo‘lsa gul qizil, o‘lmas anga gulob qizil.

Boshim sipehrdek evruldiyu qon yoshim sari boq
Ki, har zamon yugurur anda bir shihob qizil.

Ko‘zum qizardi, qizil ashk rangidin garchi

Qizil bo‘lur, suyu, bo‘lmas anga hubob qizil.

Ko‘ngulni churkadi ishqing valek erur to‘la qon,
Yolinda kuymishu kessang erur kabob qizil.

Bu qonki vodiysi ishq ichra oqti bo‘lsa ne tong,
Samum rangidek ul dasht aro sarob qizil.

Ne jilva erdi qizil to‘n bilaki qon yoshdin,
Libosin ayladi ishqingda shayxu shob qizil.

Labing g‘amida Navoiy o‘zin tilar behud,
Ne tong may ichsa aningdekki la‘li nob qizil.

* * *

Qilg‘ali xil‘atin ul sarvi gulandom qizil,
Qildi qon to‘kmak ila dahrni gulfom qizil.

La‘li shavqi bila gar bo‘lsa ko‘ngul qon ne ajab
Kim, qizil may bila to‘lsa ko‘runur jom qizil.

Charx agar holima qon yig‘lamadi hajr tuni,
Nega bas bo‘ldi shafaqdin yuzi ul shom qizil.

Qildi qonlig‘ ko‘ngul ul zulf xayolin rangin,
Raqam etkan kebi shingarf bila lom qizil.

Gul sevarmenki, bu rang etkali xil‘at ul sho‘x
Ranglar ichra berur ko‘ngluma orom qizil.

Husn sotma shafaqing rangidin, ey zoli sipehr
Kim, ani qo‘ymag‘usi gardishi ayyom qizil.

Komi dil garchi Navoiyg‘a mayi la‘ling erur,
Bo‘lg‘usi chehrasi xunob ila nokom qizil.

* * *

Ul guli ra‘nog‘a nomam xo‘b emas yakson qizil,
Safhasi bo‘lsa kerak bir yon sarig‘, bir yon qizil.

Hajr o‘tidin qoni ko‘nglumning qurubtur, gar ul o‘t
Zor ko‘nglumni qizitmaydur, nedur paykon qizil.

Sarvg‘a gulnor bargidin libos etkan kebi,
Chekti gulgun hulla naxli qaddig‘a jonon qizil.

Besutun Farhod qabridur qizarg'an loladin,
Yo aning qonidin o'lmish tufrog'i har yon qizil.

Orimas ashkim bila ko'zning qizarg'an raglari,
Bahr mavjidan oqarg'udek emas marjon qizil.

Qon yoshim serob qildi bog'ni, mundin nari
Anda tong ermas ko'karmak sabzavu rayhon qizil.

Gar ko'zung zaxmin ko'ngullar qonin etmaydur g'izo,
Bas, nedin qon to'kkali bo'lmish nachukkim qon qizil.

Charx bahridin bu yanglig' bo'lsa qon yutmoq mudom,
Yo'q ajab, emdi sadaf bermak durri g'alton qizil.

La'li shavqidin sarosar lolagundur ko'z yoshim,
Ey Navoiy, kim ko'rubtur bahri bepoyon qizil.

* * *

Azm o'lsa xayolingg'a, ko'nguldur anga mahmil,
Osoyish agar istasa, ko'z chashmasi manzil.

Ey ishq, netib ul qora ko'zni ko'rayinkim,
Ko'zning qorasin hajrida ashk ayladi zoyil.

To bo'ldi sening husnunga oshiq uza oshiq,
Ish bo'ldi mening ko'ngluma mashkil uza mushkil.

Ul ko'z olur el jonin o'g'urluq bila, vahkim,
Boqmas bu taraf, tutsam o'zumni necha g'ofil.

Yodi bila behushlug'um daf'ini qilmang,
Devoridin ul ko'yning ar bo'lmasa kahgil.

Ey mug'bacha, oshiqmenu durdikash, etib rahm,
Ne yuzunga, ne jomg'a qil pardani hoyil.

O'zlukni fano o'tig'a kuydurdi Navoiy
Kim, savmaadin xorij erur dayrg'a doxil.

* * *

Ey pari, yuz yoralig' ko'nglum sari nazzora
Qil, Yorasiz har qaydakim topsang, ani ham yora qil.

Pora-pora aylagach bir-bir aning ajzosini,
Yuzlarin borining ohim dudi birla qora qil.

Xayli hindudekki, dushman ilgida bo‘lg‘ay asir,
Har birisin olam ichra bir taraf ovora qil.

Chun alar ovora bo‘ldi, ko‘zlarimni ham o‘yub,
O‘tqa tashlab, uylarin ham tosh bila yuz pora qil.

Ul ikavdin boshima kelgan balovu g‘ussani
Aylabon mundoq uqubatlar zamone chora qil.

Ko‘zu ko‘nglum bo‘lmasa netkung agarchi, ey sipehr,
Xo‘blarg‘a sarvdin qad, mehrdin ruxsora qil.

Ey Navoiy, o‘ynag‘ung yo‘q ishq to yuz ko‘rmagung,
Uzr aytib, yer o‘pu so‘z tarkini yakbora qil.

* * *

Qon yoshim ichra tanim to‘lg‘ang‘anin nazzora qil,
Lolazor ichra yilon gar ko‘rmading, o‘t uzra qil.

Bodadinmu erkin, usruk ko‘zlaringning humrati,
Yo uzoring o‘ti tobidin bo‘lubturlar qizil.

Ko‘nglum ichra har yara og‘zida paykoning uchi,
Keldi darding lazzatining shukrini ayturg‘a til.

To tushubmen ul uzoru ikki gesu hajrig‘a,
Ey quyosh, rahm aylakim, bo‘lmish, bir oyu ikki yil.

Dog‘ima andoza marhamliq momug‘din istagan,
Ko‘nglum ichra buyla har yon dog‘i beandoza bil.

Dahr bo‘stonida chun yo‘qtur vafoe, ey ko‘ngul,
Loladek gulgun qadah tut, g‘unchadek bir dam ochil.

Itifoting ozidin itti Navoiy telbarib,
Ey pariy, bir ham bu Majnung‘a parvo aylagil.

* * *

Yog‘ligin eykim, tikarsen, igna mujgonimni qil,
Naqsh etarda tori aning rishtai jonimni qil.

Istasang torin qizil yoxud qora qilmoqqa rang,
Ko‘z qorasin hal qilib, ko‘zdin oqar qonimni qil.

Gar desang har yon qizil gullar qilay nusxat anga,

Ko‘ksim ochib, toza qonlig‘ dog‘i hijronimni qil.

G‘unchalar gul yonida tikmak tahayyul aylasang,
Anga nusxat ko‘ngul otlig‘ zori hayronimni qil.

Gar desang har yon pariy shakli namudor aylayin,
Vah, ne nav‘ aytay, vale manzur jononimni qil.

Qilsang ul yog‘lig‘ aro bir she‘r ham yozmoq havas,
Anda har yon naqsh bu nazmi parishonimni qil.

Ey Navoiy, kimki bu yog‘liqni tiksa yor uchun,
Muzdi jonim javhariyu naqdi imonimni qil.

* * *

Hajr o‘qidin, ey ko‘ngul, har yon qanotlar soz qil,
Ul pariy vasli havosin istabon parvoz qil.

Istasang bir qissa, ey roviyki, el ko‘p yig‘lag‘ay,
Ishq aro ko‘rganlarimning sharhidin og‘oz qil.

Biz niyoz ahliyu sen noz ahlisen, rahm et gahe,
Qo‘y niyoz etmakka bizni goh, o‘zung ham noz qil.

Gar desang qatlim so‘zinkim yo‘q degum yo‘q, ey Masih,
O‘lgum armon birla, bir dam ham meni hamroz qil.

Rahm ozu javr ko‘p qilmoq sanamlar da‘bidur,
Gar qila olsang ani ko‘prak, bu birni oz qil.

Berma, ey zohid, taayundin o‘zungga imtiyoz,
O‘zni eldin betaayunluq bila mumtoz qil.

Gar begonamassen Navoiyning nihoniy dardini,
Yona, ey ishq, ohi birla ashkini g‘ammoz qil.

* * *

Uyg‘onib subh uyqusidin mehr sham‘in tor qil,
Ko‘z ochib harggo‘shadin bir fitnani bedor qil!

Ko‘zni afsunsoz etib jonbaxsh labdin nukta ayt,
Somiriy sihrin, Masiho mu‘jizin izhor qil!

Ko‘z to‘la uyqu og‘irliq solmoq uchun qo‘l ochib,
Ul muhol ummid birla bizni minnatdor qil!

Sep qora yer uzra xob olud ko‘zga su urub,
Ko‘z yetarcha yerni ul su birla nargiszor qil!

Uyqudin ul gulni ko‘rmak gar murodim bo‘lmasa,
Ko‘zuma, yo rabki, har bir kiprigin bir xor qil!

Do‘st matlub ersa g‘aflat uyqusidin ko‘z ochib
Uchmoq ummidi, tomug‘ biymidin istig‘for qil!

Ey Navoiy, tushta ul oy dedikim, vasl istama!
Aks erur tush, sen talabni ulcha mumkin bor qil!

* * *

Qaro ko‘zum kelu mardumlug‘ emdi fan qilg‘il,
Ko‘zum qarosida mardum kebi vatan qilg‘il.

Yuzung guliga ko‘ngul ravzasin yasa gulshan,
Qading niholig‘a jon gulshanin chaman qilg‘il.

Takovaringg‘a bag‘ir qonidin hino bog‘la,
Itingga g‘amzada jon rishtasin rasan qilg‘il.

Firoq tog‘ida topilsa tufrog‘im, ey charx,
Xamir etib yana ul tog‘da ko‘hkan qilg‘il.

Yuzung visolig‘a yetsun, desang, ko‘ngullarni,
Sochingni boshtin-ayog‘ chin ila shikan qilg‘il.

Xazon sipohig‘a, ey bog‘bon, emas moni’,
Bu bog‘ tomida gar ignadin tikan qilg‘il.

Yuzida terni ko‘rub o‘lsam, ey rafiqliq, meni
Gulob ila yuvu gul bargidin kafan qilg‘il.

Navoiy anjumani shavq jon aro tuzsang,
Aning boshog‘lig‘ o‘qin sham‘i anjuman qilg‘il.

* * *

Xil’atin to aylamish jonon qizil, sarig‘, yashil,
Shu’lai ohim chiqar har yon qizil, sarig‘, yashil.

Gulshan ettim ishq sahrosin samumi ohdin
Kim, esar ul dasht aro har yon qizil, sarig‘, yashil.

Shishadek ko‘nglumdadur gulzori husnung yodidin,
Tobdonning aksidek alvon qizil, sarig‘, yashil.

Orazu xoling bila xatting xayolidin erur
Ko‘zlarimning oldida davron qizil, sarig‘, yashil.

La‘lgun may tutqil oltun jom birla sabzada
Kim, bulardin yaxshi yo‘q imkon qizil, sarig‘, yashil.

Faqr aro beranglik dushvor erur behad, valek
Xirqada tikmak erur oson qizil, sarig‘, yashil.

Ey Navoiy, oltinu, shingarfuzantor istama,
Bo‘ldi nazming rangidiy devon qizil, sarig‘, yashil.

* * *

Ey manga sensiz bahoru bog‘u bo‘stondin malol,
Qaysi bo‘stonu bahoru bog‘kim, jondin malol.

Sensizin ko‘nglum tong ermas bo‘lsa jannatdin malul,
Ne ajab bulbulg‘a guldin ayru bo‘stondin malol.

Bo‘lmasa kofir ko‘zung shaydosi majnun ko‘ngluma,
Aqlu donishdin tanaffur dinu imondin malol.

Ishq tug‘yonida yuz ko‘rsatsa gulruxlar ne sud
Kim, topar muhriq isitqan mehri raxshondin malol

Kuydururlar dog‘i daf‘ o‘lsun maloli hajr deb,
Voy angakim, voqi‘ o‘lg‘an dog‘i hijrondin malol.

Kasrati paykonidin ko‘nglum toriqmas, garchi bor,
E‘tidolidinki o‘tkach obi hayvondin malol.

Bazm aro har dam qadah ko‘ngli to‘la xunob erur,
Men kebi go‘yo anga ham yetti davrondin malol.

Qiblai maqsad tilarsen dard o‘qidin g‘am yema,
Istagan tavfi haram ko‘rmas mug‘ilondin malol.

Charx anjumdin quloqqa paxtalar tiqti magar,
G‘am tuni topmish Navoiy chekkan afg‘ondin malol.

* * *

Sarvnozim, yo‘q ajab, gar ro‘zadin topmish malol
Kim, su ichmasdan topar pajmurdalig‘ nozuk nihol.

Yillar og‘zimkim qurutmishsen zuloli vasl uchun,

Bilding erkin shammaekim, sa‘b erkandur bu hol

Kun tush o‘lmay ro‘zavu issig‘din ul oy qildi za‘f,
Ne haroratdur quyosh, yo rabki, topqaysen zavol.

Ro‘za za‘fidinki chiqmas uydin o‘lmish mohi nav,
Za‘f ko‘rgilkim, to‘lun oyimni aylaptur hilol.

Ro‘za muhri sog‘inib dermenki, olsam tishlabon
Har qachon ko‘rsam aning shirin dudog‘i uzra xol.

Sharbatin dermen ezay jon shirasidin qil madad,
Zulmatingdin tiyralik, ey Xizru chashmangdin zulol.

Elga shom o‘lmish, Navoiyg‘a yuzungdin subh erur
Kim, sog‘insun ro‘za shomin, bor egach subhi visol.

* * *

Qomatingg‘a har zamon yuz jilva, ey zebo nihol,
Notavon ko‘nglumga har bir jilvasidin o‘zga hol.

Evrulur ko‘nglumda ul chobuk xayoli har kecha,
Shu‘laliq ko‘nglumni qildi charx fonusi xayol.

Bosh qo‘yay dedim oyog‘i tufrog‘ig‘a dedi: qo‘y
Bo‘sa istab la‘li rangin so‘rdum ersa, dedi: ol.

G‘unchayi xandonki, derlar munfaildur og‘zidin,
Lek kulmak birla istar qilsa daf‘i infiol.

Xattu xoli hasratidin oncha ashkim oqtikim,
Bir ko‘zum tutti g‘uboru bir ko‘zumga tushti xol.

Davr xam qildi qadingni, go‘shae tut, yo‘q aso,
Negakim, dard-o‘q bo‘lur zohir alif yondashsa dol.

Ey ko‘z, onsiz o‘zga yuz ko‘rmakni qilmishsen havas,
Hajr tiyg‘idin o‘yul, yoxud Navoiydin uyol.

* * *

Kirdi tufroqqa hilol, ochti to‘lun oyg‘a jamol,
O‘n to‘lun oyning qirog‘idin chu olding o‘n hilol.

Su bila sham‘ uchini har lahza olding — yorudi,
Shu‘lani garchi su birla ravshan etmakdur mahol.

Yelni tez aylabki, o‘tdin su chiqarding — turfadur,
Lek tufrog‘i aning ko‘zlarga berdi ikthol.

Yo‘qdin etting bor har dam yuz Masihi ruhbaxsh,
Lek unsurdin mujarrad barchasi javharmisol.

Turfadurkim, o‘t aro ekting niholu kuymadi,
Turfaroqkim, ochti gul, garchi hadang erdn nihol.

Ko‘z alam to‘lgandakim, ko‘z tutmak o‘lmas juz alam,
Ani tutqilkim, alam xaylini aylar poymol.

Bu g‘azalning maqta‘in matla‘ xayol etgan kishi,
Ey Navoiy, shoyad etkay fahm sen qilg‘an xayol.

* * *

Ey latofat kasbida husnungg‘a hojatmand gul,
Yuz guliston ichra yo‘q husnungg‘a bir monand gul.

Xil‘ati xazro bila ul qomatu ruxsor erur,
Rost bir sarveki qilg‘aylar anga payvand gul.

Yuzu g‘amzangdin, mujamdin qon yosh ar zoyandadur,
Yo‘q ajab chun bor tikanga doimo farzand gul.

Jolalar ermas guli sadbarg uzakim aylamish,
Jismini tishlar bila hajringda yuz parkand gul.

Qaysi vajh ila yuzunga da‘vo etkay chun erur,
Ganji husnungdin muhaqqar vajh ila xursand gul.

Sarv sen, ey gul‘uzor, ar bo‘lsa xushraftor sarv,
Gul sen, ey sarvi ravon, gar qilsa shakkarxand gul.

Ey Navoiy, gar so‘zungni yor eshitmas ayb emas,
Turg‘oni birla quloqdur, lek eshitmas pand gul.

* * *

Orazingni bog‘ aro chun ko‘rdi, hayron bo‘ldi gul,
Bargsiz qoldi, nedinkim, bas parishon bo‘ldi gul.

Bodadin gul-gul ko‘rub ul yuzni, aning hajridin,
Chok-chok o‘lg‘an ko‘nguldek tah-batah qon bo‘ldi gul.

Guluzorim kishvari husn ichra bo‘ldi podshoh,
Rost andoqkim, chaman mulkida sulton bo‘ldi gul.

Sayri bog‘ aylarda davron chashmi zaxmi daf‘ig‘a,
Har taraftin chobukum davrida qalqon bo‘ldi gul.

La‘li komimdur, qoshimda kelsa ul gul xirmani,
May tilar ko‘nglum, chu bazmimda farovon bo‘ldi gul.

Kecha-kunduz qilma gulbongingni bas, ey andalib
Kim, sanga besh kun bu gulshan ichra mehmon bo‘ldi gul.

Gul chog‘i yori safar aylab, Navoiy jonig‘a
Har biri bir toza qonlig‘ dog‘i hijron bo‘ldi gul.

* * *

Hajr o‘tig‘a istasang yoqilmag‘aysen, ey ko‘ngul,
Yordin zinhorkim, ayrilmag‘aysen, ey ko‘ngul.

Vah, ne toli‘durki topmay umre istab yorni,
Chun seni yor istagay topilmag‘aysen, en ko‘ngul.

Buki qon bo‘ldung desangkim, oshkoro bo‘lmasun
Mayl etib yoshlar sari qotilmag‘aysen, ey ko‘ngul.

Desalar: Laylomu ortuq husn aro yo ul pariy?
Garchi Majnunsen kerak yong‘ilmag‘aysen, ey ko‘ngul.

Qildi chun soqiy labi yetkan qadah hushungni mahv.
To abad zinhorkim, oyilmag‘aysen, ey ko‘ngul.

G‘unchasen g‘amdin, vale soqiy bahori orazin
Ochsa bilmankim, nedin ochilmag‘aysen, ey ko‘ngul.

Davlati boqiy Navoykdek erur topmoq muhol,
To tamom o‘zlukni foniq qilmag‘aysen, ey ko‘ngul.

* * *

Yordin kelmish manga bir turfa maktub, ey ko‘ngul
Kim, erur har satri, bal har lafzi marg‘ub, ey ko‘ngul.

Lafz yo‘q, har harfi jon hirzi, dag‘i har nuqtasi
Mardumak yanglig‘ biaynih ko‘zga matlub, ey ko‘ngul.

Ayladim tumor agar tumor etar daf‘i junun
Bu meni qilmish junun ilgida mag‘lub, ey ko‘ngul.

Safhada ermas muhabbat sharhikim kelmish kiyib,

Hullayi kofurgun bir turfa mahbub, ey ko'ngul.

Asru ko'p takror etardin ul pariyvash nomasin,
Bo'lmisham el ichra majnunluqqa mansub, ey ko'ngul.

G'ayrdin safhangni qilg'il pok, ya'ni aylama
Xotiring lavhini har xat birla ma'yub, ey ko'ngul.

G'amdin ozod o'ldi xattidin Navoiy, bermasa
Begiga qulluqqa xat bo'lg'aymu mahsub, ey ko'ngul.

* * *

Gulbuni ishratdin uzgil bargi payvand, ey ko'ngul,
G'unchadek bo'l qon yutub kulmakka monand, ey ko'ngul.

Qilma tark evrulmak ul gul girdig'a bulbul kibi,
Qilsalar gar g'unchadek parkand-parkand, ey ko'ngul.

Orazu la'li xayoli birla sen to xastasan,
Naf' etar go'yoki bu za'fingg'a gulqand, ey ko'ngul.

La'li ne kondindurur, nevchun hadis etmas dema,
Ne ato bordur Masihog'a, ne farzand, ey ko'ngul.

Orazing ochqach, demakim, oshiq etma xalqni,
O'tqa bermaklik durur kuydurma deb pand, ey ko'ngul.

Bismil etti sayd ko'nglidek seni tiyg'i qazo,
Yoxud ul lab shavqidin qilding shakarxand, ey ko'ngul?

Ey Navoiy boqma tun-kun xoliyu ruxsorig'a,
Donavu suv birla sayd o'lmas xiradmand, ey ko'ngul.

* * *

Nomasi qo'ynumda baskim, iztirob aylar ko'ngul,
O'pgali chiqmoqqa go'yokim shitob aylar ko'ngul.

Toza butmish erdi ko'ksun choki, vahkim, tolpinib
Chiqqali ul raxnani har dam xarob aylar ko'ngul.

O'qi zaxmi yo'lidin solsam ichimga nomasin,
Bir fatila marham o'rnig'a hisob aylar ko'ngul.

Chirmabon jon pardasin manshur uza volo kebi
Ko'rmasun deb g'ayr ani, go'yo niqob aylar ko'ngul.

G‘unchadek qat-qat bo‘lub qon ul musofir shavqidin
Nomasi yanglig‘ damo-dam pechu tob aylar ko‘ngul.

Mubham ermish ruq‘asi davronning, asru yovakim,
Jong‘a bu andeshadin har dam azob aylar ko‘ngul.

Ey Navoiy, ochti ko‘ksumning tikilgan chokini,
Nomasi qo‘ynumda baskim, iztirob aylar ko‘ngul.

* * *

Nolani har nechakim eldin nihon aylar ko‘ngul,
Seni sog‘ing‘ach yana bexud fig‘on aylar ko‘ngul.

Har nechakim yoshururmen rozi ishqing xalq aro,
Bir mahalsiz oh ila borin ayon aylar ko‘ngul.

May tarashshuh aylagandek chok bo‘lg‘an shishadin,
Zaxmidin xunobasin har dam ravon aylar ko‘ngul.

Qasd etar ko‘nglumki, olg‘ay lablaringdin komi dil,
Emdi tahqiq ayladimkim, qasdi jon aylar ko‘ngul.

Ko‘z ko‘rar yuzungniyu ko‘nglum meni rasvo qilur,
Zor etar ko‘nglumni ko‘z, bag‘rimni qon aylar ko‘ngul.

Shu‘lai ko‘kurd ko‘rguzdi qazo kuydurgali,
Dardi ishq ahlin bukim gardun gumon aylar ko‘ngul.

Ey Navoiy, avval ul nomehribong‘a uchratur,
Kinnikim men benavodek notavon aylar ko‘ngul.

* * *

Gar yetar ag‘yordin yuz ming jarohat, ey, ko‘ngul,
Chunki bordur yor uchun bor ayshu rohat, ey ko‘ngul.

Ka‘ba istarsen mug‘ilon cheksa tnl qayg‘urmag‘il,
Bemalomat topmadi kimsa salomat, ey ko‘ngul.

Menmenu ul oy g‘ami sen ham agar mardonasen,
Dardu g‘am chek, istama komu farog‘at, ey ko‘ngul.

Kimga yetkay vasl iqboli agar hijron aro,
Senda bo‘lsa g‘am chekarga sabru toqat, ey ko‘ngul.

Xurdai rozingni asra g‘uncha yanglig‘ qon yutub,
Har necha qilsa jafo ul sarvqomat, ey ko‘ngul.

Dema ishqı so‘zi kam bo‘lg‘ay boshnmg‘a ursa tig‘
Kim, bu sudin sokin o‘lmas ul harorat, ey ko‘ngul.

O‘rtading oxir Navoiyni sharori oh ila,
Anga nevchun muncha ko‘rguzdung sharorat, ey ko‘ngul.

* * *

Yuzini ko‘rdi badan chokidin xarob ko‘ngul,
Uzuldi, baski ayon qildi iztirob ko‘ngul.

Chu bo‘ldi jilvagar ul ganji husn hasratidin,
Xaroblig‘ qiladur har zamon xarob ko‘ngul.

Magar shikanjai zulfungg‘a qoldikim, urdi
O‘ziga g‘uncha kebi muncha pechu tob ko‘ngul.

Balodurur g‘ami ishqing sening vale yuz voy
Kim, ul balodin eta olmas ijtinob ko‘ngul.

Sharori oh masallik ul oy havosida ko‘r
Ki, pora-pora qilur ko‘k sari shitob ko‘ngul.

Rioyat ayla sudek sof xalq ko‘nglinikim,
Sinar nafas bila ul nav‘kim hubob ko‘ngul.

Navoiy oncha labingdin dediki, bo‘ldi anga
Teshilmaki bila qon ichra la‘li nob ko‘ngul.

* * *

Otashnn gul g‘unchasidur o‘tlug‘u qonliq ko‘ngul,
Zor bulbul tumshug‘i chokidin afg‘onliq ko‘ngul.

Bo‘stonafro‘z erur har yon nihon tuxmi aning,
Hajr xunobi aro yuz dog‘i pinhonliq ko‘ngul.

Xasta jonning so‘gida devonaedur motami,
Ko‘kragimning zaxmidin choki giribonliq ko‘ngul.

To bo‘lub yuz pora, har bir pora zulfung toridin
Birga bog‘landi, base topti parishonlig‘ ko‘ngul.

Birki hayron bo‘ldi ul orazg‘a, ko‘rdi xalqdin
Har nafas yuz qatla o‘z holig‘a hayronlig‘ ko‘ngul.

G‘unchalar ermas tikonlar ichrakim, ushshoqdek

Charxdin ko‘rguzdi ul ham necha laykonlig‘ ko‘ngul.

Ey Navoiy, ko‘nglung oldurma, yo‘q ersa sen o‘lub,
Ne osig‘, yuz qatla gar qilsa pushaymonlig‘ ko‘ngul.

* * *

Ey ko‘ngul, bir nav‘ o‘lubmen ahli davrondin malul
Kim, erurmen kimki andii yaxshi yo‘q, andin malul.

Hajr agar budur, netay men jonni, jon netsun meni
Kim, erur har lahza mendin jonu men jondin malul.

Tengri xalq etmish meni go‘yo malolat chekkali
Kim, dame yo‘qkim, emasmen xalqi nodondin malul.

Necha dinim uzra titray dilrabolar ko‘yida,
Ey, musulmonlar, bo‘lubmen kofiristondin malul.

Istasang maqsad, qadam qo‘y, ta‘n toshidin ne bok,
Ka‘ba topti bo‘lmag‘ay xori mug‘ilondin malul.

Ey ko‘ngul, fikringni qilkim, do‘stu dushmanlar yuzun
Ko‘rmas erdi, bo‘lmasa sen zori hayrondin malul.

Ey mug‘anniy, tut «Iroq» ohangiyu ko‘rguz «Hijoz»
Kim, Navoiy xotiri bo‘lmish Xurosondin malul.

* * *

Urarmen ko‘ksuna toshlar, g‘am etkach qasdi jon har dam,
Qoqarmen bu eshiknikim, yetar bir mehmon har dam.

O‘luk topti buzug‘ ichra meni majnunni, go‘yo chug‘z
Navohi ahlin ogah qilg‘ali tortar fig‘on har dam.

Hamono tufrog‘imni la‘lgun qilmoqqadur bukim,
Kelur bag‘rim shikofidin labing shavqida qon har dam.

Magar majnun ko‘ngulga har dam aylar ul pariy jilva,
Yo‘q ersa ne uchun o‘zdin borur bu notavon har dam.

Ochar go‘yo sabo ul gul yuzidin har zamon burqa’,
Bukim bir fitna birla qo‘zg‘alur ahli zamon har dam.

Sovug‘ ohim burudat soldi olam ichra, qish ermas,
Bulut yo‘q — dudi ohimdin ko‘runmas osmon har dam.

Kerak har dam qadahkim, may suyi har lahza qaytargay,
Bukim, davron jafosidin yetar og'zimga jon har dam.

Bu manzildin manga yo'l azmig'a boisdurur bukim,
Yetar bir korvon har dam, o'tar bir korvon har dam.

Damo-dam javr ila buzdung Navoiy ko'nglin andoqkim,
Buzulg'ay mulki, bir zulm etsa shohi komron har dam.

* * *

Sarvi ozodimni bog' ichra xiromon istaram,
Sabzasin sarsabzu gulbargini xandon istaram.

Dard jononimda, balkim yuz alam jonimdadur,
Yo'qki, jononimg'a, bal jonimg'a darmon istaram.

Tiyradur vayronim onsiz, vah, yana bir qatla ham
Ul quyoshni baytul-ehzonimda mehmon istaram.

Naf' etar bo'lsa xino yanglig' kafi poying'ga qon,
Chok etib ko'ksun ani bag'rimda pinhon istaram.

Ey Xizr, hayvon suyi tut dam-badamkim yor uchun,
Sadqa qilmoqliq uchun har lahza bir jon istaram.

Mujdae bergil mizoji sihatidin, ey tabib
Kim, bu payg'oming uchun jonimni qurbon istaram.

O'q kebi qaddin ko'rub aftoda chun ko'r o'lmading,
Ey Navoiy, ko'zlaringda no'gi paykon istaram.

* * *

Muvofiq kiydilar, bo'lmish magar navro'z ila bayram,
Chaman sarvi yoshil xil'at, mening sarvi ravonim ham.

Chaman sarvi qolib hayron, mening sarvim qilib javlon,
Aning shaydosi bir dehqon, munga shaydo bari olam.

Chaman sarvi qolib bebar, mening sarvim bo'lub dilbar,
Ani yel aylabon muztar, bu yeldin sekretib adham.

Qo'nub ul sarv uza bulbul, chekib gul shavqidin g'ulg'ul,
Bu sarv uzra ochilib gul, anga terdin tushub shabnam.

Qilib ohim sari parvo, buyon mayl etmading qat'o,
Sabodin, ey qadi ra'no, bo'lur ham sarv gah-gah xam.

Bu bog‘ ichra may, ey soqiyki, bormen asru mushtoqi
Ki, anda sarv ham boqiy emas, gul ahdi ham mahkam.

Navoiy, ko‘yin et manzil, yuzu qaddig‘a bo‘l moyil
Ki, bog‘ etmas seni xushdil, gulu sarv aylamas xurram.

* * *

Lahza-lahza kunduz aning zulmini yod aylaram,
Kecha o‘z jonimg‘a bedod uzra bedod aylaram.

Aql yod aylab, yana hijronida bo‘lsam xamush,
Chun junun tug‘yon qilur, bexost faryod aylaram.

Bo‘yni bog‘liq qul qilur, ko‘rgach agarchi hajrida,
O‘zni yuz ta‘kid ila ishqidin ozod aylaram.

Ishq sayli chun o‘tar, topmon tilab osorini,
Har necha ko‘nglumga tarxi sabr bunyod aylaram.

Qush qochar sayyod domidin, ajab qushmenki, men
Zulfin istab orzui domi sayyod aylaram.

Aqlu xush, avroqu ajzosin junun ohi bila
Devbod o‘tkan kebi borini barbod aylaram.

Soqiyo, muhlikdurur qayg‘um ushul ummid ila
Kim, mayi jonbaxsh tutqung, xotirim shod aylaram.

Faqr din yuz yilchiliq yo‘l men yiroq, avval dalil
Buki, faqr oyinini o‘zumga isnod aylaram.

Ey Navoiy, zulmkim, nomehribon mohim qilur,
Mehribon shohimni ko‘rgach, qichqirib dod aylaram.

* * *

Dam-badam har kun ul oy bedodini yod aylaram,
Kecha turluk-turluk o‘z jonimg‘a bedod aylaram.

Yuz jafo qilsa manga, bir qatla faryod aylamon,
Elga qilsa bir jafo, yuz qatla faryod aylaram.

Zulfu yuzi hajridin g‘am shomi anjum gullarin,
Tund bodi ohdin har lahza barbod aylaram.

O‘zni qatl ummidiyu ag‘yor qatli biymidin,

Lahzae shod aylasam, yuz lahza noshod aylaram.

Qomatu ruxsoridin bo‘e toparmen, ey rafiq,
Buki har dam gulshan ichra mayli shamshod aylaram

So‘rmang, ey ushshoq, mendin nukta piri ishq deb,
Negakim kuymak bila o‘lmakni irshod aylaram.

Ey Navoiy, har jafo kelsa ul oydin elga ham,
Rashkdin majmu‘in o‘z jonimg‘a isnod aylaram.

* * *

Yog‘liging ilgimda, ashkimni ravona aylaram,
Ko‘zga surtub, ashk aritmog‘ni bahona aylaram.

Ul ko‘zumga chun yetib taskin topib giryonlig‘i,
Ko‘zdin olg‘ach, yana ashkimni ravona aylaram.

Yana yetkach, ko‘zga ashkim tursa olurmen ani,
Yana borsa, chorasin bu nav’ yana aylaram.

Qo‘zda kirpiklarni tillar aylabon har torig‘a,
Za‘fi holim ko‘z tili birla fasona aylaram.

Balki har torig‘a jonim rishtasin chirmashturub,
Jonima kasbi hayoti jovidona aylaram.

Bir qadah bersangki, tutsa mug‘bacha, ey piri dayr,
Naqdi din sarmoyai jomi mug‘ona aylaram.

E, Navoiy, toki bo‘lmishmen fano dayrida mast,
Aqlu din tashvishidin forig‘ tarona aylaram.

* * *

Ne ul quloqqa yetar, arzi hol ado qilsam,
Ne ul ko‘ngulga yoqar, naqdi jon fido qilsam.

Ko‘ngul shikofig‘a ul ko‘y tufrog‘i qanikim,
Bu xushk doru ila zaxmima davo qilsam.

Kerak quyosh dirami tanga bo‘lsa bay’ona.
Chu Yusufumni iki dahrg‘a baho qilsam.

Fig‘onki, ishq chekar bog‘lab ani bo‘ynumg‘a
Nechaki zuhdu vara’ pardasin rido qilsam.

Ko‘zunga dahrni har lahza tiyraroq aylar,
Savodi xolingga har necha ko‘z qaro qilsam.

Ishim chu savmaa shayxi bila tuzalmadi, kosh
Ki, emdi maykada pirig‘a iltijo qilsam.

Navoiyo, chu sabo hamnafasdur ul gulga
Ne bo‘ldi, sarsari ohimni gar sabo qilsam.

* * *

Hajr qonim to‘kkudekdur, buylakim zor o‘lmisham,
Bot qutulg‘um garchi bas qottig‘ giriftor o‘lmisham.

Uylakim, uryon tanimg‘a yog‘di tosh hijronida,
Ey Masih, asra damingkim, behad afgor o‘lmisham.

Kecha tegrang aylanib, kunduz yuzum devor uza,
Uydagi parvonadin go‘yo namudor o‘lmisham.

Mumkin ermas men qori soyilg‘a ko‘yung furqati
Xossakim, ishq ofatidin sa‘b bemor o‘lmisham.

Ko‘yi devorig‘a orqam yopishib, men volihi
Suvrati nazzorasida naqshi devor o‘lmisham.

Gar ko‘runmas ul pariy, istab anga yakranglik,
Za‘fdin men telba ham emdi parivor o‘lmisham.

Ey sabuh ahli, meni bir jom birla tirguzung
Kim, o‘lum holi xumor ilgida bedor o‘lmisham.

To mulozim piri dayr o‘ldi, murodim mug‘bacha,
Sokini dayru muqimi ko‘yi xammor o‘lmisham.

Ey Navoiy, sarv birla gulni naylay, chunki men
Volai bir gul uzori sarv raftor o‘lmisham.

* * *

Vasl bargin uzki, men hijron gulin bo‘y etmisham,
Mehr tarkin tutki, men mehnat bila xo‘y etmisham.

Naxli qaddingg‘aki, berdim ko‘z yoshidin parvarish,
Emdi bosh tortarki, yoshdin yuz sari jo‘y etmisham.

Har sari javlon qilib yetkach manga chekting, inon
Bu ekin jurmumki, yo‘lungda boshim go‘y etmisham.

Noma ichra chirmashibon sanga yetkaymenmu deb,
Orazim kahbargu jismim rishtasin mo'y etmisham.

May bo'lub ashkim, g'izo bag'rim, surud afg'onlarim,
Keling ahli ishqkim, g'am xaylig'a to'y etmisham.

Shayx boqiy bo'lsunu zarq ichra tinmaslig'ki, men
Tinnisham tokim fano dayri sari ro'y etmisham.

Topmadim gulchehralardin shammae bo'yi vafo,
Ey Navoiy, nechakim yeldek taku po'y etmisham.

* * *

Sendin ayru to asiri dardi hijron qolmisham,
Buki o'lmay qolmisham, holimg'a hayron qolmisham.

Xonumonimni g'aming toroji barbod ayladi,
Xonumon borib aloxonu alomon qolmisham.

Ishq dashtining samumi hullasin aylay panoh,
Xayli g'am yag'mosidin mundoqki uryon qolmisham.

Dardu g'amdin yoshuna olman kamoli za'fdin,
Xurdabinlarning ko'zidin garchi pinhon qolmisham,

Dashtdin Farhodu Majnunni yig'ib mushfiqlari,
Men g'arib ul nav'kim, g'uli biyobon qolmisham.

Vasl davri jomidin ahbob sarmast o'ldilar,
Dayr aro tek bir man-o'q maxmuri davron qolmisham.

Ey Navoiy, uchti bulbullar xazonda bog'din,
Men qanotsiz qush masallik aylab afg'on qolmisham.

* * *

Ul quyoshqa, vah, ne had birla bitik aylay raqam,
Noma eltur qush malak bo'lg'ay, magar had bo'lsa ham.

Tayyi arzing bo'lsa, ey payki sabo, nomamni elt,
Yo'qsa qat' o'lmas bu yo'l urmoq bila qosid qadam.

Qosido, jon naqdini ham topshururmen, nomag'a,
Chun ilik sunsa, ayog'ig'a nisor et jonni ham.

Sen borib kelguncha, ey qosid, o'zumda bo'lmag'um,

Jon yetib og‘zing‘a shavqung shiddatidin dam-badam.

Anglamonkim, ul haramda bor topqung, yo‘qsa yo‘q,
Bor topsang ham, olib nomang o‘qurmu ul sanam?

Gar o‘qur ham bo‘lsa, radmu bo‘lg‘usi yoxud qabul,
Ham qabuli tushsa, yozg‘aymu javob, aylab karam?

Ey Navoiy, noma ul yon yozg‘ali ne had sanga,
Tut firoq ichra visolining xayolin mug‘tanam.

* * *

Ishq ila bo‘ldum masal, savdo bila afsona ham,
Shukrlillohkim, yana oshiqmenu devona ham.

To unutdi oshnolig‘ rasmin ul begonavash,
Oshno yig‘lar mening holim ko‘rub, begona ham.

G‘am tuni mendurmen ohu ashkdin sham‘im o‘chub,
Boshima yemrulgali turmish buzug‘ koshona ham.

Elga mehring bor, buzuq ko‘nglumba ham bir zarra boq
Kim, quyoshning tobidin mahrum emas vayrona ham.

Ey malohat sham‘i har soat meni kuydurmakim,
Ko‘p yorumas sham‘ agarchi o‘rtanur parvona ham.

Yo‘q, bu dayr ichra berur jomi ajal ta‘mini may
Kim, erur paymona to‘lmoqdin nishon paymona ham.

Ey Navoiy, gar desang, ul turfa qushni sayd etay,
Rishtayi jismingni dom et, ko‘z yoshingni dona ham.

* * *

Ko‘nglumu jonim fido og‘zig‘a, guftorig‘a ham,
Kufrimu dinim dog‘i zulfig‘a, ruxsorig‘a ham.

Itti qonlig‘ ko‘nglum, uzgil g‘unchalarni, ey sabo
Kim, anga ko‘z solmayin, balkim namudorig‘a ham.

Zor ko‘nglumba agar boqib ani zor aylading,
Joni bemoring‘a ham boq, jismi afgorimg‘a xam.

Borg‘ach ul sarvi ravon, jismimda jon qolg‘aymukim:
Qaddig‘a jon rishtasi bog‘landi, raftorig‘a ham.

Men kimu din, ey musulmonlarki, bir kofir ko'rub,
Jon fido qildim chaliposig'a, zunnorig'a ham.

Dahr bog'ining guli o'tdur, biyik ashjori dud,
Yelga ber ul gulni ham, o't solg'il ashjorig'a ham.

Ey Navoiy, dahr yo'qu bori tinmaslig'durur,
Ting'asen, gar qilmasang parvo yo'qu borig'a ham.

* * *

Menki, davron zulmidur ko'nglumga, balkim jong'a ham,
Naylay olg'aymen angakim, zulm etar davrong'a ham.

Ko'r g'amim afzunlug'in har damki, ashkim xaylining
Qatrasi bahr o'ldi, emdi aylaniptur qong'a ham.

Yopmangiz Farhod ila Majnunnikim, mehnat to'zi
Satr uchun basdur manga ham, ul iki uryong'a ham.

To topibmen ishq i o'ti birla tiyg'i zahrini,
Iso anfosig'a boqman, chashmai hayvong'a ham.

Goh ko'nglum g'unchasin istar, gahe paykonini
Kim, ko'ngul bordur munosib g'unchag'a, paykong'a ham.

Nilufar naqsh aylab ayvoningg'a mag'rur o'lmag'il,
Yo'q, vafo naqshi chu bu nilufariy ayvong'a ham.

Muddaiylar chun Navoiy ishqin anglab, jonig'a
Qasd qilg'anlar emish, bore dengiz jonong'a ham.

* * *

Ey, ko'ngulga yuz tuman bedod sendin, jong'a ham,
Muncha birla rashk andin munga, mundin ong'a ham.

Moviyu gulgun to'n ermaskim, ko'zu ko'nglum aro,
Sug'a dog'i tushmish ul usruk, bo'yalmish qong'a ham.

Husnig'a hayronmen ul yanglig', meni hayronki el,
Ham aning husnig'a hayrondur, meni hayrong'a ham.

El buzug' ko'nglin so'ra borg'an emish ul ganji husn,
Ranja qilg'aymu qadam, yo rab, bizing vayronga ham.

Lam'ai paykonidinmu ko'nglum ichra tushti o't,
Yo'qsa ko'nglumdin o'qig'a tushti o't, paykong'a ham.

Qil gadoyingga'a vafo, ey xo'blar sultonikim,
Bevafolig'dur gadog'a umr ishi, sultong'a ham.

Ey Navoiy, davr ayog'in tut g'animat, ushbu dam
Kim, sabote yo'qturur bu davrg'a, davrong'a ham.

* * *

Bordi yoru to'zmon el bormoqqa ham, turmoqqa ham,
Chin desam, rashk o'lturur tangriga topshurmoqqa ham.

Ko'rsam ul yuz ko'zgusin tag'yir vahmidin emas,
Qattiq oh urmoqqa had, sokin nafas urmoqqa ham.

Ul paridin lutf agar zulm o'lsa andoq telbamen
Kim, shuurim yo'q sevunmaklikka, qayg'urmoqqa ham.

O'lturub yonig'a men kimmen yuzin o'pmoqqakim,
Yo'q hadim ko'yida yer o'pmakka, o'lturmoqqa ham.

Notavon jismimda yuz novak firoqing xaylidin
Kim, kuchim yetmas birin tortarg'a, sindurmoqqa ham.

Demagil ishqin nihon tutqil meni uryong'akim,
Tig'i zaxmin yo'q nimam bog'larg'a, yoshurmoqqa ham.

Tut Navoiy, ishqizulmin xush chu yo'qtur ixtiyor,
Ul ko'ngul olmoqqa ham, sen ko'nglung oldurmoqqa ham.

* * *

Aqlu jon qasdida ko'rdum ul ko'zu mujgonni ham,
Chektim ul mujgonu ko'z ollida aqlu jonni ham.

Novaking yetkach qiziq ko'nglum yig'ochin kuydirib
Qatrayi su yanglig' oshom ayladi paykonni ham.

Ko'z yoshimni qon qilib, bag'rim su etting ey firoq,
Yo'qki yolg'uz suni qon qilding, su qilding qonni ham.

Ishq dashtida quyundek xoksoringmen, gahe,
Istasang ushshoqni, yod et bu sargardonni ham.

Go'ydek boshim necha raxshing ayog'i zarbidan.
Po'ya qilg'an, gah-gahe yetkur anga chavgonni ham.

Ey tavongar, nechakim qasringni qilding zarnigor

Asru holiy ko‘rma darvesh o‘lturur vayronni ham.

Ko‘nglum olib bordingu qolmish manga bir xasta jon,
Har qachon kelsang Navoiy topshurur qolg‘anni ham.

* * *

Bu kun ahli jahondin xasta xotirmen jahondin ham
Demon ahli jahon birla jahon, billahki, jondin ham.

Meni jonu jahondin hajr vaqtikim malul etkay,
Vatan yo mulkdin xudkim desun, bal xonumondin ham.

Ko‘nguldin jong‘a yettim, ey ajal, netkay xalos etsang,
Meni ul telbadin, ul telbani men notavondin ham.

Ne ayrilmoq dururkim, yor to ayrildi, ayrilmish
Ko‘ngul mendin, fig‘on ko‘nglumdinu o‘tlar fig‘ondin ham.

Manga jononsiz o‘lmoq yaxshiroq, ey Xizr, yuz qatla,
Ketursang mujda o‘lmoq birla umri jovidondin ham.

Nafas qat’ o‘ldi ul yuz furqatidin, ko‘zgu kelturmang
Ki, men emdi qutuldim ibtilosiz imtihondin ham.

Yomon yaxshig‘a ko‘p zulm etmagilkim, gar budur davron,
Qutulg‘ung, kimki andin yaxshiroq yo‘q, men yomondin ham.

Itiga tu‘ma, darbonig‘a bo‘lsun muttako o‘lsam,
Tanim ul ko‘ydin olmang, boshim ul ostondin ham.

Faqihu—Ka‘ba, rindu — maykada, xushdur Navoiykim,
Sening yoding bila mundin erur ozodu andin ham.

* * *

Chamanda munisim ne sarv erur, ne gul, ne sunbul ham,
Manga sarve kerakkim, sochi sunbuldur, yuzi gul ham.

Ajab yo‘q to‘lg‘anib jismim, qorarsa subhi ayshimkim,
Tushub ul kokul uzra chin, yuziga tushti kokul ham.

Demang ul sho‘x ila ashob bazmin qil tafarrujkim,
Talaffuz aylay olman bu hikoyatni, taxayyul ham.

Yuzung birla quyosh ta‘rifida gar davr erur hosil,
Kelur zanjiri zulfung vasfida lozim tasalsul ham.

Yuzu qaddig'a huru tubiy o'xshar debsen, ey voiz,
Yiroq ermas so'z ayturda gahe qilsang taammul ham.

Chehib ko'hi firoqiya sabr qildim, vaslig'a yetkach
Fig'on cheksam ajab yo'q muncha-o'q bo'lg'ay tahammul ham.

Yuzung shavqida ko'nglum ohi sham'u gulga o't soldi
Ki, kuydi notavon parvonavu kul bo'ldi bulbul ham.

G'animat anglasun bulbulni gul yetgachki, bo'standin
Uchar gul yafrog'i ham, qolmas uchmay garchi bulbul ham.

Xumor o'lturmish erdi bo'lmasang mug' dayrig'a ozim,
Bu ishga, ey Navoiy, ayladi tengri seni mulham.

* * *

Vayronaedur maskanim, andin manga bisyor g'am,
Ohim bila eshikta o'rt, ashkim bila devor nam.

No'shidin elga guftugo', ey hajr icharmen men og'u,
Kosh o'lsumu ko'nglumni bu anduhdin qutqorsam.

Qil ishq dayrida maqar, sukkonig'a solg'il nazar
Kim, bor bu majma' ichra har durdiykashi xammor Jam.

Har yerki anda bir nafas, ishratqa topsam dastras,
Yuz qatla aylarmen havaskim, bo'lsa erdi yor ham.

Soqiy, bugun mayni unut, mendek dame xunoba yut,
Mutrib navoyi navha tut, sozingg'a bog'la tori bam.

Desamki, ey badmehr o'g'ul, yuzung ko'rub oy tutti yo'l,
Der: yer quyi gar bordi ul, bir shabravi ayyor kam.

Miskin Navoiy bersa jon, ey diyda, har dam to'kma qon,
Ul har necha qilsa fig'on, sen asrag'il zinhor dam.

* * *

Har kishi yor ollida der chinni ham, yolg'onni ham,
Vahki, ul bovar qilur voqi'ni ham, bo'htonni ham.

Jong'a yettim muxtalif ashobidin, ul dilrabo,
Uylakim ko'nglumni oldi, kosh olsa jonni ham.

Muddailar buyla hamroz o'lsalar yor ollida,
O'zga tutmoq farzdur o'lmakni, bal hijronni ham.

So'z dey olurlar gahu begah, mahallu bemahal,
Bas mahaldur, tark qilsam mulku xonumonni ham.

Chunki bag'rim qonini ko'z yo'lidin oqizdilar,
Dam-badamdurkim, surubturlar sarosar qonni ham.

Ey ko'ngul, dahr ahlig'a yo'q va'dayu paymon durust,
Necha kuygung sen dog'i, uz va'da, buz paymonni ham.

Hoshalillohkim, Navoiy aylagay tarki vafo,
Bevafo kofirlar olsa jonni ham, imonni ham.

* * *

Xo'blar oshiqlarin noshod etarlar, shod ham,
Vahki, bizga yorimizdin lutf yo'q, bedod ham.

Turfa ko'rkim, javri birla dog'i g'amnok aylamas,
Garchi rahmu iltifoti birla qilmas shod ham.

Yo'qki, la'li no'shidin qilmas hayotim fikrini,
G'amzai xunrezin etmas jonima jallod ham.

Mahvashidin kimsaga mehr o'lmasa, xushtur jafo,
Mehr bunyodin yiqib, qilmas jafo bunyod ham.

Jon beribkim, xora yo po'lod yetmas yordin,
Bu jafoni torta olmas xora bal po'lod ham.

Soqiyo, bir jom ila bu g'amni yodimdin chiqar,
Garchi holim shiddatidek charx bermas yod ham.

Iltifot etmay, Navoiyni qilur har dam halok,
Mavt ma'hudig'a gar ta'yin emas miod ham.

* * *

Yer uzra tim-tim qon yoshim go'yoki tommas dam-badam
Kim, naqdi vasling bay'ig'a ko'zlar sanar bir-bir diram.

Ishqingda bo'lg'ach xoki rah, bo'ldum balokashlarg'a shah,
G'am xaylidin tortib sipah, oh o'tidin chektim alam.

Bir qatla ko'rsang ani, bas, ta'n etmagay erding havas,
Ishqig'a, eykim, har nafas bizni qilursen muttaham.

Ey sarv qaddi mahliqo, tengri qachon ko'rgay ravo

Mendin vafo uzra vafo, sendin sitam uzra sitam.

Yo‘q fikri bu devonaning, titrar ichi hamxonaning
Kim, saqfi bu vayronaning ashkim suyidin bo‘ldi nam.

Mutrib, navoe kom tut, mug‘ dayrida orom tut,
Soqiy, labolab jom tutkim, qasdi jonim qildi g‘am.

Berganga g‘am dahri dani mayxona basdur maskani
Kim, boda daf‘ aylar ani, yetsa kishiga har alam.

Dayru haramda sar-basar, ul yuzdin istarlar xabar,
Ko‘p ham nizo‘ etma agar ul der samad, bu der sanam.

Deding topib jonon isi, toptim labidin jon isi,
Kelur bu so‘zdin qon isi, tinma, Navoiy, asra dam.

* * *

Yorg‘a yetkach alam, tutti ko‘ngul xaylini g‘am,
Shahg‘a chun ranje yetar, ranjur o‘lur mulk ahli ham.

Yor uydin chiqmasa, olam ko‘zumga tiyradur,
Chun quyosh chiqmas, jahondin murtafi‘ bo‘lmas zulam.

Ne haroratdur sangakim, kuydi andin olame,
Uylakim o‘rtar jahonni mehr o‘ti urg‘ach alam.

Ne araqdurkim, ichinda g‘arqadur nozuk taning,
Bargi guldekkim, gulob ichra cho‘mar sar to qadam.

Sarvg‘a bog‘ ichra har yon jilva qilmoq xushturur,
Soyadek nevchun yotibdur sarvi gulzori Eram.

Sensiz ichmak uyladurkim marg jomi ichra zahr,
Obi hayvon birla gar bo‘lsa labolab jomi Jam.

Ey Navoiy, sadqasi bo‘lg‘il alam daf‘i uchun,
Men o‘lub, gar ul salomat bo‘lsa, hech ermas alam.

* * *

Jong‘a ko‘ksun chokidin jononni mehmon ayladim,
Gavhare toptim, ani ko‘nglumda pinhon ayladim.

Kavkab ermas, paxtalar tiqmish qulog‘ig‘a sipehr,
Ul quyosh hajrida tunlar, baski, afg‘on ayladim.

Jong‘a, ey gul, xori g‘am ko‘p urdung, et vahm emdikim,
Har birin bir novaki ohimg‘a paykon ayladim.

Ko‘ksun uzra har ne marham erdi, ashk oqizdi, voy
Kim, salomat tarhin ul su birla vayron ayladim.

Fitna toshi yo salomat sohili tengdur manga
Kim, hubobi ashkdin boshimg‘a qolqon ayladim.

Boisi maqsud— zohid zuhd qildi, men — fano
Faqr iqbolidin ul mushkulni oson ayladim.

Ey Navoiy, bog‘lab erdi Ka‘ba ehromin ko‘ngul,
Ko‘yidin bir nukta sharh aylab, pushaymon ayladim.

* * *

Eyki avval qomating vasfini shamshod ayladim,
Sarvi jannat bo‘lki, emdi seni ozod ayladim.

O‘zgalarni davlati vaslingda xush tut, chunki men
Xasta ko‘nglumni g‘ami hijron bila shod ayladim.

Xoh sen yor o‘l manga, xoh o‘zgalarning yori bo‘l,
Chun men o‘z ta‘bimni bekaslikka mu‘tod ayladim.

Mujda ber, ey shayxkim, tortib nadomat ohini,
Bulhavasliq juzvi avroqini barbod ayladim.

Necha men mahrum o‘lub bo‘lg‘ay anga mahram raqib,
Shukrkim, g‘ayrat tariqin oqibat yod ayladim.

Ul vafosiz ishqini tark etmaguncha tinmadim.
Ne yomon soatda bu shum ishni bunyod ayladim.

Ey Navoiy, hech bilmonkim, unog‘oymu ko‘ngul,
Anga muncha ajnabiy so‘zlarki irshod ayladim.

* * *

Harir ko‘nglaku ko‘ksin nazzora aylamadim
Ki, ko‘nglak o‘rnig‘a ko‘ksunni pora aylamadim.

Demaki, ko‘ksini men muncha pora qilmaymen
Ki, ani men xud o‘zum muncha yora aylamadim.

Firoq shomi o‘zi dog‘i tiyradur yolg‘uz,
Duxoni ohim ila ani qora aylamadim.

Dema necha tuganing bor, bilmon a‘dodin,
Agarchi hargiz alarni shumora aylamadim.

Ulusqa ishqim o‘tin ko‘ksum ohi fosh etti,
Men ani ishqim ila oshkora aylamadim.

El istixora qilur tavg‘a sahargahu men,
Bajuz sabuhi uchun istixora aylamadim.

Navoiyo, meni ul mast bazmidin surdi,
Yo‘q ersa kom ila andin kanora aylamadim.

* * *

Kecha ul mahvashni yod aylab farovon yig‘ladim,
Mehrim oshti subhdek har nechakim qon yig‘ladim.

Sham’ avval ohshom-o‘q kuydi fig‘onim o‘tidin
Kim, men o‘t sochqon bulutdek tortib afg‘on yig‘ladim,

Tun qorong‘u, kulba xilvat, hajrdin ko‘nglum to‘la,
Tosh urub ko‘ksumga to bor erdi imkon yig‘ladim.

Yor hajridin kishiga ayta olmas g‘ussani,
Ko‘nglum etti sharhu men mahjuru pajmon yig‘ladim.

Charx ham to‘kti quyoshning hajridin kavkab, vale
Yig‘lamoq ul erdikim, men zor giryon yig‘ladim.

Subhdek xurshid vaslidin agar kulsam ne tong
Menki, subhi vasl uchun ko‘p shomi hijron yig‘ladim.

Ey Navoiy, tosh eshitsa navha qilg‘ay oshkor,
Yo‘q ajab gar bir tun o‘z holimg‘a pinhon yig‘ladim.

* * *

Lola ro‘yum bordiyu ishqin nihoniy asradim,
Ko‘zda qon ko‘nglum aro dog‘in nishoniy asradim.

Ayladi bir oh dudi birla elga oshkor,
Ishq o‘tin nechaki ko‘nglumda nihoniy asradim.

Har zamon ko‘nglum halok o‘lsa ne g‘am, chun jon aro,
Lablari shavqidin obi zindagoniy asradim.

Zoyil ermas ishq bir soat ko‘nguldin, voykim,

Ani jonimg‘a baloyi jovidoniy asradim.

Bo‘lsa mehmonim iti, ko‘nglumni qilsa tu‘ma ham
Ayb emas nevchunki, mundoq kunga ani asradim.

Naqdi jonimni berib may kelturung, ey do‘stlar
Kim, ani ichmak uchun bir do‘stgoni asradim.

Xonumonim gar qora bo‘ldi, Navoiy, ne ajab,
Men chu bir tun ul ko‘zi, qoshi qorani asradim.

* * *

Ishq o‘tidin tanda andoq sa‘b o‘lubtur kuymakim
Kim, shararlar toridin go‘yo to‘qilmish ko‘nglakim.

Bag‘rimu ko‘nglum itiga to‘‘maliq dushvor edi,
Shukrkim, chok o‘ldi ishqing tig‘i birla ko‘kragim.

Za‘fdin ko‘yungga bordim surganib atfoldek,
Rahm qilg‘ilkim, bu yo‘lda haddin oshdi emgakim.

Dema uyqusiz ko‘zung hajrim tuni ochilmadi,
Ne qila olg‘ay ajal uyqusi birla sergakim.

Bir qadam vayronima qo‘ykim, g‘amingdin tunu kun
Yuzga ilgimdur sutun, tufroqqa botib tirsakim.

Dard ko‘rkim, dev siyratlar bilandur ul pariy,
Garchi bor andin malak xaylig‘a dog‘i tergakim.

Ey Navoiy, hajridin yillar quyub, ul bevafo
Demadikim, naylar ul ushshoq ichinda ertakim.

* * *

Shomi vaslingni ko‘rub, subhi dilafro‘z dedim,
Subhi hajringg‘a yetib, shomi jigarso‘z dedim.

Teng ko‘rundi ko‘zuma vasl aro qadu zulfung,
Kecha kunduzni ko‘rub teng, ani navro‘z dedim.

Ishqidin tondi ko‘ngul, soldi qora kunga firoq,
Ajab ermas, gar ani qalbi siyahro‘z dedim.

Chini zulfung g‘ami muhlik dedim, o‘lturma meni,
Chin dedim, har neki men zori g‘amando‘z dedim.

Yangi o'rgandi ko'ngul bulbuli ul gul yuziga,
Tong emastur, agar ul qushni nav'omuz dedim.

Tikti pand ignasidin dahr eli ko'nglum yarasin,
Xalq nishini bu ma'ni bila dildo'z dedim.

Ey Navoiy, yorudi shomim ul oy partavidin,
Ne taajjub, gar ani mohi shabafro'z dedim.

* * *

Junundin uyla tufrog' o'ldi jismi ranjparvardim
Ki, har tosh ursalar atfol jismimg'a, chiqar gardim.

Necha hajrinda o'lsam ohu ashkimdin solib to'fon,
Vale qo'yman, ko'rarga kelsa sarvi nozparvardim.

Yo'lida baski qo'ydim chehra sanchilg'an xasu xoshok,
Somonlar bilki chekmish kahrabodek chehrai zardim.

Payopay ne ekin abri bahordin choqin tushmak,
Bulut uzra bir uchqun soldi go'yo shu'lai dardim.

Quyundek gar talab dashtida yo'q men yetmagan vodiy
Ne g'am, sargashtalikda uchrasa mohi jahongardim.

Vafo bo'stonin ashkim birla serob ayladim, umre
Erur g'am novaki-sarvim, bag'ir pargolasi vardim.

Muhiqdur, ey Navoiy, ul pariy mendin malul o'lmoq,
Nedinkim, ko'yida devonalig'ni haddin o'tkardim.

* * *

Bahoru bog'din ortar malolatu dardim
Ki, yo'q chaman aro gulbargi nozparvardim.

Meniki, ul yuzu xat dardmand etti, ne tong,
Bahoru sabzani ko'rmakdin ortmoq dardim.

Bahori husn tamannosi ichra bargi xazon,
Sirishk qonlaridin bo'ldi chehrai zardim.

Bahor yomg'uri rahmat sahobidindur agar,
Yog'arda qo'ymasa chiqmoqqa ko'yidin gardim.

Bihishtning chechagu marg'zoridin ne osig',
Mangaki, ul xatu yuz keldi sabzayu vardim.

Jahon xayolidin andoqkn, fard qildi meni,
Sipehr mehnatini ko‘rmasin mahi fardim.

Navoiy ayladi shabzindadorlig‘, netkay
Ki, yetsa boshig‘a bir kecha mohi shabgardim.

* * *

Firoq tig‘i halokidin oncha emgandim
Ki, yetsa dog‘i ajal, o‘lmamakka o‘rgandim.

Yerim gar o‘lsa tamug‘, ko‘p ko‘runmagay muhriq,
Firoq shu‘lasig‘a munchakim, men o‘rtandim.

Halok dashtida itkan ko‘ngul topilmadi hech,
Quyun kebi nechakim, har yonida aylandim.

O‘qurda ruq‘a hijron uzuldi tori hayot,
Nedinki, toridek azbas o‘zumga to‘lg‘andim.

Emas boshimdin ayoq oh dudi birla qora,
Firoq dashti samumida buyla churkandim.

Demangki, xum kebi dayr ichra sokin o‘lkim, men
Surud uniga magar hol etarda tebrandim.

Navoiyo, o‘tubon umr g‘aflat ichra, darig‘
Ki, so‘ng‘i uyqug‘a ko‘z mayl etarda uyg‘andim.

* * *

Ko‘ngulni bag‘ir qonidin lola qildim,
Qo‘yub dog‘ pargola-pargola qildim.

Sovug‘ ohdin qatra paykonlaringni
Yurak g‘unchasi javfida jola qildim.

Ko‘zumda ul oy mardum o‘rnini tutti,
Savodin aning davrig‘a hola qildim.

Ne qavmog‘ki, uyg‘onmadi garchi tunlar
Tong otquncha itlar kebi nola qildim.

Ko‘rub obi hayvon yuzinda xubobin,
Tasavvur labing uzra tabxola qildim.

Falak zolining makridin bo‘ldum emin,

Nedinkim, taloqi bu muhtola qildim.

Navoiy sarig‘ yuzida dog‘i idbor
Chu ko‘rdum, gumon sarig‘ lola qildim.

* * *

Visol tuxmini ektim firoq bar toptim,
Vafo niholini tiktim, jafo samar toptim,

Muhabbat o‘tiki, yoqtim visol sham‘i uchun
O‘zumni oqibat ul o‘tdin-o‘q sharar toptim.

Men ashk birla yudum g‘ayr naqshini ko‘zdin,
Valek g‘ayrg‘a-o‘q yordin nazar toptim.

Umid bahrida har necha g‘o‘takim urdum,
Sadaf ko‘zumdinu ko‘z yoshidin guhar toptim.

Dedim: bu ramzni anglay, vale xirad pirin
Bu nukta kayfiyati ichra bexabar toptim.

Chu dardi ishq biyobonlarini qildim qat’,
Adam viloyatidin nari yuz xatar toptim.

Navoiyo, kecha-kunduz xatu yuzini tilab,
Shabona navha bila nolai sahar toptim.

* * *

Bitigingdinki, savodini ko‘rub jon toptim.
Zulmat ichra masala chashmai hayvon toptim.

Bahrdin qatrag‘a ta‘zim ila tahsin ko‘rdum,
Mehrdin zarrag‘a e‘zoz ila ehson toptim.

Har alif sarv edi, he g‘unchavu doli sunbul
Demayin nomaki, bir toza guliston toptim.

Anbarin madlarikim mehr edi mazmuni aning,
Har uzun kechada bir mehri daraxshon toptim.

Qatra qonlarki, ko‘zum sochti o‘qur holatida
Har shaba ustida bnr la’li Badaxshon toptim.

Ne shaba erdiki, mazmuni bila ashkimdin
Har shaba ustida bir la’li Badaxshon toptim.

Gah-gahe xasta Navoiy tanig‘a jon yetkur
Bitigingdinki, savodin ko‘rub jon toptim.

* * *

Jonima dog‘e qo‘yuptur la’ling uzra xolkim,
Ko‘ngluma o‘t tushmish andin yuzga burqa’ solkim.

Tushmagay el ko‘ngliga o‘t hamki, aning rashkidin
Biym erur, bo‘lg‘aymen andoq ojizu beholkim.

Ashk sayli aylagay ko‘yungdin ovora meni,
Bu sifat ovoralig‘din ayla forig‘bolkim.

Garchi majnunmen sening ko‘yungni-o‘q aylab vatan,
Anda-o‘q bo‘lsam bo‘lay bozichayi atfolkim.

Yog‘sa uryon jismima o‘t anda aylarmen qabul,
O‘zga yerda gar yog‘ar gul, aylaram ehmolkim.

Anda yog‘qan tosh erur jannat gulidin yaxshiroq,
Bu jihatdin anda bo‘lmoq istaram pomolkim.

Qatl qilg‘aysen meni bir kun vale aytur ko‘ngul:
Ey Navoiy, kech bu so‘zdin, sen kim, ul iqbol kim?

* * *

Charxdin gar hardam ermas bir azog‘a kuymakim,
Nega tikkan soyi chok o‘lmoq keraktur ko‘nglakim.

Sahl erur ko‘nglakki, hijron o‘qiyu g‘am tig‘idin,
Tikmaku chok aylamakka mubtalodur ko‘krakim.

Har zamon ko‘zdin yoshim emgaklagan bir yoshdek,
Mayl etar tufroqqa, vah, o‘lturgusi bu emgakim.

Bejigar bo‘lsam balo tortarg‘a, vah, emdi ne tong,
Bordi ko‘zdin chun bag‘ir pargolasidin ko‘prakim.

Har tong erta cheksa gardun subh tig‘in qatlima,
Tong emaskim, bordur ul dushmanlar ichra ertakim.

Ayshu rohat qushlarnn sayd aylay olmon, garchi bor
Ko‘z yoshidin donayu jon rishtasidin ilmakim.

Ey Navoiy, buki gardun evrulur fonusdek,
Ko‘ngliga kor etti go‘yo sham’ yanglig‘ kuymakim.

* * *

Ey qading sarvi ravon, ko‘yung bahori gulshanim,
Mehnatu afg‘on sening hajringda ko‘rgan-bilganim.

Qabr toshidur bezaklik sarbasar gul bargidin,
Toza-toza dog‘ila ko‘hi balo bo‘lg‘an tanim.

Charx mehnat toshidin to ravzan ochti har taraf,
Men malomat bulbuli, go‘yo qafasdur maskanim.

Mehnatu g‘am o‘qlarig‘a, vahki, yuz ming zaxmliq,
Ashki siymandud qilg‘an hay‘at o‘ldi javshanim.

Tiyg‘ekim, ko‘ksun uyin ochti, eshikdekdur anga
Ochilib yopilsa har dam choklig pirohanim.

Do‘stlar, meni ko‘ngulsiz deb so‘rarsiz, shodmen,
Bo‘lmayinmu shodkim, daf‘ o‘lmish andoq dushmanim.

Ishq naqdi dog‘i g‘am kirmish Navoiy, ko‘ngliga,
Vahki, bir dam ajdahodin holiy ermas maxxanim.

* * *

Tirig yururmenu bor mendin ayru jononim,
Bu umr birla yurub o‘lmagan mening jonim.

Bag‘irda yuz xalavu, vah, demakka yo‘q zahram,
Ko‘ngulda qon to‘lavu yo‘q dam urmoq imkonim.

Ne bir aniski, aritsa lolayi ashkim,
Ne bir rafiikki, anglasa dog‘i pinhonim.

Ko‘rub qoshida muhiblarni jam‘u men mardud,
Mungayibon buzulur xotiri parishonim.

Ko‘ngul xud ittiyu jon hamdami bo‘la olman
Bir-ikki lahzaki, bor ul zaif mehmonim.

Azimat etkali ul ganji husn andoqdur
Ki, chug‘z or qilur ko‘rsa emdi vayronim.

Navoiyo, bu navolarki kecha tortarmen.
Zuhal eshituru xurshid eshitmas afg‘onim.

* * *

Sahar ko‘rdum yuzin — aqshomg‘acha kuydi hazin jonim,
Bu erdi subhi vaslim to ne bo‘lg‘ay shomi hijronim.

Quyosh kulbamg‘a ingandin manga yuz qatla xushroqdur
Qora shomimni ravshan aylagan sham‘i shabistonim.

Ne yanglig‘ yoshuray hijron g‘aminkim, fosh etar har dam
Og‘izdin shu‘laliq ohim, nazardin ashksiz qonim.

Ajabtur toiri vasl istamak kulbamg‘a qo‘nmoqkim,
Yaqindur nasri voqi‘ni uchurg‘ay ko‘ktin afg‘onim.

Qading naxli xayoli ko‘zdadur, ey navbahori husn,
Maozolloh, agar ani qo‘ngarg‘ay sayli mujgonim.

Dedim, so‘zon ko‘nguldin chekmagil bir dam xadangingni,
Dedikim, qolsa bir dam su bo‘lur ul o‘tda paykonim.

Baliyat toshi yog‘durg‘an kebi vayronima gardun,
Mazallat gardi har dam yog‘durur boshimg‘a vayronim.

Qadah davrin evur, ey dayr piri, toki mumkindur
Ki, davron ranjini tortarg‘a emdi yo‘qtur imkonim.

Dema jomi fano ichra ezilmishtur ajal zahri,
Navoiy, jon berib, ul jomni chekmakdur armonim.

* * *

Tun oqshom bo‘ldiyu kelmas mening sham‘i shabistonim,
Bu anduh o‘tidin har dam kuyar parvonadek jonim.

Ne g‘am ko‘rguzsa ko‘ksun porasin choki giribonim,
Ko‘runmas bo‘lsa ko‘ksun yarasidin dog‘i pinhonim.

G‘amidin durri maknundek, sirishkim oqti Jayxundek,
Muzayyan qildi gardundek jahonni ashki g‘altonim.

Falak ham to‘ldi kavkabdin, quyosh ham tushti ashhabdin,
Kelib tushmas bu markabdin mening xurshidi raxshonim.

Jahonni zulmat etti chah, bu zulmat ichra o‘lgum, vah,
Manga bo‘lsang ne Xizri rah, yetib, ey obi hayvonim.

Dema ko‘ktin quyosh ketmish, falakka tiyralik yetmish,
Ul oy hajrida tor etmish falakni dudi afg‘onim.

Navoiy kebi hijrondin, bu oqshom o‘ldum afg‘ondin,
G‘amim yo‘q buyla yuz jondin, yetib gar kelsa jononim.

* * *

Oncha yig‘latti jafodin do‘stdur deb sevganim
Kim, kular ahvolima har qayda ko‘rsa dushmanim.

Do‘stkim qilg‘ay meni bedodi dushman kulgusi,
Buyla dushmankomlig‘din yaxshiroqdur o‘lganim.

Do‘st dushmandin manga ko‘prak chu tekurdi jafo,
Ne ajab gar emdi dushmando‘stlug‘ bo‘lg‘ay fanim.

Ursa dushman zaxm erur marham tavaqko‘ do‘stdin,
Ikkisi zaxm ura tong yo‘q chok-chok o‘lmoq tanim.

Ta‘na birla buzma, ey dushman, ko‘ngul uyin dag‘i,
Ushbu baskim, do‘st zulmidin buzulmish maskanim.

Do‘stqa jon berdimu dushmandur emdi, vah, ne tong
O‘rtasa ham do‘st, ham dushmanni ohu shevanim.

Ey Navoiy, do‘st xud yo‘q, vah, ne holatdurki, bor
Boshim uzra dushman ikki diydayn tar domanim.

* * *

Hajr toshining ko‘kumtul dog‘idin kuydi tanim,
Ohkim, ko‘kurd o‘ti birla tutashti xirmanim.

Tiyr kulbam ichra o‘t soldi firoqing, voykim,
Yorudi kuymak o‘ti birla qorong‘u maskanim.

Nildin xolu alif yuz uzra to naqsh aylading,
Dog‘ kuydurmak ishim bo‘lmish, alif kesmak fanim.

Ishq aro bo‘ldum g‘aniy, ko‘nglum aro paykonidin
Kim, to‘luptur ul javohir birla ushbu maxzanim.

Zarvara birla bezabdur gul yuzin, vah, turfa ko‘r
Kim, bahor ichra xazon zohir qiliptur gulshanim.

Emin o‘lman xonaqohu xilvat ichra ujbdi,
Zohido, mayxona mulkim, kup ichidur ma‘manim.

Ey Navoiy, ul xat etmish ro‘zgorimni qora,
Tong emas yirtuq yoqa birla qalamdek shevanim.

* * *

Ayni za‘fimdin qo‘lum chun qo‘ldading, ey dilbarim,
Qo‘yma ilgimniki, qo‘rqarmen to‘kulgay paykarim.

To junun bemorimen, gulxanning o‘tluq kullari
Bo‘ldi gulgun rishtadin gullar tiqilgan bistarim.

Sovuq ohimdin zarar topqay edim g‘am bazmida
Jism uyinda bo‘lmasa o‘tlug‘ ko‘nguldin mijmarim.

Qatra xaylar ichra ul orazni ko‘rdum, ey rafiq,
O‘limgim ermas ajabkim, sug‘a tushmish axtarim.

Dema, la‘lim shavqidin sipqarmading qon bir qadah,
Men icharmen, ko‘z to‘kar, netib tugansun sog‘arim.

Gulshani faqr ichra to kirdim, erur balkim emas
Gunbadi nilufariy gulshanda bir nilufarim.

Hajr tig‘i ko‘p uchun jismimda har yon chekti bosh
Ey Navoiy, men mazallat toyiri, budur parim.

* * *

Ul pariyy nazzorasig‘a, vahki, yo‘qtur toqatim
Kim, qachon qilsam nazar devona aylar hayratim.

Bas, ne nav‘ aylay tamannokim, visoli sham‘idin
Hajr shomi gah-gahe bo‘lg‘ay munavvar suhbatim.

Suhbatida bor ham topsam bu toli‘ qaydakim,
Bir nafas mahramlari silkida bo‘lg‘ay xidmatim.

Xidmatig‘a mahram o‘lsam ham qachon imkoni bor
Kim, degay bir lahza bo‘lg‘il harifi xilvatim.

Bo‘lsa ham xilvat muyassar, vahki, hargiz yo‘qturur
Poybo‘si davlatin zohir qilurg‘a jur‘atim.

Gar oyoq sunsa ko‘zumga ham ko‘ngul ne voykim,
Ul zamon ko‘z rashkidin kuydurgusidur g‘ayratim.

Vasl umidin qo‘y Navoiykim, xayoledur muhol,
Bu muhol ummid ila har lahza berma zahmatim.

* * *

Bo‘lmish andoq munqati’ ahli zamondin ulfatim
Kim, o‘zum birla chiqishmas ham zamone suhbatim.

Ey xush ulkim, tutmish erdi vahsh ila sahroda uns,
Muhish ahvole mangakim, bor o‘zumdin vahshatim.

Istaram qochmoq adam vodiysidinkim, kirgali
Vomiqu Farhodu Majnun bas g‘uluvdur xilvatim.

To‘lg‘anurmen o‘zlugumdin chiqq‘ali bukim erur,
Dard vodiysida sargardon quyundek hay‘atim.

Ey ajal, tan xirqasin kuydurki, bo‘lmish bas og‘ir,
Bu malomat o‘qlari birla tikilgan kisvatim.

Ey falak, anjum ushoq toshin yig‘ib boshingg‘a ur,
Chun fano mayxonasi xishtidin o‘ldi turbatim.

Yetti ko‘kni ko‘k varaqlardek sovurg‘ay har taraf,
Toqi minoyiy aro chirmalsa ohi hasratim.

Qo‘y duru feruza bahsinkim, nujumu charxni
Nilufar bargi uza shabnamcha ko‘rmas himmatim.

La‘ldek boshim osilsun g‘arqai xunob o‘lub,
La‘l tikkan saltanat tojig‘a bo‘lsa rag‘batim.

Turfa ko‘rkim, xalq komi birla umrum bo‘ldi sarf,
Turfaroq bukim birovga yoqmadi bir xidmatim.

Ey Navoiy, ikki olamdin kechib toptim visol,
Bu iki butxonadin ermish bu yo‘lda ofatim.

* * *

Yetkach ul qotil, erur bo‘g‘zumda ikki barmog‘im,
Tig‘i o‘rnin ko‘rguzub, surgil debon yalbormog‘im.

Vasl jomining agar mufrif emas kayfiyati,
Sen qachon kelgach, mening nedur o‘zumdin bormog‘im?!

Hajr tirnog‘i bila ko‘nglumnikim, qildim figor,
Bo‘lmasun g‘ayring demakdindur bu nav’ axtarmog‘im.

Baski shavqung g‘olib o‘lmish telbalardek, ey pariy,
Yo‘qturur tun-kun xayoling birla so‘zlab hormog‘im.

Hajr aro yo'qkim, visol istab, o'lum istab, erur
Furqatingdin o'zni bir tadbir ila qutqormog'im.

Soqiyo, taklif ila ich dema, to'ldur dog'i ko'r
Kim, ayog'ning naqshini eltur qirib sipqormog'im.

Ey Navoiy, tortayin dermen ko'nguldin intiqom,
Yo'qsa yuz g'amni anga har dam nedur boshqormog'im.

* * *

Vasling istab o'qdek etkay erdi sur'at paykarim,
Naylayinkim, hajr o'qi paykonlaridur langarim.

Otashin la'ling g'amidin o'rtanib, qon yig'lasam,
Goh qondin, goh o'tdin la'lgundur paykarim.

Ko'zu mujgoningdin ayru uyqu yo'q men xastag'a
Kim, momug' yanglig' tnkon birla to'lodur bistarim.

Ey niholi noz, ohimdin hazar qilkin, bukun
Ko'p ko'han paykar shajarni yiqqudektur sarsarim.

Ul quyosh aksin may ichra ko'rgali oshuftamen,
Ne ajab oshuftalig'kim, sug'a tushmish axtarim.

Men ozibmen yo'ldinu bas tiyradur hijron tuni,
Toli' o'l, ey kavkabi iqbolu, bo'lg'il rahbarim.

Ey Navoiy, ne ajab gar nazmim elni yig'latur
Kim, yozilmish hajr o'tining dudasidin daftarim.

* * *

Bahori vaslda o'rtandi rashkdin jonim,
Xayol qilki, ne bo'lg'ay xazoni hijronim.

Tanim tugonlariga marham, ey rafiq, ne sud,
Erur ko'ngulda chu yuz muncha dog'i pinhonim.

Ne nav' deyki, buzug' ko'nglum ichra gah-gah kel,
To'kar chu gardi fano lahza-lahza vayronim.

Jununum emgagidin gar toriqting, ey nosih,
Salomat o'l senu shahring, menu biyobonim.

Kamoli za'f ko'rungkim, yetar necha yerda,
Ko'nguldin og'zima yetkuncha xayli afg'onim.

Salomat ahli, tutung dinu ofiyatqa azo
Ki, mastu arbadajo' chiqti nomusulmonim.

Qadah quyoshi bila, soqiyo, munavvar qil,
Ki, g'amdin asru erur tiyra kunji ahzonim.

Zamon elida vafo yo'q, agarchi jon bersang,
Bas o'ldi ersa vafosiz, ne ayb, jononim.

Deding, firoqida sabr ayla toki mumkindur,
Navoiyo, dema bu so'znikim, yo'q imkonim.

* * *

Ne kun kelgayki, kelgay nozaninim,
Ne xush bo'lg'ayki, bo'lg'ay hamnishinim.

Saodat xatlari qilmish huvaydo,
Itin changiga surtulgan jabinim.

Erur ul sho'x otqan kaj guruha,
Ko'ngul ganji aro durri saminim.

Nedin ul ko'z chekar o'q go'shalardin,
Gar o'lturmakka qilmaydur kaminim.

Tekurma otashin la'lingg'a boda
Kim, ul o'tdin kuyar joni hazinim.

Ketur, ey mug'bacha, jomi mug'ona,
Erur, olsang, bahosi naqdi dinim.

Navoiy, ne osig', jonong'a yetmas
Navolarkim chekar joni g'aminim.

* * *

Tutqali bodai gulgun qadi savsan mohim,
Savsani xonadurur har kecha manzilgohim.

Vahki, vasfida tilim loldurur savsandeK,
Savsani to'n ila to jilvagar o'lmish mohim.

Ko'rgali qaddini savsan sari tuz boqmaymen,
Ushbu so'z tuzlugiga tengri erur ogohim.

Manga dilxoh aning qaddu yuzidur, garchi

Savsanu gul sari ko‘p mayl qilur dilxohim.

Qomating xijlatidin savsan o‘lubtur necha rang,
Yo bu nav’ etmish ani shu’lavu dudi ohim.

Bu chaman savsanu sarvig‘a baqo chun yo‘qtur,
Bo‘lsa gul gashtidin aning, ne ajab, ikrohim.

Ey Navoiy, netayin sarv ila savsanki, erur
Savsani to‘n bila ul sarvi ravon hamrohim.

* * *

Firoq o‘tidin aningdek qizibturur badanim
Kim, ani sokin etar jonni o‘rtagan tuganim.

G‘amingdin uyla o‘luklar hisobi bo‘lmishmen
Ki, hujra madfanu idbor gardidur kafanim.

Sirishk bahri aro uyla xo‘y qilmishmen
Ki, su kishisidek o‘lmish tengiz aro vatanim.

Farishtalig‘ tilamon, istaram iting bo‘lsam,
Agar bo‘lur esa zulfung kamandidin rasanim.

Agarchi yuz tikan ul g‘amza tikti bag‘ring‘a,
Yuz ochsang, ochg‘usi yuz gul bag‘irda har tikanim.

Xush ulki, yig‘lar edim zor-zor dayrda mast,
Sanam g‘amidin o‘lub chok-chok pirahanim.

Navoiyo, qani ul fayz xonaqoh ichra
Azimat etki, erur xushroq anda-o‘q ekanim.

* * *

Hajringda qonu g‘ussadur ichmak-emaklarim,
Ishrat surudi nolai zor aylamaklarim.

Maxfiy g‘aming yozarda yig‘ilg‘an bitikcha bor
Darding nihon tutardin oqarg‘an so‘ngaklarim.

Jonu ko‘ngul firoq hujumida ittilar,
Mendin zabunu zorroq ermish ko‘maklarim.

O‘pmak izingni yo‘q haddim, ammo xayol ila
La‘lingni yolqitur mutaoqib muchaklarim.

Gardi balo boshimg‘a yog‘ar onchakim, magar
Chambarlaridin ayladi gardun elaklarim.

Yuz pora bag‘rima tish urar men yutarda qon,
Bu bo‘lsa may, ne tong, alar o‘lmoq gazaklarim.

Og‘zing gumoni erdi Navoiyda, shukrkim,
Nutqung yaqing‘a qildi badal barcha shaklarim.

* * *

Emas junundin, agar tog‘larda bo‘lsa qarorim
Ki, qoldi bahri sirishkim tubida mulku diyorim.

Jamoling oyinasin xat chu tiyra ayladi — o‘ldum,
Ne ayb, qilsa quyosh ko‘zgusini tiyra g‘uborim.

Chu itlaring yaladi qonlarimni zaxmlaridin,
G‘arib marham edi buki topti jismi afgorim.

Sirishk qoni chu naqsh ayladim, nigor yetishti,
Bihisht qildi buzug‘ manzilimni naqshu nigorim.

Halokim ul qadu yuzdin chu bo‘ldi, tufrog‘im uzra
Bo‘lur, chu sarv uza gul egilsa, sham‘i mazorim.

Qadah olib labi jon baxshinga, quy og‘zima, soqiy
Ki, jonni aylagudekdur halok ranji xumorim.

Navoiyo, su agar qilsa toshni, ne osig‘dur,
Nigor ko‘ngliga qilmas asar chu nolai zorim.

* * *

Subhidam gul yoqti sham‘u lola zohir qildi jom,
Ya‘ni yoqib sham‘, ol jomi sabuhiy birla kom.

Jomi gulgun xushturur bir sarvqad sho‘x ilgidin,
Ul nafaskim, tong yelidin gulga sarv aylar salom.

Subhkim bulbul maqomi «rost» tuzgay sarv uza,
Bazm uchun tut sen dog‘i bir sarv ayog‘inda maqom.

Subh nevchun umrdin may birla kome topmag‘ay,
Kimsakim, umrig‘a yo‘qtur e‘timod o‘lg‘uncha shom.

Soqie xushtur sabohatlig‘ sabuhi vaqtida,
Lek andin xushroq uldurkim, bu aysh o‘lg‘ay mudom.

Gul arusig‘a berur ziynat chaman mashshotasi,
Su bila har subh to bo‘lmish zilol oyinafom.

Sen dog‘i bir gul isi birla dimog‘ingni qizit,
Vasl savdosin pishur, garchi erur savdoi xom.

Men xud ul sarvi xiromonni dedim, umri aziz,
Vahkim, ul sarvi xiromon bas itik aylar xirom.

Ey Navoiy, umr ishida xud ko‘p ihmol aylading,
Qilmasang dunyo ishiga ham bo‘lur ko‘p ihtimom.

* * *

Oncha kavkab to‘kti shomi g‘am xayolingdin ko‘zum
Kim, yorudi oqibat subhi visolingdin ko‘zum.

Xoldin ko‘z tiyra bo‘lmoq rasm erur, bu turfakim,
Yorudi ko‘z mardumidek turfa xolingdin ko‘zum.

Quy aqiqi may suhayli jom aro, ey mug‘bacha
Kim, yorur ul axtari farxunda folingdin ko‘zum.

Vaslinga yettim bihamdillahki, zoni’ bo‘lmadi,
Ulki, qon yig‘lar edi har dam xayolingdin ko‘zum.

Bu sababdinkim, nedin sensiz qolib ko‘r o‘lmadi,
Boqa olmaydur yuzungga infiolingdin ko‘zum.

Yangi oy ko‘rgach xaloyiq, ko‘zni tutmoq rasm erur,
Lekin ochildi ko‘rub mushkin hilolingdin ko‘zum.

Shukr lillahkim, Navoiydek munavvardur yana
Xoki poyingdin yuzum, sham‘i jamolingdin ko‘zum.

* * *

Loladek yuzung xayolidin to‘la qondur ko‘zum,
Balki lola jomidek qon ichra pinhondur ko‘zum.

Ichida su tegrasida yosh qobarg‘an shakl ila,
Sensizin bir toza qo‘yg‘an dog‘i hijrondur ko‘zum.

Yel xam etkan sham’ o‘ti andomi birla o‘rtanur,
Yo‘q ajab gar kecha tong otquncha giryondur ko‘zum.

Shoxi marjondur qizil raglar, duri g‘alton sirishk,

Bu zarofatdin biaynih bahri Ummondur ko‘zum.

Har yoram jismimda bir hayron ko‘z o‘lmish holima,
Turfa ko‘rkim, muncha hayron ko‘zga hayrondur ko‘zum.

To to‘kar jonbaxsh la’lingning xayolidin sirishk,
Bahri ashk ermaski, ayni obi hayvondur ko‘zum.

Ko‘z nazar yo‘lin tilar tutqay vido’ ashkin to‘kub,
Ko‘z yumub ochquncha yuz ko‘rguzki, mehmondur ko‘zum.

* * *

Yuzung g‘amidin erur abri navbahor ko‘zum,
Ne ayb, yer yuzini qilsa lolazor ko‘zum.

Savodu qoni bila bir g‘arib lola erur
Ki, lolazor base qildi oshkor ko‘zum.

Ne qoni lola erur, ne savodi dog‘i aning
Ki, qo‘ydi hajr o‘tidin dog‘i intizor ko‘zum.

Agarchi qildi meni xoru zor ko‘nglumu bas
Valek ayladi ko‘nglumni xoru zor ko‘zum.

Ne konu bahr ekinkim, labu tishing g‘amidin
Gulu sumang‘a qilur la’lu dur nisor ko‘zum.

Bukim qorardi chu tardoman erdiyu g‘ammoz
Firoq shomidadur tiyraro‘zgor ko‘zum.

Navoiy, ayla nazar tarkini demang, chunkim
Men ixtiyor etibon, qilmas ixtiyor ko‘zum.

* * *

Bahor bo‘ldiyu gul mayli qilmadi ko‘nglum,
Ochildi g‘unchavu lekin ochilmadi ko‘nglum.

Yuzung xayoli ila vola erdim andoqkim,
Bahor bo‘ldiyu gul mayli qilmadi ko‘nglum.

Gum o‘ldi bog‘da og‘zing xayolidin, yuz vah
Ki, g‘unchalar ora istab, topilmadi ko‘nglum.

Ko‘zumda jilva qilib, ko‘nglum olmoq istadi gul,
Iting izicha ani ko‘zga ilmadi ko‘nglum.

Yuzung nazorasida mastu mahv edi, ya'ni
Ki, gul chog'ida zamone oyilmadi ko'nglum.

Zamona gulbunida g'unchadekdur el ko'ngli,
Alarg'a shukrki bore qotilmadi ko'nglum.

Navoiy g'uncha tilab, ko'nglum og'zin etti havas.
Agarchi topmadi, lekin yongilmadi ko'nglum.

* * *

Ikki gul kecha kulbamni guliston aylabon,
Oldilar jonimni bedod, ulcha imkon aylabon.

Biri bo'rkin sindurub, jonlar safin sindurg'ali,
Aqlu din mulkin safi mujgoni vayron aylaboi.

Biri bir necha hilolin egri bog'lab noz ila,
Anjumu aflokni husnig'a hayron aylabon.

Biri xatti sabzasidin gulga bog'lab hoshiya,
Bazmin ul sabzayu gul bog'i rizvon aylabon.

Biri olam ahlining ko'ngli qushin sayd etkali,
Sunbuli domini gul uzra parishon aylabon.

Biri qoshu kirpigidek o'q bila yo ilgida,
Lekin ul yo birla-o'q jonlarni qurbon aylabon.

Biri vo'sma birla surma rangidin ko'k toqini,
Ofat angizu qora nargisni fatton aylabon.

Biri bog'lab bargni to'n uzra minorang qur,
Naxli qaddin g'ayrati sarvi xiromon aylabon.

Biri gulgun to'ng'a sarig' astardin zeb etib,
Sarvi ra'nosin guli ra'noda pinhon aylabon.

Mastlig'din ul qilib ilgida dog'in oshkor,
Sho'xlig'din jong'a bu yuz dog'i pinhon aylabon.

Zulm ila ul o'lturub, bu lutf birla tirguzub,
Gar bu qilsa zulm, ul ham lufu ehson aylabon.

Men agar boqsam bu yon, tig' urub aning ishvasi,
Boqsam ul yon, g'amzadin bu tiyr boron aylaboi.

Ey Navoiy, bu fasonang yo tush erkin, yo xayol,
Necha lof urmoq o‘zunga muncha bo‘hton aylabon.

* * *

Arg‘uvoniy to‘nmudurkim kiymish ul sarvi ravon.
Yo magar sarv ravon qilmish libosin arg‘uvon.

Sarvning har bargi bag‘rim qonidin serob erur,
Yo‘qsa bo‘lmas arg‘uvoniy barglik sarvi ravon.

Sarvdin to topti ziynat arg‘uvon yuz shavq ila,
Boshqa sanchar arg‘uvon har zod sarvi navjavon.

Arg‘uvonu sarv istarmen chamanda, to meni
Arg‘uvoniy to‘n bila ul sarv qildi notavon.

Ko‘rguzur qaddu libosing shavqidin qonlig‘ mija,
Ko‘zda har dam arg‘uvonu sarvdin bir korvon.

Arg‘uvoniy to‘n bila qatl aylamas ul sarvkim,
Qon ila qilmish libosin arg‘uvoniy bir avon.

Arg‘uvonu sarvdin to dahr bog‘i zebdur,
Bo‘lsun ulkim dahr aro ham shoh erur, ham pahlavon.

* * *

Lolaning g‘unchasidek ko‘nglum o‘luptur to‘la qon,
Vahki, el g‘ofilu kuydurdi meni dog‘i nihon.

Zahri hajr ichkali dermenki, qilay ishqin tark,
Aytqandek kishi muhlik maraz ichra hazayon.

Ro‘zgorimki qora bo‘ldi, erur ishq asari,
Qayda o‘t tushsa, qoralig‘i qolur yerda nishon.

Ishqing o‘tinki, yoshurdum, el aro yoydi raqib,
Kim isitmani nihon tutsa qilur marg ayon.

Xating ichinda labingning iki xoli ne ajab
Ikidur nuqta, yozilur esa xat ichinda jon.

Hajr uchun qonim ichar har sari qonlig‘ tuganim,
Xon erur ollida, to ko‘ngluma bo‘lmish mehmon.

Charxdin mehr isi topqang‘a takabbur ne ajab,
El dimog‘ig‘a chu ko‘kurd o‘ti aylar nuqson.

Xalq ta'n etsa, Navoiy egilib nola qilur
Igri yanglig'ki, qilur yel asari birla fig'on.

* * *

Baski qaddi g'unchadek el ko'nglin olib qildi qon,
Gulbuni noz o'lmish el ko'nglidan ul sarvi ravon.

Ko'zlaring xunxorlig'din doyimo bemor erur,
Boda ko'p ichkandin andohkim, bo'lur el notavon.

Yoshurun husnunga bir onedururkim, jon aro
Ham alif, ham na'l uza dog'im erur andin nishon.

Yuzidin biynomen archi yuz chiqarmas pardadin,
Nurdin ko'rmakdur, ammo nur erur ko'zdin nihon.

Ishq komil bo'lsa, mehnat o'qlaridin bok emas,
Ne zarar bulbulg'akim, bo'lg'ay tikandin oshyon.

Ishq bog'ining suyi qondur, ne tong gar ohu ashk
Anda yoxud otashin gul ochsalar yo arg'uvon.

Subhning har tong erur el g'aflatidin kulgusi,
Mehr xonidin gumon qilmaki, yebdur za'faron.

Topmadim bu dayr holidin xabar, ey mug'bacha,
Bexabar qil meni o'z holimdin emdi bir zamon.

Dard agar budur, Navoiy chiqsa olamdin ne tong,
Mastu uryon ko'kragiga tosh urub, tortib fig'on.

* * *

Jong'a har dam ishqidin yuz ming balo kam istamon,
O'zgaga ming yil o'tub, yuzdin birin ham istamon.

Yor chun istarki, g'amnok o'lg'amen hijronidin,
Ne ajab gar vaslidin ko'nglumni xurram istamon.

Tig'i ishqing zaxmidin jonim bir osoyishdadur
Kim, agar yuz qatla o'lsam, dog'i marham istamon.

Dev siyratlar bila ko'rsam ne hol o'lg'ay manga,
Ul pariYG'a chun malak xaylini hamdam istamon.

Ne tahammul, gar yuziga tushsa nomahram ko'zi

O‘z ko‘zumni ayni g‘ayratdin chu mahram istamon.

Oncha el javrin ko‘rub menkim tilarman fardliq,
Bo‘lsa yore ham vafoliq, jinsi odam istamon.

Ey Navoiy, ishq agar olamg‘a rasvo qilmasa,
Men xud o‘zni kuch bila rasvoyi olam istamon.

* * *

Bog‘ladim afg‘ong‘a bel naydek, seni ko‘rgan zamon,
Za‘fdin qilding meni oxir beli bog‘liq somon.

Emdi ruhung toza et ul otashin ruxsordin
Kim, meni mahjur ani ko‘rmak hamon, kuymak hamon.

Ko‘z yumulmish hajrdin, ul yuzga ochmoq istaram,
Lek hijron ko‘z yumub ochquncha ham bermas omon.

Dasht aro derlar meni Majnun, ani men ko‘rgan el,
Charx zoli bizni go‘yokim ketirmish tav‘amon.

Yaxshilardin yaxshidur yorim, ne nav’ aylay tama’
Vaslin aning, menki bordurmen yomonlardin yomon.

Qil zuloli vasl ila bulbulni, ey gul, shodkim,
Bu chamanda doimo shodobliq yo‘qtur gumon.

Azm etib ermish Navoiyni so‘rarg‘a ul Masih,
Ey ajal, joning uchun joning‘a rahm et bir zamon.

* * *

Mahvashekim chehra davrinda qiron etmish ayon,
Davarning mahvashlarida uldurur sohibqiron.

Ne qiyig‘ erkin ul oy to‘nidakim, tikkan chog‘i
Mehr anga zarrishta yetkurmish, farisa osmon.

Tugma gulgun deklayida la‘l paykoni emas,
Gulga bog‘labtur ko‘ngul bulbullar, ammo barcha qon.

Titraguch ermas murassa‘kim, quyosh boshi uza
Xo‘shai parvin shioi xat aro qilg‘il makon.

Vo‘smayu gulgunadin ul orazi zebo erur,
Sabzayu guldin nachukkim zeb topqay bo‘ston.

Oллоh-Oллоh, anglamonkim, hursen yoxud pariy,
Odami bu shakl ila hargiz kishi qilmas gumon.

Ey Navoiy, yaxshi ermas erdi ul yon borg‘aning,
Chun borib o‘tluq yuzin qilding tamosho, emdi yon.

* * *

G‘amingda buzdi ko‘ngul xonumonini hijron,
Tarahhum aylamading xonumoning obodon.

Ko‘ngul shikofi emaskim, yaqosin ayladi chok,
Yaqoda tugmalar o‘rnida har taraf paykon.

Ne ayb, ohim o‘ti ko‘nglung ichra qilsa asar
Ki, barq toshqa ham tegsa, qolur anda nishon.

Qiliching elga tegib, rashkdin men o‘rtandim,
Ne la‘b erurki, su ichra qilibsen o‘t pinhon.

Firoq za‘fida sihat manga ne mumkinkim,
G‘izo yerida bag‘ir bo‘ldi sharbat o‘rnida qon.

May ichki, mug‘bachalar suhbat g‘animatdur,
Bir-ikki kunki bu dayri fanoda sen mehmon.

Navoiyo, neki olam ishida mushkildur,
Desangki qilg‘asen oson, o‘zungga tut oson.

* * *

Labingda nilgun xolingdur, ey jon,
Nachukkim sharbat ichra tuxmi rayhon.

Qizil raglar ko‘zumda hajr o‘tidin
Balo bahrida butkan shohi marjon.

Yuzungkim, maydin o‘lmish gul uza gul,
Ko‘ngul bog‘lanmish andin qon uza qon.

Seni barmog‘ bila ko‘rsatmas elkim,
Bilib o‘lmakni arz aylarlar imon.

Ko‘ngul saydi ko‘zungdin chun qutulmas,
Ne mundu tuzdilar ul xayli mujgon.

Vafo ahli esang, ich davr ayog‘i
Kim, asru bevafodur ahli davron.

Senu gulbong, ey bulbulki, tortar
Navoiy gulruxidin ayru afg‘on.

* * *

Garchi to‘kti qon ko‘zum sensiz hamon ko‘nglum hamon,
Ne ko‘nguldin bir zamon chiqting, ne ko‘zdin bir zamon.

Chun tanimni hajr o‘ti kuydurdi, oh ursam ne tong,
Dud qilmai naylagay ahgar uza tushkan somon.

Hajr o‘tining dudi ko‘z ochmoqqa qo‘ymas, ohkim,
Ko‘z yumub ochquncha hijron zulmidin topmon omon.

Dahr aro yaxshi-yomon ichra base qildim nazar,
Dilbarimdin yaxshi yo‘q, andoqki yo‘q mendin yomon.

Vahshatim dasht uzra zohirdur junundin onchakim,
Vahshkim Majnung‘a rom erdi, erur mendin ramon.

Soqiyo, hijrondin o‘ldum, aylagil bexud meni.
Quy to‘lakim, boda yoxud zahr ekanni tolg‘amon.

EY Navoiy, bir zamon gar vasl topsang aysh qil
Kim, zamong‘a mumkin ermas hech kim bo‘lmoq zamon.

* * *

Huqqai la‘lingda ko‘ptur xurdai ma‘ich nihon,
Ushbu ma‘nidin ani go‘yoki derlar xurdadon.

Hush ila sabrim sipohi uylarin kuydurdi ishq,
Har yangi dog‘im ul uylar o‘rnidin qolmish nishon.

Ko‘zda ashkim qonidin har sori ko‘rgil qatralar,
Nuqtalar yanglig‘ki qo‘yg‘aylar qachon yozilsa qon.

Tig‘ chun boshimg‘a yetkurdung tavaqquf qilmakim,
Su maqom etmas biyik yerdin quyi bo‘lmay ravon.

Bir momuq tiqqan quloqdur har yaram marham bila,
Xasta ko‘nglum baski o‘qi zaxmidin tortar fig‘on.

Jomi durd birla yiq, ey soqiyi davron, meni
Kim, o‘larmen ishq ko‘yida sog‘alsam har zamon.

Ey Navoiy, emin erman zuhd aro mundin nari,
Dayrni ma‘man qilay, gar umrdin topsam amon.

* * *

Ko‘ngul toshlar qorasin dog‘larkim, qo‘ydi g‘am har yong
Junun ifrotidin devona sochqondek diram har yon.

Men ashk ichra cho‘mub, har tun qilib hamsoyalar oshub,
Mening holimg‘a yo‘q o‘tkan uchun uylarga nam har yon.

Erur har sari ushshoq ohidin, mendin emas bukim,
Bo‘lur naxli qadig‘a jilva aylar chog‘da xam har yon.

Bulutqa humrat ermas mehrdin, balkim tutoshibdur,
Momuqdek baski chiqti ohim o‘tidin alam har yon.

Bo‘lur qon mushki, ishqing mushkini qon ettikim, bo‘lmish
Qora shanjarf, holim yozg‘ali qo‘ysam qalam har yon.

Itibtur telba ko‘nglum har taraf, ey ishq dard, istang,
So‘rayin ul parivash ko‘yida men xasta ham har yon.

Ne vodiy qat‘i qilmoqdur, fano dayrida sokin bo‘l
Ki, qay ravzang‘a qo‘ysang ko‘z bo‘lur mar‘iy haram har yon.

Dame o‘ksutmagil, yo rab, xarobot ahli g‘avg‘osin
Ki, ul undin kudurat qushlarig‘a bo‘ldi ram har yon.

Navoiydek qadam mayxonada berkit sutun yanglig‘,
Desang ollingg‘a yuz g‘am kelmagay, qo‘ysang qadamhar yon.

* * *

Choklik ko‘ksun eshikdur, jism uyi baytul-hazan,
Ul eshikning halqasidur na‘lu gulumexi tugan.

Gul yuzung shavqida tig‘i ishq ila bo‘lsam shahid,
Bo‘lg‘usidur hurlar gulgunasi qonlig‘ kafan.

Arg‘adol ichra qaroqchi mahfiy o‘lgondekdurur,
Fitna xaylig‘a panah zulfung dog‘i chinu shikan.

Chug‘z tashbihin manga, ey husn ganji qilmakim,
Men vatan buzmishmen, ul qilmish buzug‘ ichra vatan.

Sudramang ul ko‘yidin yuz zaxm ila men xastani
Kim, yopishmish ostoni farshig‘a qonlig‘ badan.

Uyla, ey bulbul, bahor o‘lmish xazon birla qarın
Kim, degaysen bir guli ra’no bo‘lubtur bu chaman.

Yuz hiyal qilding Navoiy qatlig‘a, faryodkim,
Aylading bir tirguzur uchun yuz o‘lturmakni fan.

* * *

Yuz jafo, tong yo‘q, gar ul nomehribondin ko‘rgamen,
Kim vafo ko‘rmish biravdinkim, men andin ko‘rgamen.

Kimsa abnoyi zamondin ko‘rdimu hargiz vafo
Kim, men ul xunrezu oshubi zamondin ko‘rgamen.

Qo‘yki, itdek telba ko‘nglum necha mehnat, ey rafiq,
Har dam ul ovorayi bexonumondin ko‘rgamen.

O‘zgalar lutfin netaykim, jonima orom erur,
Javru bedodikim, ul oromi jondin ko‘rgamen.

Nozaninlar jilvagohi ichra har yon telmurur
Ko‘zlarimkim, ul sumanbarni qayondin ko‘rgamen.

Yeru ko‘knii ashku ohim saylu dudi qildi gum,
Necha ranju mehnat ul ikki yomondin ko‘rgamen.

Dema ul oy orazin ko‘rsang, urar boshingg‘a tig‘,
Har balo kelsa boshimg‘a osmondin, ko‘rgamen.

Xirqayu sajjodani qilsam fano dayrida rahn,
Ikki olam sudini mundoq ziyondin ko‘rgamen.

Ey Navoiy, so‘rmag‘ilkim, qilmag‘umdur oshkor,
Yuz nihoniy dardu mehnatkim, falondin ko‘rgamen.

* * *

Orazing naqshin ko‘ngul lavhida tasvir etkamen,
Bo‘lmasa taqdir ani ko‘rmak, ne tadbir etkamen.

Ey qora ko‘z, bo‘lmas ul yuz shavqidin yuzdin biri,
Ko‘z qorasidin agar yuz noma tahrir etkamen.

Yoshurun qolg‘aymu ishqim, buylakim ul sho‘xdin
Chiqsa bir so‘z bexabar, yuz qatla taqrir etkamen.

Ne junundur buki, har tun ul parivash vaslig‘a,

Yuz xayol aylab, yana borig'a tag'yir etkamen.

Eyki, dersen vasl koming bo'lsa, jon qilg'il fido,
Ul muyassar gar bo'lur, men xud ne taqsir etkamen.

Ishq azaldindur nasibim, nosiho, man' etmagil,
Man' qilsang ham, netib men man'i taqdir etkamen.

Ey Navoiy, naqdi jon bergil deding savdosig'a,
Buyla savdo gar muyassar bo'lsa, tavfir etkamen.

* * *

Tufrog'imdin ahli ishq etsa tanure shodmen
Kim, ichimda ishq o'ti yonmoq bila mu'todmen.

Odamilig'din meni shod istamang, ey do'stlar
Kim, meni majnun pari hijronidin noshodmen.

Ishq aro qozdim balo tog'ini tirnog'im bila,
Uyla sog'inmangki Shirin oshiqi Farhodmen.

Shomi hajr ul ko'y aro, ey sarsari hajr, esmakim,
Uyla tufrog'menki subh anfosidin barbodmen.

Zulmu bedodingdin elga ohu afg'on solma ko'p,
Zulm agar sen aylagung men qobili bedodmen.

Gar berib qulluqqa xat bir sog'ar ichtim dayr aro,
Qilmangiz aybimki olam fikridin ozodmen.

Ey Navoiy, ishq aro gardung'a sunmasmen bo'yin,
Lekin ul xurshid agar tig' ursa ham munqodmen.

* * *

Yorab, anglabmu ekin ul oykim, aning zorimen,
Kechalar savdosidin andoqki zulfi torimen.

Sihhatim bo'lsa, topibmen la'li yodidin shifo,
Notavon ham bo'lsam, aning ko'zlari bemorimen.

Yo'qturur haddim demakka yornmen yoxud iti,
Itlariga har kishi yor, ul kishining yorimen.

Xo'blar ushshoqig'a jon bersalar, ul qilsa qatl,
Har sari yuzlansa ishq ahli, men aning sorimen.

Istasa el jonini, bilmon berur-bermaslarin,
Bo'lsa yuz jon ham, anga borin berurmen borimen.

Jilva aylab mast, to ko'nglumni oldi mug'bacha,
Dayr piri itlari silkida xidmatkorimen.

Hajrdin to notavon jonimni qutqardi ajal,
Ey Navoiy, anglakim, jon birla minnatdorimen.

* * *

Dema mehnat tog'ining Farhodi sargardonimen,
Toza yuz ming dog' ila ul qullaning qaplonimen.

Lam'ai ruxsoridin parvonadek kuysam ne tong
Menki, yillar ul malohat sham'i sargardonimen.

Husnungga hayron esam, kelmas ulus hayronlig'i,
Kimki hayroning emastur, men aning hayronimen.

Men o'lar holatdavu jon qasdi aylar ul pari,
Odamiylik ko'rg'uzurkim, bir nafas mehmonimen.

Gar ko'ngul buzdi meni, yor erdi bois shukrkim,
Chug'zning yo'q bir malohat ganjining vayronimen.

Dayr piri tutsa may, no'sh etsam ermas aybkim,
Zahr agar ich derkim, aning bandayi farmonimen.

Telbalikdin aql sari istamish zohid meni,
Ey Navoiy, muncha nodon bilmas erdim ani men.

* * *

Ohu vovayloki ishqingdin jahon shaydosimen,
Ham jahon shaydosi, ham ahli jahon rasvosimen.

Ko'rsa hush ahli yuqar mendin junun holimg'a boq
Kim, xirad ahli ulusning boisi savdosimen.

Kim junun ahli aro nodonroq ul, donoroq ul,
Ishqu dard iqbolidin ul xaylning donosimen.

Olam savdoda tinmay po'ya urmog'liq bila,
Podshohi ishqning payki jahonpaymosimen.

Ko'rmakimdin aqli kulga yuzlanur savdoi ishq,
Ey ko'ngul, shaxsi xiradning moyai vasvosimen.

Dashti savdoda havoï ishqu mehnat gardidin,
Besarupo po‘yalar birla quyun hamposimen.

Ey Navoiy, holima el yig‘laru ul oy kular,
Shukrkim bir nav’ ila aning nashotafzosimen.

* * *

Yana ne chehrag‘a o‘t soldi mayki, hayronmen,
Yana ne turrani yel ochtikim, parishonmen.

Uchurki, ey quyun, ul oy boshig‘a evrulayin,
Bu damki yo‘lida tufroq birla yaksonmen.

Biri fusunu biri simyog‘a haml etarlar el,
Chu za’fdin kelibon ko‘zlariga pinhonmen.

Vuhush aro meni dasht ichra ko‘rdi chun Majnun,
Tasavvur ettikim, ul xaylg‘a nigahbonmen.

Chu xalqdin qochibon dayr sari yuzlandim,
Rafiqdar, bilingiz, vahshiyi biyobonmen.

Chu bilmay elga vafo ayladim — jafu ko‘rdum
Ne sud emdi, agar nechakim pushaymonmen.

Navoiy emdi qilurmen Hijoz ohangi,
Sog‘inmag‘il yanakim azimi Xurosonmen.

* * *

Kelsa bir kun, necha kun kelmasligidin lolmen,
Bir kun o‘z holimda bo‘lsam, necha kun beholmen.

Necha kunkim kelmasa, aylar o‘lum holi meni,
Kelsa bir kun o‘lturur, bu ishvalardin lolmen.

Yo‘lida tufrog‘ agar bo‘ldum, g‘araz pobo‘sidur,
Bo‘lsa bu komim ravo, g‘am yo‘q agar pomolmen.

Dilbarim Shirin bila Laylig‘a gar aqron esa,
Men dog‘i Majnun birla Farhodg‘a amsolmen.

Hindu o‘ldum, hajr etkach ro‘zgorimni qora,
Yo balog‘a nuqta, yo anduh yuziga xolmen.

Soqiyo, hijron g‘ami tug‘yondadur, lutf aylakim,

Dam-badam oshuftai bir jomi molomolmen.

Ey Navoiy, boshima ko‘rkim nelar kelturdi ishq,
Piri aql erdim, bu dam bozichai atfolmen.

* * *

Yana ne qad jilva qildikim, demakdin lolmen,
Yona qaysi zulf ochildikim, parishonholmen.

Za‘fdin qaddim alif bo‘ldi, ul ikki lomi — zulf
Har yonimdin fitnagar, vah ne ajab, gar lolmen.

Itlaringning izidin yuz gul ko‘zum bog‘idadur,
Shukr erur bu hamki, ishqing yo‘lida pomolmen.

Jismim anduh ichra dard ostida qolmish, ne ajab
Egma qad birla agar zulfung g‘amidin dolmen.

Itti ul ko‘nglumki, vasl uchun tilar erdi hayot,
Shukr emdi o‘lgali ishqingda forig‘bolmen.

Ishq o‘ti bu nav‘kim uryon tanimni churkadi,
Ahli dard uchun fano yuziga mushkin xolmen.

Ey Navoiy, ne ajab yuzum uza yugursa yosh,
Chunki Majnun bo‘lg‘ali bozichayi atfolmen.

* * *

Labing mayi havasidin mudom yig‘larmen,
Piyoladek bo‘lubon talxkom yig‘larmen.

G‘aming tunida kuyub sham‘dek saharg‘a degin,
O‘zumga uyquni aylab harom, yig‘larmen.

O‘zumni har nimaga kunduz aylaram mashg‘ul,
G‘arib holima, chun bo‘ldi shom, yig‘larmen.

Toriqti charx yig‘imdin, magarki bilmas edi
Ki, dardi hajr zamonin tamom, yig‘larmen.

Xayol ila anga deb, dam-badam salomimni
Berib o‘z-o‘zuma, andin payom yig‘larmen.

Bo‘lub ichim to‘la qon davr eli nifoqidin,
Sarig‘ uzor ila andoqki jom yig‘larmen.

Navoiyo, yana bir lolarux firoqinda,
Ko‘zum yoshin qilibon lolafom, yig‘larmen.

* * *

Bir yuzi o‘tluq sharori ishqidin mahrumen,
Do‘stlar, o‘rtansam, etmang aybkim, ma‘zurmen.

Ishqini ne sud pinhon tut demaktin, ey rafiq,
Emdikim ishq ichra rasvoliq bila mashhurmen.

Men kimu uyqug‘a ko‘z yummoq, chu yo‘qtur toqatim,
Orazidin ko‘z yumub ochquncha gar mahjurmen.

Ne ajab Farhodu Majnun zikrikim, bo‘lmish unut,
Kim, men el ichra jununu ishq ila mazkurmen.

Obi hayvon ichmagaymen istabon daf‘i xumor,
Menkim ul maygun labi jonbaxshdin maxmurmen.

Kimsaga chun yo‘qturur bu korgahda ixtiyor,
Yo‘q manga aybu hunar, gar mast, agar masturmen.

Ey Navoiy, vasl umidin yoqmog‘il to‘hmat manga
Kim, men ul mahvashni bir ko‘rmak bila masurmen.

* * *

Xurshid tulu’ etsa, quyoshing sog‘inurmen,
Ko‘rgach yangi oy maylini qoshing sog‘inurmen.

Har gulki jahon gulshanidin jismima, ey sho‘x,
Yetkach, meni savdozada toshing sog‘inurmen.

Ey ko‘z, qurudung, lek qayu sayli balokim,
Bir uyni xarob ayladi yoshing sog‘inurmen.

Ey jism, ajal chobuki har go‘ykim o‘ynar,
Maydoni fano ichida boshing sog‘inurmen.

Nay sharhin eshitkach qilib, ey nola, seni yod,
Ko‘z sharhalarin ko‘rsa, xaroshing sog‘inurmen.

Ey xasta ko‘ngul, bo‘lg‘ali sen ishqda majnun,
Ko‘rgach seni sargashta, adashing sog‘inurmen.

O‘lgan itin, ey xasta Navoiyu raqibin
Chun ko‘rsam iti ollida loshing sog‘inurmen.

* * *

Meni bedil sanga jon o‘ynamoq birla yaraydurmen,
Bale sen tiflni bu tuhfa birla arg‘adaydurmen.

Labing ko‘rgach, iligim tishlaram har dam tahayyurdin,
Ajab holatki, bolni tutmay«in barmog‘ yalaydurmen.

Dedim: ko‘nglumba har yondin xadanging nedurur yora?
Muhabbat o‘tig‘a, dedi, o‘tundurkim, qalaydurmen.

Chu ahli dard uchun payvasta qosh yosini tortibsen,
Manga o‘q novakingni xush kushod etkim, qulaydurmen.

Anga yetkur so‘zum, ey ohkim, ul husn mir‘oti
Chu qildi jilva, ko‘zgu aksi yanglig‘ aldaraydurmen.

Magar eltur pariylar, ey fusungar, telba ko‘nglumni
Ki, turmaydur nechakim jismim uyinda qabaydurmen.

Navoiy telbarab to ul pariy ko‘yiga yuzlanmish,
Eshiturmen fig‘on, lekin hadisni anglamaydurmen.

* * *

G‘amingda har kecha, ey gul‘uzor, yig‘larmen,
Saharg‘a tegru chekib intizor yig‘larmen.

Menu qora kecha, yo‘q nisbatim sanga, ey subh
Ki, sen kularsenu men sham‘vor yig‘larmen.

Burung‘i mehru vafo, so‘ngg‘i javru zulmingni
Birin-birin sog‘inib zor-zor yig‘larmen.

Kularlar el manga beixtiyorkim, har dam
Eshitsam otini beixtiyor yig‘larmen.

Mungaydi ko‘nglum aningdekki, hazl nag‘masidin
Ki, elga kulgu etar oshkor, yig‘larmen.

Kular sipehri daniy iztirobig‘a ko‘nglum,
Vale o‘zumda ko‘rub iztirob yig‘larmen.

Navoiy, ashkim oqizg‘ay g‘amim tunin mundoq
Ki, charxdek kecha tutmay qaror, yig‘larmen.

* * *

Ne tirigmen, ne ulug, ne sog‘, ne bemormen,
Ayta olmankim, firoqingdin ne yanglig‘ zormen.

Nuqtayi og‘zing g‘amidin tortibon jadvaldek oh,
Ashk saylin oqizib sargashta chun pargormen.

Do‘stlar, ko‘nglum hadisini demangiz tengri uchun
Kim, men ul devonayi sargashtadin bezormen.

Ko‘nglagingdinkim topar jon dam-badam Yusuf isi,
Ey azizim, men ham ul ko‘nglak aro bir tormen.

Bir quyosh hajrinda tunde ro‘zgorim tiyradur,
Tong emas gar tun kebi motam tutub yig‘larmen.

Mayda afyun ezgil, ey mug‘kim, bu eski dayr aro,
Telbararmen g‘ussadin gar bir nafas hushyormen.

Nevchun el dushnomu ta‘nidin bo‘lay oshuftahol,
Ey Navoiy, chun nekim derlar yuz oncha bormen.

* * *

Ko‘nglum uyini har nechakim, istasang g‘am topqasen,
Dog‘i hajru g‘ussayi besabrlig‘ ham topqasen.

Kam emas oshiq sanga, solsang meni ko‘zdin, vale
Oshiqekim, sodiq o‘lg‘ay men kebi kam topqasen.

No‘shi vasl, eykim tilarsen, nishi hijron ko‘rmayin,
Chun emas bag‘ring jarohatlig‘ ne marham topqasen.

Ne g‘aming yuz zarra sargardonlig‘idin, ey quyosh,
Senki rif‘atdin Masiho kebi hamdam topqasen.

Kulma xam qadding‘akim, yuklansa ishqing Qof aro,
Ishq ostida yozilg‘an «qof»dek ham topqasen.

Muncha furqat ashki birla bo‘lsa do‘zax maskanim,
Ko‘zlasang yuz qari o‘tub, xirqam tengin nam topqasen.

Ey nasihatgo‘, Navoiy yaxshidur deb istading,
Bilmadingkim, buyla bir rasvoyi olam topqasen.

* * *

La’lu g’amzang birla baskim nuktadon ustodsen,
Bir nafas borsen Masiho, bir zamon jallodsen.

La’li shavqidinki g’am tog’in qozarsen, ey ko‘ngul,
Ne balo Shirin havaslik notavon Farhodsen.

Ahli dillar chehrasi oltun, sirishki siym erur,
Toki siymi nob aro qilding nihon po‘lod sen.

Nargisingdin bir nazar qilg‘ilki asru bir yo‘li
Qullaring holidin, ey sarvi ravon, ozodsen.

Nayshakardek qaddinga, vah, bargni to‘n demakim,
Ishqpechon bargida bo‘lg‘an nihon shamshodsen.

Xurram o‘lmassen sumurmay bir qadah, eykim, mudom
Charxdin ko‘nglung bo‘lub yuz laxt qon noshodsen.

Ey Navoiy, jisminga paykonlaridin langar et,
Yo‘qsa bu ohing yelidin nogahon barbodsen.

* * *

Ko‘ngul olurda ajab dilrabo emishtuksen,
Ne dilraboki, baloyi xudo emishtuksen.

Ko‘ngul berurda sanga bilmas erdim, ey badmehr
Ki, xasta ko‘ngluma mundoq balo emishtuksen.

Tabib ojiz o‘lub oqibat dedi bildim
Ki, ishq dardi bila muftalo emishtuksen.

Gadolig‘ ettim esa bo‘sae, achig‘lanibon
Dediki: asru uyatsiz gado emishtuksen.

Ko‘ngulni kuydurubon jon olursen, ey yangi dog‘,
Fig‘onki, bir yo‘li ko‘ngli qaro emishtuksen.

Cherig vuhushu senga taxt qulla, ey Majnun,
Fano mamolikida podsho emishtuksen.

Dedim: kamina itingmen, kulub manga aytur:
Navoiy, ne balo xudnamo emishtuksen?

* * *

G‘unchai xandon uza xolingmudur, ey mahjabin,
Yo magar shahd istay ul gulbarg uza qo‘nmish chibin.

Dasht uza Majnun kebi sargashtadurmen, to erur
Ul musofir mahvashim Layli kebi sahronishin.

Chin-bachin zulfung tushar el bo‘ynig‘a, yuz voykim,
Bizni chun ko‘rdung — tushar qoshing uza chin uzra chin.

Korvoni mushk erur zulfu bapogo‘shingda xol,
Nofai mushk o‘g‘risi bir go‘shada qilg‘an kamin.

Yuzung uzra zulfu zulfung halqasidin yuz erur,
Kishvari din ichra kufru halqai kufr ichra din.

Yuz o‘tidin o‘rtading bulbul kebi ko‘nglumnn, lek
Gar to‘kulmas, xushtur ul gulkim ochilmish otashin.

Uyla mahzundur Navoiy yor hijronidakim,
Gar chekar ishrat surudi xalqni aylar hazin.

* * *

Ey ko‘ngul, gar quti jon qilmoq tilar bo‘lsang labin,
Yo‘qtur imkon solmayin bo‘ynungg‘a tavqi g‘abg‘abin.

Shomi hijron uyla muhriqdurki, har soat qurur,
O‘l qilib daryog‘a yopinsam bulut chodirshabin.

Tiyradur ul nav‘kim, qilg‘ay quyosh nurin qora,
Garchi kunduz charx toli‘ qilsa baxtim kavkabin.

Uyla usruk chiqti javlon aylab ul, oykim, qilur
Yer bila teng, ko‘k uza sekretsa nogah ashhabin.

La‘li jon olmoq tilar, yo‘qsa takallum aylasa,
Ruh ila qilg‘ay musharraf yuz Masiho qolibin.

Sofi may ichkim, kuduratdur sarosar, angladim
Ham zamon rasmini, ham ahli zamonnnng mashrabin.

Charx toqidin sado ermas, maloyik zikridur,
Chun Navoiy yetkurur gardung‘a yo rab-yo rabin.

* * *

Ko‘z bog‘ida gul ekmisham ul yuz xayolidnn,
Vojibdudur ko‘zumga su bermak jamolidin.

O‘ptum labin yuz ochqach, erur turfa ko‘rmakim,

Gul birla meva bir yo‘li ul qad niholidin.

Ruxsori ko‘zgusiga, ko‘zum mardumig‘a aks,
Fahm ayladim biaynihi ul yuzda xolidin.

Jonim gadolig‘ etti bir o‘pmak, vale labing
Bersa javob koshki aning savolidin.

Ro‘yiyat chog‘i biyik daraja birla yangi oy
Ko‘rdi nazzora ahli qoshingning hilolidin.

Zohidki, qildi mastlig‘im ayb, ayilmag‘ay,
Bir dam su ichsa, maykada sing‘an safolidin.

Faryod ila Navoiy aning vaslin istamish,
Faryod, aning bu nav‘ xayoli muholidin!

* * *

Necha kundurki xabar topmamisham siymbarimdin,
Ne asardur xabarimdin, na xabardur asarimdin.

Nazarim ollida oysiz kechadin tiyraroq o‘ldi,
Hajr kunduzlari, to bordi quyoshim nazarimdin.

Zaxmi qotil ekanin derga erur har biri bir til,
Tig‘i hajri qayu pargolaki, tildi jigarimdin.

Keluram oh nla rasvolig‘ o‘ti har sari sochib,
Ofiyat ahli, salomat qo‘punguz rahguzarimdin.

Buylakim, ul ko‘zi ofat yonar o‘t jonima urdi,
Barqi ofat choqilur olam aro har shararimdin.

Ul sifat ishqu junun tog‘ ila dashti aro ittim,
Ki,na Farhod nishon topti, na Majnun xabarimdin

Dahr bog‘ida vafo naxli ekib, berdi jafo bar,
Bog‘bono, deki, ne bergamen ul samarimdin.

Nosiho, ishqu junundur hunarim, tarki buyurma,
Sanga or o‘lsa, manga faxrdurur bu hunarimdin.

Ey Navoiy, boribon yor, fano dashtig‘a tushtum,
Magar ul qaytsa, men qaytqamen bu safarimdin.

* * *

Xarob erdim agar yori sitamkorim jafosidin,
O‘larmen bu zamon yori vafodorum azosidin.

Biri javri qazodur jonima, birga qazo yetti,
Xalos ermas kishi har hol ila tengri qazosidin.

Aning hajri dog‘i muhlik, munung dardi dog‘i qotil,
Nechuk jon eltkaymen buyla ikki ish arosidin.

Jafosidin munung charx etmasun bori meni mahrum,
Agarchi ayladi mahjur ul birning vafosidin.

Munung javru jafosi ro‘zgorimni qora qildi,
Bu mahzunni chiqarmay ro‘zgor aning qorosidin.

Aning hajri gar o‘lturdi, bu birning vasli tirguzdi,
Tirik bo‘lsam chiqa olmon munung shukri adosidin.

Tiriklik jonima bu ikki ishtin bir balo bo‘ldi,
Ajal, qutqar meni mundoq tiriklikning balosidin.

Kishiga bo‘lmasun bu nav’ ikki yorkim, o‘lgay
Birining ishtiyoqidin, birining ibtilosidin.

Navoiy ishq i tavr in ibtido qilg‘andadur yuz hayf
Ki, bir ham qilmading andisha bu ish intihosidin.

* * *

Istaram yuz manzil o‘tkaymen Adam sahrosidin,
To zamone ting‘amen olam eli g‘avg‘osidin.

Umr naqd in sarf etay dermen fano bozorida,
To qutulg‘ay xotirim sudu ziyon savdosidin.

Xushturur vayronae taskin uchun, lekin yiroq
Yuz ming illiq yo‘l falakning gunbadi miynosidin.

Chiqmayin bu dayrdin mumkin emas bo‘lmoq xalos
Har kecha yuz ming buti siymin badan yag‘mosidin.

Har so‘ngak yonimda qasdi umr etar, vah, xo‘shae
Bormu imkonkim, qutulg‘ay muncha mehnat dosidin

Za‘faroniy yuzda gulgun ashk to‘kmak ne osig‘,
Ishva ko‘rgan dahr bog‘ining guli ra‘nosidin.

G‘arqa el dafni uchun sardobaedur har hubob,

Ishq vodiysinda ashkim saylining daryosidin.

Ishvagarlar dog‘idin jon pardasin ko‘r, ohkim,
Bu harir eskirdi zolim shohlar tamg‘osidin.

Ey Navoiy, dahr bog‘idin qutulmoq istakim,
Bulbul uchqan yaxshiroq zog‘u zag‘an ma’vosidin.

* * *

Yuzu zulfungni sog‘inib kelmisham, ey mahjabin,
Kechani kecha demay, kunduzni kunduz demayin.

Ohu afg‘on chekma deb, og‘zimg‘a, jono, muhr qo‘y,
Chunki la‘ling xotamu yoquti nobingdur nigin.

La‘lining har bir hadisi shahddek shirin erur
Ore-ore doyimo gul bargidindur angabin.

La‘l uza xat ichra xolingdur nihon yo hindue,
Sabzada yoshundi shakkar qasdig‘a aylab kamin.

Yangi oy xurshid aro bo‘lmoq ayon ma’hud emas,
Vah, nedur aylab g‘azab solmoq jabining uzra chin.

Sham‘ni parvona kuydurmakdin, ey gul, qilma ayb,
Bulbul ermasturmu kul, yo sen emassen otashin.

Ey Navoiy, ochmag‘ay qonimdin o‘zga lolae,
Har giyah bu yo‘ldakim, qatlimg‘a chekmish tiyg‘i kin.

* * *

Har xazon bargi erur zoreki dahr ozoridin
Sarg‘arib mendek tushar ayru sihiyqad yoridin.

Har qurug‘an shox majnundurki tufrog‘ uyiga
Topshirur har dam ilig yub nozanin bemoridin.

Bog‘ aro, demang, xazonkim oshiq o‘lmish men kebi,
Bilgurur sovug‘ nafas birla sarig‘ ruxsoridin.

Har oqar suni xazon tiyg‘i qilibdur zarfishon,
Keskali mehru vafo naxlin jahon gulzoridin.

Bu sarig‘ yuz birla o‘lsam ko‘yida, tobutima
Shoxlar bog‘lang xazoniy ishqpechon toridin.

Ko‘yida kuymish ko‘ngul bukim, xazondur bog‘ aro
Esti bir yel, go‘yiyo kuygan g‘aribim soridin.

Kohi yuz birla o‘larmen, Isaviydam soqiyo,
Boda tut xurshidi jomi kahrabokirdoridin.

Bodaekim jur‘asi tomg‘ach, xazon yafrog‘lari
Tok bargidek qizarg‘ay sarbasar ashjoridin.

* * *

Chiqarg‘ach ul mahi mahmilninishin oraz niqobidin,
Jarasdek nola aylarmen ko‘ngulning iztirobidin.

Emas ko‘ksunda eski dog‘lar, bal suqbalardurkim,
Suvabmen to xayoling chiqmag‘ay ko‘nglum xarobidin.

Havoyi ishqing asrarg‘a erur har yon kumush gunbad
Ki, qilmishmen imorat bahri ashkimning hubobidin.

Bag‘irda nishi g‘am o‘lturdiyu ko‘nglumda yuz g‘amkim,
Iting qut etmagay nogah quyuk bag‘rim kabobidin.

Tanu jon zavraqin g‘arq etkali girdobi ofatdur
Quyunlarkim, yugurur ishq dashtining sarobidin.

Qoshi mehrobidin yuz qiblag‘a qo‘y dersen, ey nosih,
Muvajjah deb ekinsen, vahki, ojizmen javobidin

Xirad mulkini sabrim kishvaridek buzdung, ey soqiy,
Bu selikim ravon qilding qadahpolo sahobidin.

Bu bazm ahlini bot yiqmoqdin o‘zga soqiyi davron
Ne qildi qasd bu nilin qadah davri shitobidin.

Navoiy rishtayi fikri chekar ma‘no sumanbo‘yin,
Xush ul tojirki, Yusuf chehra ko‘rguzgay tanobidin.

* * *

Sarveki nolishim biyik o‘ldi havosidin,
Yuz ming fig‘onki, ogah emas mubtalosidin.

Ko‘nglumni ko‘zlaridin ayirmangki, chiqmag‘ay
Majnun nasihat ila kiyiklar arosidin.

Men tiyra uyda bexudu yuz nav‘ guftugo‘
Har ko‘ boshinda telbaligim mojarosidin.

Ko‘nglumda toza dog‘laring shaklin istasang,
Fahm ayla o‘tlug‘ ikki ko‘zungning horasidin.

Quvvat tutar labing g‘amini yeb hazin ko‘ngul,
Go‘yoki qon tavallud etar bu g‘izosidin.

Davlat libosi shahg‘aki, yo‘qtur shikoyatim,
Mug‘ dayri tegrasida gadolig‘ palosidin.

G‘am shomidin Navoiyni netkay xalos etib,
Yorutsang uyini sham‘i jamoling ziyosidin.

* * *

Yuz o‘tida yuz qatra su, tong yo‘q, xo‘yi g‘altonidin,
Ko‘nglum o‘tida yo‘qmudur yuz qatra su paykonidin.

Qilg‘anda raxshin garmpo‘y ul shahsuvori tundxo‘y,
Qilg‘ay debon ollida go‘y, olmon boshim maydonidin.

Bu dardu g‘amdin lolmen, maydon aro pomolmen
Kim, ko‘rgach-o‘q beholmen ul ishvagar javlonidin.

Boshim sari nazzora qil, ey charx, dod, boringni bil,
Dog‘i saodat anglag‘il har zaxm aning chavgonidin.

Maydong‘a ul chobuk surub, boshimg‘a chavgon yetkurub,
Sargashta jonim kuydurub, el po‘yasi har yonidin.

Ko‘k mazraidin xo‘shae kasb aylasang, qil to‘shae,
Kom istabon tut go‘shae, go‘yi falak davronidin.

Gardun chekib tig‘in nihon, yuz javr birla to‘kti qon,
Oxir Navoiy topti jon, topqach vafo jononidin.

* * *

Xayoling kelsa ko‘nglumga bo‘lur ozurda mujgondin,
Haramg‘a azm qilg‘an uylakim xori mug‘ilondin.

O‘qung ko‘nglumga tegmasdin g‘ubore erdi ko‘nglumda,
G‘ubori o‘lturishmish to su septing anda paykondin.

Ko‘zum xunobi la‘ling shavqidin bahr o‘ldi tong ermas,
Chiqib gulgun bu daryoning sahobi yog‘sa qon andin.

Xating naqshi buzug‘ ko‘nglumda aylar qasdi jon, vahkim,
Bo‘lur neshi balo har sabzakim butkay bu vayrondin.

Chaman tufrog‘in, ey ahbob, aritmang zor jismimdin,
Libosin so‘ymangiz hazl aylabon majnuni uryondin.

Labing vasfida jonbaxsh o‘lsa anfosim tong ermaskim,
Damim ul dam nasimidurki eskay obi hayvondin.

Soching sarrishtasidin bir girih ko‘nglumda jam o‘ldi,
Bu jam‘iyat erur ko‘nglumba ul zulfi parishondin.

Ne gulgun sog‘are mumkin, ne gulrux soqie mavjud,
Jihat budur: Navoiy gar tilar ketmak Xurosondin.

Buyurdi shayx paymon maydinu mug‘ tutti paymona
Rizo yo‘lida ne paymonadin qochtim, ne paymondin.

* * *

Tilab jannatni, o‘tmon do‘st ko‘yida gadolig‘dii,
Muhagqar bog‘ uchun kechmak bo‘lurmu podsholig‘din.

Bo‘lub bsgona, ul may dog‘i to xirqamdatur bildim
Ki, dog‘i hajar emish oxir natija oshnolig‘din.

Firoqing ichra qolg‘ach, o‘lmakimga qilma hayratkim,
O‘lumdin o‘zga ish yo‘q, jismg‘a jondin judolig‘din.

Ajoyib ibtilodur bandi zulfung ichra jonlarg‘a
Ki, bor o‘lmakcha bir soat najot ul muhtalolig‘din.

Jahon sho‘xinki, el mahbubidur, aqd aylading, lekin
Taammul qilki, ne lozim kelur bu kadxudolig‘din.

Yorut may lam‘asidin xilvatimni bir kun, ey mug‘kim,
Yorug‘lug‘ topmadim xilvatda yillar porsolig‘din.

Ko‘zum andoq qorarmish tiyra zuhd ichraki, gar soqiy,
Demon may tutsa, zahr ichkaymen ani ko‘z qorolig‘din.

Bu gulshan g‘unchasida jola ermaskim, tish irjaytib
Kular oshufta bulbul navhasig‘a bevafolig‘din.

Navoiy, benavoliq shevasin berma ilikdinkim,
Navo har kimki istabtur, topibtur benavolig‘din.

* * *

Uyga kelmish, deb xabarlar aytibon jononadin,
Mast elturlar bu nav' aldab meni mayxonadin.

Bo'lmasam loya'qilu mundoq libosot o'lmasa,
Tushmakim ayru ne mumkin sog'aru paymonadin.

Istamang Farhodu Majnun tavrini mendinki, xalq
Qilmamish ahli xirad rasmin talab devonadin.

Ishq mulkida ulug' hangoma tuzgay ahli dard,
Aylagan bir doston zoxir bizning afsonadin.

Bo'lmish ul begonavash begonalarg'a oshno,
Oshnolig'lar isi topsam, ne tong, begonadin.

Orazu xoling giriftori esa ko'nglum, ne ayb
Kim, guziri yo'qtur ul qushning bu obu donadin.

Bu kuhan dayr ichra kim topsa rafiqu sog'are,
Odam ermas, tashqari qo'ysa qadam vayronadin.

Sarv qadlar sadqasi bo'lg'ang'a o'rtanmakdur ish,
Ravshan et bu mojaroni sham' ila parvonadin.

Xorlig' gardi aro botib, havodis toshining,
Vahmidin har dam chiqa olmon buzug' koshonadin.

Himmating bor esa, dunyo sho'xidin ozod bo'l,
Shohidi makkora mayli xo'b emas farzonadin.

Kim Navoiyni qilur g'oyib, topar mayxonada,
Goh dudi ohu gohi na'rai mastonadin.

* * *

Demangiz kelmish alam sihat ketib, yor ilgidin
Kim, manga ham yuz alamdur ul jafokor ilgidin.

To ilik bo'ynig'a osti yuz duoyu hirz ila,
Surtubon yuzni musharraf bo'ldi, tumor ilgidin.

Zor ko'nglum ilgida, ozor ham ilgidadur,
Bedavo ozorini kasb etti bu zor ilgidin.

Kosh jonimni aning ilgiga qilg'aymen fido,
Jong'a har ne bo'lsa bo'lgay, bori dildor ilgidin.

Dardini minnat tutub, jonimga aylarmen qabul,
Anglasamkim, kam bo‘lur bir zarra ozor nlgndin.

Boda olg‘ach, titratur har subh ilgimni xumor,
Ichmasam ikki labolab jom xammor ilgidin.

Ey Navoiy, ko‘nglum ilgidin chekarmen yuz balo,
Tuxmat aylarmenkn, bor ul moh ruxsor ilgidin.

* * *

Shahid o‘lsam libosi lolagun sarvi ravonimdin,
Yasang qabrim uza mile, bo‘yang gulrang qonimdin.

Ko‘rub tumordek chirmanmog‘im hajrida rahm etmas
Ki, g‘ofildur ichimda har taraf dog‘i nihonimdin.

Quruq tandinki, qilding sharha-sharha, nola tortormen,
Ne tong vajd o‘lsa elga dam-badam naydek fig‘onimdin.

Alifsiz jon kebi yo‘q ul pariydin o‘zga mavjude,
Hazin jonimda to hijron xadangi chiqti jonimdin.

Ko‘runub zulfining tori, ko‘runmas za’fdin jismim
Nedinkim ul tavonoroqdurur bu notavonimdin.

Ko‘ngul ko‘z o‘tu saylidin kelib holim ko‘ra olmas,
Maloyik ravzanimdin, bal xaloyiq ostonimdin.

Erur qotildin etmak orzu jonbaxshliq rasmi,
Umidi mehribonlig‘ bog‘lamoq nomehribonimdin.

Meni uyqug‘a solmish dahr bog‘ining nasimi, vah,
Ne gul tergaymen ushbu tushta ko‘rgan bo‘stonimdin.

Navoiy, bilki topmishmen nishon maqsuddin beshak,
O‘shal kunkim, nishone topmasang istab nishonimdin.

* * *

Mehr ko‘rsa har kishi o‘z dilbari zebosidin,
O‘rtanur munglug‘ ko‘ngul bemehrim istig‘nosidin.

Ey musulmonlar, netib so‘rmoq tamannosing qilay,
Menki bir so‘kmak tilab topman labi go‘yosidin.

Qaddi ra‘nosidin elga jilvayi vaslin netay,
Chun menga yo‘q juz duru bo‘lmoq guli ra‘nosidin.

Yetkurub elga labi jonbaxshidin quti hayot,
Juz o‘lum hukmi manga yo‘q la’li ruhafzosidin.

Tong yeli, tund esma ul yonkim, uyumaydur kecha
Itlari faryodiyu ushshoqining g‘avg‘osidin.

Qon yutarmen durdi sog‘ar shavqidin, ey piri dayr
Sog‘are ber, mug‘bacha, la’li qadahpaymosidin.

Ey Navoiy, shukr qil zulm etsa ul sultoni husn
Kim, qayu qul senga topti tarbiyat mirzosidin.

* * *

Dema gulgundur libosim ashkning xunobidin,
Shu’ladurkim, o‘rtanurmen hajr o‘tining tobidin.

Ko‘zlarin kofir desam yo‘q, ey musulmonlar, ajab
Kim, ikovlon yuz evurmishlar qoshi mehrobidin.

G‘unchai serobi hayvon chashmasidur go‘yiyo,
Anda su inmish oqib har yon guli serobidin.

Qush solib sayd etmagilkim, maxlasi yo‘q berkishib,
Jon qushi boshingga sanchilgan gajak qullobidin.

Xo‘blar oshiqlariga mehrin etkan chog‘da arz,
Lofdur, har neki sen dersen muhabbat bobidin.

Bodai sofu, harifi sodayu mushfiq rafiq,
Gar muyassar bo‘lsa bas, olamda aysh asbobidin.

Uyqudin ko‘z ochmading, go‘yo ani baxtim kebi
Aylading yag‘mo Navoiy didayi bexobidin.

* * *

Ko‘zgu har dam sudur ul ruxsori olamso‘zdin,
Muz aningdekkim erir mehri jahonafro‘zdin.

Yuz ochib, bildirdi qad birla sochi teng erkanin,
Zohir o‘lg‘ondek tunu kun tengligi navro‘zdin.

Istasangkim, tikkasen yuz pora ko‘nglum chokini,
Yaxshiroq hech igna yo‘q ul novaki dildozdin.

Ishq gard etkan tanimdin hajr o‘ti uchqunlari,

Tir har yon lam’a ko‘rguzgan kebidur to‘zdin.

Ovlading ko‘nglum, chu soid ko‘rguzub qovmaq nedur,
Javr ila ketmak chu kelmas saydi dastomuzdin.

Soqiyo, davron g‘amidin ranjamen, ko‘nglum aro
Past qil anduh o‘tin jomi nishot anduzdin.

Kech, Navoiy, jonu ko‘nglungdinki, yo‘qtur ishq aro
Chora ohi jongudozu nolai dilso‘zdin.

* * *

Har qatra qonki tom di ko‘ngul toza dog‘idin,
Bir toza lola ochti g‘aming hajr tog‘idin.

Demon, ichinda xurda nihon qildi g‘unchakim,
La‘ling g‘amida o‘t chiqar aning dimog‘idin.

Tengdur shahu gado xatikim, duda birdurur
Shah bazmi sham‘idin, dog‘i gulxan charog‘idin.

Ermas uchuq, shakarga yopishti chibin pari,
Ikki labim bila ani olsam dudog‘idin.

Mast uyqu ichra topsamu bir kecha olmasam
Ikki ko‘zumni tongg‘acha aning ayog‘idin.

Gulda vafo yo‘qin qayu bir qushki angladi,
Hargiz vafo guli tilamas dahr bog‘idin.

Doim yuzung xayoli Navoiy ko‘zindadur,
G‘oyib emasturur pari aning bulog‘idin.

* * *

Vahki, vahshu tayr uyumaslar g‘amim bedodidin,
Kecha it afg‘onidin bnl, subh qush faryodidin.

Chiqsa to‘bidin quyosh ko‘rguzmagay bu lutfkim,
Angladim yuz jilva qilg‘an qomating shamshodidin.

Garchi har damkim sog‘insam. shavqidin jonim chiqar,
Istamon jonimni g‘ofil bir dam aning yodidin.

G‘am sahobidin yog‘ar Majnung‘a mehnat yomg‘uri,
Dudi ohi chiqti go‘yo xotiri noshodidin.

Deb eding, hajrimdin o'lsang tirguzay bir tig' ila,
Orzu o'lturdi, vah, o'tkarmagil miodidin.

Rostliq ozodalar oyinidur fahm aylagil,
Bu chamanning sarvi birla savsani ozodidin.

Shayx agar masjidqa, men mayxonag'a borsam ne tong,
Ey Navoiy, har kishiga chora yo'q mu'todidin.

* * *

Orazingni tush ko'rub to subh tindim uyqudin,
Chun ko'z ochtim uyqudin kun chiqmish erdi o'trudin.

Suda bo'lg'on jilvagar oyo quyosh aksimudur,
Yoxud ul oy zohir aylabtur jamolin ko'zgudin.

Kecha baskim holima gah kuldimu gah yig'ladim,
Tun asardur yig'lamoqdin, subh dog'i kulgudin.

So'rmang, ey vasl ahli, mendin shodlig'kim hajr aro,
O'zni hargiz ko'rmadim bir dam qutulg'an qayg'udin.

Chunki urdung tig' o'q ham yog'dur emdi har necha
Kim, yog'in naf' aylamas, ulkim halok o'lg'ay sudin

Xalqai dars ichra g'avg'odin dimog'im topti za'f,
May tutub soqiy dame qutqor meni bu yorg'udin.

Ey Navoiy, jon olib dedi beray koming valek
Dam ura olmon anga holi bu olg'u bergudin.

* * *

Mehr emas mash'al yorutqon qal'ai aflokdin
Kim, falakka soldo o't ruxsori otashnokdin.

Ishqdin kuydi tanimda har churuk bo'lg'on so'ngak,
Kim ko'rubtur mundoq avj olmoq choqin xoshokdin.

Bas munosibdur tikar holatda ko'ksun chokini,
Ip suvurmoq ko'nglakim jaybig'a qilg'an chokdin.

Sargaronmen ishqdin chopsang boshimni bog'la berk
Kim, choparda raxsh uzulub qolmag'ay fitrokdin.

Gar g'azab vaqti qo'lig'a tushtumu tig'i yalang,
Bok emas olmang meni ul qotili bebokdin.

Mast agar mayxonada o'ldum meni, ey do'stlar,
May bila yub bog'langiz na'shim belini tokdin.

Dema poko-pok kech mendin, Navoiy, negakim
Poklikdin bo'lmag'ay kechmak seningdek pokdin.

* * *

Chun xayolingda ko'ngul behol edi o'z rashkidin,
To ne hol o'lg'ay visol ichra anga ko'z rashkidin.

Vaslida chun o'zni mahram ko'rmay o'ldum, g'ayrni—
Ko'rsa mahram naylagay ulkim o'lar o'z rashkidin.

So'z degon ermishki bir so'z deb o'lukni tirguzay,
Ey ko'ngul, men xud dami naqd o'ldum ul so'z rashkidin.

Gul qizil, sarig' emas gulshanda sen ko'rgan zamon,
Oq gul erdikim necha rang o'ldi ul yuz rashkidin.

Mehri tobon rashkkin botti ko'rub chehrangda xo'y
Kim, quyoshqa ko'rdi muncha tob yulduz rashkidin.

Lutфу qahri sarbasar muhlikdurur ul sho'xning,
Bo'lmadi o'lmak meni mahzung'a yolg'uz rashkidin.

Ul quyosh chunkim bo'lur kunduz ayon, aqshom nihon,
Kecha hajridin Navoiy o'ldi, kunduz rashkidin.

* * *

Sirishk qonin oyog'ing uchun xino qilayin,
Qabul tushsa qarog'im ezib qaro qilayin.

Aqiqi la'linga jon javharin nisor aylay,
Savodi xolingg'a ko'z mardumin fido qilayin.

Qora menging bila qadding xayoli kelsa, vatan
Munga ko'z ichra yasay, anga jon aro qilayin.

Qadingki soya soliptur, ulay anga, ya'ni
Ki, ishq ilmin alifbedin ibtido qilayin.

Labini qasdima tishlar, yuziga telmursam,
Boqib turub necha o'z jonima jafo qilayin.

Ko'ngul qushikim erur jilvagohi gulshani quds,

Bu domgohda nedin ani muftalo qilayin.

Navoiyo, g‘amim ahli vara’din o‘lmadi kam,
Qo‘y emdi maykada piriga iltijo qilayin.

* * *

Ahd qildim, ishq lafzin tilga mazkur etmayin,
Til nekim, xomam tilidin dog‘i mastur etmayin.

Barcha elga fitna bo‘lg‘an ko‘zga maftun bo‘lmayin,
Har kishi nazzora aylar yuzni manzur etmayin.

Ishq kufri birla taqvo xonaqohin buzmayin,
But xayolidnn ko‘ngul dayrini ma’mur etmayin.

Har kecha bir lab mayi vaslidin etmay jonni mast,
Har kun aning hajrida ko‘nglumni maxmur etmayin.

Gar chiday olmay ko‘ngul bersam birovga nogahon,
Bori el ichra chiday olg‘ancha mashhur etmayin.

Ishqu may anjomi chun hajr o‘ldi, qo‘y, ey shayxkim,
O‘zni bu iqboldin kuch birla mahjur etmayin.

Zulm ila el jonig‘a o‘t yoqma, eykim, shohsen,
Gar desang do‘zax o‘tig‘a jonni mahrur etmayin.

Garchi ma’zur o‘ldi ma’mur, ey Navoiy, o‘zni men
Do‘st ma’mur aylagan xidmatda ma’zur etmayin.

* * *

Shikeb uyin buzadur benavo ko‘ngul, netayin,
Xaroblig‘ qiladur muftalo ko‘ngul, netayin.

Dedinki, asra ko‘ngulni o‘zungdavu sabr et,
Chu menda turmasu borur sanga ko‘ngul, netayin.

Ko‘ngulni qaydi junundin chiqar deding, ey aql,
Ketursa boshingga yuz ming balo ko‘ngul, netayin

Ko‘ngulni o‘tqa solib, ko‘zni istaram o‘ysam,
Baloni ko‘z ketirur jong‘a, yo ko‘ngul, netayin.

Men ul ko‘zi qora ishqin qo‘yub edim billah,
Tahammul etmadi, yuzi qora ko‘ngul, netayin.

Tag‘oful etsam itarsen, o‘larsen etsam qayd,
Sening bila, degil, ey bevafo ko‘ngul, netayin.

Navoiyo deb eding: Zuhd tarhi bunyod et,
Shikeb uyin buzadur benavo ko‘ngul, netayin.

* * *

Gar desa ko‘z birla ruxsorin tamosho qilmayin,
Vaslani naylab ko‘ngul birla tamanno qilmayin,

Gavhari ishqig‘a ko‘nglumni netib qilmay sadaf,
Muncha baskim ko‘zni ifshosig‘a daryo qilmayin,

Oh o‘tiyu ashk saylidin bo‘lur yer-ko‘k to‘la,
Necha dermen ishq asrorin huvaydo qilmayin.

O‘t tushub ko‘nglumdavvu ko‘ksumda ravzan zaxmidin,
Dudini aning ne yanglig‘ oshkoro qilmayin.

Ul pariy har jilvasida aqli kul shaydo bo‘lur,
Telbalikdindur, desam ko‘nglumni shaydo qilmayin.

Qilmag‘il, ey shayx, usruklar unidin shikvakim,
Mast o‘lub mayxonada bo‘lmas alolo qilmayin.

Soqiyo, andoq to‘la tut bodakim, bexud bo‘lay,
Toki davr oshubig‘a bir lahza parvo qilmayin.

Qildi ul ko‘z yodidin ko‘nglum kiyiklar sari mayl,
Necha men Majnun dedimkim, azmi sahro qilmayin.

Ey Navoiy, olamoro husn nevchun ochti yor,
Bo‘lmas emdi o‘zni olam ichra rasvo qilmayin.

* * *

Moviya behol ko‘nglak, vah, ne farruxfol ekin
Kim, taningg‘a surtulur bu vajhdin behol ekin.

Sunbulung oshuftayu savdoyi o‘lmish men kebi,
Chun meningdek bosh ayog‘ingg‘a qo‘yar pomol ekin.

Mushki zulfung atridur shamshod boshi uzra sham,
Qadding ostida xami shamshod tarfi dol ekin.

Donae tushmish iki tovu aro ulkim dedim,
Vo‘smalik ikki qoshingning o‘rtasida xol ekin.

Kaffadur garduni xam hajrim yukini cheksalar,
Arz jirmi ul tarozu ichra bir misqol ekin.

Ulki ma’nidin xabar topti yana dam urmadi,
Anglamon ahli jadal ichra ne qilu qol ekin.

Suvratin Layliyu Majnunning dedi ko‘rgach xirad
Kim, Navoiy birla yori shaklidan timsol ekin.

* * *

Hajr shomidin qorong‘uroq tun o‘lg‘aymu ekin,
Yo rab, ul tundin xalos o‘lg‘an kun o‘lg‘aymu ekin?!

Barq yanglig‘ olam o‘rtar lam‘ai shomi firoq,
Do‘zaxi hijron chiqarg‘an uchqun o‘lg‘aymu ekpn?

Ko‘yida itlar izi ruxsorima bo‘ldi baho,
Mundin oyo qimmatiroq oltun o‘lg‘aymu ekin?

Subh furqat bir balo daryosi buzdi xalqni,
Shomi hijronimda yog‘qon shudrun o‘lg‘aymu ekin?

Gul masallik toza qonlig‘ dog‘lar birla tanim,
Dard bog‘ida ochilg‘an gulbun o‘lg‘aymu ekin?

Tiyr boroni firoq ahbob jonidin o‘tar,
Hech yomg‘ur mundin, oyo, o‘tkun o‘lg‘aymu ekin?

Bog‘ aro gullarga o‘t soldi Navoiy nolasi,
Benavo bulbulg‘a, vah, mundoq un o‘lg‘aymu ekin?!

* * *

Buki ko‘nglum yarasidin oqadur, qonmu ekin?
Yo qizarib erigan su kebi paykonmu ekin.

Ul xatu labki berur ko‘zga safo, jong‘a hayot,
Sabzai jannat aro chashmai hayvonmu ekin?

Husn xoni arokim, yoydi qazo yuzu labing,
Qursi xurshid bila la‘li namakdonmu ekin?

G‘uncha og‘zig‘amu gulshanda yog‘ibtur jola,
Yo jamoling guli ichra labi xandonmu ekin?

Yor der: ko‘zni yuzumdin nega bot olmassen,

Do‘stlar, tengri uchun deng: bu ish osonmu ekii?

Yor javriyu ulus zulmi, falak bedodi,
Manga yolg‘uzmu ekin, barchag‘a yaksonmu ekin?

Ey Navoiy, el aro fitnadur ul kofirg‘a,
Azmi maydonmu ekin, mayli xiyobonmu ekin.

* * *

Bulut hayvon zuloli birla tirguzdi havo jonin,
Sevunmak ashkidin shodob qildi sabza mujgonin.

Emastur sabzavu lolaki, jola toshidin gardun
Ko‘kartib yer yuzin har sari zohir ayladi qonin.

Irik nevhundurur shox uzra gulbun bargi suhondek,
Ititmas bo‘lsa bulbul joni uchun g‘uncha paykonin.

Chaman Laylosidin ayru degaysen lola Majnundur
Ki, gardun jola toshidin qonatmish dog‘i hijronin,

Chaman bahri latofat bo‘ldi nayson durlari birla,
Qizil toldin muhayyo qildi har yon shoxi marjonin.

Bu fasl ichra malomat toshidin solim birov qolg‘ay
Ki, chekkay may sumurmakda yuziga jomi qalqonin.

Mayekim, otashin, chiqg‘ay sarig‘ gullar, agar dehqon
Tomizsa qatrae andin suvarur chog‘da bo‘stonin.

Birovkim, dahr bog‘ining firebin bildi, nargisdek
Qadahdin bosh ko‘tarmay surdi ishrat birla davronin.

Guli maqsud ul qondur, Navoiykim, ayog‘ingdin
Chiqar chekkanda maqsad Ka‘basi xori mug‘iylonin.

* * *

Yaramni tikkali boshing uza bichakmu ekin?
Bichakda rishtai jonimmu yo ipakmu ekin?

Ko‘z asru tiktim aning o‘ymog‘ig‘a, bilmankim,
Ko‘zum oqimu ekin anda, yo so‘ngakmu ekin?

Tun uzra oydinu, oydinda subh erkinmu,
Vayo sochingda burunchak uza lachakmu ekin?

Gul uzra har sori tob urdi sunbulung, yoxud
Yuzungda ziynat uchun sanchqan kajakmu ekin?

Labingdin istadi jonim hayot, bilmasmen
Ki, bir so‘kunchmu yo qasdi bir muchakmu ekin?

Bir usruk elni chiqib qirg‘an ermish, ey lutfе,
Sening begingmu ekin, yo bizing mirakmu ekin?

Navoiy, ushbu parishon hadis ila g‘arazing
Avom xotirini sayd aylamakmu ekin?

* * *

Vahki, mendin ayru yuz jon, yo‘qsa jononmu ekin?
Manga onsiz ming o‘lum yo dardi hijronmu ekin?

So‘rg‘ali za‘fimni la‘lidanmu erkin bir hadis,
Yo buzug‘ jismimda mamlu yuz tuman jonmu ekin?

Ravzanimni to yoruttung, kulbam ichra har taraf,
Zarralar soyirmu yoxud mehri raxshonmu ekin?

Olam ahlig‘a labing zikrimudur ratb-ul-lison,
Yo bori olam labolab obi hayvonmu ekin?

Zulf aro qadding xayolidin ko‘zum yorutqali
Anbarin yuz sham’ yoxud xayli mujgonmu ekin?

Ko‘ngluma ul yuzu lab yodimu erkin g‘am tuni,
Yo shabistonim to‘la gulbargi xandonmu ekin?

G‘ayrig‘a boqq‘an uchun ko‘z mardumin qatl ayladim,
Ashki gulgun yoxud aning zaxmidin qonmu ekin?

* * *

Vaslingg‘a yetibon sog‘inurmen xayol ekin,
Holimni anglaman, manga, yo rab, ne hol ekin.

Ushshoq ashkidin su ichib bar jafo berur,
Yo rabki, qomating ne ajoyib nihol ekin.

Zulfungda xol «jim» arosindag‘i nuqtadek,
Yuzungda zulf vard yonindag‘i «dol» ekin.

Har nechakim kuyarmen, aning zarra mehri yo‘q,
Oyoki, toliim kuni koni zavol ekin.

Dersenki: seni qaysi pariy telba aylamish?
Ey bag‘ri tosh, bilib yana bu ne savol ekin.

Zanburning evi kebi ko‘nglum teshuk-teshuk,
La‘ling xayoli har teshuk ichinda bol ekin.

Miskin Navoiy jonig‘a ko‘yungda qilma qasd,
Sayd aylamak haram qushin oxir vubol ekin.

* * *

Ko‘rubmen kirpiging boshitin-ayog‘ teshkan ko‘ngul holin,
Qushedurkim, tiriglay yulmish o‘lg‘aylar paru bolin.

Ekib tuxmini andoqkim ochilg‘ay bo‘stonafro‘z,
Ochar xunoba ko‘z bog‘ida eksam donayi xolin.

Jamolin va‘d agar debmen, ko‘p etma, ey arab, hayrat
Yuzi aynin ko‘rub har yon nazar qil zulfdin dolin.

Tanimnikim, quruptur xomadek nol o‘qlaringdindur,
Qalam qilsang qil, ammo tashlama har yon chekib nolin.

Bu majnun qatlin ul tifli pariyvash istamas bo‘lsa,
Nedin toshlar bila qasding‘a soldi shahr atfolin.

G‘amin ko‘rmang balo tog‘ida la‘li shavqidin jonni
Ki, har bir toshidin sotmas abad umrig‘a misqolin.

Chu bo‘lmas sham’siz parvonavu gul birladur bulbul,
Firoq o‘rtar ko‘ngulni chun ko‘rar vasl ichra amsolin.

Sabuhiy jom ila xushmen, nechuk xush bo‘lmag‘ay ulkim,
Munungdek axtari farxunda qilg‘ay subh aning folin.

Javod ilgida piri dayrning may zavraqin ko‘rsun,
Birovkim, ko‘rmamish daryo ichinda jung timsolin.

Shah egnida murassa’ tugmalig xil’atqa bermasmen,
Yig‘ochlar birla ollin tevrabon kiygan fano sholin.

Navoiy, istasang ko‘yin, itiga oshno bo‘lg‘il,
Yaling‘an yanglig‘ ul it oshnog‘a, sen anga yolin.

* * *

Ko'rsa ne fikri tanim zaxmiyu ko'nglum kuyganin,
Ulki na'lu dog'din hayf etmas o'z nozuk tanin.

Qayda ko'rsun, ko'rsa ne qilsun yoqam choki asar,
Mastlig'din ulki har dam chok etar pirohanin.

Xirmani sabrim kuyardin ne g'am ul kofirg'akim,
O't solibtur bodadin, ko'rgil jamoli hirmanin.

Garchi ranjim sa'b erur, vah, qayda parvo aylasun,
Qotilekim, ko'rdi tirguzmakcha o'lturmak fanin.

Anglag'ach qatl aylar erdi, shukrkim, bilmas kishi
Bazmi g'avg'osi aro ahli musibat shevanin.

Necha tavsaniq sukun andin burunroq ko'z lakim,
Olmag'ay kome, necha sursang yigitlik tavsanin.

Gulshani ishratqa siz azm aylangiz, ey ahli aysh
Kim, Navoiy bas og'ir olmish mazallat gulxanin.

* * *

Yelga berdi kuydurub ul gul tanim xokistarin,
Otashin gul hajri sovurg'an kebi bulbul parin.

Anglaman bulbul qiziq ko'nglimudur, yo atr uchun
G'unchasidin gul murattab qildi o'tlug' mijmarin.

Bargi guldur, yo'qsa bulbulning tutashmish har pari,
Baski, yorutdi sabo gul mijmarining axgarin.

Gul emastur, balki bulbul oshyonin o'rtaqan
Ishq o'ti bil, ko'rsang aning davru lavni ahmarin.

Qo'y gulu bulbulni, gulgun may to'la tut bulbula,
To o'quy bulbul maqolotin ochib gul daftarin.

Dahr bog'ida gulu bulbulg'a yo'q bargu navo,
Solmadi bu g'ussadin nargis iligdin sog'arin.

Soqiyo, hayvon suyin mamzuj qilsang ichmagay,
Gar Navoiy topmasa may ichra la'ling javharin.

* * *

Yetishti bayramu raf' etti ro'za qayg'usin,
Hilol musayqali yorutti boda ko'zgusin.

Sipehr jomi hilolig'a jilva berdi, magar
Ki, boda zabt eta olmas nashot kulgusin.

Magarki, qildi shabistong'a azm shohidi iyd.
Ki, to'kti farruh ayog'ig'a axtar injusin.

Dalil rohi shafaq rangi jomi minoyi,
Shafaq mayini ko'ru charx jomi minusin.

Farog'ate tilar ersang, ko'p og'zi xishtini ol,
Ushat bu xisht bila zuhd nangu nomusin.

Saharki, xalq musallog'a yuz qo'yar, xush tut,
Borurg'a dayri fano sari tong qorong'usin.

Navoiy, ich qadahu foniy o'лки, topti baqo,
Biravki, topmadilar el surog'u belgusin.

* * *

Subh yetkurdi sabo gulbargi xandon mujdasin,
Yo ko'ngul topti Masih anfosidin jon mujdasin.

Yo falak berdi yig'i ko'r aylagan Yoqubning
Ko'zlari ochilmoq uchun Mohi Kan'on mujdasin.

Ne guli xandon, ne Isodur, ne Yusuf mujdasi,
Topti bir mahjur o'lar holatda jonon mujdasin.

G'uncha erdim g'am yelidin to'ng'a sig'man g'unchadek,
To sabo yetkurdi ul sarvi xiromon mujdasin.

Hajr aro, ey payk, agar sen noma yetkursang ne tong.
Tong yeli har kun berur xurshidi tobon mujdasin.

Naqdi jon berdim, musulmonlar, uyatlig'men hanuz
To eshittim paykdin ul nomusulmon mujdasin.

Ey Navoiy, shomi hijron yig'larim daf' o'ldikim,
Subh yetkurdi sabo gulbargi xandon mujdasin.

* * *

Furqatingdin kechalar o'rtar meni baxti zabun,
Go'yiyo men bir yonar o'tmen, qorong'uluq tutun.

Ashk etib g'ammozlig' ko'nglum buzulsa ne ajab

Kim, topar ozor yoshlardin mudom ahli junun.

Men tilarmen vaslu aning ko‘ngli har ag‘yor ila,
Manga ikki tosh arosinda kerak albatta un.

Qaddingu ernning havosi jondadur, ayb etmagil,
Bo‘lsa afg‘onim biyik, sayli sirishkim la’lgun.

Kim kafanni yod etar, andin o‘lug ogohroq,
Gar libosin bilsakim, erur katon yoxud katun.

Sayli ashkimdin falak g‘amxonasi vayron edi,
Qilmasa erdi jafosi dudi ohimdin sutun.

Ko‘rmasam qoshing bo‘lurmen turg‘anim birla fig‘on,
Voyi erur, bas chu bo‘lmasa «Navoiy» birla «nun».

* * *

Ko‘ngulni ayladim yuz chok ishqingdin, meni mahzun
Ki, husnung vasfi yozg‘aymen kitobe kog‘azi gulgun.

Ko‘ngulning mazraikim novakingdin bo‘ldi yuz xirman,
Boshog termak uchun kelgay magar Farhod ila Majnun.

Qabab har tun chekib yuz ming sinon anjum shuoidin,
Magar sabrim sipohig‘a shabixun kelturur gardun.

Labing shavqida ko‘nglum har ne borin boshidin qo‘ydi,
May istab rindi muflis ayladi dastorini marhun.

Ko‘ngulda sho‘xlar nozidin ortar har nafas ohim,
Yonar o‘tqa chu atfol evrushurlar, dud o‘lur afzun.

Mayi la’ling uchun bexudlug‘um andoqdur, ey soqiy
Ki, qotsang tong emas, joming‘a kasbi hush uchun afyun.

Ilig zulfungg‘a eltur orzudin yova ayturmen
Birovdekkim yilon tutmoq uchun og‘zidadur afsun.

To‘kub feruzagun ko‘k motamingg‘a gavhari anjum,
Seni feruzavu gavhar xayoli aylabon maftun.

Navoiy, nazm lofin qo‘yki, ko‘z bir kunluga ermas,
Agar yuz yil socharsen tab’ bahridin duri maknun.

* * *

Yetkurub erdim firoqing tunlari gardung‘a un,
Shukrkim, vasling kuni emdi ne ul undur, ne tun.

Yuz yopib, qilding uzun shomi g‘amimni, ey quyosh,
To quyosh mag‘ribqa moyil, soyasi ko‘prak uzun.

Dema: zulfum bandidin bosh chekma, bo‘ynung to‘lg‘ama,
Tig‘ agar sursangki, men bosh qo‘ydumu tuttum bo‘yun.

Tiyra ohim elga zohir qildi ko‘nglum kuymakin,
Garchi o‘t yoshunsa, ani oshkor aylar tutun.

O‘rtanib jismim, balo dashtida sargardon kezar,
Shu‘ladin tarkib topqon buylakim ko‘rmish qyun.

Soqiyo, tut jom, solma tonglag‘a may va‘dasin,
Tongla chun ma‘lum emas, bori g‘animatdur bukun.

Ey Navoiy, qo‘l surohidek bo‘yunni quchqali
Yetmasa, bori surohi bo‘ynig‘a ilgingni sun.

* * *

Yor holidin manga, vahkim, xabar yo‘qtur bu kun,
Bu jihatdin aqlu hushumdin asar yo‘qtur bu kun.

Subh selobi sirishkim oqti ko‘p, ey do‘stlar,
Pand uchun kelmangkim, ul sudin guzar yo‘qtur bu kun.

Kecha gar bag‘rim bo‘lub qon oqti ko‘zdin, g‘am emas,
G‘am budurkim, itlariga mohazar yo‘qtur bu kun.

Men bukun o‘lgach, aning ko‘yiga to‘ldi xalqkim,
Ashku ohim saylu barqidin zarar yo‘qtur bu kun.

Va‘dai vaslini tongla demagilkim, umrg‘a,
E‘timodim hajr shomi to sahar yo‘qtur bu kun.

Ichmagum, ey dayr piri, jomi may, ul mug‘bacha
May tutarg‘a bazmi aysh ichra agar yo‘qtur bu kun.

O‘zluvin chun soldo o‘lgan kun Navoiy boshidin,
Bu jihatdindur anga gar dardisar yo‘qtur bu kun.

* * *

Bizga ul oy hajridin bir yilchadur har tiyra tun,
Kunduzin angla bu tundin ham qorong‘u, ham uzun.

Balki yo‘qtur bu tunu kunda tafovut, lek bor
Har birida bir g‘ami muhlik bu mahzun jon uchun.

Gar o‘tar yuz ming suubat birla kunduz mehnati,
Voyu yuz ming voy, men bekasga bo‘lg‘ach kechqurun.

Gar butun ermas yoqam, ey do‘st, hayrat qilmakim,
Tosh urardin ko‘ksun ichra bir so‘ngak ermas butun.

Hajridin o‘rtansa jismimda so‘ngaklar, tong emas
Kim, erur o‘t asru itik, dog‘i bas qoqshol o‘tun.

Ishq naxlining bari hijron emish, ey do‘stlar,
Bu nasihatdin yengiz bar oshiq o‘lmastin burun.

Necha tun hijron aro oldi Navoiy jonini,
Kimga yetsa vasl, tutsin mug‘tanam bir necha kun.

* * *

Subh chun borg‘ung, kelib kulbamg‘a pinhon kechqurun,
Hajr o‘qin jonimg‘a sen otma tong otmasdin burun.

Necha el mendin yoshurg‘aylar seni, vah, bir kecha
Netti kulbam sari kelsang, barcha eldin yoshurun.

Jon magar chiqqay va yoxud sayli ashkim ko‘yidin
Chiqqudekmen, bori ul ko‘y ichra tutmay men o‘run.

Jilva qilg‘anda ko‘runmaslar ko‘zumga sho‘xlar,
Ey pariy, sen bori bu devonag‘a gohi ko‘run.

Nolam andoq bo‘ldi, bag‘rin yorasi islang‘ali
Kim, yonimdan o‘tmas, el tutmay quloq birla burun.

Chirmabon berkit surohi og‘zini, ey piri dayr,
Qayda ko‘rsangkim, uzulmish choki xirqamdin burun.

Ey Navoiy, tifllar qovg‘on zamon majnun debon,
Bu bahona birla o‘z laylivashing sari urun.

* * *

Ishq dashtin hech g‘urbatkash musofir ko‘rmasun,
Men g‘arib ul dasht aro ko‘rganni kofir ko‘rmasun.

Yormangiz Farhodu Majnun ollida ko‘ksumnikim,

Botinimning dardu dog‘in ahli zohir ko‘rmasun.

Dahrni qil tiyra, yo rabkim, aning tufrog‘idin
Har ne ko‘z mumkin esa bo‘lmoqqa nozir, ko‘rmasun.

Har boqishda qatli om aylar ko‘zungkim, dahr eli
Hech kimni sen kebi bu fanda mohir ko‘rmasun.

Voizo ko‘p vasf qilding somirining sehrini,
Hozir o‘lg‘ilkim, seni ul ko‘zi sohir ko‘rmasun.

Kimki oshiqlik asiridur, taxayyul birla ham
Ishq ko‘yida o‘zin osuda xotir ko‘rmasun.

Kim, Navoiydek fano vodiysida istar huzur,
Kechsun o‘zdin, balki xud o‘zlukni hozir ko‘rmasun.

* * *

Borsang ol jonimni, to sensiz manga jon qolmasun,
Jon qolib, jon ichra nogah dog‘i hijron qolmasun.

Chun o‘larmen — chin deyin, ishqı buzug‘ ko‘nglumdadur,
Men o‘lub, ul ganj bu vayronda pinhon qolmasun.

Ey ko‘ngul, dey ko‘zga bu damkim, tirikmen, kelsa yor,
Orazidin bahra olsun, asru hayron qolmasun.

Hajrida oncha balo yetkur manga, ey charxkim,
O‘zgalar ishqin havas qilmoqqa imkon qolmasun.

Mujdai vaslin tilab, eykim, ko‘nguldin hajr o‘qin
Tortasen, vah, oncha voqif bo‘lki, paykon qolmasun.

Dahr aro andoq maosh etgilki, sendin qolmasa
Toat andoqkim, keraktur bori isyon qolmasun.

Ey Navoiy, sobit o‘lsun shoh G‘oziy davlati,
Ollida qul bo‘lmag‘an olamda sulton qolmasun.

* * *

Sensizin, ey umr, bir soat manga jon bo‘lmasun,
Sen bo‘lu bas, tubiyu firdavsu rizvon bo‘lmasun.

Deb emishsen: kuyduray bir dog‘ ila ko‘nglin aning
Har nechuk dog‘ o‘lsa o‘lsun, dog‘i hijron bo‘lmasun.

Qoshig‘a qilg‘ach sujud, o‘lturdi ul kofir meni,
Hech musulmon yori, yo rab, nomusulmon bo‘lmasun.

Ishqida jonim uqubatlar bila ol, ey ajal,
To aning oshiqlig‘i hech kimga oson bo‘lmasun.

Ul pariy ko‘nglumda mehmon o‘lmish, ey jon voqif o‘l,
Oh o‘ti dud etmasun, zaxm ichra paykon bo‘lmasun.

Ey ko‘ngul, maste chiqib shahr ichra solmish rustahez,
Vah, xabar tutkim, bizing beboki nodon bo‘lmasun.

Dedikim: jon ber dog‘i o‘pgil ayog‘im tufrog‘in,
Ey Navoiy, tezrak bo‘lkim, pushaymon bo‘lmasun.

* * *

G‘am yelidin, yo rab, ul gulga g‘ubore bo‘lmasun,
Balki onsiz dahr bog‘ida bahore bo‘lmasun.

Qaddining sarvig‘akim, bog‘i latofat naxlidur,
Chashmayi hayvondin o‘zga jo‘ybore bo‘lmasun.

Ayshu ishrat jomidin bo‘lsun yuzi gul-gul, valek
Ko‘ngliga g‘am gulbunidin xor-xore bo‘lmasun.

Jilvasoz o‘lg‘anda maydon ichra chobuk sho‘xlar
Shohu sarxayl andin o‘zga shahsuvore bo‘lmasun.

Gar buyursang sadqa boshig‘a evurmak, ey rafiq,
Budur ummidimki, mendin o‘zga bore bo‘lmasun.

Dahr bog‘ining nasimi sovurur gul xirmanin,
Anga ul gul gulshani sari guzore bo‘lmasun.

Ey Navoiy, qil duo jonig‘avu jahd aylakim,
Mayling aning qullug‘idin o‘zga sori bo‘lmasun.

* * *

Yoridin hech kim meningdek zoru mahjur o‘lmasun,
Jumlayi olamda rasvoliqqa mashhur o‘lmasun.

Men bo‘lay ovora to ishqimdin aylab guftugo‘y,
Oti aning har kishi og‘zig‘a mazkur o‘lmasun.

Jonima bedodu zulmin, yo rab, ul miqdor qil
Kim, aning oshiqlig‘i har kimga maqdur o‘lmasun.

Men xud o'ldum, lek har oshiqki, bordur pokboz,
Navha tortib motamim tutmoqda ma'zur o'lmasun.

Pand ila ko'nglum uyin qilma imorat, ey rafiq,
Bizni buzdi hargiz ul, yo rabki, ma'mur o'lmasun.

Kechalar ul gul chekar ermish qadah, ey tong yeli,
Voqif o'l holimni aytur chog'da maxmur o'lmasun.

Yor vaslig'a quvondim, qovdi ko'yidin meni,
Ey Navoiy, hech kishi davlatqa mag'rur o'lmasun.

* * *

Agar ishqing havosida yog'ar har jola tosh o'lsun,
Nishona har biriga dermen ushbu xasta bosh o'lsun.

Yuzungnung mehridin bir zarra sotmon, gar falak javfi,
To'la bo'lsun filuriy, har filuriy bir quyosh o'lsun.

Sitam zangin temurdek ko'nglidan, vahkim, qira olmas,
Nechakim nolai zorimda suhondek xarosh o'lsun.

Quyoshni bo'lmas, ey gardun, ul oyg'a aylamak tashbih,
Og'iz gar zarra, Cho'lpon — ko'z, yangi oy anga qosh o'lsun.

Agar paykonlaring ko'z istabon topti ko'ngul, g'am yo'q,
Kelib yig'lar mahal ul qatra sular ko'zga yosh o'lsun.

Sipohi husnunga bir mahchasi raxshon alam bo'lg'ay,
Quyosh ko'zgusiga ohim sutuni gar tutosh o'lsun.

Ko'ngulda sirri ishqin asray-asray o'ldum, ey soqiy,
Qadah tutkim, xarobot ahlig'a fosh o'lsa fosh o'lsun.

Ko'ngulga jon bila bir dog'ing ozdur, qo'y yana bir ham.
Necha ikki gadog'a bir diram uzra talosh o'lsun.

Ularda tengdurur shoh aylasun gulshan gulin mafrash,
Vagar gulxan kuli uzra gado sohibfirosh o'lsun.

Navoiy ashk durridek tilarkim ko'zda yer bergay,
Agar ishqing havosida yog'ar har jola tosh o'lsun.

* * *

Do'stlar, bir chora men devonai shaydo uchun,

Kim o‘larmen ul paripaykar malaksiymo uchun.

Otashin gul tegrasida la’lgun yuz barg emas,
Balki yuz na’l o‘tqa solmish bulbuli shaydo uchun.

Xom ko‘nglumkim dudog‘ingni tilab afg‘on qilur,
Bordurur ul tifldekkim yig‘lag‘ay halvo uchun.

Ashk ichinda g‘arqamen, zulfungni tutqaymenmu deb,
O‘ylakim tojir tengiz ranjin chekar savdo uchun.

Turki mastedur ko‘zung uyquda, ko‘z kunjida xol
O‘grikim qilmish kamin yonida qo‘rgon yo uchun.

Gulxanidekdurki istar gulxanu olotini,
Siflakim mehnat chekar dunyovu mofiho uchun.

Bu Navoiy bandani, ey sarv, ozod asrakim,
Bo‘yla bir bulbul kerak sendek guli ra’no uchun.

* * *

Yorni derlarki chekmish yuz jafo men zor uchun,
Bo‘lsa ming jonim fido aylay jafokash yor uchun.

Yorkim yori uchun cheksa jafo bil ani yor,
Ulsa ozdur kimsa andoq yori mehr osor uchun.

Yorliq ko‘rguzdi men jon birla minnatdorliq,
Jonini haq asrasun bu zori minnatdor uchun.

Men ne qilg‘aymen anga loyiq magar ming sarvu gul,
Olib ozod etkamen ul sarvi gulruxsor uchun.

Rostliq birla ravishkim anda bordur, kimda bor,
Xo‘b ekandur o‘lmakim ul qomatu raftor uchun.

O‘lmakim bemorliqdin sahdur chun tircuzur
Ani, yo rabkim, salomat asra bu bemor uchun.

Ey Navoiy, yo‘q edi olamda oyini vafo,
Haq nasib etti sanga senda bu ma’ni bor uchun.

* * *

O‘t yolindek sen qachon chopsang samandi barqrav,
Bir alam ul o‘tqa boshing ustida gulgun yalav.

Tortibon tig‘i jafo, bag‘rimni yuz chok ayladi,
Bordi ulkim der edilar el meni bag‘ri butav.

Hullai kofurgun ul xil‘ati xazro uza,
Sabzai jannatqa go‘yo tushti rahmatdin qirav.

El inoni ixtiyori chiqqti yaksar ilgidin,
Po‘yada har sari ul chobukki qaytardi jilav.

Xo‘blar ichra birav ko‘nglumni olmishkim, ani
Mendin o‘zga kimsa birla qilmag‘il, yo rab, ikav.

Tiyralar lutf aylabon tutmas safo ahli yerin,
Yorig‘an birla uchi, sham’ o‘zini tutmas ko‘sav.

Gar Navoiy kilkiddek el kilki shakkarrez emas,
Ayb qilma, birdek o‘lmas nayshakar birla g‘arav.

* * *

Garchi ko‘p sargashlik etti bog‘ aro bunyod sarv,
Qomatingg‘a banda bo‘lmay, bo‘lmadi ozod sarv.

Dahr dehqoniki, yuz ming sarv qildi jilvagar,
Gulshani davron aro bermas qadingdek yod sarv.

Boshig‘a to qomating da’vosidin tushti havo,
Ko‘rdi ko‘p qushlar lagadko‘bi bila bedod sarv.

Topmamish yeldin sado birla taharrukkim, ko‘rub
Qomatingni iztirob aylab, qilur faryod sarv.

Go‘yiyo qaddingg‘a oshiqliq havosin tuzdikim,
Sarsari ohim yetib, berdi o‘zin barbod sarv.

Laxli qadding shavqidin bo‘ston aro chun tushsa o‘t,
Shu‘la tez aylar o‘tundin, uylakim, shamshod sarv.

Sheva qil tuzlukka, osibe xazondin ko‘rmadi,
Toki bo‘ldi rostlig‘ oyinida mu’tod sarv.

Doimo ozodlarning sabzu xurram bo‘lmog‘i,
Bog‘ aro bulbul tili birla qilur irshod sarv.

Ey Navoiy, dahr bo‘stonida bulbul men kebi
Bo‘lmag‘ay, topsang yurub, bir guljabinlik zod sarv.

* * *

Yuzungda may guli yo gul ochilg‘an bo‘stondur bu,
Gulungda qatra xo‘y bo‘stondag‘i sudin nishondur bu.

Ko‘zumda qatra qonlar bog‘lag‘an ermas hamonokim,
Nazar bog‘ida shavqingdin ochilg‘an arg‘uvondur bu.

Emas vasling tilab uchqan ko‘zum atrofida kirpik
Kim, ul daryoyi qushlarga qamishdin oshyondur bu.

Ko‘nguldin chiqqon ohim aylar afzun xalq savdosin
Ki, shaydolic‘ diyoridin yetishgan korvondur bu.

Qizil ranglar ko‘zumda ko‘rgan anglar ashk saylinkim,
Oqarg‘a kelgan ul yo‘llar bila har sari qondur bu.

Labindin xastadur ko‘nglum dam ochma, ey Masih, o‘tkim,
Ilojin yuz seningdekning beganmas notavondur bu.

Quyundek dasht aro ko‘rsang meni, ko‘p qochmakim, har dam
Boshingga evrulur sargashtayi bexonumondur bu.

Ko‘ngul mayxona romi, xotirim xush may batidinkim,
Munga ruh-ul-amindur ul, anga dor-ul-amondur bu.

Dema, hijron tuni har dam yetar ul oyg‘a faryodim,
Ul oy faryodinga yetmas, Navoiy, ne fig‘ondur bu.

* * *

Hajrida ko‘nglumga bor ul la‘li serob orzu,
Ne ajab maxmur qilsa bodayi nob orzu.

Ul pariy majnuni o‘ldum bu sababdinkim, erur
Zulfining zanjiridin bo‘ynumga qullob orzu.

La‘lidin behush bo‘lmog‘liq havasdur jonima,
Kimga, vahkim, bo‘lmag‘ay mundoq shakarxob orzu?!

Ittim og‘zin istabon men, yo‘q tamannolic‘ni voy
Kim, adam yo‘lida gum qildi bu noyob orzu.

Ko‘rdim um ul but qoshlari, kofirmen, ar islomi bor,
Qa‘ba ahli qilmasa bu nav‘ mehrob orzu.

Faqr ko‘yining qora sholi bila gulxan kulin
Topqali, billahki, qilman kishu sinjob orzu.

Gar Navoiy tarki ishq etti havas o'lturmakim,
Chin emastur aylamish bu ishni o'ynab orzu,

* * *

Belingu zulfung xayolin sharh etarmen mo'-bamo',
Tashnadurmen la'linga to bordurur jonimda su.

Orzu aylar labing ollinda jon bermakni Xizr,
Xizr suyidin o'lug umr aylagandek orzu.

Sharbati la'ling qo'yub no'sh aylagan hayvon suyi
Bo'lg'ay andoqkim, qo'yub hayvon suyin ichkay og'u.

Sunbulungni qilg'ali oshufta yo'l topmas nasim,
Baski atrofidadur shaydo ko'ngullardin g'ulu.

Terlagan yuz qatrasidinkim, yuzum qonin yudung,
Vah, ne deykim, ishq aro toptim ne yanglig' obro'.

Ko'nglaking lavnidin o'ldum, atridin toptim hayot,
Qaysi gul barginda bor erkin bu yanglig' rangu bo'.

Ey Navoiy, yor sarvaqtingg'a yetmak istasang,
Ohu ashkingdin supur vaqting harimin, balki yu.

* * *

Bulbuli ruhum qilur bog'i visolin orzu,
Suyu dona o'rnig'a ruxsoru xolin orzu.

Ham ko'ngul gulzorida gulbargi ruxsarin havas,
Ham nazar bo'stonida qaddi niholin orzu.

La'li serobin gar ettim orzu, vah, kimdurur
Ulki, qilmas chashmai hayvon zulolin orzu.

Men kimu topmoq va lekin bir yiroq ummid uchun,
Doim aylarmen visoli ehtimolin orzu.

Ishq aro ahvolim andoq sa'bdurkim, tunu kun,
Aylaram Majnun bila Farhod holin orzu.

Muntaqildur jon adam mulkiga baskim, bor aning
Qildi g'urbatdin vatanga intiqolin orzu.

Sham'i gulro'yum firoqinda qilurmen uchqali
Jismima bulbul parin, parvona bolin orzu.

Shoh dardu ishq agar qilsa havas, bor uylakim,
Soyil etkay saltanat johu jalolin orzu.

Ey Navoiy, go‘yiyo ul yuz ko‘zum ollindadur,
Baski aylarmen tamoshoe jamolin orzu.

* * *

Yor mustag‘niyu muhlik g‘ami hijron asru,
Ohkim, qolmisham o‘z holima hayron asru.

Raxnalar soldi o‘qung kasrati ko‘nglum uyiga,
Ul yog‘in ayladi bu kulbani vayron asru.

Ey rafiq, o‘qini zaxmimdin agar chekting, lek
Yetadur jonima ko‘nglumdagi paykon asru.

Shayx taklifi namoz etti, vale bilmaskim
Ishq tiyg‘i yarasidin boradur qon asru.

Noz etib g‘amza o‘qin gar otar, ey jon, asra
Kim, otar g‘amza o‘qin noz ila jonon asru.

G‘ussa jomiki bu davr ichra labolabdur, ani
Vahki, bot-bot tutadur soqiyi davron asru.

Ey Navoiy, dema iqboli baqo mushkil erur,
Foniy o‘lg‘ang‘a erur ushbu ish oson asru.

* * *

Firoqing ichra ishim iztirobdur asru,
Tarahhum aylaki, holim xarobdur asru.

Ko‘zumdin ashk tugandi, ko‘nguldin o‘t o‘chti,
G‘amingda bu iki beobutobdur asru.

Firoqing o‘tida ranjimg‘a yo‘q hisob, o‘lma
Bilurga ranjaki, ul behisobdur asru.

Jamol davrida ushshoq ko‘nglini asra
Ki, husn xaylig‘a oyin shitobdur asru.

Birorta shiftai jonu ko‘ngulga rahm ayla
Ki, bu xarobdur, ul bir yabobdur asru.

Angaki masjid aro yetmadi kushod, ne g‘am,

Yetishsa maykadag‘a fathi bobdur asru.

Navoiy andin erur g‘ussa tufrog‘i orast
Ki, ko‘nglin olg‘ali olijanobdur asru.

* * *

Sochti gerdin gul uza ul sarvi gulruxsor su,
Kuymagim daf‘ig‘a qildi o‘t uza izhor su.

Yuzda xay tug‘yonidin gar kulsa og‘zi yo‘q ajab,
G‘unchag‘a bo‘lmas ochilmoq, ichmayin gulzor su.

Tiyg‘i bot-bot zaxm urardin zor jismim qildi za’
Zamzam o‘lsunkim, ko‘p ichsa yetkurur ozor su.

Yor ayog‘i tufrog‘idin o‘zga ko‘rman dorue,
Ey muolij, ko‘zlarimdinkim kelur bisyor su.

Mehrkim, ul chehra aksidur nedur, gar bo‘lmamish
O‘tlug‘ ohim shu‘lasidin gunbadi davvor su.

G‘am o‘tidin, ey hakim, o‘lmak tilarmen, jomima
Zahr qo‘shsang qo‘sh valekin qotmag‘il zinhor su.

Xasta ko‘nglum og‘zi zaxmi paxtalig‘ paykonidin,
Bor aningdekkim, momuq birla ichar bemor su.

Shar‘din ayru riyozatdin safo kasb aylagan,
Uyladurkim sof o‘lur taskin bila murdor su.

To‘rt yondin o‘qi yo‘l qilmish Navoiy ko‘nglini,
Ishq savdosi uchun go‘yo yasaptur chorsu.

* * *

Yuziga tushub erdi uyquda gesu,
Quyoshni yoshurgonda tun ne tong uyqu.

Yaram kasratidin ulus yig‘lar, ammo
Kelur har birisiga holimg‘a kulgu.

Iki ko‘z jamolingdin ar bahra topti,
Ko‘ngul yutti qonlar, budur qushqa qoru.

Yuzung o‘trusida quyosh xush ko‘runmas,
Quyoshqa aningdekki, oy bo‘lsa o‘tru.

Yuzung o‘tin ohim yorutur erur, shukr
Ki, ul dam bila tiyra bo‘lmas bu ko‘zgu.

Manga may nashotin ko‘rub qayg‘urur shayx,
Nashot aylaram men ko‘rub anda qayg‘u.

Navoiyni ishq o‘lturur, tirguzur ham,
Zihi ishq ishi ne qnyomat erur bu.

* * *

G‘amimnimu deyin yo beg‘am elning mojarosinmu?
Ko‘ngul holinmu yoxud ko‘nglum olg‘anning jafosinmu?

Qatiq ishqim balovu shiddatinmu aylayin taqrir,
Yo‘q ersa benihoyat ishtiyoqim ibtilosinmu?

Adadsiz dardu ranjim sa‘b ekannimu qilayin sharh,
Sifatqa rost kelmas shavqum oshubi balosinmu?

Ko‘ngulda vasl bog‘i orzusinmu bayon aylay,
Bag‘irda xori hijron no‘gining muhlik yarosinmu?

Vafosiz yor beparvolig‘iningmu so‘zin aytay,
Manga javru jafo tiyg‘in urub, elga vafosinmu?

Falak zulmi, ulus bedodi yo bir sarvi ra‘noning
Mening holimni aylab behavo har yon havosinmu?

Navoiy, iltifot og‘oz qildi yor, bilmankim,
Firoqidin shikoyatmu qilay, vasl iltimosinmu?

* * *

Jonda jonparvar so‘zidurmu labi xandonimu,
Ruhum oromi deyinmu ani jonim jonimu?

Ko‘nglum ichra nishlarkim, sanchilibdur anglaman,
Nishtari mujgonidurmu novaki paykonimu?

Ey ko‘ngul, olam buzarda qay biri ortug‘ ekin
Nuh to‘fonimu ashkim saylining tug‘yonimu?

Jon olurda qaysining sa‘b erkanin sharh aylayin,
Ishqining bedodimu, yo shiddati hijronimu?

Nesi ul gulning Eram gulzoridin ortug‘ emas,
Jilva aylar sarvimu, yo g‘unchayi xandonimu?

Eyki, berding dahr sho'xig'a ko'ngul, qatling uchun
Ishvayi paydosimu yo'q, ofati pinhonimu?

Qatl qildilar Navoiyni valekin bilmadim,
Ko'nglin oldurmoqmu erdi, yo ko'ngul olg'animu?

* * *

Yuzunga oshufta qoshlar bo'lmasa oshiq nag'u,
Bo'ldilar har qaysi bir devonai jo'lida mo'.

Bo'lmasa devona, bas, ne vajhdin zanjir etib,
Kelturubtursen ayog'i sari zulfi mushkbo'.

Ul araqnok otashin ruxsoringa mayl ettilar,
Telbalar moyil bo'lurlar, ko'rsalar o't birla su.

Telba ermas, balki ikki hindui sohirdurur,
Bosh qo'shib afsun uchun go'yo qilurlar guftugo'.

Yo tamosho qilg'ali, yo sehr ta'lim olg'ali,
Zulfining hindulari har saridin qilmish g'ulu.

Sho'xlarning qoshlarig'a, ey ko'ngul, mayl etmakim,
Ofiyat ko'yiga hojiblardur ikki ro'baro'.

Qoshig'a tushkan girihlar birla ko'nglung bog'lamish,
Ey Navoiy, ishqini tark ayladim deb bo'ldimu?

* * *

To tushta yuzin ko'rdumu bo'lmish manga kom uyqu,
Lekin g'amidin bo'lmish ko'zumga harom uyqu.

Ko'nglum ne uchun yetkach zulfungg'a bo'lur bexud,
Ma'hud emas elga chun avvali shom uyqu.

El ko'zlaridin ul ko'z uyquni tamom olmish,
Bu ishtin ekin oxirkim, bo'ldi tamom uyqu.

Yo tushta ko'ray ani, yo g'ayrni ko'rmay deb,
Ko'z ochmayin istarmen hajrinda mudom uyqu.

Bu marhalada solik ko'z yumsa, qolur yo'ldin,
Yo'l ahli qachon aylar aylarda xarom uyqu.

Chun sayli sirishkimdin ko'zning qorasi bormish,

Ne nav' tuta olg'ay ul yerda maqom uyqu.

Uyqusi Navoiyning gar o'chti, ajab ermas,
To dona sirishk o'lmas, bo'lmas anga rom uyqu.

* * *

Mehrida men xastaning har lahza holi o'zgacha,
Lek ul badmehnring har dam xayoli o'zgacha.

Gulbun o'ldi past vard asru biyik, billahki, bor,
Sarvi gul ro'yim qadining e'tidoli o'zgacha.

Bog' naxlining qadingdek boshida gul butmamish,
Husn bog'ining bo'lur ermish niholi o'zgacha.

Har zamon la'ling mayi yodi ko'ngulni mast etar,
Ani har dam aylar ul fikri muholi o'zgacha.

Ey musavvir, aylasang taqlid jonon suvratin,
Chekmagil jonkim erur aning misoli o'zgacha.

Gar guli ra'no qizil, sarig' ko'runur vajhi bor,
Har dam aylar ani chehrang infioli o'zgacha.

Taqvi ahlidek borib mug' dayrida yo'l topmaduq,
Soqiyo, may tutki bu qatla borali o'zgacha,

Xonaqah ahlig'a, ey zohid, meni o'xshatmakim,
Zuhd eli bor o'zgacha, rind louboli o'zgacha.

Ikki dunyodin kechib yor istagan topmish visol,
Ey Navoiy, kelki yo'qtur ehtimoli o'zgacha.

* * *

Vahki, chamandin yana esti shamol o'zgacha,
Har dam o'lur atridin ko'ngluma hol o'zgacha.

Bulbulu qumri chekib lahnu navo o'zga nav',
Ko'rguzadur sarvu gul g'anju dalol o'zgacha.

Savsan o'lub sarbaland, g'uncha qilib no'shxand,
Elga alardin yetib daf'i malol o'zgacha.

Sunbuli purtob ham, lolai serob ham,
Dud ila o'tdin bo'lub shibhu misol o'zgacha.

Kirdi magar dilbarim, huri pariy paykarim,
Gulshan aro ko'nglida fikru xayol o'zgacha.

Bo'lsa manga dog'i yo'l, andaki aysh aylar ul,
Qilsam edi mast o'lub qolu maqol o'zgacha.

Umri abad topqamen, tutsa manga bir qadah,
Nash'ae maydin anga husnu jamol o'zgacha.

Dahrda yo'qtur karam, dahrning ahlida ham,
Qilmag'asen, ey ko'ngil, fikri muhol o'zgacha.

Zuhd, Navoiy sanga bermadi masjidda fayz,
Emdi kirib dayr aro, tarhni sol o'zgacha.

* * *

Hirotdin agar o't tushsa Sabzavorg'acha,
Bo'lay samandaru tortay o'zumnn yorg'acha.

Ko'ngul dog'i bu o't ichra yo'luqsa ham xushtur
Ki, bo'lsa hamrahim ul sarvi gul'uzorg'acha.

Junun aro yorishib gohu goh qichqirishib,
Yetishsak ikkimiz ul tundi shahsuvorg'acha.

Emas chu umr ishi ma'lum, har nechuk bo'lsa,
O'zumni yetkurayin yor o'lur diyorg'acha.

Ajal chu yetti aning ko'yi sari sudransam,
Fidosi jismi nazor o'lsa joni zorg'acha.

Chu ko'yi ichra mazorimg'a bersalar tartib,
Qadamin qilsa gahe ranja, ul mazorg'acha.

Visol qaydayu men qayda, soqiyo may tut
Ki, mo'r sayri emas charxi zarnigorg'acha.

Erur bahor g'animat, may ichki, bilmassen
Ki, dahr bog'ida bo'lg'ung yana bahorgacha.

Navoiyo, g'amim o'lturdi, g'amzada may ber,
Yo'q ersa boshla meni yori g'amgusorg'acha.

* * *

O'zgalar bog'indadur navras niholim bu kecha,
Tongg'a tegru o'zgapur har lahza holim bu kecha,

Hajr dashtida yuz o‘tluq vodiya har dam meni
O‘zga vodiya‘a solur, vahkim, xayolim bu kecha.

So‘rma ko‘nglum holini, bedod ila o‘lturgusi,
O‘zin ul devonai bee’tidolim bu kecha.

Barcha bir-birdin sovrmoq biymidur, nekim o‘tar,
Anjumu aflok birla qiyli qolim bu kecha.

Yuz quyosh qilsa tulu‘, ermas yorug‘luq yetkudek,
Andoq etmish tiyra olamni malolim bu kecha.

Buylakim, har dam urarmen jong‘a yuz tig‘i halok,
Tongg‘acha, vah, to qayon yetkay maolim bu kecha.

Ey ajal, jonim fidong o‘lsunki, botroq et xalos.
Chun ko‘runmaydur tirilmak ehtimolim bu kecha.

To qiyomat subh toli‘ bo‘lmasun emdiki, bor
Hashr subhi sari mayli intiqolim bu kecha.

Ey Navoiy, har ne zulmikim qilib erdi xayol,
Barchani jonimg‘a qildi charxi zolim bu kecha.

* * *

Uyquni ohim yeli ko‘zdin uchurdi bu kecha,
Aqlu his avroqu ajzosin sovrurdi bu kecha.

Anjam ermas, charx zulmin holima anglab qazo,
Tiyra ruxsoring‘a ming qatla to‘kurdi bu kecha.

Hajrdin tufrog‘ bo‘ldum, go‘yiyo ashkim suyi
Boshima charxi ko‘han toqin yemurdi bu kecha.

Zulm toshi yog‘durub, hijron qilichi indurub,
Ne balolar ishq boshimg‘a keturdi bu kecha.

Zaxm ko‘ptin men o‘lum holidi o‘lgan sog‘inib,
It yalab qonim, so‘ngaklarni ko‘murdi bu kecha.

Subh toli‘ bo‘lmadi, garchi ul oydin ayru hajr,
Boshima ming qatla gardunni uyurdi bu kecha.

Charx men sargashta yoshidin xijil bo‘ldiki, ko‘p
Anjumi ashkim shihoboso yugurdi bu kecha.

Tiyra andindurki, oy, kun sham'in ohim sarsari
Charx fonusi aro bir-bir o'churdi bu kecha.

Ey Navoiy, o'lmakim anglab ul oyning ko'yida,
Itlari bir dam ulub, bir lahza hurdi bu kecha.

* * *

Pardag'a kirgan kebi xurshidi raxshon har kecha,
Azmi xilvat aylar ul sham'i shabiston har kecha.

Ul kulub ahbob birla subhdek, men sham'vor
O'rtanib ko'nglum to'karmen durri g'alton har kecha.

Bir quyosh hijronida uryon tanim gardun kebi
Mehr o'tidin ko'rguzur ming dog'i pinhon har kecha.

Gah-gah, ey maxmuri xobolud, so'r ul xastani
Kim, yetar og'zig'a la'ling yodidin jon har kecha.

Nosiho, ne nav' pinhon toat aylakim, olur
Dinu donish naqdini bir nomusulmon har kecha.

Bir kecha so'rg'il meni andin burunkim, so'rg'asen,
Qani ul bedilki, aylar erdi afg'on har kecha.

Chek, Navoiy, nola, ko'z may bersunu bag'rim kabob,
Chun bo'lur ul oy xayoli bizga mehmon har kecha.

* * *

Yuzi ollida gul, nazzora qildim, xo'b emas ancha,
Qadi qoshig'a boqtim, sarvg'a marg'ub emas ancha.

Habibim ishqida devona bo'lg'anda, pariy dog'i
Ko'zumga jilva qildi, borlar mahbub emas ancha.

Bo'lubmen yorg'a tolib va lekin hurg'a zohid,
Muni men istamasmenkim, manga matlub emas ancha.

Iti o'ltursa ham, ko'prak sog'inurmen raqibidin,
Nedinkim, xotirimdin bu pariy maslub emas ancha.

May ichsam behisob, eskarmayin kavsar suyini, yo'q ayb,
Fano kasbida bu ollimda chun mahsub emas ancha.

Junun ko'nglumga Majnundin erur g'olibroq, ey oqil,
Taaqqul aylasang savdog'a bu mag'lub emas ancha.

Agar zuhdi riyoiy ahlidin kufr ahlini ko‘proq
Sog‘insam ayb emaskim, bu manga ma’yub emas ancha.

Ko‘zum ashkini yo‘q, lekin qurutmoq bahrni mumkin
Ki, xilqat vajhidin tab’i munung martub emas ancha.

Navoiyg‘a keraktur yor, gul bulbulg‘a bo‘lsunkim,
Yuzi ollida gul, nazzora qildim, xo‘b emas ancha.

* * *

Sarvu gul husn ichra yo‘q ul sarvi gulruxsorchacha.
Uylakim, qumriyu bulbul nolada men zorchacha.

Ul bahori husn uchun har sayl ranginkim, bulut
Zohir etti, yo‘q edi bu didai xunborchacha.

Garchi davron xoridin gul yafrog‘idur yuz teshuk,
Hajr neshidin emas bu xotiri afgorchacha.

Zulfining har tori bir mo‘minni chun kofir qilur
Desa bo‘lg‘ay ani din ahlig‘a ming zunnorchacha.

Ko‘yini ul hurnnng selobi ashkim kasrati
Aylamish jannatu tajri tahtuhol-anhorchacha.

Abri rahmat soyai sihat boshimg‘a solmag‘ay,
Ul quyosh ko‘yi qirog‘inda buzug‘ devorchacha.

Bu ko‘han dayr ichra bir dam qilg‘ali daf‘i xumor,
Amni manzil topsa, bo‘lmas kulbai xammorchacha.

Olam ahlig‘a vafo aylab, jafo ko‘rgan erur,
Yuz tuman ming zor emas, ammo biri men zorchacha.

Chun Navoiy ko‘nglini snndurdung, endi topmag‘i
Mumkin ermas, itti chun har yon tushub bir porchacha.

* * *

Gar quyoshtin qadrim ortug‘roqdurur shoh ollida,
Zarradin yuz qatla o‘ksukrakmen ul moh ollida.

Yenida oy ollida xurshid erur har kimsakim,
Goh bo‘lsa dilbarining yonida, goh ollida.

Ko‘z yumub ochquncha garchi ko‘nglum olib o‘rtadi,

Vah, netib asray ko'ngulni buyla dilxoh ollida.

Oy falak xirgohida andin chekar yuzga sahob,
Kim ocha olmas yuzin ul mohi xirgoh ollida.

Husn shohi boyu men munglug' gadolig' qilmasam,
Kimni topib aylagaymen shayalilloh ollida.

Ulki, vahdat sharhin aylar, sirridin ogoh emas,
Gar fano kasb etmagan bo'lsa bir ogoh ollida.

Ishq iqboli Navoiyg'a ekandur sarnavisht,
Ko'rmay o'lmas ulki, mehnat bo'lsa yo joh ollida.

* * *

Ul so'yulg'an bargi gul chog'liq yuzung bo'stonida,
Bir qizil gul bargi butmish go'yi oq gul yonida.

Yo'qsa oyning yonida Bahrom bo'lmish jilvagar,
Jilvasi Bahromning, ne tong, qamar davronida.

Yo'qsa bir tirnog'ing o'lmishdur xinodin la'lgun,
Oyati keldi yadi bayzo chu ilging shonida.

Yo'qsa nomam safhasin bir qatra qon etti nnshon,
Qon yoshim mahzun ko'ngul dardin sanga yozg'onida.

Yo'qsa ul yuz ko'zgusi bir qatra terdin tutti rang,
Chun quyosh tobi ayon bo'ldi sipehr ayvonida.

Safhai jonimg'a, ey soqiy, tomiz bir qatra may
Kim, o'zin topting, ko'ngul ne hol esa jononida.

Orazi ul sho'x chobukning so'yulg'an vajhidin,
Yuz ming andoq zaxmdur miskin Navoiy jonida.

* * *

Ko'nglum itti zor husni onining tug'yonida,
Ayladi oshiq meni husnu malohat onida.

Yuz tuman taqvo sipohin raxshi aylar poymol,
Mast aylar chog'da javlon xo'bluq maydonida.

Qasri davlat ichra eldin jon olurning ne g'ami,
Xastadinkim jon talashqay za'fdin vayronida.

Necha ul oy itlari bor ersa sondin tashqari,
Men kimu bo‘lmoq aning ko‘yida itlar sonida.

Vah, ne kofir erkin ulkim, zulfining zunnoridin
Soldi yuz ming uqda taqvo ahlining imonida.

Ey xush ulkim, garchi tunlar yoni yerga yetmadi,
Ko‘rdi o‘z sham’i shabistonini bir tun yonida.

To Navoiy telbarabtur sensiz, ey gulrux pariy,
Bir tikan har tuk soyu ko‘rgil tani uryonida.

* * *

Ey niholi qomating sarsabz jon bo‘stonida,
Jilvasidin vola o‘lmoq sarvu to‘bi shonida.

Qoshlaringdur go‘yi ikki hinduiy otashparast,
Mayl qilg‘on sajdag‘a o‘tluq uzoring yonida.

O‘lsam olmang ul parivash toshlarinkim tutti yer
Kim, erur jonlar bu majnunning tani uryonida.

Qolqig‘ay har sari gardun bir mujavvaf go‘ydek,
Hajr shomi tushsa ashkim saylining tug‘yonida.

La‘li hajrinda bag‘ir pargolasidur istasang,
Ko‘z yoshimning la‘lgun har qatra tomg‘an qonida.

Chun falak davronig‘a yo‘q e’timode, ey quyosh,
Mehr ko‘rguzmakni xo‘y et ho‘bliq davronida.

Bazl ilgin yuqori soyil qo‘lin ko‘rgil quyi,
Teng bo‘lurmu termaku sochmak xirad mezonida.

Shomi hajr ermas hamonokim, chu zolimdur sipehr,
Tushti mazlum ohi aning kulbai ehzonida.

Ul Masih anfosqa yoqmas Navoiy, ne osig‘,
Nag‘mai Dovud agar zohir qilur afg‘onida.

* * *

Nildin har bir alif ul mahjabin ruxsorida,
Bir niholi sarv erur go‘yo Eram gulzorida.

Ishq sultoni siyosat ayladi ushshoqni,
Xalq jismidur, somon ermas balo devorida.

Toza dog‘edur fig‘onim o‘tidin bo‘ynumdag‘i
Har mudavvar shakl shingarfiy junun tumorida.

Tavqlar bo‘lmish jaliy tortarg‘a imon ahlini
Halqalar zanjiri zulfung rishtasi zunnorida.

Telbalik tog‘i tanimdur, bosh uza jo‘lida soch
Har biri bir notavon Majnun junun ko‘hsorida.

Tushsa yuz dastor boshdin, bosh egindin, vah, ne tong
Kim, erur gulrang may boshida, gul dastorida.

Ey Navoiy, zor jisming nola qilmas za‘fdin
Uylakim, sust o‘lsa, un bo‘lmas mug‘anniy torida.

* * *

Kecha el osudadur, ko‘nglum birav qayg‘usida,
Ulki, men qayg‘usida, osuda noz uyqusida.

O‘lturub tun, subh tirguzmak meni zohirdurur,
Shomning giryonlig‘iyu subhning kulgusida.

Ohkim, bu shomi hijronimg‘a yo‘q subhi visol,
Garchi yo‘q shomeki, yo‘q subhi aning o‘trusida.

Uyquda orom yo‘q tun-kunki, aksin topmadim,
Tun qamar mir‘otida, kunduz quyosh ko‘zgusida.

Mehr yog‘dusida zarra bo‘lmag‘andek oshkor,
Yuz tuman ming mehr pinhondur yuzung yog‘dusida.

Kimsa chun o‘tkanga yetmas, holni tut mug‘tanam,
Umrni o‘tkarma, o‘tkan hayf ila afsusda.

Na‘l kesmaydur Navoiy qullug‘idindur nishon,
Ishq aynidur alomat yorning belgusida.

* * *

Yor aksi chunki aylar jilva may ko‘zgusida,
May icharmenkim, yuzi bo‘lg‘ay yuzum o‘trusida.

Ul sabohat birlakim, kuldung, manga mehr o‘ldi fahm,
Mehr fahm o‘lmoq tong ermas subhning kulgusida.

Uylakim, xayli hubob ichra tushar xas, bormen

Ashk aro sargashta ul sultoni husn urdusida.

Urdu olam buzg‘ali bir-birga kirpik saflarin,
Fitnalar bedor qilmoq ko‘r ul oy uyqusida.

Ne xato qilg‘ay ko‘ngullarga ko‘zung mujgon o‘qin,
Har qayon chun boqsa, saydedur aning qobusida.

Navbahori dahrg‘a qo‘ymang ko‘ngulkim, yo‘q vafo
Ne guli bo‘stonida, ne lolai xudro‘sida.

Shohlar pobo‘sing etkandin, Navoiy, yaxshiroq
Kim, boshingni xokirah etsang aning pobo‘sida.

* * *

Topib hayoti zuloli xating qorasinda,
Yozildi oyati rahmat yuzung safosinda.

Iki labing yopishurlar, gar obi hayvondin
Rutubat o‘lmasa ul ikkining orasinda.

Ne nutq ila ne ado topti ruhbaxsh labing
Ki, ruhi notiq a ojizdurur adosinda.

Firoq biymi durur choklik ko‘ngulda ne tong,
Gar o‘lsa ulki qilich zaxmidur yarosinda.

Ko‘zung otib manga novak xato qilur amdo,
Tirikligimga xatodur aning xatosinda.

Dedimki, umr vafo qilsa dahr ham qilg‘ay,
Valek bahsdur ul ikkining vafosinda.

Navo ming aylasa bulbul Navoiy ortuq emish
Ki, munglar o‘ldi adadsiz munung navosinda.

* * *

Tushta ko‘rdum yorni xandon raqibin o‘truda,
Rashkdin har lahza tish qirchillaturmen uyquda.

Ul pariy vasli aro yodimg‘a kirs a furqati,
Telbalar yanglig‘ to‘karmen ashk ayni kulguda.

Ko‘zgu jannat ravzanidurkim, tamosho qilg‘ali
Hur kelmish go‘yiyo, aksing emastur ko‘zguda.

Yulduz itkandek quyosh yog'dusida, itti quyosh
Orazing xurshidi chun qildi tulu' ul yog'duda.

Soqiyo, bir jur'a tut, shoyadki yuzlangay nashot,
Necha bo'lg'ay hajrdin ozurda ko'nglum qayg'uda.

O'zlukumni ashk eltib, o'zdin andoq yotmen
Kim, o'zumni tonimon, aksimni ham ko'rsam suda.

Chun Navoiy yor sari yuzlanur, qayg'u qolur,
Soya qolg'andek keyin, xurshid bo'lg'ach o'truda.

* * *

Ko'nglakim qon ila har dog'ki bo'lmish toza,
Toza dog'im bila qonidin erur andoza.

Hajrdin kuymish edim, yana deding hajr so'zin,
Eski dog'imni yangi dog' ila qilding toza.

Derki, ishqimni yoshur, vah, netibon yoshurayin,
Emdikim tutti bari dahrni bu ovoza.

La'li avsofini gul barglari uzra yozay,
Aylayin hifzig'a jon rishtasidin sheroza.

Zeb uchun yuzunga gul bargi emastur hojat,
Hojat ul nav'iki, gul bargiga ermas g'oza.

Oqibat qabr eshiksiz uyiga chun kirgung,
Emdi giryo senga ne sud, ochuq darvoza.

Ul pariy suvratini cheksa Navoiy, ne ajab,
Qalami topsa maloyik yungidin parg'oza.

* * *

Rangsiz xoling erur ul orazi diljo' uza,
Zang ul yanglig'ki ko'rguzgay asar ko'zgu uza,

Nash'a yoquti mufarrihdin gar ermas dam-badam,
Durji la'lingda nedin kulgudurur kulgu uza.

Xozini hikmat magarkim xol birla qildi muhr,
La'ldin chun soldi qufl ul huqqaliq inju uza.

Qoshi yosin qurg'ali el qasdig'a bo'lmish kerish,
Fitnalig' chinkim tushar ul nargisi jodu uza.

Anbarin zulfung maloyik shahparidin soyadur
Kim, ayon bo‘ldi tajalli aqshomi yog‘du uza.

Soqiyo, ishrat mayin bunyod ila sog‘arg‘a quy,
Ne uchunkim, dahr bunyodin ko‘rarmen su uza.

Ko‘yi tufrog‘ida qon yutsa Navoiy, yaxshiroq
Bodai kavsar chekardin ravzai minu uza.

* * *

Kuydi ko‘nglumkim, nedin manzil emas jononag‘a
Tushti o‘t ganj orzusidin bizing vayronag‘a.

Ul pariy usruk ko‘zin istab biyobon tutmisham
Kim, kiyik birla mudom ulfat bo‘lur devonag‘a.

Keldimu ko‘rdum yuzin qayturmen emdi o‘rtanib,
Sham‘ni ko‘rgan nafas yonmoq kerak parvonag‘a.

To manga begona bo‘ldung ko‘nglum o‘ldi shodkim,
Oshnodin ulfating ko‘prakdurur begonag‘a.

Charxdin yig‘larsen, ey ko‘z, bilki bo‘lmish yetkudek
Sayli ashkingdin xalal bu ertagi g‘amxonag‘a.

Eyki, istarsen berib jon, vasl topqanlar so‘zin,
Safhag‘a o‘t sol qachon yetsang bizing afsonag‘a.

Ey Navoiy, necha bag‘ring su bo‘lub to‘kkung sirishk,
Toyiri davlat chu boqmas bo‘yla obu donag‘a.

* * *

Ne haddim yozmoq bitik ul mehri olamtobg‘a,
Chun yoza olmon jafosin zarrae ahbobg‘a.

Nomasig‘a rishta chirmabkim yubordim rashkdin,
Tori jismim rishta yanglig‘ tushti pechu tobg‘a.

Bordi qosid, bo‘ldi shomu kelmadi andin javob,
Tongg‘acha to nelar o‘tkay diydai bexobg‘a.

Kim o‘qug‘ay noma dog‘i kelsa chun ko‘z bahridin,
Men tushubmen nomaning pechi kebi girdobg‘a.

Kimki istar nomae sabru salomat boqmasun

Xo‘blar xolu xatdin nuqtau a’robg‘a.

Boda mavjining xututidin ko‘zum topti jilo,
Soqiyo, jon ham erur moyil bu la’li nobg‘a.

Jonda yoshurg‘um alifdek, ey Navoiy, nomasin,
Shoyad andin za’f daf o‘lg‘ay tani betobg‘a.

* * *

Ishq ko‘p soldi meni dardu baliyat chohig‘a,
Vahki, emdi sudratur hijron siyosatgohig‘a.

Ey xush ulkim, aylay olg‘ay o‘ltururda dardi ishq,
Bir tazallum shohig‘a yo bir vasiyat mohig‘a.

Ul quyosh har yonki borsa, soya hamrohi aning,
Soyadek behol o‘lurmen rashkdin hamrohig‘a.

Qo‘rqaramkim, yetmagay holimg‘a may nisyonidin,
Nechakim, bor e’timodim xotiri ogohig‘a.

Yo rab, u bedilki, bir dilxoh aning matlubidur,
Ani ham yetkur meni bedil kebi dilxohig‘a.

Uyladurkim, sotibon Yusufni olg‘ay siymqalb,
Kimki matlubnn qo‘yub, mayl etsa dunyo johig‘a.

Bir bihishtiy hur hajridin tamug‘ning dudidur,
Boqsang o‘tlug‘ ko‘nglidin chiqqan Navoiy ohig‘a.

* * *

Ul uchug‘ ermas qabarg‘an la’li ruhafzosig‘a,
Shishada hayvon yeuyi solmish ulus ehyosig‘a.

Ne uchun sham’ ollida sargashtadur parvona, gar
Sadqa qilmas o‘zni aning qomati ra’nosig‘a.

Oncha ul oy ko‘z qarortibtur mening qonimg‘akim,.
Surma chekmak hojat ermas nargisi shahlosig‘a.

Boqmas istig‘nodin elga, vah, ne erkim ishqidin,
Yuz tuman xayli balo har dam ko‘ngul yag‘mosig‘a.

Topmasa la’li mayig‘a bodapaymolig‘ ko‘ngul,
Xushturur nazzora ham la’li qadahpaymosig‘a.

Husn aro mag‘lub anga Shirinu Laylo uylakim,
Ishq aro Farhodu Majnun ham aning shaydosig‘a

Ohu vovaylodin o‘ldum, ohu vovaylo agar
Boqmasa ul sho‘x ko‘nglum ohu vovaylosig‘a.

So‘fi ibn-ul vaqtdur gar istasang osudalig‘,
Ey ko‘ngul, ko‘p iltifot etma zamon abnosig‘a.

Bog‘ladim zunnor, ammo qilmadim ma‘lumkim,
Iso aylar iqtido bu dayrning tarsosig‘a.

Gar Navoiy o‘ldi ishqig‘idin zinhorkim,
Qo‘yg‘asiz tufroqqa yuz holin debon mirzosig‘a.

Ulki to‘qqiz charx ayvoni o‘zun ko‘p ko‘rdi past,
Chun nazar soldi biyik dargohining kiryosig‘a.

* * *

Yo‘lunda tufrog‘ o‘ldum, ey sabo, o‘tsang g‘uboring‘a,
Quyun bo‘l dog‘i eltib sadqa qilg‘il guluzoring‘a.

Gar o‘lsam ul malak siymo pariy hajrinda, aylang‘ay
Pariy birla malak parvonadek sham‘i mazorimg‘a.

Firoqi tiyr boroninki, chektim qushg‘a o‘xshatqay
Ki, yulmishlar yungin boqqan kishi jismi figoring‘a.

Quyosh yanglig‘ yuzung hajrinda ermas yorumoq mumkin,
Gar o‘lsa yuz quyosh toli‘ qorarg‘an ro‘zgorimg‘a.

Yigitlar ishqini gar ixtiyor etmay desam, qo‘ymas
Yigitlik birla oshiq shevalik o‘z ixtiyorimg‘a.

Junun vodiysida qolur sabo yuz dashti po‘yamdin,
Anga yetmon, ne ildam sayr ekin chobuksuvoring‘a.

Seni, ey mug‘bacha, mahrumluqdin asrasun tengri,
Agar bir jomi may birla iloj etsang xumoring‘a.

Fano mayxonasining mayfurushig‘a fido jonim
Ki, may ehson qilur holatda boqmas yo‘qu borimg‘a.

Vafo o‘tig‘a men kuydum vale topqay Navoiydek
Muhabbat rishtasi boqqan kishi har bir sharoring‘a.

* * *

Yoqodek qurb agar topmon sening siymin saqoqingg‘a,
Etakdek ham yomon ermas tusha olsam ayoqingg‘a.

Chuchukluktinmu yo kuydurganidinmu qabarmishtur,
Labim to yetti la‘li otashin yanglig‘ dudoqingg‘a.

Ko‘ngul mujgoning uzra kirpigimda qatra qondektur,
Bu yanglig‘ dashna yebtur to asir o‘lmish firoqingg‘a.

Banogo‘shingni o‘pmak komu, vahkim, xalq biymidin,
De olmon oshkoro, gar desang aytay quloqingg‘a.

Labing o‘pmakka haddim yo‘q vale lutf aylasang oncha
Ki, munglug‘ ko‘zlarimni surtsam qoshu qaboqingg‘a.

Sanga yondoshmoq istab qomatim yo, ohim o‘q bo‘ldi,
Hasaddin bir taraf qurboninga, bir yon sadoqingg‘a.

Ajab ermas agar, ey mug‘bacha, maydin ko‘tarman bosh,
O‘lubmen, tashna labning boshi bir yetmish ayoqingg‘a.

Junundin tog‘u sahro ichra ayb etma fig‘onimni,
Budur ish, ey pariy, tokim tushubturmen suroqingg‘a.

Navoiy ko‘ngli qonin to‘kkali asrabsen, ey qotil,
Umidim yo‘q edi ko‘nglumni muncha asramoqingg‘a.

* * *

Ko‘yida yig‘lar edim men zor har bemorg‘a,
Emdi yig‘larlar bari bemorlar men zorg‘a.

Hajri bepoyon yo‘lin qat’ aylamak dushvor erur,
Za‘fdin menkim yururmen qo‘l tayab devorg‘a.

Telba ko‘nglumning qushidin qonu yuzdin za‘faron,
Qilsalar daf‘i jununum basdurur tumorg‘a.

Ishq paydovu nihon o‘lturdi, lekin yo‘qturur
Zahra bu holimni ham ixfog‘a, ham izhorg‘a.

Zulfida men foniya tasbih ila mag‘rur shayx,
Subha torin bas, ne yanglig‘ o‘xshatay zunnorg‘a.

Yo‘q ajab o‘lsam dag‘i kavsar suyi bo‘lg‘ay nasib
Naz’ vaqti solsam o‘zni kulbayi xammorg‘a.

Zor o‘lub miskin Navoiy nechakim chekti fig‘on,
Qilmadi ul oy tarahhum bu fig‘onu zorg‘a.

* * *

Surati devordek hayronmen ul ruxsorg‘a,
Yo‘qsa g‘amzang o‘qlari tikmish meni devorg‘a.

Zor jismimda bo‘g‘unlar mehnatimning sonidur
Kim, sanab, har yerda tugdum bir tugun har torg‘a.

Tori zulfung ichrakim, ashkim to‘kar kofir ko‘zing,
Mehrai tasbih tortar rishtai zunnorga.

Bir-iki kun zor ko‘nglumdin firoqingni ketar,
Zahrkim, bermish bu kunluk tonglaliq bemorg‘a.

Zaxmi ko‘pluktin ko‘ngul sirrini fahm etmak bo‘lur
Kim taammul birla boqsa bu tani afgorg‘a.

Gar desang sargashtalik ko‘rmay yo‘lungnn tuz yuru,
Gar inonmaysen, nazar qil charxi kajraftorg‘a.

Ey Navoiy, gar desang hijron xumori daf‘ etay,
Jahd etib, solg‘il o‘zungni kulbai xammorg‘a.

* * *

Qo‘ydi usruk yuzni bu xoki tani bemorg‘a,
Sham‘ yanglig‘ki tayamishlar ani devorg‘a.

Anjum o‘lsa mehr uza, oncha ko‘runmas lutf aro
Kim, gahi ter qatrasi ul mehrvash ruxsorg‘a.

Ul ko‘z ermaskim, chekilmishdur uchi zulfung sari,
Kofiredur, olg‘ali mayl aylamish zunnorg‘a.

Qildi olamni guliston, ulki gulgun raxsh uza,
Chiqti gulgun to‘n kiyib, gul sanchibon dastorg‘a.

Dahr tufroqig‘a mehnat sabzasi bosh chekti boq,
Har taraf paykon uchi chiqqan tani afgorg‘a.

Husni davroni o‘tar barham bo‘lur, ey sarvi noz,
Zor ko‘nglumni ko‘rub, mayl etmasang ozorg‘a.

Istadi foius aro surat kebi sargashtalik,
Elga ulkim, davr berdi gunbadi davvorg‘a.

Yor yo‘q olamdakim, bir yor sirrin asrag‘ay,
Bas ajab sirredururkim, el degay ag‘yorg‘a.

Ey Navoiy, xonaqahda ko‘rmading juz dardi sar,
Ani daf‘ aylarga yuzlan kulbai xammorg‘a.

* * *

Chunki moyildur ko‘ngul ag‘yor sari yorg‘a,
Sadqa jonim yorning ko‘ngli uchun ag‘yorg‘a.

Istaram ag‘yor ayog‘in o‘pkamen, balkim ko‘zin
Kim, borib ko‘yiga yetmish davlati diydorg‘a.

Chun yetar atri dimog‘img‘a, kirar jismimg‘a ruh,
Har nasimikim, esa ul sarvi gulruxsorg‘a.

Har biriga jonni dermen sadqa aylay jilvada,
Yuz tuman jon sadqa bo‘lsun ul qadu raftorg‘a.

Naqdi jonu xirmanini umrumni sarf ettim, valek
Ul sanam qoni‘ emas bu mablag‘u miqdorg‘a.

Xalqdin yuz dasht yo‘l tutsun qiroq ul zorkim,
Derki o‘zin solmayin har lahza ming ozorg‘a.

Xilvatingda chun kushode topmadim, ma‘zur tut,
Bo‘lsam, ey shayx, emdi azm kulbai xammorg‘a.

Ey Navoiy, besarupolig‘ chu qilding ixtiyor,
Kir fano ko‘yiga, boqma kafsh ila dastorg‘a.

* * *

Yo‘q ilojim gar meni bir javr ila yod etmasa,
Vah, ne bo‘lg‘ay elni ham yuz lutf ila shod etmasa.

Ishq aro, eykim, deding, har lahza faryod etma, voy,
O‘t tutashqan chog‘ bo‘lurmu kimsa faryod etmasa?!

Nosiho, yozg‘urmakim zor o‘lmag‘ay ko‘nglum qushi,
Tengri ul orazni gul, ul qadni shamshod etmasa.

Xo‘blarg‘a chun vafo yo‘q, avlo uldurkim, ko‘ngul
O‘zni ul qattig‘ ko‘ngulluglarga mu‘tod etmasa.

Yaxshi ochilmish bahoring gullari, ey bog‘bon,

G'am xazoni xushtur avroqini barbod etmasa.

Va'dayi vasl etti, olib jon xo'yig'a yo'q e'timod,
Yaxshiroqdur gar bu savdo ichra miy'od etmasa.

Men vafoda o'ldum, ammo ul jafoda xo'b erur,
Bevafolig' shevasin bu jonib isnod etmasa.

Boshni qutqarg'ay pariylar toshidin har telbakim,
Yorlig' rasmida mayli odamiyzod etmasa.

Dilbar bedodidin aylar Navoiy shikva, lek
Jong'a bedod aylar ul bir lahza bedod etmasa.

* * *

Ko'ngulni xayli g'aming qildi yo'l ubur bila,
Nechukki mo'r safi yo'l yasas murur bila.

Gar uchmaq itti sening ko'yung ollida, ey hur,
Anga ne nav' ko'rungay o'kush qusur bila.

Quyosh qoshida erur zarradek base maxfiy,
Yuzung qoshida quyosh g'oyati zuhur bila.

Huzuri toat etar shayx vasf, vah, netayin,
Xayoli qo'ymasa toat aro huzur bila.

Shabobu ishqu bahoru firoqdur, ey shayx,
Bo'lurmu zuhd ila tavba bu nav' umur bila.

Yo'lida men kebi yuz xasta o'lsa, qayda g'ami,
Samandi husnki javlon berur g'urur bila.

Bo'lay rafiq junun dashtidayu hush ilakim,
Vafosiz eldin o'lubmen, base, nufur bila.

O'zungni asrama bir lahza mutribu maysiz,
Desang bu g'amkada ichra bo'lay surur bila.

Navoiy, istama nazmingda rabtu jam'iyat
Ki, ko'nglung o'ldi zamondin o'kush futur bila.

* * *

Bir qadah may ichmadim sarvi gulandomim bila,
Bir nafas evrulmadi davron mening komim bila.

Har maekim onsiz ichtim topg‘ali g‘amdin amon,
Zahri g‘am go‘yo ezilmish erdi ul jomim bila.

Tunga yetmas kunni o‘tkardim o‘lub hijronida,
Kunga yetkaymenmu, vah, bu subhi yo‘q shomim bila.

Qayda bo‘lsin muztarib ko‘nglumba orom, ey rafiq,
Tutmadim orom chun bir dam diloromim bila.

Ey sabo, ul gulga muhlik furqatim payg‘omin ayt,
Balki jon naqdin anga yetkur bu payg‘omim bila.

Ko‘nglum ichra but g‘ami, kufr ichra o‘lsam yaxshiroq,
Ahli din ollinda borg‘uncha bu islomim bila.

Ey Navoiy, o‘lsam armon eltkimdur, ichmayin
Bir sabuhi guluzori boda oshomim bila.

* * *

Gar sabodek hamdam erman sarvi ozoding bila,
Bormen, ey gul, qaydakim bo‘lsam, sening yoding bila,

Range yo‘qtur chun qizil guldin sanga, ey andalib,
El qulog‘in asru ko‘p yolqitma faryoding bila.

Eyki dersen, ko‘zlarim ko‘nglungni ne nav’ etti sayd,
Bir kabutar netsun oxir ikki sayyoding bila.

Masjid ichra butparast o‘lmoq necha, ey piri ishq,
Din uchun kirdim fano dayrig‘a irshoding bila.

Sehr erur, ey ishqkim, ko‘nglum bila paykonidin,
Xirqayi jism ichra o‘tu suni asroding bila.

Gar itobe zohir etsang o‘zgalarning ko‘nglin ol,
Negakim men xo‘y etibmen zulmu bedoding bila.

Ey Navoiy, telbalik tark etkasen ko‘rgach visol
Hur siyratlik, malak xo‘luq pariyzoding bila.

* * *

Ko‘nglum og‘zingning xayolidinki to‘lmish g‘am bila,
Naqd uza mumedururkim, naqsh erur xotam bila.

G‘am tuni anjumni ohim o‘qlari zaxmig‘a charx
Ul momuqlar bilki, qo‘ymishdur yasab marham bila.

Yig'lama, ey ko'zki, bormas zulm naqshi ko'nglidin,
Toshda qozg'on xat ne imkonkim buzulg'ay nam bila.

Ul alifdurkim ayondur bir tarafdin shamrasi,
Qaddi bir yondin osilg'on mushkbo' parcham bila.

Shayxi g'ofil ko'nglin etti zarq ohidin qora
Tifldekkim, ko'zguni qilg'ay mukaddar dam bila.

Ohkim, ovora bo'ldum ayta olmay shammae,
Yoshurun ko'nglumdagi dardimni bir hamdam bila.

Ey Navoiy, gar desangkim benavolig' ko'rmayin,
Oshnolig' qilmag'il jinsi baniy odam bila.

* * *

Yor har bazm ichra, men xorij mushavvashlig' bila,
Vahki doxil ham bo'la olman sabukashlig' bila.

Kirmayin bazmida topsam itlari xaylig'a yo'l,
Shod o'lay naylay ish ochilmas mushavvashlig' bila.

Jonni xushlug' birla ul kofirg'a berdim, negakim,
Ul xud olur, qolsa ish olmaqqa noxushlig' bila.

Ey fusungar, qo'p, magar ul vasldin qilg'ay iloj
Kim, meni devona aylaptur pariyvashlig' bila.

Kim falakning shashdaridin emin o'lg'ay buylakim,
Eltadur jon naqdini, lekin bori g'ashlig' bila.

Der esangkim soya yanglig' bo'lmayin tufroqqa past,
Ul quyoshqa boqmag'il, ey sarv, sarkashlig' bila.

Ey Navoiy, shayxqa shayton gar afsor urmadi,
Bas nega doim qilur hazl ul uzun fashlig' bila.

* * *

Ilgin ul gulrang etibdur lola yafrog'i bila,
Kaflarin bargi bila, tirnog'larin dog'i bila.

Rishtayi zulfi xayolidin havo qilg'an ko'ngul
Bir qushedurkim, qochibdur go'yiyo bog'i bila.

Reshlar ko'ksunda ko'r, Farhod bahsin qo'ykim, ul

Qazmadi mendek balo tog‘ini tirnog‘i bila.

Sham’ hamdardimdurur hijron tunikim men kebi
Hajr o‘tida qovrulur ul dag‘i o‘z yog‘i bila.

Otashin la’ling shahidi qabridin gulgun g‘ubor
Kim, qo‘por, o‘tdur, emas qon rangi tufrog‘i bila.

Bemahal gulbong ila yolqitma bulbul elnikim,
Dahr bog‘i gullari xushtur, vale chog‘i bila.

Lola ermas, urdi o‘t gulshang‘a bir gul hajridin,
O‘rtanib har dam Navoiy nola qilmog‘i bila.

* * *

Ko‘ngul qushidur aning zulfi tobdori bila,
Chibinki, bog‘lig‘ erur ankabut tori bila.

Sipand ofat emas, lolazor ofat erur,
Yuzinda har sari xol otashin uzori bila.

Magarki zulfida ishq ahlining ko‘ngullaridur,
Ne dudkim, nafasindin chiqar sharori bila.

Niholi vasl aningdek quruptururki ani
Ko‘karta olmadi ko‘z ikki jo‘ybori bila.

Sipehr emin emas manjaniqi ohimdin,
O‘n ikki burjug‘ ushbu biyik hisori bila.

Muvaffaq o‘lmasa tavfiq ila, emas mumkin
O‘z ixtiyorini qo‘ymoq o‘z ixtiyori bila.

Churuk so‘ngaklarim o‘lmish quyun aro xoshok,
Boshingg‘a evurladurgan tanim g‘ubori bila.

* * *

Lablaringkim, hayf erur teng tutmoq ani qand ila,
Sindurur yuz qand bozorini shakkarxand ila.

Toki hayronmen sanga nomus ila itmish ko‘ngul
Telba yanglig‘kim, qochar el g‘ofil o‘lg‘ach band ila.

Odam ul soatki jannat ichra avlodin ko‘rar,
Ne quvang‘ay, dam-badam sen nozanin farzand ila.

Qo‘y nasihat, zohidu o‘tlug‘ damimdin vahm qil,
Telba it imkoni yo‘qturkim sog‘alg‘ay, pand ila.

Hojatingni elga arz etmakka hojat bo‘lmasun,
Xush chiqishsang lahzae bu zori hojatmand ila.

Lablaring hajrinda yuz parkandkim bo‘lmish ko‘ngul,
La‘l erur mahlul qon o‘rnig‘a har parkand ila.

Chun Navoiy ko‘ngli sindi emdi lutfung ne osig‘
Kim, ushatsa shishani butmas yana payvand ila.

* * *

Tushti o‘t ko‘nglum uyiga ohi dardolud ila,
Ko‘zda kirpik dema bu ravzan, qorarmish dud ila.

Telba it deb har taraf yo‘ldin qocharlar ahli hush,
O‘t sohib og‘zim, yugursam jismi gardolud ila.

Charx sayr etmas, nechuk subh istagaymen g‘am tuni,
Javfi chun madrus erur bu shomi qiyrandud ila.

Yusufum hajrida Ya‘qub g‘am ichra, mutribo,
Uylamenkim, xushlug‘um yo‘q nag‘mayi Dovud ila.

Dema har dardingg‘a aylay bir davo, qo‘ykim o‘lay
Kim, malul o‘lg‘ungdurur bu dardi noma‘dud ila.

Shah tilar davlat baqosin, men gado yor og‘zini,
Ranjadur shohu gado bir komi nomavjud ila.

Ey Navoiy, qildilar dunyoni rad ahli qabul,
Gar desang maqbul o‘lay, yor o‘lma bu mardud ila.

* * *

Menki g‘am dashtida ittim ohi dard olud ila,
Istagan topqay kecha o‘t birla, kunduz dud ila.

Infiolingdin quyosh kirdi qora tufrog‘ aro,
Qilg‘aningda jilva ul ruxsori gardolud ila.

Ul og‘iz ma‘dumu menda o‘pmaki savdosidur,
Sudkim istabdurur sarmoyai nobud ila.

Ne iting bo‘lmoqqa tole’, ne itingga tu‘mamen,
Tushkali ko‘ying aro bu jismi g‘am farsud ila.

G‘am tuni qilmish qora bosqan kebi muztar meni,
Buylakim, nokormen bu baxti qir andud ila.

Uyla mahvungmenki, kelmas xotiring‘a hajru vasl
Sen murodinsen, ishim yo‘qtur ziyonu sud ila.

Ey Navoiy, asru maqbul el bila xo‘y etti yor,
Xushlug‘i gar yo‘qturur, ne ayb, sen mardud ila.

* * *

Yana har dam ishim sochmoqdurur ko‘z bog‘idin lola
Ki, bo‘lmish loladek qonlig‘ ko‘ngul pargola-pargola.

Ko‘zungdur fitnavu afsun savodidin qora nargis,
Yuzumdur mehnatu idbor dog‘idin sarig‘ lola.

Umidim mazrain, dedim ko‘kartay ashkdin, lekin
Sovug‘ ohimdin o‘ldi ul ekinga bu yog‘in jola.

Shafaq ichra emas anjumki gardun javfida ohim
Harorat oncha ko‘rguzdiki, erni bo‘ldi tabxola.

Marazliq zaxmi ko‘p tandin bayone ko‘nglum afg‘oni,
Buzug‘din uyladurkim, chug‘d qilg‘ay dam-badam nola.

Deb erding, jon beray o‘lsang yetishti ul mahal, vahkim,
Gado sultong‘a netkay juz gadolig‘ o‘tsa ham hola.

Navoiy dahrning kun yuzi, tun sochig‘a mayl etma
Ki, oxir umr naqdin muxtal aylar ushbu muhtola.

* * *

Yuzun ko‘r, qilmag‘il mujgonu xattu xolidin nola
Ki, bo‘lmas xorsiz gul, dudsiz o‘t, dog‘siz lola.

Chu men dur tishlaring hajridin o‘ldum, ne osig‘ gar charx
Nujum ashkini yog‘dursa boshimg‘a uylakim jola.

Emas bir-bir sirishkim qonikim, ko‘z mardumi solur
Iting ollida bag‘rimni uzub pargola-pargola.

Labing obi hayotin Xizri xatting no‘sh etar soat,
Hubob o‘lmish ushoq bir-ikki, ani dema tabxola.

Yuzungdur uyla davri chatr aro, ey xo‘blar shohi

Ki, bo‘lmaydur qamar davrida hargiz uyla bir hola.

Yuziga, ey falak, ne zeb ber, ne husn sotqilkim,
Quyosh husnig‘a ne mashshota hojatdur, ne dallola.

Piyola birla may og‘zimg‘a kuptin quyma, ey soqiy
Ki, ul javharg‘a go‘yokim munosib kayl erur kola.

Base mushtoqing erduk dayr aro, kech kelding, ey mutrib
Ki, sozing tarkidin bizga yangi oy bo‘ldi har tola.

Bu bazm ahlig‘a, bilkim, ofiyat juz bevafofig‘ yo‘q,
Navoiy xoh lahni aysh tuz, xoh aylagil nola.

* * *

Yorab, ul yuzni dame ko‘zumga pinhon aylama,
Yo ko‘zumni andin o‘zga yuzga hayron aylama.

Chehrasiga mizbon o‘lsun ko‘zum, ul chehrani
Ko‘zlarim uyidin o‘zga uyga mehmon aylama.

Ochmayin zulfi parishon ko‘ngluma chekturma oh,
Yetmayin ohim yeli zulfin parishon aylama.

Jonima la‘lidin o‘zga la‘ldin berma hayot,
La‘lig‘a jonimdin o‘zga jonni qurbon aylama.

Boshima ko‘yidin o‘zga ko‘yni qilma vatan,
Ko‘yida boshimdin o‘zga boshni g‘alton aylama.

Ey ko‘ngul, davr ahlidin ming yilchilik yo‘l go‘sha tut,
Yo alardin yetsa yuz ming g‘ussa afg‘on aylama.

Istasang, ey gul, Navoiydek hush ilhon bulbule,
G‘unchadek ko‘nglun malomat xoridin qon aylama.

* * *

Zulfig‘a mayl, ey nasimi anbarafshon aylama,
Tarqatib yuz pora ko‘nglumni parishon aylama.

Olam ahli jonig‘a rahm aylab, ey chobuksuvor,
Otlanib usruk, yana ohangn maydon aylama.

Azmi gasht aylab tun aqshom, oy kebi aylab tulu’,
Charxning yuz ming ko‘zin husnungga hayron aylama.

Zaxmlig‘ bag‘rimni yuz ming pora aylab tig‘ ila,
Zulmdin har porasin bir qatrai qon aylama.

Deb emishsen, aylagum islom elinda qatli om,
Aylama bu zulmni, ey nomusulmon, aylama.

Gar desang ko‘nglungni gardun tah-battah qon etmagay,
Xurda maylim g‘undachek ko‘nglungda pinhon aylama.

Ey Navoiy, bazm tuzgan ermish ul gul bog‘ aro,
To parishon bo‘lmasun, bulbuldek afg‘on aylama.

* * *

Yor ishqim anglamay, la‘li susabtur qonima,
Toki ma‘lum etsa, kelgay ne balolar jonima.

Ochmay o‘tluq chehra chunkim o‘rtadi ko‘nglum uyin,
Ochsa ne o‘tlarki, tushgay kulbai ehzonima.

Uyquda ul ko‘z manga yuz fitna bedor aylamish,
Noz ila uyg‘onsa, netkay, angla, xonumonima.

Ichmayin may buzdi ko‘nglumni, gar ichsa, tutsa ham,
Ko‘r — ne ofat sayli yuzlangay yiqug‘ vayronima.

Mast o‘lub zunnor zulf ochsa, muhiqdurlar agar
Aqlu zuhdu ilm motam tutsalar imonima.

Nosiho, chun oshiq o‘lduq tanima mundin nari,
Tanimasbiz biz seni, sen dog‘i bizni tonima.

Gar Navoiydek bo‘lub oshiq, o‘larmen pand deb,
Jonima qilmang azob, ayting ani jononima.

* * *

Bilgay ulkim manzil etkay xotiri vayronima
Kim, ajab dushvorlig‘lardur balokash jonima.

Hajr dashtida hamono berkitibtur bir balo,
Har tikankim nesh sanchibtur tani uryonima.

Dardu g‘am ahli o‘lum holi bo‘lurlar chiqqucha,
Kirsalar holim so‘rarg‘a kulbai ahzonima.

Bag‘rimu ko‘nglum g‘amu dardig‘a taskin bergali,
O‘lturubturlar baliyat o‘qlari har yonima.

Buki bag‘rim qon edi, qatlimg‘a xud hajr erdi bas,
Rashk o‘qi ham hojat ermas erdi kirmak qonima.

Qilma ko‘p oshufta ul zunnori zulf, ey mug‘bacha
Kim, tugunlar tushti andin rishtai imonima.

Ey Navoiy, men xud o‘ldum olg‘ali ko‘nglumni yor,
Jonni dog‘n olibon, yetkur ko‘ngul olg‘onima.

* * *

Sarv qad gulruxlar o‘tmas xotiri noshodima,
Sarvu gul ko‘rsam, alar kirgay magarkim yodima.

Uyla gardun zulmi etmish ro‘zgorim tiyrakim,
Yoruta olmas quyosh kirsaxarobobodima.

Nega faryod etmayin, yoxud netay faryod etib,
Buylakim, faryod etib, yetmas kishi faryodima.

Qazmasa ko‘nglum yana g‘am Bestunin yaxshiroq,
Hech Shirin lab chu qilmas rahm bu Farhodima.

Sho‘xlar mujgonidin zuhdum qutulsin, vah, necha
Igna birla naqb teshmak qal‘ai po‘lodima.

May quyoshin dayr aro har dam chekar bo‘lsam, ne g‘am,
Gar quyosh tig‘in falak har dam chekar bedodima.

Ey Navoiy, ofiyat ko‘yi g‘animatdur valek
Naylayin, gar kirmasa shaydo ko‘ngul irshodima.

* * *

Tushda yetkandek dururmen sarvi hurizodima,
Ko‘r, yomon tole‘ki, ul ham yaxshi kelmas yodima.

Sog‘inurmenkim, topilmas bir ko‘ngul olamda shod,
Shodlig‘hargiz chu yetmas xotiri noshodima.

Yo‘qki, za‘fimdin unum chiqmasda rahm etmas ul oy,
Ko‘kka ham yetkanda nolam, yetmadi faryodima.

Aytsam, xushtur ko‘ngul bog‘i giyohi mehr ila,
Derki, bu javharni tengri bermamish po‘lodima.

Dod sultondin toparlar, vahki, ul sultoni husn

Azm yetar har lahza tig‘i kin chekib bedodima.

Odat aylar yor hijron shevasin, ey do‘stlar,
Voykim, netkaymen onsiz xotiri mu‘todima.

Men chu bo‘ldum dayr pirining muridi, ne osig‘,
Emdi shayxi xonaqah qo‘ymoq ko‘ngul irshodima.

Bir xarob o‘lg‘ayki, hargiz topmag‘ay obodliq,
Kimki qilsa bir guzar kunji xarobobodima.

Ey Navoiy, telba ko‘nglum dardu g‘am tog‘in qozar,
Ko‘rsang, axvolim degil Majnun sifat Farhodima.

* * *

La‘li serobingdin ul yanglig‘ kelur jon og‘zima
Kim, agar xud tomizurlar su totir qon og‘zima.

Novakingdin ko‘nglum andoq to‘ldikim chekkanda oh,
Zor ko‘nglumdin kelur har lahza paykon og‘zima.

Bodai hajr andoq achchig‘durki, ani ichkali
Zahr o‘lur gar xud yetishsa obi hayvon og‘zima.

Vasl no‘shin chunki totmay men mazoqim tonimas,
Lek anglarmen yetishkach zahr hijron og‘zima.

Garchi ko‘p qon yutmisham aylar talofi barcha umr,
Umr o‘tub bir yetsa ul gulbargi xandon og‘zima.

Jon berib ul za‘fni topmanki jonbaxsh ernidin,
Kasbi quvvat sharbate yetkursa jonon og‘zima.

Davr ayog‘in, soqiyo, tutg‘onda la‘ling qil gazak
Kim, mayi yetkurmamish juz zahri davron og‘zima

Bag‘rimu ko‘nglum aro mundoqki soldi la‘ling o‘t
Dam yeriga g‘ayri o‘t kelmak ne imkon og‘zima.

Ey Navoiy, ishq dardi ko‘rgan el jonin olur,
O‘z o‘lar dardim demakta kelsa afg‘on og‘zima.

* * *

Buki men mahrumu el mahramdurur jononima,
Mungranib bekasligimdin o‘t tutoshur jonima.

Garchi vayron etti aqlu hush ila sabrim uyin,
Kosh bir qatla yetishsa kulbai vayronima.

Ey baliyat novaki, ul fitna ko‘zdin ayrilib
Kim, havoysen kelib, sen dog‘i o‘ltur yonima.

Qatlim istab qonlig‘ ashkim saylidin o‘tti raqib,
Ne uchun, yo rab, kirar erkin gunahsiz qonima.

Qolg‘ali hayron sanga, yopilmadi hayron ko‘zum,
Uyqudur bir xayli hayronlardin ul hayronima.

Ko‘ngluma kirgach g‘aming to‘ksam bag‘ir xunobini,
Ne ajab, gulrang may matlub erur mehmonima.

Kufr ila bo‘ldi badal dinim magar, ey mug‘bacha,
Rishtai zunnor payvand aylading imonima.

Ishq dashtida balo gardi manga chun parda bas,
Atlasi gardunni yopmasmen tani uryonima.

Ey Navoiy, to seni tanibmen afg‘ondur ishim,
Jonima rahm et, meni sen bori emdi tonima.

* * *

Vahki, kelturdung firoqingdin balolar boshima,
Ul balolardinki qochtim, keldi alar boshima.

Zaxm agar bo‘lsa boshimning har tuki soyi ne tong,
Muncha toshkim yog‘dururlar dilrabolar boshima.

Sarv qadlarning tamannosi boshimdin chiqmag‘ay,
Qahr etib, ey shayx, sindursang asolar boshima.

Ko‘rmayin ko‘zlar qachon keldi boshimg‘a yuz balo,
Ko‘r, nelar kelturdi bu yuzi qorolar boshima.

Ishq aro gah-gahki el pandig‘a bosh indurmadim,
Keldi turluk-turluk andin mojarolar boshima.

Muddaolar boshima tushkuncha har dam aqldin,
Kelsa xushroq ishq tig‘idin yarolar boshima.

Ko‘yida o‘ldi Navoiy, qochti andin itlari,
Yo‘q edi o‘lganda yoru oshnolar boshima.

* * *

Falakdin yaxshiliq yetkay debon, ko‘nglungni shod etma,
Yomonlig‘kim yetar, holo unut, o‘tkanni yod etma.

Zamona ahlig‘a gar yuz quyoshcha ko‘rguzubsen mehr,
Vafo zinhorkim, bir zarra chog‘lig‘ e‘timod etma.

Nujumu charx deb o‘kma gadoning bax‘yaliq sholin,
Tutunni charx, uchqunlarin anjum e‘tiqod etma.

Fano ahli ayog‘i tufrog‘i sharhin yozar bo‘lsang,
Qarog‘imni hal ayla, ey rafiq, o‘zga midod etma.

Midod etkan qarog‘imni qilibon kirpikim xoma,
Ko‘zumning pardasidin o‘zga kog‘azga savod etma.

Qilib solih amal kasbi shioringni saloh etgil,
Vale fosid xayoling birla har dam bir fasod etma.

Chu bilding, rizq erur maqsum, chekma do‘stdin minnat,
Qazodin xorij ermas ish, adug‘a inqiyod etma.

Tilarsen faqr dashtin qat‘i qilg‘aysen eranlardek,
Bag‘ir su qil, yurak pargolasidin o‘zga zod etma.

Navoiy, istasang uqbo murodin, nomurod o‘lg‘il,
Agar dunyo murodi yo‘qtur, o‘zni nomurod etma.

* * *

Halokingmen, chekib tig‘i jafo o‘lganni o‘lturma
Chu ishqing o‘rtadi hajr o‘tidin, kuyganni kuydirma.

Meni devona chun tufrog‘ing o‘ldum, ey pariy paykar,
Jafo toshini majnun deb, bu tufrog‘ uzra yog‘durma.

Ichib qonin tilar ko‘nglum shikastin ko‘zlaring, deykim,
Chu mayni no‘sh qilding, shishasin, ey sho‘x, sindurma.

Seni ko‘rgachki faryod ayladim, beixtiyor erdim,
Yozuqdin ihtiroz aylab meni bu ishda yozg‘urma.

Men ar zulmungdin o‘ldum, lutf etarga oshiqing ko‘ptur,
Alar birla o‘zungni shod tut, holimg‘a qayg‘urma.

Chu men tufrog‘ bo‘ldum ko‘yida, ey sarsari hijron,
Esib ul yon damo-dam tufrog‘imni bore sovurma.

Qotiqdur ishq, ul sho‘x etsa jilva, boqma, ey oqil,
Ko‘ngulni gar desang oldurmay, avval ko‘zni oldurma.

Mayi la’lingdin ahli bazm usrukurlar, ey soqiy,
Chu ichsang boda, mendin o‘zgaga sog‘arni topshurma.

Navo gar yetkurursen, sen bilursen tindurub elni,
Navoiyni jafoyu javr o‘tidin bore tindurma.

* * *

Bo‘lur shom ul mahi Naxshab ravona,
Kamandi zulfin ochib shab ravona.

Qora tun azm etarkim, ko‘rmagay el,
Jamolidin vale yorur zamona.

Meni man’ etmish o‘z hamrahlig‘idin,
Manga, vahkim, ajab ish tushti yona.

Hayotim emdi xud mumkin emastur
Ki, o‘lmakka tilar erdim bahona.

Ko‘z ochqaymen magar mahshar sabohi
Ki, ichmishmen ajab jome shabona.

Bu gulshan gullari chun bevaforur,
Alardin chekma, ey bulbul, tarona.

Navoiy o‘lsa, yodin qilmag‘ilkim,
O‘lar el ham, desang andin fasona.

* * *

Sham’dek qomatu yuz sham’i ila jonona,
Qildi o‘rtarga ko‘ngullar qushini parvona.

Aqlning silsilai zulfunga vobastalig‘i,
Ko‘runur uylaki zanjir ichida devona.

Oshnodur chun sanga jon bila ko‘nglum azali,
Ne tafovut, manga bo‘lsang abadiy begona.

Ko‘p buzug‘ ko‘ngluma yog‘durma balo o‘qinikim,
Bir yog‘indin teng o‘lur yer bila bu vayrona.

Yor agar kulbai ehzonima kirmas, tong emas,
Kimsa bosh suqqudek ermas bu buzug‘ koshona.

Xonaqah ichra riyo ahlidin o'ldum diltang,
Ey xusho ahli xarobot bila mayxona.

Bog'lasam dayrda zunnor, ne tong, mundoqkim,
Dinni yag'mo qiladur mug'bachalar mastona.

Dema farzona biravdurki, ulustin chiqmish,
Teng ko'rar chunki ulus boru yo'qin farzona.

Ey Navoiy chu erur boisi g'aflat ko'p so'z,
Qariding, ish qilako'r, aytmag'il afsona.

* * *

Orazing xoli nedin qildi meni devona,
Qushni sayd etmadi chun suda ko'rungan dona.

Kiribon oq uy aro jon qushini kuydurdung,
Garchi fonusda sham' o'rtamadi parvona.

Tiyri boroni g'aming buzdi ko'ngul maskanini,
Bizing o'y bo'ldi yog'in kasratidin vayrona.

Hajr za'fidin o'lubmen tashshasdek, ne ajab,
Oshnolar manga bo'ldilar esa begona.

Buzdi ul sho'xi qadahno'sh salohim uyini,
Manga mundin nari manzil bas erur mayxona.

Soqiyo, to'lg'ucha paymona yerim maykadadur,
Meni mast etkali ko'p yaxshidurur paymona.

Jurm esa yor boshim uzra yetib o'lmaganim,
Ey Navoiy, meni o'lturmak erur jurmona.

* * *

Uzdi mendin do'stluq ul sho'xi siymin tan yana,
Onchakim mumkindur, etgil aysh, ey dushman, yana.

Mazra'i jismimda ermastur qorarg'an toza dog',
Toki, kuymish barqi ishqingdin qayu xirman yana.

Ishqim erdi yoshurun, fosh etti giryon ko'zlarim,
Qildilar g'ammozliq bu ikki tardoman yana.

Sham' yanglig' o't tutoshib boshima hijron tuni,

Yoshurun holimni elga ayladi ravshan yana.

Qochtilar ahli junun har yondin andoqkim sharar,
Baski to‘ldi o‘tluq ohim dudidin gulxan yana.

Dahr ra’nosi fanu makri bila topsang firib,
To ne makr etkay ayon bu dallai purfan yana.

Ey Navoiy, chun zamon zulmig‘a sud etmas jaza’,
Kasb qil bu shevaniyu qilma ko‘p shevan yana.

* * *

Boda tut, soqiyki, ayyomi visol o‘ldi yana,
Dast berdi shodlig‘, g‘am poymol o‘ldi yana.

May mudom ich ul labi maygun sanam davrindakim,
Zuhd ila taqvo haromu may halol o‘ldi yana.

G‘amza birla ko‘zlari ayni balo bo‘lg‘on uchun,
Ushbu ma’niga parishon zulfi dol o‘ldi yana.

Xo‘blar ko‘yiga sayr aylar borib erdi ko‘ngul,
Kech kelurda anga, bilmon, kim zavol o‘ldi yana?

To labi jonbaxshidin topti Navoiy komi dil,
Ey ajal, o‘lmak anga asru mahol o‘ldi yana.

* * *

Sunbuli shomida yuz ayladi gulrez yana,
Bo‘ldi har uchqunidin ko‘nglum o‘ti tez yana,

Gulning atrofida yuz g‘uncha degil zohir etar,
Orazing davrida ul zulfi dilovez yana.

Otashin la’lu yuzi sham’in ochar, tong yo‘q, agar
Kuysa xoshoku xas, tavbayu parhez yana.

Ne tarovatdurur ul yuzdaki, xo‘ydin qilmish
Gulni shabnamzada, shabnamni gulomez yana.

Meni hijronda ukar xalq va lekin onsiz
Zor ko‘nglumga erur boda g‘amangez yana.

Anglag‘an ishq aro Farhod ishi Shirinlig‘ini,
Ulsa ham aylamagay hashmati Parvez yana.

Ey Navoiy, kelur ul husn bahori bu taraf,
Barki ohingni bu kun qilma sabukxez yana.

* * *

Ey ko‘ngul, tortar esang sarsari oh,
Olam ahlin burun etgil ogoh.

Buki qon etti labing bag‘rimnn,
Ikki xunbor ko‘zum ikki guvoh.

Hola ul yuzga mudavvar ko‘zgu,
Yuzining aksidur ul ko‘zguda moh.

Mehri ruxsoring uza sabzai xat,
Ajab ermas bu esa mehri giyoh.

Dahrdin bo‘ldi panohim ishqing,
O‘t samandarg‘a, ne tong, bo‘lsa panoh.

Istaram mastlig‘ ul yanglig‘kim,
O‘lgucha bo‘lmasam o‘zdin ogoh.

Soqiyo, bodaki, bu hasrat ila
O‘lmagaymen meni mahzun nogoh.

Johu mol ahlida yo‘q mehru vafo,
Bas manga mehru vafo mol ila joh.

Gar Navoiy gunahi ishqing erur,
Afv qilmoqchi ham ermas bu gunoh.

* * *

Sen qora par boshing uzra, ko‘rguzub men dudi oh,
Bu mening o‘tumdin, ul sarkashligingdindur guvoh.

Xo‘blar anjum, sen ul xayl ichra mehri anjuman,
Mehrni sulton desam yo‘q aybu anjumni — sipoh.

Egma qad birla tutub ko‘ksun shikofin kelmisham,
Xanjari ishqing bila darding yukiga uzrxoh.

O‘lgum erdi gah-gahi yodingdin o‘lsam erdi mahv,
Emdi jon aylab fido, yodingg‘a kirmon goh-goh.

Baski brshimg‘a yog‘ar atfol toshi, ey pariy,
Qilg‘ali qasdim junun xayli ul-o‘qdur shohroh,

Xonaqahda o'z luk ahvoli yetibdur jonima,
Yo'q ajab, gar istasam dayri fano sari panoh.

Dayr piri soqiyu may birla tirguzdi meni,
Huru kavsar hasratidin o'ldi shayxi xonaqoh.

Bo'ynuma zunnor bog'lab kelmisham, ey mug'bacha,
Gar riyoyi subhadin bo'ynumda bor erdi gunoh.

En Navoiy, hasrat ohi birla o'lgum hajr aro,
Yor vasli yetmasa faryodima, vo hasratoh.

* * *

Chamanda sarv yo gul chun sabodin tebranur nogah,
Sog'inib sarv gulro'yum kelur, afg'on chekarmen, vah.

Boshimni olmag'aymen sajdai shukr aylayu yerdin,
Agar sarvi xiromoning'a bo'lsam soyadek hamrah.

O'zum ham ermon o'z holimdin ogah, to ani ko'rdum,
Yo'q ulkim, ermas ahvolimdin ul nomehribon ogah.

Zanaxdoningda ho'y ermaski, obi zindagonidur
Ki, hayvon chashmasining ostida voqi'durur ul chah.

Yuz olman sarv birla gul ayog'idinki, vah, yo'qtur
Aning qaddu yuziga bog' aro bu ikkidin ashbah.

Yuzung vasfini yuz tah safhag'a yozsam, tamom o'lmas
Ki, bo'lg'ay safhai xurshidcha ul safhadin har tah.

Jununum man' qilding ul pariy ishqida, ey nosih,
Kishi devona bo'lsa yaxshiroq, yuz qatlakim ablah.

Tajammul raxtidin, ey shah, gadog'a qilma istig'no,
Chu bog'lar raxt bu dayri fanodin gar gado, gar shah.

Navoiy, ko'p dema g'am xaylidin mayxona ma'mandur,
Azimat qilsang ul dorul-among'a fi amonullah.

* * *

Ishq jurmidin netib inkor etay xalq ichra, vah
Kim, erurmen bu gunah ichra bag'oyat begunah.

Bo'lsa rahbarlarning irshodi gunahdin ijtinob,

Piri ishq etmish gunah aylarga bizni ro‘barah.

Ishq agar bo‘lsa gunah menmen gunahkor, ey ko‘ngul,
Tonmog‘im nohaqdurur bu ishda chun haqdur guvah.

Gar gunahdur ishq kosh o‘lsa xaloyiq begunah,
Men gunahga qoyil o‘lsam koshu ko‘yi qatlgah.

Men gadoliqqa ne loyiq ollida, nevchunki bor
Nozi husn aylarda ul oy husnu noz ahlig‘a shah.

Vahki, bag‘rimni labi hajrida tiyg‘i furqati
Yupqa-yupqa kestiyu, tuz septi anda tah-batah.

Gar Navoiy yanglig‘ o‘rtansa ne tong parvona ham
Kim, aning yoridurur bir sarvqaddi kajkulah.

* * *

Ro‘zavu gul yettiyu ichmas ul oy gulgun qadah,
Ne ko‘ngul xushluq bila tortay meni mahzun qadah.

Yo meni mahrumg‘a xunobayi hijron berib,
O‘zga mahramlar bila ul oy chekar gulgun qadah.

Bore har taqdir ilakim, bor meni labtashnag‘a
Tutmas ermish zahri g‘amdin o‘zga dahri dun qadah.

Soqiyo, bu g‘ussa daf‘i mastu bexudlug‘durur,
Tut shafaqgun may to‘la gar xud erur gardun qadah.

Ro‘za oyin ko‘rmay ilgingdin qadahni solmag‘il,
Lek ol bayram hiloli ham ko‘rungan tun qadah.

Jom erur men telbaga qonlig‘ ko‘zumning kosasi,
Lolalar sahroda bas, gar istasa Majnun qadah.

Chun fano dayrig‘a kirdim boda tut, ey piri dayr,
Zarf xoh eski safol o‘lsun, vagar oltun qadah.

Yuz qadah qilg‘il murassa‘kim chekarsen jomi marg,
Hech kim xud topmadi Jamshiddin afzun qadah.

Ey Navoiy, bizni yod etkaymu barqandon kuni
Ichsa jomi Jam tilab soniyi Afridun qadah.

* * *

Ko‘radurmenki borur yoru qolurmen meni gumrah,
Bora olman, tura olman, ne qatiq holat erur, vah.

Hajridin jonima yuz biym qolayin desa andin,
Xo‘yidin ko‘ngluma ming vahm bo‘layin desa hamrah.

Ko‘yung ummidi, yuzung hasrati birla, agar o‘lsam
Yovumay ravzag‘a vallah, tilamay hurni billah.

Mayg‘a mashg‘ul o‘lubon hajrni umdan unutmurmen,
Buzulur zor ko‘ngul, kirdi esa yodima nogah.

Aql taklif qilur ko‘nglumakim, tarki junun qil,
Telbadin kim bu tama’ tutqay, agar bo‘lmasa ablah.

Shohu soyilg‘a nasib ar ko‘pu ozdur, ne tafovut,
Teng nasib o‘ldi, chu tufroqqa agar soyil, agar shah.

Yor g‘ofillig‘idin zulfida jon berdi Navoiy,
Sayd o‘lar domda, sayyod agar bo‘lmasa ogah.

* * *

Ey, soching shomi aro ruxsori farruxfol subh,
Oy yuzungdin toli’ aylab kavkabi iqbol subh.

Ey sabuh ahli, iching maykim, bag‘oyat xushturur,
Lahni no‘sho-no‘sh birla jomi molomol subh.

Tun xumori hajrida badhol edim, yuz voy, agar
Jomi vaslidan meni yor etmasa xushhol subh.

Shomi subh istab qora tun ichra erdim, shukrkim,
Jilva aylab, shomi zulfin ayladi poymol subh.

Vasli subhidin tilarman — andoq etkay shomi hajr
Kim, yuziga topmag‘ay qo‘ymoqqa mushkin xol subh.

Dam-badam tong yorubon olam eli g‘avg‘osidur,
Bodadin xushvaqtlig‘ni qilmangiz ehmol subh.

Charx davri zulmidindur go‘yiyokim sarg‘arib,
Ko‘rguzur yig‘lab, yaqo yirtib, ajab ashkol subh.

Ey xush ulkim, subhidam jomi sabuh ul nav’ ichib,
Mast bo‘lg‘aykim, aning holig‘a qolg‘ay lol subh.

Ey Navoiy, istasang sidqu safo g'am shomida,
Bo'lma g'ofil, toki qilg'ay jilva farruxfol subh.

* * *

Nega ko'rguzdi sovug' ohu sarig' ruxsor subh,
Gar nihoniy mehridin mendek emas bemor subh.

Gar havoyiy bo'lmasa men telba yanglig', bas nedur,
Ko'nglakin chok aylabon tog' uzra majnunvor subh.

Mehridin mendek nihoniy toza dog'i bo'lmasa,
Yuzda nevchun kavkabi ashkin qilur izhor subh.

Dema shingarfiy bulut har yon erur qonlig' momuq,
Toza dog'idin erur mendek magar xunbor subh.

G'am tuni ohim sharoridin tutashti ko'kka o't
Kim, aning otin qo'yuptur gunbadi davvor subh.

Kun shuo'iy xatlari ermaski tutmish motamim,
Yuzni anjum tirnog'i birla qilib afgor subh.

Soqiyo, tutqil sabuhiy bodakim, bu dayrdin,
Biz ketib bu nav' toli' bo'lg'usi bisyor subh.

Ey Navoiy, istasang bargu navo bu bog' aro,
Guldek o'l roki' kecha, bulbul kebi bedor subh.

* * *

Boda keltur, chun quyoshtin chekti maxfiy jom subh
Kim, erur jomi nishot ichmakka xush hangom subh.

Oshkoro bodai gulrang ichmak xushturur,
Chun nihon aylar kavokib gullarin gulfom subh.

Siymbarlarkim, sabohat birla tutqaylar qadah,
Ne balo xushtur tulu' etkanda siym andom subh.

Sarg'arib ashkin to'kub, mendek yaqo chok aylamish,
Bir nihoni mehr ila to bo'ldi beorom subh.

Vahki, ul subh uzoru shomi zulf anduhidin
Yig'laram to subh shom, afg'on tuzub to shom, subh.

Dahr gulzorida har tun chekkali jomi sabuh,
Yetkurur tong bulbuli faryodidin payg'om subh.

Subhi vasl ummididin o'ldn, Navoiy shomi hajr,
Anga ne sud, o'zgalarga hosil etsa kom subh.

* * *

To qulog'ingg'a zirih soldingu qoshingg'a girih,
Xasta ko'nglumdurur yuz girih, andoq zirih.

Qo'ngluma g'uncha kebi tushti tugun uzra tugun,
Qo'rgali sunbuli zulfungda girih uzra girih.

Ne nazohatdurur ul gulshani ruxsordakim,
Ravzai xuld aning shabnamidin bo'ldn nizih.

Bo'ldi qoshu ko'zidin zulf saromad, ne ajab
Kim, ko'ngul qaydi uchun ikkisidin keldi firih.

Qoshi yosig'a dedim chilla kerak rishtai jon,
Bu so'zumga, ne ajab, bor esa har go'shada zih.

Anga g'am tig'i bu bog' ichra harom o'ldikim,
Kiydi pashmina sarig' yuz bila, andoqkim beh.

Honaqah ichra Navoiyg'a yetar ko'p makruh,
Dayrdin ul sari bormoqqa ham erdi korih.

* * *

Ashk xunobidin o'lmish ko'zlarim ummon kebi,
Qon yosh aritmog'din ilgim panjai marjon kebi.

Ko'nglum o'tidin qizorg'an har taraf paykonlaring,
Su bo'lub emdi tomarlar zaxmlardin qon kebi.

Tanni gar do'zax o'ti kuydursa, jonni o'rtamas,
Qilmag'il hech o'tni, yo rab, shu'lai hijron kebi.

Ishq dashtida quyun chekmas fig'on, vah, bo'lmasun,
Xoksori bodpaymoe bu sargardon kebi.

Sabzai xat yopqan og'zing o'psam, ey gul, ne ajab,
Tufrog'imdin g'uncha butsa zaxmliq paykon kebi.

Dahr bog'inda necha kunkim tiriksen, aysh qil
Kim, yana topmoq emas ma'lum bu bo'ston kebi.

Ey Navoiy, ishqimu husni erurlar onchakim,
Men anga hayronmenu ul dog'i men hayron kebi.

* * *

Sen zuloli vasl ichib, men zaxri hijron ichkuchi,
Og'u ichkondin ne voqif obi hayvon ichkuchi.

Ul yuzin gulrang etib men ashk xunobin to'kub,
Kim erur ul bodai gulgunu men qon ichkuchi.

Ichsa gulgun boda olamdur guliston yuzidin,
Buyla yo'q olam gulistonida imkon ichkuchi.

Davr ayog'in ichmayin davrong'a solding rustaxez,
Ko'rmasi davr ichra sendek ahli davron ichkuchi.

Oshiq o'lmay sizki dersiz tavba qil, ey ahli zuhd,
Netsun ichmay joni mahjur o'lsa jonon ichkuchi.

Boda sho'xidin agar nolon bo'lubmen ayb emas
Kim, erur ko'nglumni olg'on sho'xi nodon ichkuchi.

Ey Navoiy, yor mehmon bo'lsa, may tutqach, sumur,
Mizbon zohid xush ermas, bo'lsa mehmon ichkuchi.

* * *

Necha yilda qilmadi ko'nglumga ishq shiddati,
Ulcha qildi xasta jong'a necha kunluk furqati.

Hajr bedodi aro har kun yaqindur o'lgamen,
Do'stlar behad qotiq ermish yirog'liq mehnati.

Bog'ni qo'ykim ko'ngulning ul qadu yuz hajrida,
Sarv ila ham unsi yo'q gul birla dog'i ulfati.

Sen bilu jismim necha dog' o'rtar ersang, ey sipehr
Kim, ko'ngulga basdur ul badmehr dog'i furqati.

Ey ko'ngul, davron eliga chunki yo'q husni vafo,
Qayda bas husn ahlig'a bo'lg'ay vafoning nisbati,

Istasam jomi mug'ona tutsa gohi mug'bacha,
To tirikmen aylagumdur dayr piri xidmati.

Ey Navoiy, charx zolining firibin yemagum,
Yor agar bo'lsa mening birla eranlar himmati.

* * *

Gulshan ichra jilvai noz etsa jonon qomati,
Tufrog' o'lg'an soyadek sarvi xiromon qomati.

Nozanin qadding tiriklik gulshanining naxlidur,
Sarvu tubi sendek o'lmoqning ne imkon qomati.

Sarvdek uksuni axzar birla Layli qaddidur,
Tokdek yuz xam bila Majnuni uryon qomati.

Garchi qomat cheksalar, elga bo'lur mayli namoz,
Vahki, din qasdi qilur ul nomusulmon qomati.

Vasl shomi ravshan o'ldi partavi ruxsoridin,
Yo'q ajab, desam erur sham'i shabiston qomati.

Dahr elidek egridurlar sho'xlar boshtin ayoq,
Tik nazarda tuz ekin ul ahdi yolg'on qomati.

Ey Navoiy, xo'blar qaddida yo'qtur e'tidol,
Nega o'xshar sarvdin undurak inson qomati.

* * *

Ne chog'lig' toshkim Farhod ushotti,
Falak borin yig'ib boshimg'a otti.

Mening afsonam erdi bul-ajabroq,
Necha Majnun so'zin roviy uzotti.

Taharruk qilmadi hajr aqshomi charx,
Sirishkimdin magar bolchiqqa botti.

O'lum sardobasi erdiki, gardun
Manga orom uchun maskan yasotti.

Firoq ollinda erdi shahd yanglig',
Mazoqimkim o'lum zahrini totti.

Ko'p erdi ishq bozorida savdo,
Meni gardun vale olamg'a sotti.

Navoiy la'li serobing g'amidin
Yurak qonini ko'z yoshig'a qotti.

* * *

Ko‘nglum ohidin tabassum la’lingga fan bo‘lmadi
Uylakim, la’l axgari yel birla ravshan bo‘lmadi.

Istadi jism uyi bir ravzan o‘qungdin, voykim,
Qolmadi ravzan yerikim, necha ravzan bo‘lmadi.

Dedi, bir dushnom uchun joningni olg‘umdur baho
O‘lturur savdoki, miodi muayyan bo‘lmadi.

El chamanda ul pariy birla kezib men telbaga
Vahki, ishrat jilvagohi g‘ayri gulxan bo‘lmadi.

Oh o‘tidin xirqani pok o‘rtakim, har bulhavas
Zarq ashkidin etak yub pok doman bo‘lmadi.

Lofi ishq urg‘an ko‘ngul g‘am do‘zaxidin qochmasun
Kim, samandarg‘a yolindin o‘zga maskan bo‘lmadi.

Ey Navoiy, kimni sevsang qilma zohirkim, sanga
Kimdururkim, do‘stlug‘ fahm etti, dushman bo‘lmadi.

* * *

Ohima yor og‘zi bir dam kulmagin kam qilmadi,
Chun sabodin g‘uncha ochildi yana yopilmadi.

Nishtari ohim ajab yo‘q ko‘nglungga kor etmasa,
Tezlikdin igna hargiz xorag‘a sanchilmadi.

Qatrae tomizma bizga tutqan asfar bodadin,
Sham’ o‘tidin, soqiyo, hargiz sharor ayrilmadi.

Ishqkim, har bir ishida yozdi yuz ming turfa xalq
Turfaroq budurki, yuz mingdin biri yozilmadi.

Ko‘yida ohim yeli raf’ etti ul yuz burqain,
Hech gulshanda sabodin buyla gul ochilmadi.

Qaysi johilg‘a nadomat bo‘lg‘ay ul olimchakim,
Har ne bildi, qilmadi, har neki qildi, bilmadi.

Ey Navoiy, yor vaslin istabon ul toptikim,
Ahli hijron zumrasida istabon topilmadi.

* * *

Har tikan bu g‘unchadek ko‘nglumda paykon bog‘ladi,
Ey jigar pargolasi, sensiz ichim qon bog‘ladi.

Sendin ayrilmoq ko‘ngulga mumkin ermas to abad,
Chun sening birla azaldin ahdu paymon bog‘ladi.

Lablaringning shavqidin har qatra qonkim, to‘kti ko‘z,
Sovug‘ ohimdin ham ul dam la’lu marjon bog‘ladi.

Dedi aqlu fahm ani ko‘rgach, shikebe ko‘zlali,
Vahki, tun bog‘in yana ul sho‘x chaspon bog‘ladi.

Qondin o‘ldi dard bog‘ining guli har paxtakim,
Dog‘ima sabr ilgi marham birla har yon bog‘ladi.

Sovurub tifli xazon tufrog‘ ila teng qilmag‘an
Qaysi bir guldasta bu bog‘ ichra dehqon bog‘ladi?

Ishtiyoqingdin Navoiy o‘ldiyu yetmas sanga,
Go‘yiyo bu nav’ oyog‘in bandi hijron bog‘ladi.

* * *

Ishq aro holing‘a bir hamdam tarahhum qilmadi
Yor holim bilmadi, gar bildi, ko‘zga ilmadi.

To ul oy ag‘yor ila no‘sh ayladi jomi visol,
Qaysi hijron neshikim bag‘rim aro sanchilmadi.

Ne ajab gar bilmasam holimni bu g‘amdinki, yor
O‘lgali yettim g‘ami ishqida holim bilmadi.

Qon yoshimning sarguzashtin kim yoshursun emdikim,
Qolmadi yerkim, bu rangin mojarro aytilmadi.

Husn bog‘idin vafo vardi tavaqqu’ qilmangiz
Kim, bu gulshan gulbunida buyla gul ochilmadi.

Ishqim ixfosini, vahkim, qilmadim hargiz xayol,
To ul oyning husnidek olam aro yoyilmadi.

Ey Navoiy, sendin o‘tu su arodur xalqkim,
Yog‘madi ashking suyi to oh o‘ti choqilmadi.

* * *

Komi la’lingning xayolidin ko‘ngul qozg‘onmadi,
Tushta su ichkan bila lab tashna hargiz qonmadi.

Oh sargardon ko‘nguldinkim, ul oy ko‘yi sari
Borg‘ali bir ham bizing sari yana aylonmadi.

Ko‘r, ne o‘t bo‘lg‘aykn o‘rtandim, qayonkim solding o‘t,
Yolg‘iz ul o‘tdinki men kuydum, ko‘ngul o‘rtonmadi.

Hajr aro o‘lmakni xo‘y ettimki, chun toptim visol,
O‘lmak etkach orzu ollinda jon emgonmadi.

Hajr o‘lturgon qiyomat dog‘i qo‘pmas, ko‘rmadik
Uyqukim, g‘avg‘oe rustahez ila uyg‘onmadi.

O‘lmak osondur, ko‘ngul uzmak biravdin sa‘b erur,
Ey xush ulkim, ko‘ngli bir badmehr ila o‘rgonmadi.

Gar Navoiy za‘fi tebranguncha bor erdi, valek
Hajr o‘qi ko‘ksigakim tegdi, yana tebronmadi.

* * *

Chehra o‘ti birla ko‘nglum xonumonin o‘rtadi,
Otashin gul ishq i bulbul oshyonin o‘rtadi.

Ishq ko‘nglum bog‘in asrab toza, oxir sold i o‘t,
Bog‘boni mastdekkim, bo‘stonin o‘rtadi.

Otashin la‘lingda xol ermaski, qo‘ymish toza dog‘,
Har bahona aylabon ushshoq jonin o‘rtadi.

Ishq o‘tidin zor ko‘nglum ichra solding so‘zi hajr
Kim, bu yanglig‘ birta kuygan notavonin o‘rtadi.

So‘zi ishqim daftari g‘a har kishikim sold i ko‘z,
O‘rtanib Farhodu Majnun dostonin o‘rtadi.

Ishq zuhdum xaylig‘a o‘t solsa, tong yo‘qkim, bu barq
Dahr aro ko‘p buyla taqvo korvonin o‘rtadi.

Xonaqahg‘a sold i o‘t kirgach Navoiy dayr aro,
Hirfavardek ganjkim topti, do‘konin o‘rtadi.

* * *

Dudi ohimdinmu har sari shararlar butradi,
Yo‘qsa yel o‘tlug‘ ko‘ngullarni sochingda qo‘zg‘adi.

Ishq dashtida ucha olmas yeridin hech qush,

Parlarin baskim, havoda o‘tlug‘ ohim churkadi.

Har tikankim, ildi Majnun ko‘nglakidin porae,
Hajr ko‘ksunga tungan qo‘ymoqqa ani chirmadi.

Bog‘ aro xat ichra og‘zingdin qizarib, sarg‘arib,
G‘uncha zangori libosi birla boshin burkadi.

Ko‘r jununimniki, bo‘ldi telba ko‘yung itlari,
Qaysi birkim, qovg‘ali uryon tanimni tishladi.

Ishq naxlig‘a samar chun furqat er mish, ey rafiq,
Ey xush ulkim, ko‘nglin avvaldin birovga bermadi.

Ey Navoiy, o‘zgalar maqbulu sen mardud uchun,
Yer alarni mahram aylab, seni mahrum istadi.

* * *

Bor edi ul hamki bir chog‘ bizga yore bor edi,
Kulliy ar yor o‘lmasa filjumla bore yor edi.

Vasldin butqormasa taskin berur erdi so‘rub,
Xasta ko‘nglum dardnikim hajrdin afgor edi.

Men agar mahrum edim, mahram ham ermas erdi ul,
Ko‘nglum ar ozurda erdi, lek minnatdor edi.

Sham‘ agar yorutmasa kuydurmasa ham yaxshidur,
Ne ulusqa ulfat andin, ne manga ozor edi.

Go‘yiyo shukr etmadimkim, onsiz o‘lmishmen bu dam,
Ul quyoshimni yoshurg‘an charxi kajraftor edi.

Charx bilmonkim manga bu uzrni tutti ravo,
Yo‘qsa mehr ahlig‘a ul to bor edi, g‘addor edi.

Yorsiz demang Navoiy mast emish, ey ahli hush
Kim, anga to hajr bor erdi, qachon hush yor edi.

* * *

Ko‘r madim jononni o‘tgan kun hayotim yo‘q edi,
Yuz hayotafzo yo‘luqsa, iltifotim yo‘q edi.

Ko‘ngluma kirganda poyandoz edi jon pardasi,
Jismu jondin o‘zga sadqa yo zakotim yo‘q edi.

Xoki poyi xosiyatda surmadur deb yozg‘ali,
Ko‘z savodidek, qora ko‘zdek davotnm yo‘q edi.

Ashk to‘kmakdin qurug‘ach ikki ko‘z, kuydi ko‘ngul,
Daf‘ig‘a o‘tning bu Jayhunu Firotim yo‘q edi.

Rindliqdin osru shokirmenki, taqvo daftarin
Qildilar chun sharh, ul xayl ichra otim yo‘q edi.

Yorni ko‘rgach, ne tong, gar elni ko‘zga ilmadim,
Ul zamon parvoyi kulli koinotim yo‘q edi.

Ey Navoiy, ne ajab, hajr etsa xasdek poymol,
Ishq aro chun tog‘dek vaznu sabotim yo‘q edi.

* * *

Qani visolingga bir mendek orzumande,
Visol umidi bila mehnatingg‘a xursande.

Fano mayin ichib ovoralig‘ yo‘lin tuttum,
Nasihat ahli manga emdi bermangiz pande.

Erur tanimdagi yuz dog‘ birla munglug‘ jon,
Gadoki, to‘nig‘a har sari solsa payvande.

Sabab bu erdi ekin xilqatidin odamning
Ki, bo‘lg‘ay anga seningdek xujasta farzande.

Ko‘ngulni sho‘xlar andoq talashtilar kesishib
Ki, qolmadi meni bedil nasibi parkande.

Chog‘irni oqil esang la‘l deb qizitma dimog‘
Ki, o‘tni islamadi gul debon xiradmande.

Ajal, Navoiyni qutqaz baloyi hirmondin
Ki, ul zaif bu dard ichra asru emgandi.

* * *

Jonim chiqadur, hajr ila jonon kerak erdi,
Ko‘nglum kuyadur, dard ila darmon kerak erdi.

G‘am shomida parvona sifatkim, kuyadurmen,
Boshim uza ul sham‘i shabiston kerak erdi.

Ko‘z bog‘ida yuz gul ochadur ishq, valekin
Yuzu xatidin lolavu rayhon kerak erdi.

Xush keldi hazin ko‘nglum aro g‘amzalarimgim,
Oh o‘qlarig‘a bir necha paykon kerak erdi.

Qabrimg‘a xirom ettingu yo‘q tuhfae, vahkim,
Bu xas kebi jon ichra bugun jon kerak erdi.

Xush ziynati ko‘p nomadurur umr, valekin
Tavqi‘i vafodin anga unvon kerak erdi.

Bilmay seni ul gul qovar, ey zor Navoiy,
Sendek anga bir bulbuli nolon kerak erdi.

* * *

Ul oyki, mehri ila olamni muhtaram qildi,
Bu telbaga nedin oyo nazarni kam qildi.

Ko‘zum iziga yaqindur munga dag‘i yuz shukr,
Agarchi yo‘lida gardun qadimni xam qildi.

Nasihati etsa ulus tezrak bo‘lur ishqim,
Bale, itikrak etar o‘tni ulki dam qildi.

Firoq sharhini har kirpigim yozar, go‘yo
Falak mijamni tengiz ichragi qalam qildi.

Ul oy azimat etib yuz g‘amu balo naqdin
Nasibim etti, yomon bormadi, karam qildi.

Sipehr ishqda Majnung‘a yozdi ko‘p ta‘rif,
Muqobilida zamona meni raqam qildi.

Ko‘zumki qon aro bo‘ldi nihon ajab ermas
Ki, «ayn»g‘a chu dam o‘ldi qarini adam qildi.

Shukufa siym chiqarg‘ach bu gulshan ichra xazon,
Havog‘a bargini sochmoq bila sitam qildi.

Navoiy jismin o‘qung zaxmi etti domi balo,
Visol qushlari andin magarki ram qildi.

* * *

Mening baxtim yuzi g‘am kochidin ul kun qora bo‘ldi
Ki, ko‘nglum ul ko‘zi, qoshi qorag‘a muftalo bo‘ldi.

Qutulmish erdi oshig‘liq balosidin ko‘ngul, ketmish

Ul oy ko‘yiga, bilmon, yona anga ne balo bo‘ldi.

Qoshu kiprikdaring ko‘nglum uyin qildi kamonxona,
Aliflardin o‘qu har na’l anga bir halqa yo bo‘ldi.

Buzulg‘an xasta ko‘nglumdin o‘qin zinhor chekmangkim,
Ul uyga bu sutun, ul notavong‘a bu aso bo‘ldi.

Labingg‘a qaysi til birla fido dey xasta jonimni,
Anga jonim fidokim, joni la’lingg‘a fido bo‘ldi.

Ajab muhlik emasmu ishq dashti, ey musulmonlar
Ki, bir mo‘rig‘a har kun tu‘ma ikki ajdaho bo‘ldi.

Fano istar esang, tut dayr piri ilgidin jome,
Nedinkim xonaqah shayxi ishi zarqu riyo bo‘ldi.

Vujudum foniy aylab oldi din bir mug‘bacha, tong yo‘q,
Agar zunnor bog‘lab, maskanim dayri fano bo‘ldi.

Navoiy, g‘ussadin maxlas tilarsen, mastu bexud bo‘l
Ki, davron dardu ranjig‘a davo bu bo‘ldi, to bo‘ldi.

* * *

Sevungil, ey ko‘ngul, oxirki jisming ichra jon keldi,
Quvon, ey joni mahzunkim, hayoti jovidon keldi.

Safardin ul pariy yetti, meni mahzunni shod etti,
Ko‘nguldin eski g‘am ketti, tan ichra yangi jon keldi.

Xirad, yig‘ bu masofingni tahammul, qo‘y gazofingni,
Vara’, tark ayla lofingniki, oshubi jahon keldi.

Damekim andin ayrildim, ko‘ngulni hamrahi qildim,
Bugun keldi ko‘ngul, bildimkim, ul nomehribon keldi.

Keliptur yoshurun ul shah, meni majnun eman ogah,
Pariy ermas esa bas, vah, nechuk ko‘zdin nihon keldi.

Falak boqti fig‘onimg‘a, ajal rahm etti jonimg‘a,
Xazonlig‘ bo‘stonimg‘a guli bog‘i jinon keldi.

Mug‘anniy bir navoe tuz, Navoiy nag‘mae ko‘rguz,
Ayoqchi, tomsa tut, to‘qquzki Doroyi jahon keldi.

* * *

Ulus qo‘zg‘alur, go‘yo yorim yetishti,
Ulus ofati, gul uzorim yetishti.

Yana gard ko‘zga erur to‘tiyo rang,
Hamonoki chobuksuvorim yetishti.

Tomar qatra-qatra ko‘zum yoshi gul-gul,
Magar boisi xor-xorim yetishti.

Jahonga agar o‘zga zeb o‘lsa, tong yo‘q,
Jahon zebi birla nigorim yetishti.

Ne tong, nolada qolmasa ixtiyorim
Ki, zulm ichra beixtiyorim yetishti.

Ochilsa nishotim guli, yo‘q ajabkim,
Buzug‘ bog‘ima navbahorim yetishti.

Xush ulkim, Navoiy yetishkach, dedi yor
Ki, ovorai beqarorim yetishti.

* * *

Yana hnjron o‘ti jonimg‘a tushti
Ki, aning tobidin qonim qurushti.

Xumori hajrdin, ey soqiyi bazm,
Qadahkim, chiqqaln jonim yovushti.

Ilik ber, ko‘zga surtay bushmas, ey sho‘x,
Qafi poyingnikim o‘ptum, ne bushti.

Mening holimg‘a afg‘on chekti ahbob,
Kecha ko‘yungdakim itlar ulushti.

Azalda rind xushhol o‘ldi maydin
Vale xilvat aro zohid tumushti.

Safar ranji ko‘nguldin chiqtikim, yor
Meni ko‘rgach, ravon istab ko‘rushti.

Navony hajr o‘ti urg‘anda tug‘yon,
Chu urdum bodadin su, o‘lturushti.

* * *

Siyosat etti soching mushk chun xato qildi
Ki, borcha jismi qorarib teriga tortildi.

Qadingg‘a qullug‘i ahdini nayshakar buzmish
Ki, buyla bir-biridin bandi-bandi ayrildi.

Boshinda toj zar o‘ldi, ayog‘i ostida nat’,
Chu sham’ xidmating aylarda poyasin bildi.

Magarki ko‘z yumub ochquncha noz o‘qin otting
Ki, bir ajab tikoni ko‘nglum ichra sonchildi.

Ko‘zi xadangi balo yog‘dururni fahm ettim
Ki, raxshi na’lidin o‘tlar ko‘zumga choqildi.

Qadah keturgilu dam urma dahr sirridin
Ki, mubham o‘ldi bu so‘z har nechaki aytili.

Jigari kabobg‘a mayl etmagan esa ul mast,
Navoiyo, nega bag‘ringni har taraf tildi.

* * *

Yuzi xurshididin ko‘zlar qamoshti
Va lekin tobidin jonlar tutoshti.

Bu xurshid uzra maydin gullar o‘lg‘on,
Gul uzra qatralar yanglig‘ yaroshti.

Sochi savdosida oshufta qissam
Tasalsul birla bir-birga uloshti.

Ajalni jon olurda yengdi hajring,
Nechakim ul muning birla o‘choshti.

Qo‘lini to‘lg‘adi ishqing xiradning,
Agarchi ul munung birla taloshti.

Falaktin nolani, tong yo‘q, oshurmoq,
Falak zulmi chu bizga haddin oshti.

Shafaqdin ko‘k yuzi gulgun emaskim,
Firoqingdin Navoiy qoni toshti.

* * *

Necha nihoni ishorat raqiblar sari,
Ko‘z uchidin nazare ham g‘ariblar sari.

Tikanlar ichra bo‘lur gul ne tong, gar ul gulrux

Ham etsa mayl hamisha raqiblar sari.

Bu vajhdinki davo dardmanlarga yetar,
Nasibi vasl kerak benasiblar sari.

Yuzum sening sari bo‘lg‘usidur, bihamdillah,
Muhabbat ahli borurda habiblar sari.

Ne ayb telba ko‘ngulni qochursa nosihlar,
Bo‘lurmu tiflg‘a rag‘bat adiblar sari.

Chu husn davri vafosizdur, ey guli ra‘no,
Qil iltifot gahi andaliblar sari.

Navony, chu erur hajr dardidin alaming,
Tazallum etma, gar o‘lsang tabiblar sari.

* * *

Ul quyosh oquydayu men muztaribmen har sari,
Uylakim, fonusdin parvona qolg‘ay tashqari.

Sadqasi bo‘lmoq erur maqsud men sargashtag‘a,
Oquyi davrig‘a bukim aylanurmen har sari.

Ichkari ul gul tuvurlug‘ni ko‘tarmaslar, netay,
Ey sabo farroshi, bir lutf aylabon ul yon dari.

Parda ketgach, men zaifi zorg‘a oson erur,
Yo‘llaridin chig‘ning solmoq o‘zumni ichkari.

Oquy ichra har nedur, zohirdur ul yuz tobidin,
Sham’ bo‘lsa uyda, tashqardin bo‘lur zohir bari.

Gar falak xirgohi bo‘lsa peshxonang, ne osig‘,
Umr xayli chunki kundan-kunga kelmas ilgari.

Ey Navoiy, ul mahi xirgahnishin hifzi uchun
Ko‘zanak ermaski, har sari tikilmish ko‘zlari.

* * *

Vahsh xaylin dasht aro men telbai mahzun sari,
Om g‘avg‘osi xayol et shahr aro Majnun sari.

Ham borurda, ham yonarda o‘tkudekdur charxdin,
Chiqsa ul oy hajrida ohim o‘ti gardun sari.

Sham’ig‘a parvona maylidekdurur ko‘nglum qushi,
Borsa nogah ul qadu ruxsori otashgun sari.

Turfa ko‘rkim, nosihim Farhod ila Majnun erur,
Bul-ajab holimg‘a boqib tog‘ ila homun sari.

Har tun afzun bo‘lg‘an ohim o‘tig‘a jonim sipand
Kim, gazande yetmagay ul husni ro‘zafzun sari.

Soqiyo, kup kunjiddin tut bizga la’li nobkim,
Bu borinda mayl bo‘lmas ganji Afridun sari.

Ey Navoiy, majma’ul bahrayn bo‘lg‘ay oshkor,
Mayl qilsa sayli ashkim nogahon Jayxun sari.

* * *

Jilvamu aylar qizil to‘n birla har yon ul pariy,
Yo magarkim lolazor ichra kezar kabki dariy.

Telbalar qatli qizil qilmish libosin, ohkim,
Bir yo‘li devonalar qonig‘a kirmish ul pariy.

Xullasin xunoblig‘ jon rishtasidin qildi charx,
Bo‘ldi jonlar joni, vah-vah, ul pariyvash paykari.

Orazing naqshimudur qonlig‘ ko‘ngulda jilvagar,
Yo shafaqdin bo‘ldi toli’ oftobe xovariy.

Ich shafaqgun mayki, gardun qotiledurkim, erur
Yangi oy birla shafaq tiyg‘u libosi ahmariy.

Qon aro ko‘nglum yuzung shavqidin andoq xastadur
Kim, erur gulgun harir oltida aning bistari.

Ul pariy la’lida joning, ey Navoiy, bo‘ldi mahv,
La’lgun kisvatda mahv etgandek o‘zni ul pariy.

* * *

Boshni gar yerga qo‘ya olmon, boqib mohim sari,
Boshima tufrog‘ sovurmoqqa boray shohim sari.

Tun aro anjum tutunda uchqun anglar, solsa ko‘z
Kimsa, ko‘nglum o‘tidin bo‘lsa ayon, ohim sari.

Men ko‘nguldin rashk elturmen, ko‘ngul mendin hasad,
Istasa ko‘nglumki, qilsam azm dilxohim sari.

Ul quyosh sari borurda soya hamrohimdurur,
Rashkdin boqmon keyin bir qatla hamrohim sari.

Jon labing shavqidin ogah bo‘lg‘ali aylar Masih,
Jon berur chog‘da tavajjuh joni ogohim sari.

Ey ko‘ngul, ul husn ganjiddin gadolig‘dur ishim,
Garchi yo‘q parvoyi aning shayalilohim sari.

Husni bog‘idur nazargohim, Navoiy, zinhor
Solmag‘il gohi nazar bog‘i nazargohim sari.

* * *

Har o‘qi kelsa meni zor sari,
Yuz duom o‘qi borur yor sari.

Chun ko‘ngul yoradur, jonim ham,
Kosh azm aylasa dildor sari.

Sitamiddin qocha olmonki, borur
Ko‘nglum ul sho‘xi sitamgor sari.

Ey Masihim, o‘ladurmen, bir dam
Qadam et ranja bu bemor sari.

Bodai hajrdin ar yetsa xumor,
Azm qil kulbai xammor sarn.

Ko‘zunga istamasang gardi alam,
Boqma bu gunbadi davvor sari.

Zaxmlarning asari qonidin
Boqa olmon tani afgor sari.

Qo‘rgali dayrda ul mug‘bachani,
Bo‘lmisham shifto zunnor sari.

Jonni jonong‘a, Navoiy, topshur,
Yorni yetkurako‘r yor sari.

* * *

Xushturur gulgun qadah davrinda gulbargi tari,
Xossa bayram avvali bo‘lg‘ay dag‘i gul oxiri.

Har varaq bir nomayi ishratdurur fahm aylagil,

Tong yelidin abtar o'lmastin burun gul daftari.

G'uncha xudi birla gul qolqonig'a yetti shikast,
Bo'lg'ali paydo sarig' savsanning oltun shashpari.

Gul adam shomig'a yuzlangan uchun zanbaq guli
Bor kumush mash'al dog'iyu xurdalardur axgari.

Lola qon uzra bo'yalib, o't uza anbar qo'yub
Bor pariyxon, chiqmag'an g'oyib chechaklardur pariy.

Nilufar tutmish sipehri lojuvardiy hay'atin,
Jolalar yuzinda andoqkim nujumu axtari.

O'psa la'lingni Navoiy sanga xush kelmas, vale
Xushturur gulgan qadah davrinda gul bargi tari.

* * *

Ey uzoring ollida sharmanda mehri xovariy,
Yo'qsa nevchun yoshunur har kecha andoqkim pariy.

Qomatingdin azmi sahro qildi gulshandin tazarov,
Tog' sari uylakim faryod etib kabki dariy.

Gulshani husnungg'a ziynat berdi terdin qatralar
Kim, ko'rubtur bo'yla gulbarg uzra shabnam gavhari.

Hajr so'zi za'flig' jismim aro bo'lmish nihon,
Bas ajabdur bir ovuch xas ichra do'zax axgari.

Safhayi husnungda haq sirrin ko'rar ko'nglum ayon,
Tong emas bulbulg'a mushaf o'rnida gul daftari.

Yor bazmida visol ahli chekar jomi murod,
Davr chun hajr ahlig'a qism etti mehnat sog'ari.

Ey Navoiy, yor zulmig'a ne chora, g'ayri sabr,
Kimsa netkay sabr qilmay zolim o'lsa dilbari.

* * *

Tavsaning na'lidin istarmen boshimg'a afsare,
Hindudekkim boshig'a tovsudin sanchar pare.

Orazingda may, may ichra orazing zohir qilur,
Gahe axtardin shafaq, gohe shafaqdin axtare.

Bazmi ayshin ko‘kka nevchun chekmagay ulkim, anga
Tutsa ruhullah dami har dam quyoshdek sog‘are.

Masnadim ko‘rgilki, har tun qasri toshu farshidin,
Boshqa xoro muttakodur, tang‘a koshi bistare.

Vah, ne lo‘liyvashdur ul qotilki umdan xalqning
Qonini to‘kmakka har bir kirpigidur nishtare.

Orazing vasfi tuganmas kotibi sun’ aylasa,
Dahr bo‘stonida gul yafrog‘laridin daftare.

Ey Navoiy, sarvdek ozod bo‘l gar istasang,
Gul masallig shohide, bulbul kebi xunyogare.

* * *

Intizoridin ul oyning ko‘zki soldim har sari,
Ko‘z yumub ochquncha o‘tti ko‘z yoshim andin nari.

Yolinib ul ko‘y iti birla borurmen ko‘yiga,
Vahki, ul ko‘y ichra bormen men keyin, it ilgari.

Dardu g‘am turmish yasovuldek ko‘ngul choki aro,
Qo‘ymamoqqa kelsa hushu sabr xayli ichkari.

Ko‘rmasangkim o‘tni su tez aylagay, bir-bir turur
Ko‘nglum ichra qatra-qatra su kebi paykonlari.

Lab aro og‘zing chuchuk til birla go‘yo anglasam,
Shahdlig‘ nishi bila gul bargini teshmish ari.

Zohidu har lahza o‘lmak xonaqah fikridakim,
To tirikmen chiqmag‘um dayri fanodin men bari.

Ey Navoiy, dema har damkim qadahni quy to‘la,
Mayni oxir quysa xud bo‘lmas qadahdin tashqari.

* * *

Mahvashekim mehridin bo‘ldum jahon ovorasi,
Rahm etib bir chora qilmas o‘lsa ham bechorasi.

Zaxmlar qilding yana g‘am nishidin, ey bevafo,
Butmish erdi vasl no‘shi birla bag‘rim yorasi.

Bevafolar ko‘ngli tong yo‘q lablaringga bo‘lsa sayd
Qaydakim la‘l o‘lsa, atrofida bo‘lur xorasi.

Yuziga boqqach, ajab yo‘q ko‘zlarimga to‘lsa ashk,
El ko‘ziga yosh to‘lar qilsa quyosh nazzorasi.

Dardi hajringdin Navoiy ko‘ngli, ko‘ksi, bag‘ridur,
Har biri yuz poravu ming yara har bir porasi.

* * *

Butmadi gulshan tavofi birla bag‘rim yorasi,
Bermadi o‘tunga taskin sarvu gul nazzorasi,

Bir zamone sarvu bir dam gulga ko‘p qildim nazar,
Bo‘lmadi ul sarvi gulrux furqatining chorasi.

Gul bila sarv istabon gulshan sari mayl aylamas
Dashtdin ul sarvi gulruxsoraning overasi.

Qaddi hajrida har ohim dudi sarvedur baland,
Yuzidin ayru guledur ko‘kragim har porasi.

Sarvu gul maftuni bo‘lmakim, nigoru zeb uchun,
Sindurub har dam uzar ani falak makkorasi.

Sarv o‘qdur, gul tikan, bog‘ ichra to ko‘z ollidin
Borg‘ali ul sarvi gulruxning qadu ruxsorasi.

Ey Navoiy, sarvu guldin kechki, qaddu yuzidin
Bor emish yuz yilchilig‘ yo‘l sarv ila gul orasi.

* * *

Ey hayotim naqdi la‘li xuradoning sadqasi,
Javhari jonim aqiqi durfishoning sadqasi.

Ko‘zlaring gar notavondur, sadqa vojibdur anga,
Yuz meningdek notavon har notavonning sadqasi.

Qomatu qoshing alif, nunikim, ul husn anidur,
Har malohat ahlikim, bor bo‘lsun aning sadqasi.

Qo‘zlarimning mardumi xoling savodig‘a fido,
Bog‘i umrum gulbuni sarvi ravoning sadqasi.

Qulni boshtin evurub ozod etarlar, vah, meni,
Boshtin evur, lek ozod etma, joning sadqasi.

Ting‘asen sargashtalnkdin, ey ko‘ngul, gar bo‘lg‘asen,

Mehrnbonlig‘ bobida nomehriboning sadqasi.

Bo‘lub ul gul sadqasi, holingni arz etmish sabo,
Ey Navoiy, bo‘lsa yuz joning, saboning sadqasi.

* * *

Har bag‘ir pargolasi g‘am dashtining bir lolasi,
Lek, bo‘lg‘an ishq o‘tidin dog‘ har pargolasi.

Ishq sahrosig‘a har kim kirmak o‘lmaskim, erur
Bir yurakning dog‘lig‘ pargolasi, har lolasi.

La‘l uza ushog‘roq inju aylagandek ta‘biya,
Ko‘rguzub shirin labingni har taraf tabxolasi.

Anjum ermaskim, tushubtur charx ko‘zgusiga aks,
Baski, yog‘di g‘am tuni yer uzra ashkim jolasi.

Girdbolisht bo‘lsa oy boshing qo‘yarg‘a, vajhi bor
Kim, aning davri yuzing oyining o‘lg‘ay holasi.

Gul xaridori chu ko‘ptur, bo‘lma ko‘p, ey bog‘bon,
Zeb uchun mashshota yo sotmoq uchun dallolasi.

Gar Navoiy nolasidin yor yolqibtur, vale
Ishq yo‘q deb ta‘n etar, gohiki yo‘qtur nolasi.

* * *

Davlat tongi yuziyu sochi tong qorong‘usi,
Masti sabuh ko‘zlarin eltib tong uyqusi.

Bulbul pari emas, gul erur bergali jilo,
Har bargi gulki, yeldin erur tiyra ko‘zgusi.

Gulzor dahr shu‘badasin go‘yiy anglamish,
Ichinda za‘farondin emas g‘uncha kulgusi.

Boshimni yuqori qila olman binafshadek,
Ko‘nglumga chunki chirmashur ul turra qayg‘usi.

Ko‘z bahri ichra shisha kiyib mardum etti g‘avs,
Yoyildi ushbu vajh ila yuz sari injusi.

Holing‘a hajar bazmi aro tortsam surud,
Bor navha maddi telba ko‘ngulning ayalg‘usi.

Qatling'a mujda berdiyu o'lturdi intizor,
Bir umrdin so'ng elga yigit va'da bergusi.

* * *

Zohir aylar ashk ila ohimni hajring og'usi,
Go'yiyo mundoq esnatur oxir nafasning uyqusi.

Hajri bepoyon, tuni muhlik, jununum bul'ajab,
Subh go'yo motamim tutmishki, kelmas kulgusi.

Kuydurub jismimni, bergaysen kulum birla jilo,
Tiyra bo'lsa qon ila qatlimda tiyg'ing ko'zgusi.

Meni majnundek tutuptur dasht demangkim, bu dasht
Tog'lar erdiki, homun qildi ko'nglum qayg'usi.

Ey ko'ngul, oh o'qlarin ul g'amzaning o'llig'a chek
Kim, o'q otmog'lig'da sendin tuzdur aning qobusi.

Demangiz oshiq ko'ziga ne yorug'lug'dur mufid,
G'am kuni dilbar yuzi, hijron tuni tong yog'dusi.

Hajr aro tuzdi Navoiy vasl mulkin berdi yor,
Andoq ish qilg'ang'a mundin kam kerakmas jo'ldusi.

* * *

Nargisin gul uzrakim, bemor etar noz uyqusi,
Misli sho'xedurki, sust etkay ani yoz uyqusi.

Ko'z ochib bexudlug'umni ko'rmasa yo'qtur ajab
Kim, manga baxt uyqusi bo'lmish, anga noz uyqusi.

Charxi soyir go'yiyo oshiqdururkim, kechalar
Bor aning ham men kebi ko'p ashkiyu oz uyqusi,

Bizni daf' o'lsun debon solmish o'zini uyqug'a,
Zarqdin xoliy emastur ul fusunsoz uyqusi.

Har tun aylar istimo' el qissasin, vahkim, kelur,
Menki o'z holim desam, ul qissapardoz uyqusi.

Ista komil xidmatin g'aflatni raf' aylay desang
Bordur o'zdin g'oyib o'lmoq zumrayi roz uyqusi.

Ey Navoiy, ochma g'amdin ko'zki, sirrim qildi fosh,
Yaxshiroq bedorlig'idin buyla g'ammoz uyqusi.

* * *

Bo‘ldi iyd, ul turki chobuk azmi maydon qilg‘usi,
Vahki, el bexudlug‘i jonimni qurbon qilg‘usi.

Barqi ofat bo‘lg‘usi har shu‘laekim ayrilur,
Markabi tuynog‘idin ul damki javlon qilg‘usi.

O‘q hunilab o‘t yolindek har tarafkim qo‘ysa yuz,
Yuz ko‘ngulni kuydurub, yuz jonni vayron qilg‘usi.

Oshkoro jon olib har yon qilur mashg‘ul o‘zin,
Elni bilmas deb yigit o‘zini nodon qilg‘usi.

Sham’ emas ko‘z ochtilar nazzorag‘a ahli qubur
Kim, ul oy iyd oqshomi sayri xiyobon qilg‘usi.

Subh maydon azmi qilg‘ach, vahki, yo‘q yolg‘uz meni
Olam ahlin iydi ruxsorig‘a hayron qilg‘usi.

Iydgoh ahli hujumi birla, ey shah, qilma kibr
Kim, falak bu jam‘ni holi parishon qilg‘usi.

Ey Navoiy, rashkdin o‘ldumki, ul qotil bugun
Har taraf bu shakl ila yuzlansa yuz qon qilg‘usi.

* * *

Bo‘lg‘ay erdi yuz tuman, ming ranju mehnat koshki,
Bo‘lmag‘ay erdi balovu dardi furqat koshki.

Yeldek aylarda havo sayr etkali jismim xasin
O‘rtagay erdi urub bir barqi ofat koshki.

Xosiyat chun telbarab sahrog‘a yuzlanmak emish,
Tutmag‘ay erdim pariylar birla ulfat koshki.

Ofiyat kunjin, dedim, istay buzuldum bir yo‘li,
Ko‘nglum ichra kechmagay erdi bu niyat koshki.

Yuz g‘arib ahvol bekaslikda har dam bor emish,
O‘tmagay erdi tilimga lafzi g‘urbat koshki.

Jilva qilg‘uncha tilab tovus yanglig‘ ganji zeb,
Chug‘z yanglig‘ tutqay erdim kunji uzlat koshki.

Yordin el rashkidin bo‘ldum judo, bo‘lg‘ay edi

Iltifotin g‘ayr ila ko‘rmakka toqat koshki.

Demakim, jon et fido ahbob ila topqach visol,
Ey Navoiy, umr bergay oncha muhlat koshki.

* * *

Yuzidin o‘lmasa, yo rab, ravo ko‘zum tilagi,
Tazallumum iligidur adolating etagi.

Ko‘ngulda furqat o‘qi birkishibdur andoqkim
Kishi chekarda gumon aylagay aning so‘ngagi.

Chamanda g‘uncha emaskim, bo‘lushur ul gul uchun
Fig‘onim onchaki, qon bog‘lanipturur yuragi.

Chechak nechukki, yopar ko‘zni tiyra aylaptur,
Ko‘zum bahorini gulgun sirishkning chechagi.

Labi xayolida bag‘rim shikofini tiksam,
Alifdin igna qilur, jonu rishtadin ipagi.

Xazon chamang‘a shabixun kelurga bo‘ldi dalil
Sanavbar ushbu chamandin kanora aylamagi.

Ne ko‘nglini buzadur dardu g‘am Navoiyning,
Chu ul pariyduru bas ushbu telba ko‘nglidagi.

* * *

Gul emas har yon yuzung davrida oro qilgali,
Halqa urmishlar jamolingg‘a tamosho qilg‘ali.

Orazing Chin naqshi zulfung mushku haryon xol erur,
Hind elikim Ching‘a kelmish mushk savdo qilg‘ali.

Yuz uza og‘zing o‘g‘urlab naqdi din bo‘ldi nihon,
Chekti xatting xayli saf o‘g‘rini paydo qilg‘ali.

Qilg‘ali ishqingni pinhon aylading ko‘ksumni chok,
Dema pinhon qilg‘alikim oshkoro qilg‘ali.

Eyki, so‘rdungkim qachondin sen junun oshubida,
Ul pari xayli g‘ami ko‘nglumda g‘avg‘o qilg‘ali.

Bodag‘a rahm aylaganda ofiyat dastorini,
Yirttim bir go‘shasidin bodapolo qilg‘ali.

Yo‘l chiqarmon tiyra shomimdin Navoiydek, vale
Muntazirdurmen hidoyat barqi bir choqilg‘ali.

* * *

Gul emastur otashin, bulbullarin kuydurgali
Kim, libos etmish qizil ushshoqini o‘lturgali.

Ko‘yiga insa maloyik pashsha yanglig‘, rashkdin
Oh dudin zohir aylarmen alarni surgali.

Demangiz ulkim sevarsen, nega qoningni to‘kar,
Lutf ortuq ko‘rguzur ortuqsiroq sevdurgali.

Qatli om etkachki, qochti ishqdin har bul-havas,
Jismima jon kirdi ishqim ollida bilgurgali.

Ey Masiho, bir nafas ting‘ilki, bormish do‘stlar
Jonlar o‘ynab, ul quyoshni boshima kelturgali.

Dayr aro bormu g‘aming deb so‘rmag‘il, ey mug‘bacha,
Daf‘ bo‘lmish sen qadahni og‘zima yetkurgali.

Ey Navoiy, ko‘z-yuzidin olmoq o‘lmas. voykim.
Ortuq aylar ijtinob ortuqsiroq telmurgali.

* * *

Tanuredur ichim, go‘yo qizitqan ishq o‘ti ani,
Yopishturg‘an kabob o‘rni anga har dog‘i pinhoni.

Qizil raglar emas ko‘z ichrakim, ko‘z mardumin g‘amzang
Aningdek nishlar urdiki, oqmish har taraf qoni.

Erur qadding xayoli gah ko‘ngul, gah ko‘zda go‘yokim,
Budur ul jo‘yboru bog‘ning sarvi xiromoni.

Tariqi ishq aro ko‘nglumdudur har dam g‘ame ul uy
Ajab yo‘l uzradurkim, o‘ksumas bir lahza mehmoni.

G‘amim shomin yorutti qadding ul yuz shu‘lasi birla,
Netar kunduzni ulkim, buyladur sham‘i shabistoni.

Yonar o‘tlug‘ ko‘ngulda otashin la‘ling firoqidin,
Qiziq har la‘lgun paykon erur bir la‘li paykoni.

Xati rayhoni ichra bodayi la‘lin xayol aylab,
Uchar har lahza ruhum, soqiyo, tut rohi rayhoni.

Munungdekkim, yiroqdur ka’bai maqsad hamonokim,
Erur manzilg’a yetmasdin jarasning tinmay afg’oni.

Navoiy davlati boqiy tilar bo’lsang yaqin bilkim,
Erur solikka mushkil topmoq ani bo’lmayin foni.

* * *

Jon mazraida bo’lsa, ne tong, dard xirmani,
Ohimdin o’ldi chunki falak yel tegirmani.

Xatting xayoli ko’nglum aro qildi yuz teshuk,
Bu nav’ o’lur buzug’da qolin mo’r maskani.

Ko’nglum yorur, chu nomasini ko’zdin olmasam,
Uydekki, zeb kog’az ila topsa ravzani.

Zaxmi dog’i fatilag’a o’t tushti, ey rafiq,
Dard uyining magar budurur sham’i ravshani.

Basdur yuzu qadding, gulu savsan, yana nedurur
Gulgun yilakning ustida takband savsani.

Bulbulg’a, ey gul ayla vafo toza-tozakim,
Serobu toza doim emas dahr gulshani.

G’amdin Navoiy o’lgusidur, ko’nglin asrag’il,
Chun senga kimsa bilmadi dildorliq fani.

* * *

Jismi ul gulning qizil to’ndinmudur gul xirmani,
Yo solib ruxsori bir xirmang’a o’t o’rtar mani.

Otashin gul jismida andoqki su muzmardurur,
O’yladur gulgun to’n ichra obi hayvondek tani.

Go’yiyo gul ichra savsan bargi aylabtur nihon,
Yo’qsa gulgun to’n ichinda ko’nglakidur savsani.

Qatl uchun ol ayladi to’n, yo’qsa ul qattolvash,
G’arqa bo’lmish qong’a, baskim bo’ldi qon to’kmak fani.

Otashin gulmu ekin, gulbunda har yon yo magar,
Ishq so’zidin tushub o’t, kuydi bulbul maskani.

Gul sohib yuz yil agar gulrang may no’sh aylasang,

Arzimas bir kun tikon neshig‘a davron gulshani.

Gul erur yuz xurdasi birla gadoyi jandapo‘sh,
Ey Navoiy, muflisi qoni‘ni bil shohi g‘ani.

* * *

Labing takallum etib, so‘zda lol qildi meni,
Ochildi zulfungu oshuftahol qildi meni.

Yuzi ko‘rundi, oching emdi zulfi silsilasin
Ki, ul pariy yana majnunmisol qildi meni.

Oyog‘in o‘pkali boshim yo‘lig‘a yetkurdum,
Fig‘onki, zulfi kebi poymol qildi meni.

Qoshi xayolida payvasta baski, chektim ranj,
Falak bu g‘amda nechukkim, hilol qildi meni.

Beli g‘amida xayol o‘ldum ohu afg‘ondin,
Bu mo‘ya mo‘y etib, ul nola nol qildi meni.

Kup og‘zima quyu qo‘y adl jomin, ey mug‘kim,
Qazo bu shevada bee‘tidol qildi meni.

Navoiy, anglaki, jurmumcha yuz umidim bor,
Faqiri zohid o‘zidek xayol qildi meni.

* * *

Vah, necha davron jafosi aylagay mahzun meni,
Soqiyo, bir davr ayog‘i birla qil majnun meni.

Behud o‘lmishmen mayi la‘lingni ko‘rgach, ohkim,
Qildi mast og‘zimg‘a yetmay ul labi maygun meni.

Lahza-lahza uylakim, javrungki husn aylar fuzun,
Shavq aro ham ishqing aylar dam-badam afzun meni.

Elta olur bir quyun jismim xasin ul ko‘ydin,
Ranja bo‘lma qilg‘ali ovora, ey gardun, meni.

Mujdai vaslu hayot o‘lg‘ay dedim noming, valek
Xatti behush aylabon qatl ayladi mazmun meni.

Menda mug‘ dayri havosi g‘olibu sizda xumor,
Mayg‘a, ey ushshoq, muflis aylangiz marhun meni.

Ey Navoiy, vasl aro-o'q kosh sursa tig'i kin,
Furqatida oqibat o'lturgusidur chun meni.

* * *

Ohki, ishq ayladi shaydo meni,
Soldi junun ko'yiga savdo meni.

Ishq ila savdo bo'lubon muttafiq,
Ayladilar dahrda rasvo meni.

Dasht aro Majnun demayinkim, vuhush,
Keldilar aylarga tamosho meni.

Kimniki ishq istadi qatl etkali,
Hajr ravon ayladi paydo meni.

Kimki meni o'lturur, ul turguzur,
Yo'qsa qochar, ko'rsa Masiho meni.

Dayr emas erdi yerim, ozg'urub,
Soldi buyon bir buti tarso meni.

Voyki, o'lturgali qilmas pisand,
Ishq yana kimsani illo meni.

Soqiyi gulchehradin oshuftamen,
Demaki, mast ayladi sahbo meni.

Yor Navoiyni tilab, ey ko'ngul,
Yo seni o'lturgusidur, yo meni.

* * *

Ey quyosh, nevcun qoshingdin soyadek surdung meni,
Ravshan aylab jumlai olamni, kuydurdung meni.

Kuydurub, ey ishq o'ti, gardung'a sovurdung kulum,
Poyada oxir bu yanglig' ko'kka yetkurdung meni.

Hajr o'ti tobi yana behol qildi nechakim,
Ey nasimi vasl, o'z holing'a kelturdung meni.

Ishq man'ida so'zung chun hashv edi bo'ldum xamush,
Qilma, ey voiz, gumonkim yo'ldin ozg'urdung meni.

Nayladim, ey ishqim, bo'ldum o'lum mustavjibi,
Kim, bu yanglig' hajr jallodig'a topshurdung meni.

Vasling etting va‘da, ammo hajringa qilding asir,
Ko‘kka chekting, lek yerga oqibat urdung meni.

Ey Navoiy, vasl agar ro‘zi emastur chora yo‘q,
Qilmading deb sa‘yi bas, ne ishga yozg‘urdung meni.

* * *

Bir pariy paykar g‘ami oshuftahol etmish meni,
Elga ahvolim demaktin gungu lol etmish meni.

Men havoyini, ne tong, ko‘rguzsalar bir-birgakim
Egma qoshing fikri andoqkim hilol etmish meni.

Oshkor etmas edim ishqin, vale o‘tkan kecha
Boda zo‘r aylab, yig‘i bee’tidol etmish meni.

Yor ko‘yi ichrakim tufrog‘ ila teng bo‘lmisham,
Ishq g‘avg‘osi bu yanglig‘ poymol etmish meni.

To tanimg‘a o‘t tutashmish, barqdekdur hay‘atim,
Furqating to za‘fdin andoqki nol etmish meni.

O‘t solurmen oh ila olamg‘a men kim, zuhd kim,
Zohidi afsurda oyo ne xayol etmish meni.

Dashti vahshig‘a anis o‘lsam Navoiydek, ne tong,
Ul pariy savdosi chun Majnun misol etmish meni.

* * *

Yuz urma har taraf, ey sho‘xu zor qilma meni,
Qaror tut nafase, beqaror qilma meni.

Ko‘zumni sham‘i jamoling furug‘i birla yorut,
Tong otkucha kechalar ashkbor qilma meni.

Xudoy uchun yana har sari bexabar borma,
Fig‘onu nolada beixtiyor qilma meni.

Tarahhum aylagil, ey ixtiyorsiz nola,
Damo-dam el ichida sharmsor qilma meni.

Hayot ranji, o‘lum yodi sa‘b emish, soqiy,
Bu dayr ichinda dame hushyor qilma meni.

Men o‘zga, Vomiqu Farhod o‘zgadur, ey ishq,

Tana’’um ahli aro e’tibor qilma meni.

Qayonki borsang o‘larmen Navoiy yanglig‘ zor,
Yuz urma har taraf, ey sho‘xu zor qilma meni.

* * *

Zori ko‘nglumda nihon, uylaki, jon deymu seni?!
Yo‘q esa shiftai jon ichra nihon deymu seni?!

Sarvdin jilvada ortuqsenu guldin toza,
Toza gul deymu seni, sarviravon deymu seni?!

Barchadin ko‘zda nihon bo‘ldingu jon ichra ayon.
Vah, nihon deymu seni, yo‘qsa ayon deymu seni?!

Yaxshiliq yoki yomonliq bila jonim olding,
Aylading yaxshi bular birla yomon deymu seni?!

Husn mir’oti senu nozu latofat sham’i.
Soddadil deymu seni, charbzabon deymu seni?!

Fitna olamg‘a, zamon ahlig‘a solding oshub,
Fitnai olamu oshubi zamon deymu seni?!

Ey ko‘ngul, ishq aro bir yerga yetibsenki, degil,
Ibrati dahrimu rasvoyi jahon deymu seni?!

O‘lturub erdi xumor, aylading, ey may, ani daf’,
Quti jon deymu seni, naqdi ravon deymu seni?!

Qo‘y fano lofi, Navoiyki, so‘zung tutti jahon,
Bu taayun bila benomu nishon deymu seni?!

* * *

Tilarmen muztar etsa ofati ozurda jonimni,
Sovursa ofiyat birla tuzulgan xonumonimni.

Chiqib sarxush, chopib abrash, qilib javlon, olib maydon,
Vujud iqlimidin mahv aylasa nomu nishonimni.

Urub jonimg‘a nishi g‘am, tuzub qatlim uchun marham
Xino qilsa balo shohidlari ilgiga qonimni.

Firoq ichra alifdek qaddima g‘am tog‘ini yuklab,
Uhud ostidag‘i dol etsa jismi notavonimni.

Junun ko‘yida usruk sudratib ratb-ul-lison qilsa
Fano avboshig‘a dayr ichra bu rozi nihonimni.

Yuzin aylab qora keynicha solib ishq atfolin,
Bori mastu malang o‘ynatsa aqli xuradonimni.

Navoiy, ne may erdikim, ichib olamg‘a fosh ettim,
Ulustin yoshurun yillar ko‘ngulda asrag‘animni.

* * *

Tilarmen islab-islab g‘abg‘abingni,
Gah o‘psam orazingni, gah labingni.

Erur bu bir tamanno baski topsam,
Yuzum surtarga na‘li markabingni.

Yuzu zulfin ko‘rarga borg‘um, ey charx,
Judo qilg‘il qamardin aqrabingni.

Falakdin o‘tti gardi anbarolud,
Chu maydon ichra surdung ashhabingni.

Yuzi, ey charx, burqa‘ ochti terlab,
Bulutqa chirma oyu kavkabingni.

Qadi borinda to‘bidin dema so‘z,
Qil, ey zohid, biyikrak mashrabingni.

Navoiy, yor rahm etkaymu, yo rab,
Eshitsa muncha «yo rab-yo rab»ingni.

* * *

Biravki ishq bila qildi muttaham bizni,
Ne nav‘ yo‘q deylkim, etti muhtaram bizni.

G‘amingda bir-iki dam qoldi, jonni botroq ol,
Hayot vahmidin o‘lturma dam-badam bizni.

Ko‘ngul ne mujda berursenki, bazm aro tuno-kun
Hariflar aro yod etmish ul sanam bizni.

Demangki, tig‘ surub, boshimizni soldi quyi
Ki, qildi hajrda sharmanda ul karam bizni.

Firoq muhliku vasl ichra shodlig‘ muhlik,
Firoqi o‘lturur ermish, visoli ham bizni.

Icharda durdi may aylab sinuq safolni jom,
Bo'lur bu joh ila davr ahli desa Jam bizni.

Navoiy ayladi hijronda nolayu faryod,
Xarob qildi ul ohangi zeru bam bizni.

* * *

Xurdabinlar fahmi idrok aylamas yor og'zini,
Xurdayi ma'ni adosi qildi izhor og'zini.

Neshi no'sh olud sanchib bargi gul uzra ari,
Fosh etib shirin labin, qildi namudor og'zini.

Nuqtai mavhum aro qilsun tasavvur suqbai.
Kimki mafhum aylamak istar aning tor og'zini.

Chun o'libmen za'fdin, dam yo'qki, topman tiyralik,
Qo'yki, qo'ysun chehra ko'zgusiga bu zor og'zini.

Zarra xurshid ichra kirsar, uylakim, bo'lgay nihon,
Xalqdin yoshurdi ul xurshidi ruxsor og'zini.

Qo'yki, o'z og'zimni og'zingg'a qo'yay, ey mug'bacha,
Yo'qsa kup og'zig'a qo'y men zori bemor og'zini.

Ey Navoiy, hajr o'ti sharhida chun surdung hadis,
O'rtading takror etarda ahli guftor og'zini.

* * *

Demaki, qatlima ushshoqi notavon yaxshi
Ki, buyla javrunga bir men kebi yomon yaxshn.

Xush ulki, qatlg'a ushshoq aro yomonlardin
Ul oy meni sog'inib dedikim, falon yaxshi.

Kishiki vasl tilar, g'urbat ixtiyor etsun,
Ul orzug'a burun tarki xonumon yaxshi.

Aning visolida jonu ko'ngul emas mahram,
Gar ul muyassar o'lur, g'ayrdin nihon yaxshi.

Qadahni tashlaki, bas tashnalabmen, ey soqiy,
Mening sumurmakima bahri begaron yaxshi.

Ne ayb, mug'bachag'a dayr tomi uzra xirom,

Yoreki qilsa quyosh jilva, osmon yaxshi.

Ajab malohat emasmu yuzungakim, ko‘runur
Senga, senga chu boqarmen zamon-zamon yaxshi.

Agarchi kelmadi bemehr yor javri yomon,
Chu yaxshi boqsang, erur yori mehribon yaxshi.

Navoiyo, yomon eltur chu noladin ul gul,
Ne sud, bulbul agar aylasa fig‘on yaxshi.

* * *

Ey quyoshqa ko‘z qamashturg‘on jamoling partavi,
Sarvi ra‘nolikda xushraftor qadding payravi.

Qof tog‘in gar parilar maskan etmishlar ne tong,
Qarilardur navjuvonim hijlatidin munzaviy.

Uylakim Moniy ishidin zoyi’ o‘ldi naqshi Chin,
Ul buti Chin suvratidin bo‘ldi naqshi monaviy.

Ishq ilgi quvvati men xastani qilmish zabun,
Ey ko‘ngul, ne chora aylay men zaifu ul qaviy.

Bulbul ar gulbong urar gul suvratidin men xamush
Kim, takallum taxtig‘a kirmas adoyi ma‘naviy.

Ishq sirrin rindi durdiykash bilur, yo‘q ahli dars
Ulcha avroq uzra sabt o‘lmas ne bilgay Mavlaviy.

Demangiz bulbul Navoiyni, samandardekki, bor
Nazmi ichra shu‘layi Jomiyu so‘zi Xusraviy.

* * *

Ko‘nglum olg‘on dilbarim dildorlig‘ bilmas, netay,
Bilsa g‘amgin aylamak g‘amxorliq bilmas, netay?

Husnig‘a boqtim ko‘zumning mardumig‘a urdi nesh,
Mahvashim oyini mardumdorlig‘ bilmas, netay?

Dema usrukdur ko‘zum, qilma tazallum ollida,
Ko‘z yumub ochquncha ul hushyorlig‘ bilmas, netay?

Ul pari paykarg‘a yoqmas zorlig‘ birla fig‘on,
Telba ko‘nglum yuz fig‘onu zorlig‘ bilmas, netay?

Odamivashliq pari ruxsorldin xo‘b erur,
Chun bu ishini ul pari ruxsorig‘ bilmas, netay?

Eyki dersen dayr pirig‘a nedin bo‘ldung murid,
Shayxi hiylat pesha juz makkorig‘ bilmas, netay?

Mastu behush o‘lmog‘im tun-kun, Navoiy, so‘rmag‘il,
Charxi javrandisha juz g‘addorig‘ bilmas, netay?

* * *

Ey ko‘ngul, kelkim, balo bazmida jomi g‘am tutay
O‘z qatiq holimg‘a o‘lmastin burun motam tutay.

Yig‘labon boshimg‘a ohim dudidin chirmab qora,
Motamim el so‘ngra tutquncha, o‘zum bu dam tutay.

Olam ahlig‘a necha qildim vafo, ko‘rdum jafo,
Ey ko‘ngul, kel-kelki, tarki jumlayi olam tutay.

Emdikim, ishrat surudidin ochilmang, ey ko‘ngul,
Navha ohangin tuzub, bir dam seni xurram tutay.

Mastlig‘din o‘zga yo‘q dardim iloji, soqiyo,
May keturkim, ham ichay, bir lahza ani ham tutay.

Qo‘yg‘il, ey nosihki, mug‘ dayrida o‘z ahvolima,
Mast loya‘qil yoqam yirtib, surudi g‘am tutay.

Chun jahon birla jahon ahlig‘a yo‘q ermish vafo,
Ey Navoiy, men fano sarrishtasin muhkam tutay.

* * *

Ishqing ichra ko‘ksuna oncha junun toshin uray
Kim, xiradning shavkatin, taqvo shukuhin sinduray.

Qilsa tavsanlig‘ ko‘ngul tortib junun zanjirig‘a,
Hajr zindonida ishqing shahnasig‘a topshuray.

Ul pariy ko‘zdin chu maxfiydur hamesha, vah, necha
Istab ani topmasa, majnun ko‘ngulni yozg‘uray.

G‘am tuni anjum ko‘zi yanglig‘ yumulmas ko‘z bila,
Vah, necha gohe yuray, gohe turay, goh o‘lturay.

Chun ne taqdir o‘lsa tag‘yir o‘lmas ermish sa‘y ila,
Qayg‘u qismim bo‘ldi deb ortuqsi nevchun qayg‘uray.

Ul quyoshqa zarrae ta'sir uchun yo'qtur, ne sud
Gar to'quz aflokni ohim o'tidin kuyduray.

Ey Navoiy, istasam o'lmak ne g'am el ta'nidin,
Bore men har nav' etib, jonong'a jonni yetkuray.

* * *

Ko'ngul chun sendin uzdum, shodlig' emdi muhol ulg'ay,
Ochilmog'liq uzulgan g'unchag'a ne ehtimol o'lg'ay.

Qading ham gul sochar, ham soya solur, ham xirom aylar
Ajab gar gulshani firdavs aro mundoq nihol o'lg'ay.

Ko'ngul bir poybo's ummididin zulfungg'a bog'landi
Ki, topqay kom chun zulfung yururda poymol o'lg'ay.

Su hayvon chashmasidin, yel Masih anfosidin topsa,
Qachon to'big'a naxli qomatingcha e'tidol o'lg'ay.

Jununum ko'yida bir tosh zaxmig'a harif ermas,
Necha Farhod savdo tog'ida Majnunmisol o'lg'ay.

Ko'ngul birla xayoling uyla chirmalmishki, bilmonkim,
Xayoling ko'nglum o'lg'ay, yo'qsa ko'nglum ul xayol o'lg'ay.

Labi la'ling mayidin rashhae topmish zaqan sari
Demakim, rangi maygun bu latofat birla xol o'lg'ay.

Emas mayxonaning sing'an safoli durdidek ichsam,
Agar jomi Jam ichra Xizr suyidin zilol o'lg'ay.

Tut, ey soqiy, manga bir mayki, aning nash'asi yetkach,
Ko'ngul behol bo'lg'ay, jong'a har dam o'zga hol o'lg'ay.

Xush ul rindiki, borg'ay kulbadin gulshang'a borg'andek,
Baqo mulkiga chun dorul-fanodin intiqol o'lg'ay.

Navoiy, tiyrasin ahli nazar xokirahin ko'z tut,
Sanga bu surmadin shoyad yorug'luq ehtimol o'lg'ay.

* * *

Ne pok Majnunki, bir pariy chehra pok husnig'a zor bo'lg'ay,
Bu pok ishq ichra pok jon tarki etsa, ne ixtiyor bo'lg'ay.

Sirishku ohim natijasidin uzori ko'nglumni chekti go'yo

Ki, ishq obi havosi birla bu nav’ dilkash bahor bo‘lg‘ay.

Yuzida ter fitnasidin bo‘lsam ajab emasturki, marqadimda
Ushoq tosh o‘rnida xayli anjum, oy anda sham’i mazor bo‘lg‘ay.

Ko‘ngul chu kirpiklaring xayolig‘a tushti, resh o‘ldi barcha juzvi
Tikan aro tushsa bir yalang telba, yo‘q ajab, gar figor o‘lg‘ay.

Men ul quyoshsizki za‘faron rishtasidek o‘ldum, ajab ermastur
Dalili ishq ulki, rangi asfar dog‘i badan ham nazor bo‘lg‘ay.

Chu jonni bekaslik ichra g‘am oldi mendin, ey ishq ahli, g‘am yo‘q
Xush ulki, muhlik g‘ami yetishsa yonida bir g‘amgusor bo‘lg‘ay.

Xumor hijron sudo‘idin mayl qildi mayxona sari ko‘nglum
Magarki, ul sari moyil o‘lg‘ay angaki, ranji xumor bo‘lg‘ay.

Zamonu ahli zamonni zinhor ko‘rma xoshok birla xascha
Ki, olamda olam ahli dono qoshinda bee’tibor bo‘lg‘ay.

Vafo yo‘linda Navoiy o‘ldiyu ko‘rmadi g‘ayri bevafofig‘,
Vafo shiori bilurki, yorig‘a bevafofig‘ shior bo‘lg‘ay.

* * *

Chu har dam ul pariy begona bo‘lg‘ay,
Yaqindurkim, kishi devona bo‘lg‘ay.

Shabiston ichra sen ul sham’senkim,
Kavokib davrida parvona bo‘lg‘ay.

Ko‘rub xolingni bildimkim, qurutqon
Shikibim mazra’in bu dona bo‘lg‘ay.

Mayi la’lingdin ulkim, bo‘ldi ranjur,
Anga dorush-shifo mayxona bo‘lg‘ay.

Ne yer bo‘lg‘ay dema ming g‘amg‘a manzil
Ki, gar bo‘lg‘an bizing vayrona bo‘lg‘ay.

Birov jonu jahondin istagay do‘st
Ki, ham ozoda, ham farzona bo‘lg‘ay.

Navoiy sensiz o‘lmay mujrim o‘lmish,
Gar olsang joninn, jurmona bo‘lg‘ay.

* * *

Yor ila bir xilvat istarmenki, ag‘yor o‘limg‘ay,
Balki ul xilvatning atrofida dayyor o‘limg‘ay.

Ko‘zga ko‘nglum dardidin yig‘larg‘a imkon qolmag‘ay
Tilga dardim sharhini aylarga guftor o‘limg‘ay.

Eldin andoq yoshurun istarmen ul xilvatnikim,
Ko‘nglum andin voqifu jonim xabardor o‘limg‘ay.

Yor budi ichra nobud o‘lg‘amenkim, o‘rtada
O‘zgalikdin demakim, o‘zluksin osor o‘limg‘ay.

Buki, derlar bordurur devor keynida quloq,
Ul fazo davrida ko‘z yetguncha devor o‘limg‘ay.

Maxfiy asrorimg‘a bo‘lg‘ay yor lafzidin ado,
Yordin ayru valekin sohibi asror o‘limg‘ay.

Ey Navoiy, qilma har yor ollida sirringni fosh,
Bormudur imkonikim, ul yorg‘a yor o‘limg‘ay.

* * *

Ne kun o‘lg‘ayki, nigorim kelgay,
Bog‘i umrumda bahorim kelgay.

Umr bog‘ida bahor uldurkim,
Sarv qad lola uzorim kelgay.

O‘limgaymen yo‘lida, gar boshima
Sekretib shahsuvorim kelgay.

Ul gado jonig‘a o‘t tushkaykim,
Olg‘ali sham‘i mazorim kelgay.

Ko‘yida itti ko‘ngul, vah, qachon ul
Masti devona shiorim kelgay.

Qani maykim, chu ichib mast o‘lsam,
Ko‘kka tuz boqqali orim kelgay.

Ey Navoiy, tilamon huru pariy,
Shoyad ul bazmda yorim kelgay.

* * *

Ey ko‘ngul, vaslidin ul oy bizni navmid etmagay,
Jonimizg‘a furqat anduhini jovid etmagay.

Qasdi jon aylarda la’lig‘a tatabbu’ qilmag‘ay,
Kungul o‘rtar chog‘da ruxsorig‘a taqlid etmagay.

Vasl ummidi bila ushshoqini qilg‘anda shod,
G‘ussalig‘ ko‘nglumni hajri birla tahdid etmagay.

Tushta ko‘rdum orazin ko‘nglumni barqi ishq ila,
Ul qadar garm ettikim, tush vaqti xurshid etmagay.

Itlaring sing‘an safoli tushkach ilgimga, ko‘ngul
Oncha faxr ettiki, jomi birla Jamshid etmagay.

Durri vahdat topmag‘ay hargiz fano girdobidin,
Solikekim o‘zni g‘arqi bahri tajrid etmagay.

Oncha faryod etti mutriblar Navoiy nazmidin
Kim, Utorid she‘ridin charx uzra Nohid etmagay.

* * *

Necha hajringda chekib un yig‘lay,
Har kecha yig‘layu har kun yig‘lay.

Kecha faryodima yetkay deb ul oy,
Osmondin oshirib un yig‘lay.

Har taraf zohir etib kavkabi ashk,
Kun tulu’ etkucha har tun yig‘lay.

Ashkdin kirpik uza ul xat uchun
Yog‘durub sabzag‘a shudrun yig‘lay.

Charxu anjum sari ohim o‘tidin,
Yuborib dud ila uchqun, yig‘lay.

Charx bedodidin ul mushfiq yor,
Bir zamone meni qo‘ysun, yig‘lay.

Dema vaslimda Navoiy yig‘lar,
Vasl mumkin esa nevchun yig‘lay.

* * *

Necha kilki taxayyul birla bir suvrat nigor aylay,
Anga oshiq yasab, ko‘nglumni umdo beqaror aylay.

Necha chirmashturub bir zulf savdosin dimog‘img‘a,

Uzumni ahli savdodek parishonro‘zgor aylay.

Necha bir sarvdek qomat havosi birla har soat,
Jahonda ohu afg‘ondin qiyomat oshkor aylay.

Necha bir lolarux dog‘i g‘amin istab tanim uzra,
Quyub yuz dog‘ ani qonlig‘ yoshimdin lolazor aylay.

Erur bas tiyra shomi ishq, yo rab, husn sham‘in yoq
Ki, jon birla ko‘ngul o‘rtanmagin parvonavor aylay.

Necha g‘am dashti ichra bir pari mehrida soyamni,
Junundin bir zamon qovub, gahi andin firor aylay.

Necha anjum bila charx ofatidin charxu anjumdek,
Havoni ohim o‘tidin to‘la dudi sharor aylay.

Chu hech ish ixtiyori kimsada yo‘qtur, qo‘y ey zohid
Ki, tarki ixtiyor etmakni men ham ixtiyor aylay.

Navoiy, boda bahri begaronig‘a meni solg‘il
Ki, gardun bahrining mavji balosidin kanor aylay.

* * *

Evrulay boshingg‘au behushu hayroning bo‘lay,
Bir zamon sadqang bo‘lay, bir lahza qurboning bo‘lay.

Xoni vaslingdin agar qovsa raqibing, rag‘mig‘a
Ko‘nglum istardek taxayyul birla mehmoning bo‘lay.

Netti jon topsam visolingdin labingning xolidek,
Ko‘zu zulfungdin necha mastu parishoning bo‘lay.

Xushturur vasling mayidin har taraf xirqamda dog‘,
Necha, jono, muhtaloyi dog‘i hijroning bo‘lay?

Garchi bandangmen, meni ozod qilma lutfdin
Kim, quyundek sadqayi sarvi xiromoning bo‘lay.

Tanni jilvang vaqti tufrog‘ aylay, ey chobuksuvor,
To boshingg‘a evrulurga gardi maydoning bo‘lay.

Ey Navoiy, gungu lol istar esam tong yo‘q seni,
Tobakay ozurdayi faryodu afg‘oning bo‘lay.

* * *

Ne vo'smavu ne kesmadur ul zulfi sumansoy,
ne g'amzai jodu,
Mashshota sanga zoli falakdur magar, ey oy,
xurshid anga ko'zgu.
Qosh yosi bila kirpik o'qin har sari otsang,
imkoni xato yo'q,
Har kimsaki, bo'lg'ay anga bu nav' o'qu yoy,
tuz bo'lg'usi qobu.
Masjid yo'lin asrab necha din ahli yo'luqsa,
rahzanliq etarsen,
Tengri yo'lini asramoq, ey kofiri xudroy
bu nav' bo'lurmu?
Gar istamadi subhi ummidimni yoshurg'ay
mehnat qora shomi,
Har yon sochilib, bas, ne uchun bo'ldi sumansoy

MUXAMMASLAR

Ohkim, tarki muhabbat qildi jonon oqibat,
Bo‘ldum ushbu g‘ussadin rasvoyi davron oqibat.
Qolmadi maxfiy g‘amim el ichra pinhon oqibat,
Yoshurun dardimni zohir qildi afg‘on oqibat,
Asrag‘an sirrimni yoydi sayli mujgon oqibat.

Toki chekti o‘qu yo qasding‘a ul mujgonu qosh,
Ayladi paykonlari har sari bag‘rimni xarosh,
Pardayi sabru salomat yoyibon, ey bag‘ri tosh,
Yoshurub erdim bag‘ir chokini, vahkim, qildi fosh,
Har taraf ko‘zdin tarashshuh aylagan qon oqibat.

Ko‘p yugurdum ishq yo‘lida meni gumrohkim,
Bilgasen holimni, lekin bo‘lmading ogohkim,
Ishq aro o‘lgumdurur bil, emdi, ey, dilxohkim,
Tiyg‘i hajringdin nihon ko‘ksun shikofin, ohkim,
Elga ravshan ayladi choki giribon oqibat,

Tiyrboroni g‘aming yog‘durg‘ali ko‘nglumga sahm,
Yuz tuman dog‘i nihon qo‘ymish edi ul xavfu sahm,
Xalq ani fahm etmasun deb bor edi ko‘nglumda vahm,
Voykim, ko‘ksun shikofidin ulusqa bo‘ldi fahm,
Ishq o‘ti bag‘rimda qo‘yg‘an dog‘i pinhon oqibat.

Ul pariykim, telbalarga ishqidin monand edim,
Zulfi zanjirida Majnundek asiri band edim.
Javrig‘a qone’ bo‘lub vaslig‘a hojatmand edim.
Shavqidin dam urmayin bedodig‘a xursand edim,
Vahki, bo‘ldum hajridin rasvoyi davron oqibat.

Orazi qoshida gul yuz vajh ila bordur karih,
Ming jihatdin nutqi ollinda erur bulbul safih.
Ko‘ziyu zulfig‘a ermas nargisu sunbul shabih,
Gar budur kofir ko‘zu zunnori zulfi, ey faqih,
Bo‘lg‘udekmen, dayr aro mastu parishon oqibat.

Jonni Majnun ul pariy ruxsora yodi ayladi,
Ko‘zni giryon ishq zulmi may fasodi ayladi,
Tanni uryon, aqlu donish xayrbodi ayladi,
Ishq ko‘yida jununumni munodo ayladi,
Hajr toshidin munaqqash jismi uryon oqibat.

Boda ichkim davr ishida e’tidole ko‘rmaduk,
Navbahori husn aro sohib jamole ko‘rmaduk
Kim, xazoni umrdin anda zavole ko‘rmaduk,

Dahr bo'stoni aro sarkash nihole ko'rmaduk,
Soya yanglig' bo'lmag'an yer birla yakson oqibat.

Shahlig' etkandin ne hosil faqr sirrin bilmayin
Hech kim mulki baqo sultoni bo'lg'onmu ekin,
Foniyi mahz o'lmayin Sulton Abulg'oziy bikin,
Ey Navoiy, davlati boqi tilarsen vaslidin,
Ani kasb etmak fano bo'lmay ne imkon oqibat.

* * *

Ishq o'tidin jismi zori notavonim o'rtading,
Qaysi jismi zorkim, ruhu ravonim o'rtading,
Parda orazdin olib jonu jahonim o'rtading,
Vahki, o'tlug' chehra ochib, xonumonim o'rtading,
Otashin la'lingdin aytib nukta jonim o'rtading.

Sen chu tiyg'i kin chekib sabrim sipohi qo'zg'alib,
Ko'nglum olib, azm etib, zoru hazin jismim qolib,
Emdikim, ko'nglum olib, hijron o'ti ichra solib,
Dema, ne qildim, ne qildim notavon ko'nglung olib,
O'rtading, ey qotili nomehribonim, o'rtading.

Furqat ichra yo'qki jonim kuydi yolg'uz shavqidin
Kim, kuyar mahzun ko'ngul ham kecha-kunduz shavqidin,
Necha, ey gardun, dedimkim, rahm ko'rguz shavqidin,
O'tda qildek to'lg'anib, kuyganda ul yuz shavqidin,
Nechakim tob urdi jismi notavonim, o'rtading.

O't tutashmish dahr aro har yon emastur lolazor,
Dud erur bo'ston ichinda sunbul ermas mushkbor,
Tog' aro yoqutdin axgarlar o'lmish oshkor,
Ko'kta zohirdur shafaqdin shu'la, kavkabdin sharor
Kim, ani, ey shu'laliq, ohu fig'onim, o'rtading.

Otlanib chiqqandakim olamni qilg'aysen xarob,
Orazing xurshididin solding bari olamg'a tob,
Tiyg' tortib chun ko'ngul sayd etkali qilding shitob,
Bismil etkach saydni andoqki, qilg'aylar kabob,
Zaxm etib ko'nglumni chunkim oqti qonim o'rtading.

Ul quyosh tokim ko'rundi didayi giryonima,
Qolmadi o'zluk xayoli xotiri vayronima,
Har tarafdin tushti ofat barqi xonumonima,
Urg'ali, ey ishq zolim, barqi ofat jonima,
Har ne o'zluhtinki bor erdi gumonim, o'rtading.

To belining, ey ko'ngul, azmi visoli aylading,

Toki og‘zi nuqtasining qiylu qoli aylading,
Ishq o‘tida bizni bir axgar misoli aylading,
Ey Navoiy, to belu og‘zi xayoli aylading,
Boru yo‘q, ya‘niki paydovu nihonim o‘rtading.

* * *

Bo‘lmag‘ay erdi jamoling muncha zebo koshki,
Bo‘lsa ham qilg‘ay eding ko‘zlardin ixfo koshki,
Qilmag‘ay erding ulus qatlin tamanno koshki,
Ochmag‘ay erding jamoli olamoro koshki,
Solmag‘ay erding bori olamg‘a g‘avg‘o koshki.

Emdikim ochting jamolu xalq ila qilding sitez,
Ko‘rgach ani xayli ishqing tortibon yuz tig‘i tez,
Qildilar ko‘nglumni hijron xanjaridin rez-rez,
Chun jamoling jilvasi olamg‘a soldi rustaxez,
Qilmag‘ay erdi ko‘zum ani tamosho koshki.

Ochg‘och ul yuz shu‘lasin mahzun ko‘ngul topmay omon,
Bor edi ul shu‘lani ko‘rmak hamon, kuymak hamon,
Sahv edi sendin vafo qilmoq tamanno men hamon,
Bo‘lmag‘ay erdi ko‘zum o‘tlug‘ yuzung ko‘rgan zamon,
Ishqing o‘ti shu‘lasi ko‘nglumda paydo koshki.

Chun sening ishqing menga bo‘ldi baloyi aqlu din,
Va‘dai vasl aylading yuz lutf ila, ey mahjabin.
Emdikim bo‘ldum giriftoring qilursen qatlu kin,
Aylagach zulfung balosi zor ko‘nglumni hazin,
Qilmagay erding meni mahzung‘a parvo koshki.

Ko‘nglum olg‘anda deding, sendin dame ayrilmayin,
Jon nisorim aylasa ishq ahli ko‘zga ilmayin,
Dam-badam lutfungni ermas erdi bovar qilmayin,
Tushmagay erdi firibomez lutfung bilmayin,
Notavon ko‘nglumga vaslingdin tamanno koshki.

Ko‘nglum olding chehra burqa‘din namudor aylabon,
So‘ngra javrung ne edi jonimni afgor aylabon,
Ey quyosh, avval vafovu mehr izhor aylabon,
Lutf ila ko‘nglumni vaslingdin tama‘gor aylabon,
Qilmag‘ay erding yana zulm oshkoro koshki.

Ey qoshi yo, ishqing o‘qin ko‘nglum ichra berkitib,
Der eding qilg‘um vafo sarvaqtinga gohi yetib,
Telbaratkach zulm qilding, va‘da yodingdin ketib,
Bevafolig‘ anglag‘och ishqingni ko‘nglum tark etib,
Qilmag‘ay erdi o‘zin olamda rasvo koshki.

Vasli savdosida menkim bastan g'am bo'lmisham,
O'ylakim Majnun balo xaylig'a hamdam bo'lmisham,
Vahki, rasvoliqqa olamda musallam bo'lmisham,
Emdikim devonayu rasvoyi olam bo'lmisham,
Vasl chun mumkin yo'q o'lturgay bu savdo koshki.

Dema ko'nglum kosh itsa zulfi anbar soyida,
Yo agar jon mahv bo'lsa la'li shakkarxoyida,
Yo magar boshim emasmu raxshi xoki poyida,
Ey Navoiy, bevofofur yor, bas, ne foyda,
Nechakim desang agar yoxud magar, yo koshki.

* * *

Necha, ey oy, mendin ayru aylagay davron seni,
Bo'lmag'ay yillarda ko'rmak bir nafas imkon seni,
Jon tilar, ko'nglum uyinda aylagay mehmon seni,
Kel-kel, ey oromi jonimkim, tilaydur jon seni,
Chehra ochkim, ko'rmak istar diydai giryon seni.

Borg'ali ul sho'xkim jonim surog'in olmadi,
Jism ani istab ne sahrokim qadamni solmadi,
Yo'qturur bir damki, bu vodiya bag'rim tolmadi,
Ey g'azoli mushkbo', kelkim, quyundek qolmadi
Vodie axtarmag'an, istab bu sargardon seni.

Furqatingdin, ey pariy, ko'nglum xayoli za'fdin
Forig' ermastur zamone qilu qoli za'fdin,
Demakim, nevhun ko'runmaysen maloli za'fdin,
Sen pariy pinhon uchun men ham kamoli za'fdin,
G'oyib o'ldum el ko'zidin ko'rgali pinhon seni.

Chiqti ul oy huonig'a ziynat berib, zavar taqib
Qatl etarga jonni zor aylab, ko'ngulga o't yoqib.
Ani ko'rgach, ko'zni daryo qildi qon yoshim oqib
Qon aro gar g'arqasen, ey ko'z, ne tongkim, bir boqib,
Zor ko'nglumni chu qon etting, tutubtur qon seni.

Qani ulkim, sog'ari vaslingni bersang ilgima,
Habl etib gohi gulu gah nuql tersang ilgima,
Noumid ermon, nechakim kirmas ersang ilgima,
Garchi mumkin yo'q, vale bir qatla kirsang ilgima,
Borsa bosh, eldin chiqarmoq o'zga ne imkon seni.

Garchi dey olmonki netkil, netmagil, ey mug'bacha,
Hajr ila jonimg'a har dam yetmagil, ey mug'bacha,
Rahm etib har dam qoshimdin ketmagil, ey mug'bacha,

Ko‘z yuzungdin olmasam, ayb etmagil, ey mug‘bacha,
Aylay olmon diydadin g‘oyib meni hayron seni.

Gar meni majnuni shaydo po‘ya qilsam bahru bar,
Yo‘qsa shahru ko‘y aro har yon yugursam bexabar,
Demagilkim, har eshikka nevcun aylabsen guzar,
Ey pariy, gar telbarab bo‘lmish Navoiy darbadar,
Budurur maqsud angakim, istagay har yon seni.

MUSADDAS

Zulfu siymin jisming afʼi ganji Qorun ustina,
Ganj uza sohir koʻzung afʼigʼa afsun ustina,
Dardi ishqing ulki, qoʻydi joni mahzun ustina,
Dedi koʻrgach orazing ul qaddi mavzun ustina,
Ey qading toʻbiyu jannat xaddi gulgun ustina,
Koʻrmasi davron seningdek oy gardun ustina.

Topti jon har dam oʻlar holatda bu jismi zaif,
Laʼlidan jonbaxsh soʻz ayturda ul shoʻxi zarif,
Qoldi koʻzum tiyra, jismim xastayu jonim nahif,
Zulfu koʻzu laʼli hajrigʼa boʻla olmay harif,
Boʻldi soʻzum nozuku koʻnglum xushu tabʼim latif,
Har qachon soldim nazar ul shakli mavzun ustina.

Kelsa chin suratgari bir dam jamoling qoshiga,
Jon fido qilgay hamul dam surating naqqoshigʼa,
Loladur shirin labing, Farhodekim, qon yoshigʼa
Gʻarq oʻlub, tushmish guzori hajr togʻu toshigʼa,
Sarv aningdek qomating hayronedurkim, boshigʼa
Qildi qushlar oshiyon, andoqki Majnun ustina.

Koʻz yoʻlin, ey ishq, har soat toʻla yosh aylama,
Ey koʻngul, yoshimgʼa pargolangni yoʻldosh aylama,
Ey koʻz, ashkimni sarigʼ yuzumga durposh aylama,
Yoshurun ishqim soʻzin mashhuri avbosh aylama,
Har dam, ey koʻz yoshi, yuz koʻrmasi, meni fosh aylama,
Davlatimdin ogʻnading yillar chu oltun ustina.

Jubbai sinjobing ichra vasla-vasla qoqumi,
Tugʻdi hijron shomida bir-bir saodat anjumi,
Bor qamar, aqrabda, ey, ishqing malomat qulzumi,
Orazing kofurida ul zulfi mushkin gajdumi,
Anbarin qoshing xamida xoldek koʻz mardumi,
Mushki tardin nuqtai sulsidurur nun ustina.

To koʻngul saydigʼa qoʻydi ul gʻazoli chin koʻngul,
Boʻldi sherafkanlar aʼzosi aro xunin koʻngul,
Baski tortar har sanamdin bir jafo gʻamgin koʻngul,
Qildi javridin alarning tarki aqlu din koʻngul,
Necha cheksun xoʻblar ilgidin jafo miskin koʻngul,
Munchamu ofat kelur bir qatrai xun ustina!

Chun Navoiy ashki bahr oʻldi, chekib ranju taab,
Kemalikdin koʻzlari ul bahr aro topti laqab,
Koʻzida, tong yoʻq, agar tuttung maqom, ey noʻshlab,
Chun kirar el kemaga qilmoq uchun ayshu tarab,

Gar vatan Lutfiy ko‘zida tutmading, yo‘qtur ajab,
Uy qo‘pormog‘liq erur dushvor Jayhun ustina.

QIT’ALAR

Zamonda husn eliga jon fido qilib, ne nav’
Vafoni men kebi bir benavo tama’ tutqay.

Zamona ahlida yo‘qtur vafo — ne yetkay anga
Ki, kimsa xo‘blaridin vafo tama’ tutqay.

* * *

Har kishikim topsa davron ichra johu e’tibor
Kim, aning zotida bedodu sitam bo‘lg‘ay qilig‘.

Yaxshilig‘ gar qilmasa, bori yomonlig‘ qilmasa
Kim, yomonlig‘ qilmasa, qilg‘ancha bordur yaxshilig‘.

* * *

G‘azalda uch kishi tavridur ul nav’
Kim, andin yaxshi yo‘q nazm ehtimoli.

Biri mu’jiz bayonlig‘ sohiri hind
Ki, ishq ahlini o‘rtar so‘zu holi.

Biri Iso nafaslik rindi Sheroz,
Fano dayrida mastu louboli.

Biri qudsi asarlik orifi Jom
Ki, jomi Jamdurur sing‘an safoli.

Navoiy nazmig‘a boqsang, emastur,
Bu uchning holidin har bayti xoli.

Hamono ko‘zgudurkim, aks solmish,
Anga uch sho‘x mahvashning jamoli.

* * *

Erur ahli hunar qoshinda hunar
Ayb yopmoq, dog‘i hunar topmoq.

Hunarin elning oshkor etmak,
Yo‘q esa bari aybini yopmoq.

* * *

Og‘zinga kirgan takallum rishtasin chekma uzun
Kim, bu ishtin sarnigunluq yuzlanib, nuqson kelur.

Ko'rki, chun og'zig'a kirgan rishtasig'a berdi tul,
Ankabut ul rishtadin har dam nigunsor osilur.

* * *

Pok rahravlar bila har kimki, bo'ldi muxtalit,
Shak emasturkim, natija topmas illo poklik.

Har necha bo'lsa arig'siz chun arig'lig' su aro
Xilt bo'ldi, mumkin ermas qolmog' ul nopoklik.

* * *

Uyda ravnaqdurur, agar kishiga
Yaxshi hamxona bo'lsa hamzonu.

Zeb ila turfa hargiz o'lmas uy,
Bo'lmasa anda turfa kadbonu.

* * *

Chun g'araz so'zdin erur ma'ni anga,
Noqil o'lsa xoh xotun, xoh er.

So'zchi holin boqma, boq so'z holini
Ko'rma kim der ani, ko'rgilkim ne der.

* * *

Tuzlukka moyil o'lki, ishing borg'ay ilgari,
Yuz mushkil o'lsa yo'qsa ming ollingda har zabon.

Yuz safha bir qalam bila kotib qilur raqam,
Ming qo'yni bir aso bila har yon surar shubon.

* * *

Tah-tah yuragim qon edi bir-bir sitamidin,
Ko'p-ko'p keluri chog'ida kelsa edi oz-oz.

Kech-kech keluri vaqtida ham rozi o'libmen
Bot-bot keluriga qiladur anda dog'i noz.

* * *

Gadolig' yaxshiroq ahli fanodin
Ki, olam ichra qilsang podsholig'.

Jahon ahlig'a, ko'rkim, shah ne aylar,
Jahon tarkini qilg'andin gadolig'.

* * *

Tirik chu oxir o'lar, bas, ukush g'am muhlik,
Chekib ajal madadig'a bu iztirob nedur.

Chu har kishiki tug'ar, o'lmayin yo'q imkoni,
Ne ishki bo'lmayin imkoni yo'q, shitob nedur.

* * *

Yuz tuman ming pora ko'nglum diqqati har necha bor,
Lekin ermastur ani jam' aylamak mumkin bu kun.

Tog'ni qum aylamaklik sa'y ila bo'lg'ay, valek
Shishai soat qumining rishtasi bo'lmas tugun.

* * *

Poklar chinu chigil husni aro bo'lg'an ila,
Kimsa oloyish alar jonibig'a yo'l bermas.

Kim necha rang rayohin uza eskan birla,
Yel hariri, qolagay bo'lmag'i mumkin ermas.

* * *

Vujudung naf'yu mavjudungni bazl et,
Chu mavjud o'ldi bu ish, kominga yet.

Ki, faqr ichra nimakim yetkurur sud,
Erur naf'i vujudu bazli mavjud.

RUBOIYLAR

Jonimdag‘i «jim» ikki dolingg‘a fido,
Andin so‘ng «alif» toza niholingg‘a fido,
«Nun»i dag‘i anbarin hilolingg‘a fido,
Qolg‘an iki nuqta ikki xolingg‘a fido.

* * *

No‘sh aylar emish qadahni jonona to‘la,
Soqiy, manga tut jomi harifona to‘la.
Quy, gar xud erur sipehr paymona to‘la,
Har nechaki, xoliy etsam, et yona to‘la.

* * *

Nomangki, tirikligimdin uldur matlub
Ochib o‘qug‘ach bir necha lafzi marg‘ub,
Ko‘p to‘lg‘anib ashk ichra o‘zumdin bordim,
Ul nav‘ki, su ichiga tushkay maktub.

* * *

Nomangki, erur boisi iqbolu tarab,
Yetkursu tarab meni hazing‘a ne ajab.
Yolg‘uz mendin ketarmadi ranju taab
Kim, bo‘ldi base xalq hayotig‘a sabab.

* * *

Bir aybg‘a garchi xalq qilg‘ay mansub,
Faqr ahlidin iztirob emastur mahsub
Sidq ersa xud etmak kerak o‘z fe‘lini xo‘b
Kizb ersa, malomat dag‘i bordur matlub.

* * *

Su ko‘zgusini bog‘ aro aylarda shitob,
Siymob qilur erdi taharruk bila tob.
Day qildi bu simobni andoq ko‘zgu
Kim ko‘zgu aning qoshida bo‘lg‘ay siymob.

* * *

Yo‘q bodayi vasl, obi hayvon ul emish,
Ahhob muloqoti dema, jon ul emish.
Gardun g‘amu ranj suvratin naqsh etsa,
Jon chehrasi atrofig‘a hijron ul emish.

* * *

Yillar tutubon shayx maqolotig‘a go‘sh,
Ne ko‘ngluma zavq yetti, ne jonima jo‘sh.
Jonimg‘a navo soldiyu ko‘nglumga xurush,
Bir jur‘a bila mug‘bachayi bodafurush.

* * *

Olam bor emish, Navoiyo, sho‘rangiz,
Olamdag‘i el boshtin-ayog‘ rangomiz.
Ishq istar emish seni adam Misri sari,
Borg‘ilki, erur el tilagan yerda aziz.

* * *

Ahbob dengizki, xonumondin tama‘ uz,
Ne xonu ne mon, kavnu makondin tama‘ uz.
Ne kavnu makon, jonu jahondin tama‘ uz,
Lekin demangiz muniki, andin tama‘ uz.

* * *

Jondin seni ko‘p sevarmen, ey umri aziz,
Sondin seni ko‘p sevarmen, ey umri aziz.
Har neniki, sevmak andin ortuq bo‘lmas,
Andin seni ko‘p sevarmen, ey umri aziz.

* * *

La‘lingni qilib nuktasaro, ey qorako‘z,
Ishq ahli hayotig‘a yaro, ey qorako‘z.
Chekma yana surma ko‘z aro, ey qorako‘z,
El qonig‘a qilma ko‘z qaro, ey qorako‘z.

* * *

Gar oshiq esang zebu takallufni unut,
Yaxshiyu yomon ishda taxallufni unut.
O‘tkan gar erur yomon taassufni unut,
Kelgan gar erur yaxshi tasarrufni unut.

* * *

Bo‘ldi mening o‘limgimga savdo bois,
Savdog‘a havoyi jomi sahbo bois.

Sahbog'a dag'i dayru chalipo bois,
Bu barchag'a ul dilbari tarso bois.

* * *

Qo'rqutma meni tomug'din, ey zohidi yax,
Jannat manga bo'lg'usi debon urma zanax,
Kim do'zax oning yodi bila jannat erur,
Jannat bori sening biladur do'zax.

* * *

Ruxsori uza xollarin ul dilband,
Ochti chu meni ko'rdi base hojatmand.
Ayshimg'a yomon ko'z etmagan emdi gazand,
Xossaki, ul-o'q bo'lubtur o't uzra sipand.

* * *

Yoshimg'a bag'ir qoni chu erdi monand,
Ko'z asradi yoshdek bo'lub andin xursand.
Turmadi ko'zumda yetkach ul sarvi baland,
Bo'lmas kishi farzandi kishiga farzand.

* * *

Ko'nglum saydi uzub ulustin payvand,
Sargashtasifatlig' bila erdi xursand.
Qullobi muhabbating yana soldi kamand
Saydeki, uzub edi rasan, ayladi band.

* * *

Ey sharbati la'ling obi hayvondin alaz,
Hayvon suyini qo'yki, chuchuk jondin alaz.
Ne jondin alaz, ne obi hayvondin alaz
Kim, harneki yo'q, andin alaz, andin alaz.

* * *

Dedim zaqaning tutub, saqog'ingni o'pay,
Ko'z qoshingga surtubon qabog'ingni o'pay.
Guldek yuzung islabon dudog'ingni o'pay,
Yo'q, yo'q-yo'q, agar desang, ayog'ingni o'pay.

* * *

Har zulf xamig'a qilma vobasta meni,
Har ko'z havasidin etmagil xasta meni.
Har qosh tamaig'a solma payvasta meni,
Yo rab, borisidin ayla vorasta meni.

* * *

Munglug' boshim ostidag'i toshimnimu dey?
Tosh ustidagi g'arib boshimnimu dey?
Hasrat suyidin ko'zimda yoshimnimu dey?
O'lmakdin sa'broq maoshimnimu dey?

* * *

Ko'z birla qoshing yaxshi, qabog'ing yaxshi,
Yuz birla so'zing yaxshi, dudog'ing yaxshi.
Eng birla menging yaxshi, saqog'ing yaxshi,
Bir-bir ne deyin, boshdin ayog'ing yaxshi.

* * *

Nomangki, menga mujdayi jone erdi,
Hijron g'amidin xatti amone erdi.
Zulmatqa savodi gar nishone erdi,
Mazmun anga obi zindagoniy erdi.

* * *

Kim istasa saltanat, saxodur anga shart,
Har va'daki aylasa vafodur anga shart.
Kim faqr talab qilsa, fanodur anga shart,
Ollig'a nekim kelsa, rizodur anga shart.

* * *

Bir gul g'amidin dedim qo'yay bag'rima dog',
Borgaymu debon atri dimog'img'a farog',
Borgin chu mulavvas ayladi bum ila zog',
Emdi ani islamakka yuz hayf dimog'.

* * *

Yuz mehnatu g'am ko'ngluma yetkurdi firoq,
Jonimg'a balovu dard o'qin urdi firoq.
Jismimni fano o'tig'a kuydurdi firoq,
Chun kuydi, kulini ko'kka sovurdi firoq.

* * *

Ko‘nglumni g‘amu dard ila qon ayladi ishq,
Ko‘z yo‘lidin ul qonni ravon ayladi ishq.
Har qatrani bilmadim qayon ayladi ishq,
Bedil ekanim buyla ayon ayladi ishq.

* * *

Ollimda tabibi chorasozim ham yo‘q,
Yonimda rafiqi dilnavozim ham yo‘q.
Tegramda anisi jongudozim ham yo‘q,
Boshimda shahi bandanavozim ham yo‘q.

* * *

Kim ko‘rdi ekin jahonda oyo xushluq,
To bir kishi aylagay tamanno xushluq.
Yuz yilda agar bir o‘lsa paydo xushluq,
Omodadurur yonida yuz noxushluq.

* * *

Hajringda mening sabrima juz nuqson yo‘q,
Ko‘nglum aro g‘ayri nolavu afg‘on yo‘q.
Jonimg‘a hayot umidi xud imkon yo‘q,
Yo‘q-yo‘q, yo‘q, sabr yo‘q, ko‘ngul yo‘q, jon yo‘q.

TUYUQLAR

Yo rab, ul shahdu shakar, yo labdurur,
Yo magar shahdu shakar yolabdurur.
Jonima payvasta novak otqali
G‘amza o‘qin qoshig‘a yolabdurur.

* * *

Javr o‘qin jonimg‘a soqiy yozmadi,
Vasl jomidin xumorim yozmadi.
Kilki qudrat sabz xatlar ishqidin
O‘zga ish ollimg‘a go‘yo yozmadi.

* * *

La‘lidan jonimg‘a o‘tlar yoqilur,
Qoshi qaddimni jafodin «yo» qilur.
Men vafosi va‘dasidin shodmen,
Ul vafo, bilmonki, qilmas yo qilur.

* * *

Charx tortib xanjari hijron bu tun,
Qo‘ymadi bir zarra bag‘rimni butun.
Tunga borib bizni behol aylading,
Ne balolig‘ yer emish, yo rab, bu tun.